

*Strategia rozwoju
Gminy Wieluń
na lata 2024-2030*

ZAMAWIAJĄCY

Gmina Wieluń

pl. Kazimierza Wielkiego 1
98-300 Wieluń

WYKONAWCA

Grupa CDE

Grupa CDE Sp. z o.o.

ul. Powstańców Śląskich 1
43-190 Mikołów
tel.: 32 326 78 17
e-mail: biuro@ekocde.pl

OPRACOWANIE

Jakub Kmieć

Kamil Krzoski

Michał Mroskowiak

Spis treści

CZYM JEST STRATEGIA?	5
WNIOSKI Z DIAGNOZY	7
ANALIZA SWOT	12
WYZWANIA ROZWOJOWE	15
NADRZĘDNE DOKUMENTY STRATEGICZNE.....	28
WIELUŃ 2030 – WIZJA	37
ZADANIA – CZYLI CO CHCEMY ZROBIĆ	55
WSKAŹNIKI MONITOROWANIA	96
FINANSOWANIE STRATEGII	100
ORGANIZACJA WDRAŻANIA STRATEGII.....	113

Czym jest Strategia?

CZYM JEST STRATEGIA?

Strategia Rozwoju Gminy Wieluń na lata 2024-2030, jest najważniejszym dokumentem strategicznym Gminy. Wyznacza kierunki rozwoju i cele jakie chcemy osiągnąć do 2030 roku, oddziałując na kluczowe sfery życia:

1. POLITYCZNA - Strategia określa politykę władz lokalnych oraz cele, które powinny realizować inne lokalne dokumenty strategiczne w perspektywie długookresowych celów rozwojowych Gminy.

2. EKONOMICZNA – Strategia stanowi podstawę do ubiegania się o środki budżetowe w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

3. SPOŁECZNA – Strategia podkreśla jakimi wartościami chcemy się kierować w codziennym kontakcie z mieszkańcami Wielunia i jaki jest nasz plan na rozwiązywanie problemów społecznych.

4. GOSPODARCZA – Strategia wskazuje na kierunki zagospodarowania przestrzennego w perspektywie dążenia do zrównoważonego rozwoju Gminy.

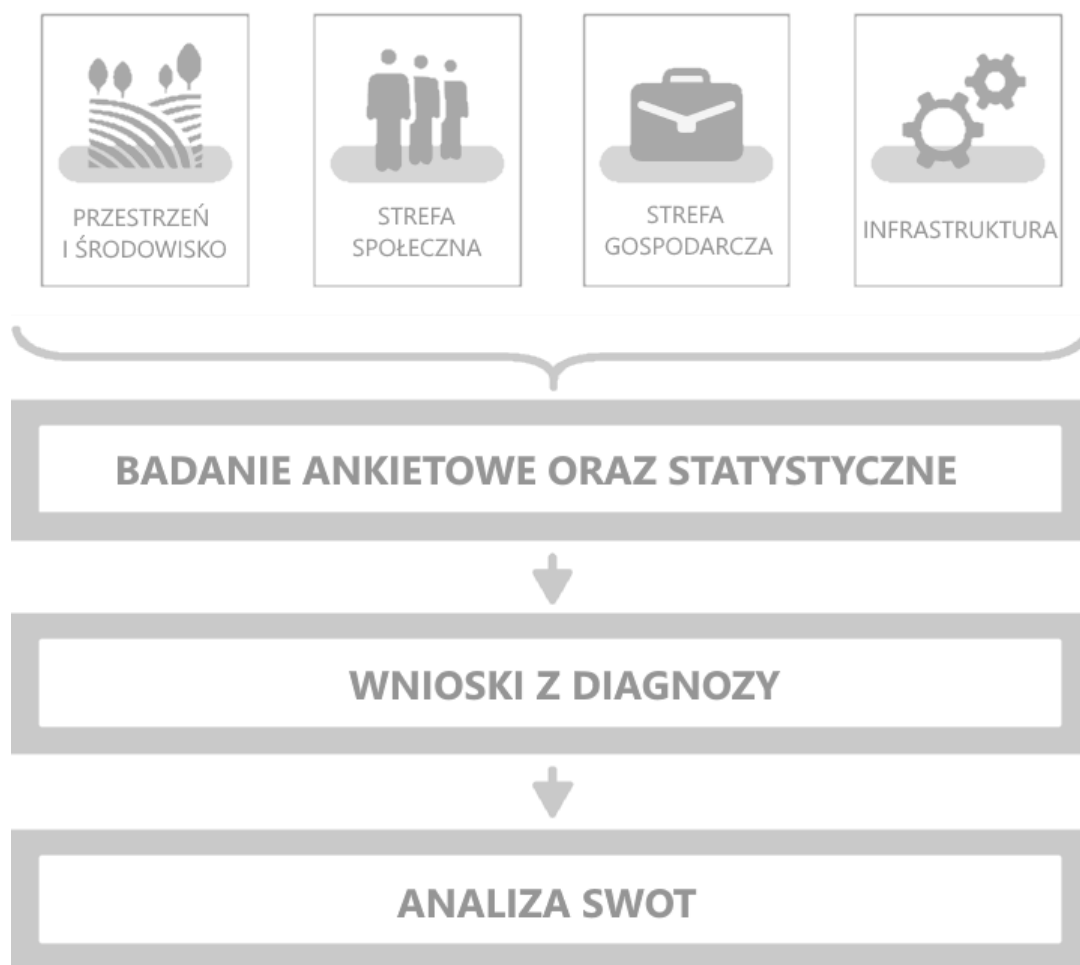
Wnioski z diagnozy

WNIOSKI Z DIAGNOZY

Kompleksowa i pogłębiona diagnoza miejsca w jakim znajduje się Wieluń, stanowiło punkt wyjścia i bazę dla opracowania strategii rozwoju.

W pracy nad dokumentem postanowiliśmy połączyć dwa punkty widzenia:

- **Subiektywny** – którym jest spojrzenie na sytuację Wielunia z perspektywy mieszkańców, zrealizowane w formie badania ankietowego. Badanie cieszyło się dużą popularnością – w trwającej na przełomie kwietnia-maja ankietyzacji, wypełniono 309 formularzy opinii.
- **Obiektywny** – którym jest zebranie danych statystycznych dotyczących Wielunia z takich źródeł jak: Bank Danych Lokalnych oraz Główny Urząd Statystyczny. W przedstawionych danych staraliśmy się również pokazać tendencję zmian jaka odnotowywana była na przestrzeni ostatnich lat.

Rysunek 1 Schemat opracowywania diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy SWOT

Pełne przedstawienie wyników ankietyzacji oraz danych statystycznych znaleźć można w załącznikach do Strategii:

1. **ZAŁĄCZNIK I** – Diagnoza społeczno-gospodarcza;
2. **ZAŁĄCZNIK II** – Raport z ankietyzacji;

Poniżej znajduje się wyciąg najważniejszych konkluzji i obserwacji, które poczyniliśmy.

STREFA FUNKCJONALNA	WNIOSKI
	<ul style="list-style-type: none"> • Wieluń znajduje się w bardzo korzystnym położeniu geograficznym na głównym szlaku komunikacyjnym osi Wrocław - Łódź - Warszawa. • Na przeważającej części Gminy występują dobre warunki posadowienia dla inwestycji budowlanych. Lokalnie, należy jednak liczyć się z możliwością wystąpienia zjawisk krasowych. • Zasób terenów pod inwestycje to niewątpliwy atut Gminy. Dzięki rozwojowi nowych stref przewidzianych do inwestycji w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego, Wieluń może się rozwijać zarówno jako miejsce osiedlania się nowych mieszkańców, jak i miejsce przyciągające inwestorów tworzących miejsca pracy. • Choć grunty rolne stanowią istotną część powierzchni Gminy, z uwagi na perspektywę rozwoju Gminy w kierunku lokalnego centrum usług oraz zatrudnienia, przyjęć należy, iż gleby o niskiej bonitacji powinny być wykorzystane na cele poza rolnicze (rozwój zabudowy, dolesienia itp.). W obszarze wyłączonym z zabudowy, dążyć należy do przeciwdziałania degradacji glebom, a w pobliżu powierzchniowych zbiorników wody oraz ciekach wodnych ograniczać należy użytkowanie orne oraz stosowanie środków chemicznych.

- Liczba mieszkańców Gminy stale się obniża, a trend ten jeszcze wzmocnił się w ostatnich latach. Tylko w perspektywie ostatnich 5 lat, liczba mieszkańców spadła o prawie 1000 osób. Wieluń stoi zatem wobec bardzo poważnego zjawiska depopulacji.
- Poprawiająca się sytuacja gospodarcza oraz intensywne krajowe programy społeczne (m.in. program 500+), wpłynęły na poprawę sytuacji majątkowej rodzin mieszkających na obszarze Wielunia. Z uwagi jednak na starzenie się społeczeństwa spodziewać się należy rosnących potrzeb świadczeń społecznych związanych z domami pomocy społecznej, świadczeniami pielęgnacyjnymi oraz potrzebą zapewnienia odpowiedniej infrastruktury spędzania wolnego czasu i działań aktywizujących dla seniorów.
- Wyniki egzaminów po szkole podstawowej wskazują, że efekty kształcenia w szkołach podstawowych są na poziomie dobrym. Choć nie jest to zadanie gminy, na terenie Wielunia rozwija się szkolnictwo zawodowe. W szczególności pozytywnym zjawiskiem są klasy branżowe prowadzone we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami.
- Poziom wynagrodzeń w powiecie wieluńskim, jest znacząco niższy niż średnia krajowa i wojewódzka. Jest to z jednej strony czynnik przyciągający inwestorów, dla których niższy koszt pracy może być przewagą konkurencyjną. Z drugiej strony osoby najlepiej wykształcone i związane z kreatywnymi sektorami mają możliwość lepiej wynagradzanego zatrudnienia w większych ośrodkach miejskich.
- Wieluń stanowi lokalne centrum edukacji ponadpodstawowej, gdyż ok. 1/3 młodzieży pochodzi spoza powiatu wieluńskiego. Po ukończeniu edukacji, nie tylko jest to ważny zasób pracowniczy dla przedsiębiorców, ale potencjalnie również nowi mieszkańcy, którzy mogą osiedlić się i założyć w Wieluniu swoje

rodziny. Konieczne jest, jednakże ku temu stworzenie atrakcyjnego zasoby mieszkaniowego. W szczególności mieszkań czynszowych i komunalnych.

- Aktywność gospodarcza mieszkańców gminy poprawia się. W latach 2015-2022 rosła liczba osób pracujących, liczba podmiotów gospodarczych oraz spadała stopa bezrobocia. Niepokojącym zjawiskiem jest jednak liczba osób trwale bezrobotnych, które nie są zainteresowane podjęciem zatrudnienia. Stanowią one blisko połowę osób bezrobotnych.
- Poważnym wyzwaniem w najbliższych latach będzie spadająca liczba osób w wieku produkcyjnym. Bardzo niskie bezrobocie, a także ujemne saldo migracji, może być czynnikiem hamującym wzrost gospodarczy Gminy. Dla nowo tworzonych miejsc pracy, w powiecie wieluńskim, brakuje wystarczających zasobów pracowniczych.

- Wieluń położony jest na ważnych szlakach komunikacyjnych i posiada dostęp do wszystkich kluczowej infrastruktury sieciowej: gazu, energii elektrycznej i ciepła sieciowego. Dostępność infrastruktury nie jest jednak równomierna. Konieczne jest tym samym podjęcie inwestycji wyrównujących dostępność infrastruktury na obszarach wiejskich i miejskich.
- Wraz z rozwojem Gminy, odnotowywany jest wzrost wykorzystania wszystkich mediów: wody, gazu, ciepła i energii elektrycznej. Zarazem energia z paliw kopalnych w wyniku obecnej sytuacji geopolitycznej uległa bardzo wysokiej inflacji. Dla zachowania konkurencyjności lokalnych przedsiębiorców konieczne są zatem inwestycje w lokalne, zeroemisyjne źródła energii, pozwalające zaopatrzyć w energię w szczególności lokalnych przedsiębiorców.

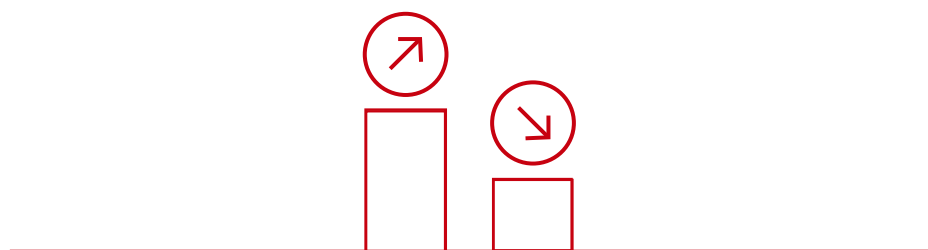
Analiza SWOT

ANALIZA SWOT

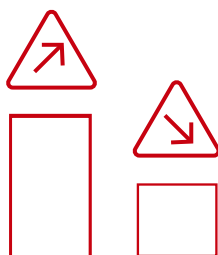
Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

- **S** – Strengths (silne strony): wszystko, co stanowi silne strony Gminy,
- **W** – Weaknesses (słabości): wszystko, co stanowi słabe strony Gminy,
- **O** – Opportunities (możliwości): wszystko, co może zwiększyć szanse powodzenia założonych planów rozwojowych Gminy,
- **T** – Threats (zagrożenia): wszystko, co zmniejsza szanse powodzenia założonych planów rozwojowych Gminy.

Analiza SWOT pozwala na proste i schematyczne uporządkowanie konkluzji wynikających z przeprowadzonej diagnozy społeczno – gospodarczej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Dogodne położenie na ważnych szlakach komunikacyjnych; • Rezerwy przestrzenne pod rozwój inwestycji mieszkaniowych i gospodarczych; • Atrakcyjność przyrodnicza i krajobrazowa; • Niski stopień przestępczości; • Bogate tradycje historyczne i dziedzictwa kulturowego; • Rosnąca marka Wielunia jako „gminy niskich podatków”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujemny przyrost naturalny; • Niewystarczający poziom rozwoju usług zdrowia i pomocy społecznej dla osób starszych w stosunku do rosnących potrzeb związanych ze starzeniem się społeczeństwa; • Braki w infrastrukturze sportowo – rekreacyjnej – konieczność budowy nowych obiektów; • Niska wydajność energetyczna budynków mieszkaniowych oraz przestarzałe źródła ciepła.

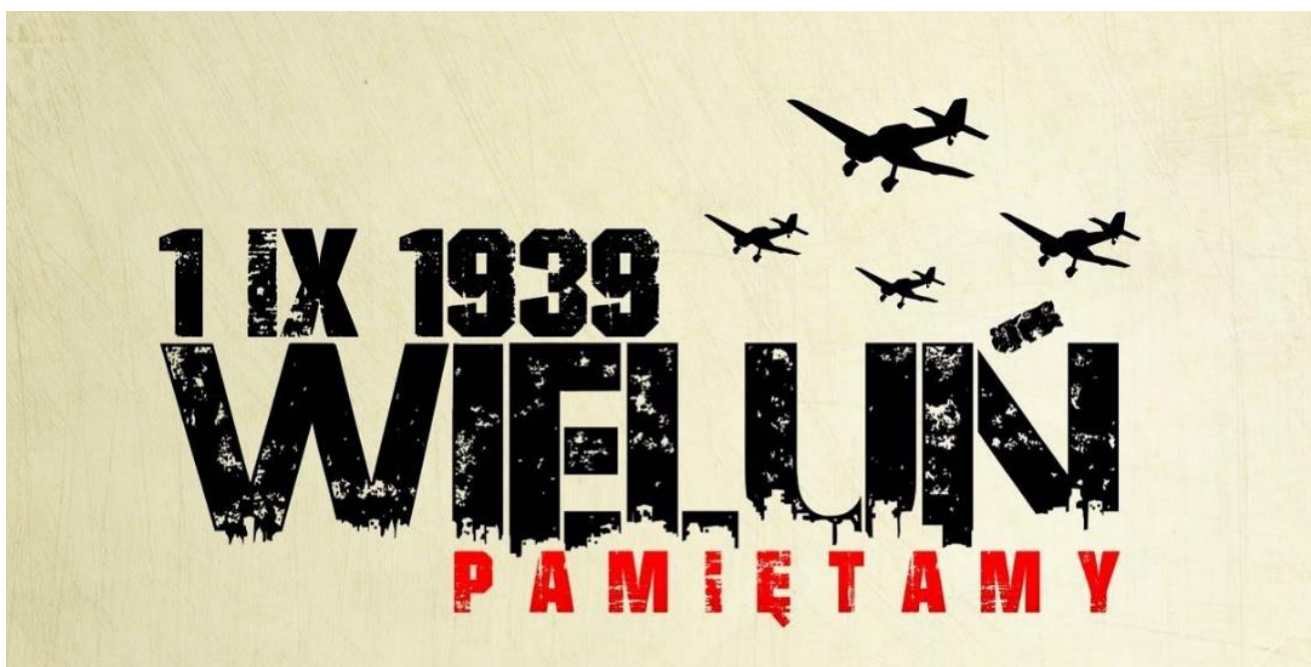

SZANSE

- Polityka krajowa i europejska ukierunkowana na ekologiczne inwestycje, rozwój elektromobilności i poprawę jakości powietrza;
- Planowane i realizowane, duże krajowe przedsięwzięcia infrastrukturalne, mogące wpłynąć na rozwój gospodarczy regionu;
- Moda na przenoszenie się z centrów aglomeracji na spokojniejsze i mniej zurbanizowane tereny;
- Rozwój inwestycji gospodarczych i nowe miejsca pracy mogą stanowić czynnik przyciągający nowych mieszkańców.

ZAGROŻENIA

- Niski w stosunku do średniej wojewódzkiej poziom płac;
- Odływ mieszkańców;
- Rosnące rozwarstwienie społeczne;
- Brak wystarczającej liczby wysoko wykwalifikowanych kadr na rynku pracy;
- Transformacja energetyczna i klimatyczna Unii Europejskiej doprowadzić może do wzrostu cen ciepła i energii wpływając na konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw;
- Odływ z Wielunia osób młodych oraz wykształconych;
- Bierność zawodowa osób bezrobotnych.

Wyzwania rozwojowe

WYZWANIA ROZWOJOWE

Zmieniające się uwarunkowania światowe powodują, że wyzwania, z którymi mierzy się polityka samorządowa ulegają ewolucji. Najlepszym tego przykładem była epidemia COVID-19, która odcisnęła trwałe piętno na niemalże wszystkich sferach życia: gospodarce, transporcie, edukacji, ochronie zdrowia, a także na kontaktach i relacjach międzyludzkich. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej nie może zatem ograniczyć się wyłącznie do obszaru samego Wielunia i jego otoczenia, ale również musi się odnieść do zmian zachodzących w szerszej skali. Wytypowaliśmy na tej bazie sześć sfer, które naszym zdaniem stanowią największe wyzwanie dla Wielunia i jego mieszkańców w perspektywie 2030 r.

1. Adaptacja do zmian klimatu, ograniczanie zagrożeń dla środowiska oraz dążenie do neutralności klimatycznej.
2. Rozwój infrastruktury podnoszącej innowacyjność i atrakcyjność inwestycyjną Wielunia.
3. Przeciwdziałanie depopulacji i starzeniu się społeczeństwa.
4. Rozwój kapitału ludzkiego.
5. Odbudowa więzi międzyludzkich.
6. Poprawa sytuacji komunikacyjnej.
7. Gospodarka o obiegu zamkniętym.

Adaptacja do zmian klimatu, ograniczanie zagrożeń dla środowiska oraz dążenie do neutralności klimatycznej.

Problematyka stanu środowiska i klimatu z każdym rokiem nabiera coraz większego znaczenia. Niezależnie od tego, czy jesteśmy zwolennikami teorii negatywnego wpływu człowieka na zmiany klimatyczne, czy też uważamy je za zjawisko naturalne i cykliczne, chyba wszyscy zdają sobie sprawę, że wszyscy oddychamy tym samym powietrzem i korzystamy z tego samego środowiska, które raz zniszczone wymaga pokoleń, aby móc je odtworzyć. Na szczeblu regionalnym, jednym z najważniejszych wyzwań dla mieszkańców Wielunia będzie realizacja uchwały nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24.10.2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw tzw. *uchwała antysmogowa*¹. W wyniku uchwały, Sejmik Województwa Łódzkiego wprowadził na terenie województwa ograniczenia w zakresie eksploatacji indywidualnych instalacji spalania paliw stałych – od 1 stycznia 2028 r. dopuszczalna będzie wyłącznie eksploatacja instalacji spalania paliw stałych (węgla, pelletu, drewna), które spełnia minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą granicznych wartości emisji zanieczyszczeń wyrażonych w normie PN-EN 303-5:2012. Równocześnie samorząd jak i lokalni przedsiębiorcy staną przed wyzwaniem przeprowadzenia transformacji energetycznej postępującej w kierunku odnawialnych i zeroemisyjnych źródeł energii.

Niewątpliwą koniecznością, staje się też budowanie i wykorzystanie tzw. zielono-niebieskiej infrastruktury, dostosowanej do coraz częstszych, nagłych zjawisk pogodowych: deszczy nawalnych, gradobić, burz i fal upałów.

¹ „Uchwała antysmogowa” została znowelizowana w dniu 22.11.2022 r. uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego nr L/597/22 zmieniającą uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Rozwój infrastruktury podnoszącej innowacyjność i atrakcyjność inwestycyjną Wielunia.

Miasta, które pełnią rolę regionalnych ośrodków przemysłowych – a taką rolę pełni w województwie łódzkim - Wieluń, szczególną uwagę powinny poświęcić otoczeniu biznesowemu, tak aby podążało ono za aktualnymi trendami, oczekiwaniami inwestorów i dodatkowo wpływało na działalność lokalnych przedsiębiorców. Dobra kondycja przedsiębiorstw nadaje dynamiki rozwojowej całemu regionowi, generując dodatkowe, dobrze płatne miejsca pracy oraz powiększając budżet gminy wpływami podatkowymi.

Wyzwaniem jest poprawa jakości transportu zbiorowego, m.in. poprzez skrócenie czasu przejazdu komunikacji miejskiej, zwiększanie dostępności komunikacyjnej na obszarach wiejskich (środkami organizacyjnymi i w płaszczyźnie infrastrukturalnej), a także budowa spójnej sieci dróg rowerowych umożliwiających bezpieczną komunikację obszarów mieszkalnych z centrum miasta oraz zakładami pracy.

Nowoczesna i innowacyjna infrastruktura, to również, czyste i odnawialne źródła energii, które pozwolą przyciągnąć do Wielunia nowoczesne przedsiębiorstwa zainteresowane prowadzeniem działalności w duchu neutralności klimatycznej. Istotnym elementem procesów rewitalizacyjnych, powinno być wdrażanie idei tzw. placemakingu, czyli koncepcji kształtowania przestrzeni publicznej, w oparciu o przekonanie, że to miejsce ma służyć ludziom, a nie odwrotnie. Przestrzeń, powinna w jak największym stopniu odpowiadać na potrzeby wszystkich uczestników ruchu miejskiego – nie tylko tych poruszających się samochodami.

Przeciwdziałanie depopulacji i starzeniu się społeczeństwa.

Zgodnie z prognozami demograficznymi liczba mieszkańców województwa łódzkiego, jak i samego Wielunia będzie się w dalszym ciągu zmniejszać, a społeczeństwo starzeć. Nieuchronność procesów demograficznych stwarza konieczność ukierunkowania polityki miejskiej z jednej strony w kierunku potrzeb seniorów, a z drugiej na poprawę sytuacji młodych rodzin na terenie Gminy – tylko, jeżeli uda się zatrzymać młodych ludzi w Wieluniu i skłonić ich do założenia rodzin uda się przełamać niekorzystną tendencję demograficzną ostatnich lat. Niedostatek dostępności mieszkań, jest jednym z kluczowych czynników powodujący odpływ młodych rodzin do dużych miast.

Uruchamiane dotychczas programy wsparcia krajowego (m.in. „Mieszkanie Plus”, oraz Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa) nie przyniosły oczekiwanego wzrostu dostępnych zasobów mieszkaniowych. Konieczne są zwłaszcza inwestycje w ramach tzw. mieszkań społecznych, które są odpowiedzią na potrzeby tych osób, których zarobki są zbyt wysokie, by otrzymać mieszkanie socjalne, ale również zbyt niskie, aby pozwolić sobie na kredyt komercyjny.

Uzupełnieniem inwestycji mieszkaniowych powinna być również lepsza organizacja przestrzeni, która poprzez działania rewitalizacyjne, powinna neutralizować następujące problemy:

- negatywny wpływ ruchu drogowego na jakość życia w centrum i niewystarczająca atrakcyjność transportu zbiorowego;
- niewystarczający dostęp do terenów rekreacji i wypoczynku w strefach zurbanizowanych;

Nowym pojęciem, które pojawi się w sferze ekonomicznej to tzw. srebrna gospodarka, czyli usługi, aktywizacji i opieki nad osobami w wieku senioralnym oraz działania na rzecz profilaktyki zdrowotnej.

Rozwój kapitału ludzkiego

Wieluń posiada swoje unikatowe miejsce w regionie – stanowi regionalne centrum przemysłowe, w którym siedzibę mają spółki będące krajowymi liderami swoich branż. Zarazem z Wieluniem związane jest bogate dziedzictwo historyczne. Ogromny potencjał należy dostrzec również w tzw. działalności trzeciego sektora: branża kreatywna, animatorzy i społecznicy z instytucji kultury, sztuki, rozrywki i działań społecznych to ogromny kapitał, który ciężką pracą „u podstaw” zmienia życie mieszkańców Wielunia na lepsze.

Cenne jest zwłaszcza wsparcie dla osób najstarszych dotkniętych często samotnością i odosobnieniem bądź problemami z samodzielnością w życiu codziennym.

Chcemy, aby Gmina rozwijała się w kierunku tworzenia infrastruktury do rozwoju nowych technologii i poprawy oferty edukacyjnej w celu profilowania kierunków edukacji pod potrzeby przedsiębiorstw oraz umożliwiających pracę na lepiej płatnych stanowiskach. Musimy sprawić, aby młodzi ludzie chcący pracować w dobrze opłacanych branżach – w szczególności informatyce – nie musieli emigrować do dużych metropolii.

Odbudowa więzi międzyludzkich

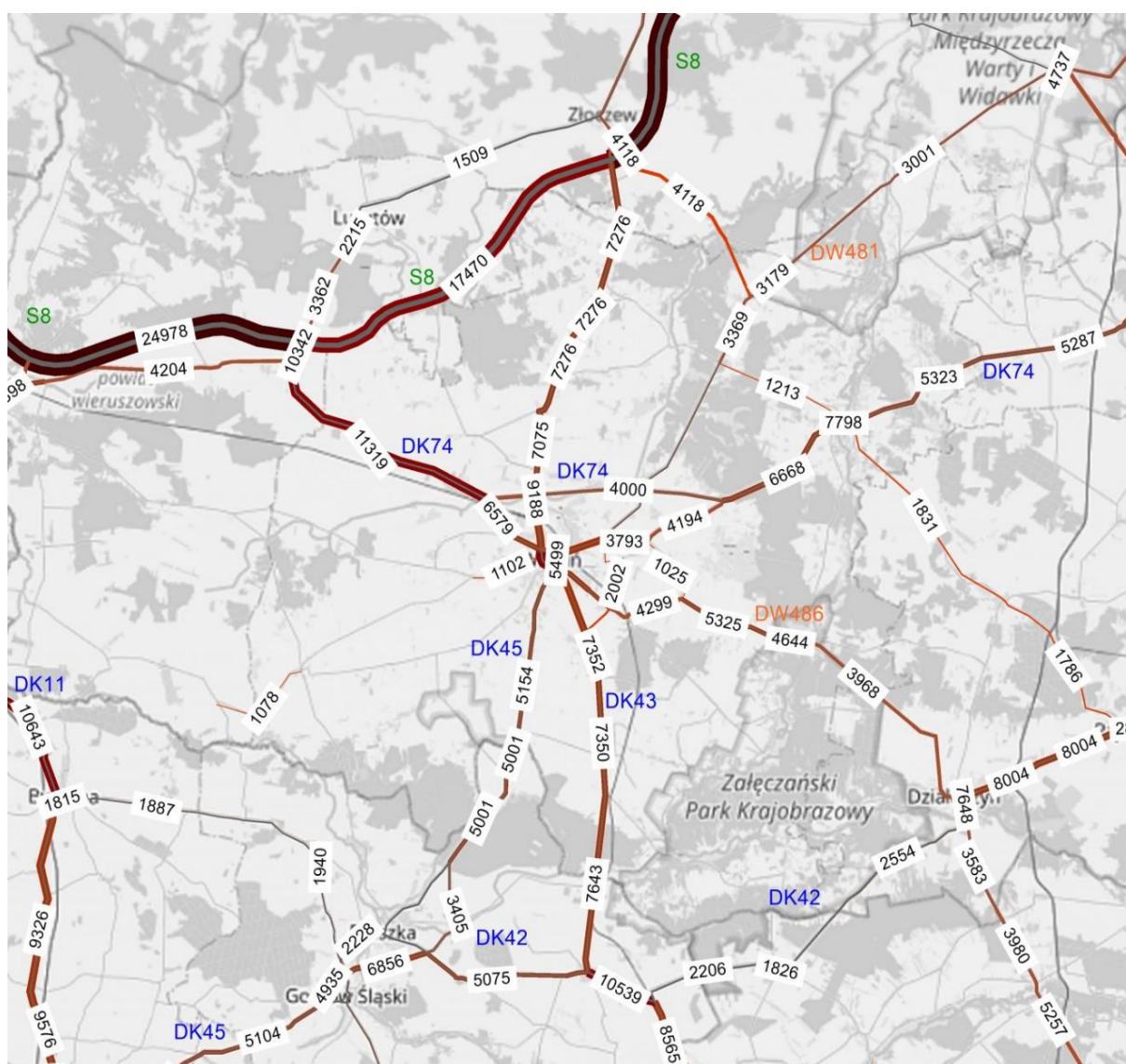
Okres pandemiczny uwidoczniał i przyspieszył niebezpieczne procesy społeczne: alienacji, znieczulicy i nieufności. Epidemia COVID-19, stała się epidemią nieufności. Wychodzimy z niej, również na szczeblu miejskim – podzieleni i nieufni, coraz bardziej obawiając się kontaktu z innymi osobami. Zanikanie sąsiedzkich więzi bardzo mocno akcentowane było w badaniu ankietowym, w którym mieszkańcy Wielunia podkreślali obawy związane ze znieczulicą społeczną. Tymczasem, uczestnictwo mieszkank i mieszkańców w życiu społecznym, jest absolutnie koniecznym elementem rozwoju Gminy. Jednym z filarów odbudowy zaufania społecznego są działania związane z kapitałem społecznym – w szczególności inicjatywy lokalnych społeczników i aktywistów, których codzienna praca jest wręcz nieoceniona. Istotne jest jednak uruchomienie drugiego obszaru zaufania, jakim jest sfera gospodarcza, wdrożenie elementów gospodarki cyrkularnej i ekonomii współdzielenia w formie lokalnych inicjatyw spółdzielczych, budujących lokalną wspólnotę i więzi.

Istotne jest również zmierzenie się ze zjawiskiem imigracyjnym. Pracownicy z Europy Wschodniej pełnią już istotną rolę w wielu branżach i sektorach gospodarczych. Konieczne jest stworzenie polityki i rozwiązań, które pozwolą im poprzez kulturę, język oraz wzajemną akceptację zintegrować się z naszym społeczeństwem i osiedlić się w Wieluniu na stałe.

Poprawa sytuacji komunikacyjnej

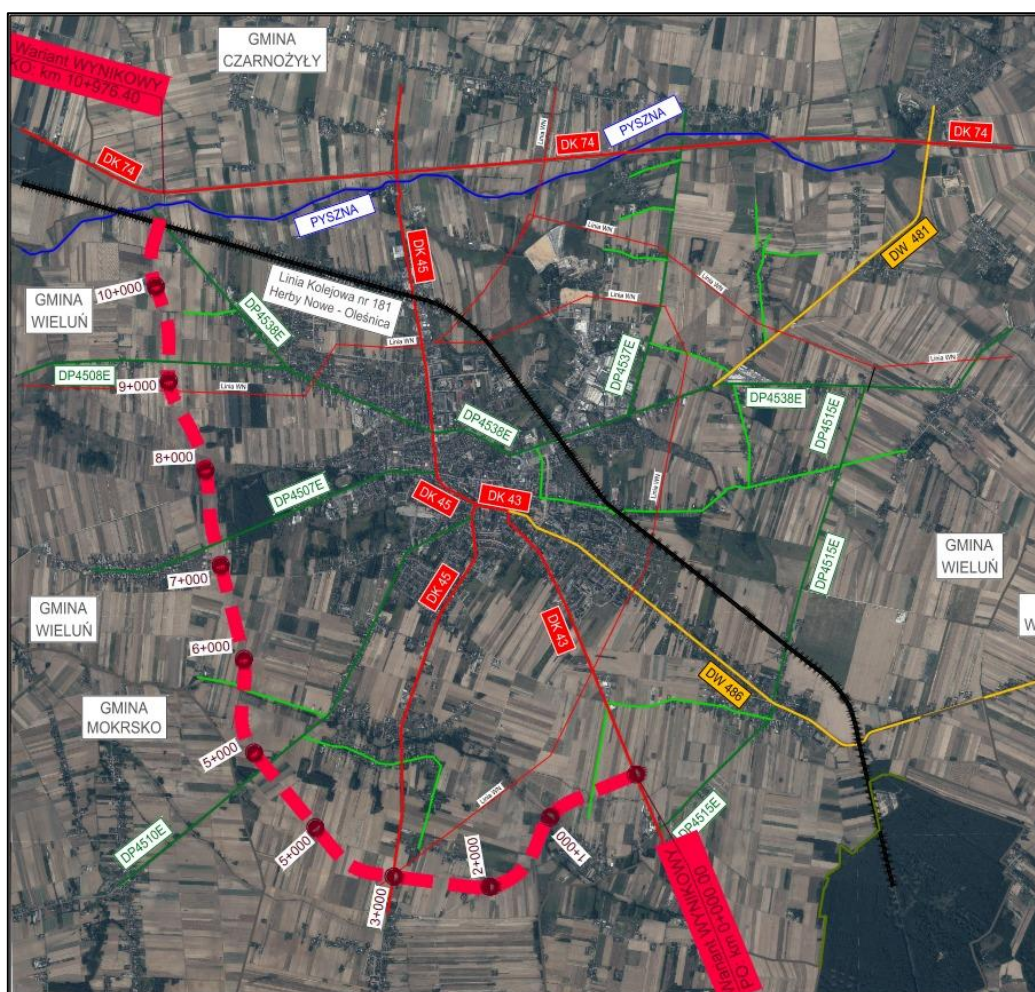
W 2017 r. otwarta została obwodnica Wielunia w ciągu drogi krajowej nr 74 (dawniej DK-8). Trasa ma 13,2 km długości i przebiega w orientacji wschód-zachód, a jej celem było odciążenie centrum miasta od ruchu tranzytowego przemieszczającego się na trasie DK-74 – węzeł Wieluń na drodze S8. Przeprowadzone jednak badania ruchu na potrzeby budowy obwodnicy Wielunia w układzie północ-południe pokazały, że rezultat ten osiągnięto tylko w sposób częściowy. Na obwodnicę w ciągu drogi DK74 trafia niecałe 40% ruchu dobowego, podczas gdy dalej ponad 6,5 tys. pojazdów wjeżdża do centrum Wielunia.

Rysunek 2 Natężenie ruchu na głównych drogach Wielunia

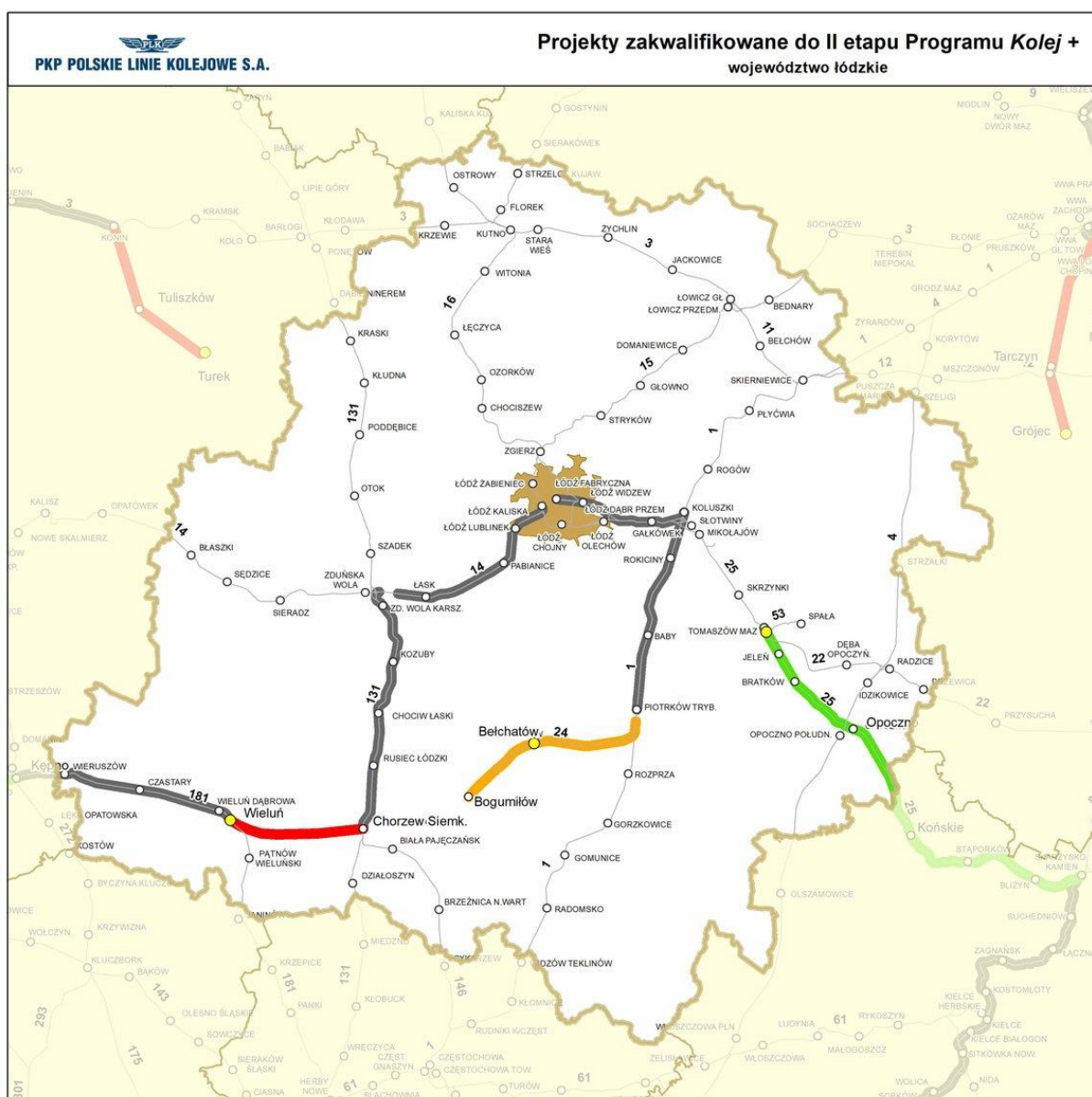
Kluczowa dla odciążenia miasta, jest zatem budowa obwodnicy Wielunia w relacji północ-południe, która pozwoli połączyć DK45 oraz DK43 z trasą S8 z pominięciem centrum miasta.

W 2022 przedstawione zostały przez Generalną Dyрекcyję Dróg i Autostrad trzy warianty przebiegu projektowanej drogi. Jeden wariant po wschodniej części miasta (wariant 3) oraz dwa warianty po zachodniej części miasta (warianty 1 i 2). Z perspektywy drogowej, wariant 3 jest nie tylko wariantem najkrótszym, ale również umożliwi zebranie ruchu z drogi wojewódzkiej DW 486, jednakże z perspektywy społecznej, przecina wsie Gaszyn, Ruda i Widoradz oraz może spowodować zablokowanie nowych inwestycji mieszkaniowych w tej części gminy (z uwagi na hałas i zanieczyszczenia generowane przez drogę). W marcu 2023 biuro projektowe, wskazało wariant nr 2 (zachodni), jako rekomendowany do realizacji, a w sierpniu 2023 r. wariant ten został wskazany przez Generalną Dyрекcyję Dróg i Autostrad we wniosku o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Rysunek 3 Projektowane warianty przebiegu obwodnicy Wielunia

Istotnym projektem w poprawie sytuacji komunikacyjnej gminy, jest również utworzenie bezpośredniego połączenia kolejowego ze stolicą województwa. Wybrany do realizacji w ramach programu Kolej+, łącznik pomiędzy Wieluniem, a linią kolejową 131 (Chorzew Siemkowice), umożliwi uruchomienie nowego połączenia kolejowego Łódź-Wieluń, na której czas przejazdu nie powinien przekraczać 1 h 40 m. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w czerwcu 2023 r. podpisały umowę na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego za kwotę 8,7 mln zł netto. Całkowita wartość projektu jest szacowana na 580 mln zł.

Rysunek 4 Linie kolejowe realizowane na terenie woj. łódzkiego w ramach programu Kolej+

Gospodarka o obiegu zamkniętym

Zgodnie z celem osiągnięcia neutralności klimatycznej UE do 2050 r. zawartym w Zielonym Ładzie, Komisja Europejska w marcu 2020 r. przedstawiła plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym, który obejmuje propozycje dotyczące bardziej zrównoważonego projektowania produktów, zmniejszenia ilości odpadów i wzmocnienia pozycji obywateli (np. dając im „prawo do naprawy”). Szczególną uwagę zwrócono na sektory wymagające dużej ilości zasobów, takie jak elektronika i ICT, tworzywa sztuczne, tekstylia i budownictwo.

Docelowo planuje się:

- zwiększyć zakres ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych o 55%
- ustanowić do 1 stycznia 2025 r. system selektywnego zbierania tekstyliów i odpadów niebezpiecznych z gospodarstw domowych.

W 2021 roku na terenie Gminy Wieluń zostało wytworzonych 13 862,86 Mg odpadów komunalnych. Z masy wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych poddane recyklingowi zostało 2 060,51 Mg. Gminy są zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 20 % wagowo za 2021 rok (zgodnie z zapisami art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Gmina Wieluń w 2021 r. uzyskała 15,59 %.

W 2022 roku na terenie Gminy Wieluń zostało wytworzonych 13 252,74 Mg odpadów komunalnych. Z masy wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych poddane recyklingowi zostało 2 072,23 Mg. Zgodnie z zapisami art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wymóg przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wzrasta do 25% zebranej wagi za 2022 rok. Gmina Wieluń w 2022 r. uzyskała 15,64 %.

Począwszy od 2021 r. gminy są obowiązane osiągnąć poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 20% wagowo – za rok 2021;
- 25% wagowo – za rok 2022;
- 35% wagowo – za rok 2023;

- 45% wagowo – za rok 2024;
- 55% wagowo – za rok 2025;
- 56% wagowo – za rok 2026;
- 57% wagowo – za rok 2027;
- 58% wagowo – za rok 2028;
- 59% wagowo – za rok 2029;
- 60% wagowo – za rok 2030;

Poziomy wzrastają nieregularnie o 1, 5 czy 10 punktów procentowych rok do roku, przy czym w najbliższych 3-ech latach skok ten ma charakter skokowy o 10 punktów r/r i już w 2025 wymóg osiągnięcia 55%, podczas gdy za rok 2022 uzyskany przez Gminę Wieluń poziom wynosiła 15,64 %.

Wysokość kar oblicza się jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych na składowisku, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, i brakującej masy odpadów komunalnych wyrażonej w Mg, wymaganej do osiągnięcia odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych lub ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Stawka opłaty za rok 2022 wynosiła 312,10 zł/Mg (i co roku rośnie), potencjalnie więc niespełnienie wymogów związanych z wdrażaniem gospodarki o obiegu zamkniętym grozi istotnymi karami umownymi. Przy poziomie wytworzenia odpadów wynoszącym 13 252,74 Mg rocznie, wymóg recyklingu wynosi 3 313,19 Mg, podczas gdy realnie odzyskiwane jest 2 072,2258 Mg. Kara z tytułu nieosiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu wynosi zatem 387 316,10 zł. Wraz z zaostrzaniem się wymogów dotyczących gospodarki odpadami, kara ta będzie corocznie wzrastać.

Wiele mówi się o kosztach transformacji energetycznej i odejściu od wytwarzania energii ze źródeł konwencjonalnych. Koszty te obciążają jednak konkretny energetyczny oraz budżet krajowy, podczas gdy wymogi związane z gospodarką odpadami uderzają bezpośrednio w samorządy, które obciążane są karami za niewypełnienie ustawowych obowiązków. Gospodarka o obiegu zamkniętym stanowi zatem jedno z kluczowych wyzwań dla samorządów w perspektywie roku 2030, co uzasadnia podjęcie pilnych działań w zakresie inwestycji i rozwoju systemów zagospodarowania odpadami – w szczególności punktów selektywnej zbiórki odpadów oraz zakładów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. Są to inwestycje trudne, związane często z oporami

społecznymi, dlatego też oprócz działań inwestycyjnych, konieczne jest budowanie świadomości, że pasywność i brak wdrożenia nowych rozwiązań w tym obszarze istotnie wpłynie na koszt gospodarki odpadami, który ponoszą wszyscy mieszkańcy Gminy Wieluń.

Liczba wytwarzanych odpadów na 1 mieszkańca Wielunia przekracza 400 kg co jest wartością zdecydowanie wyższą niż średnia krajowa wynosząca w 2022 r. 355 kg odpadów komunalnych na osobę. W obszarze gospodarki odpadami konieczne jest oprócz działań inwestycyjnych, podjęcie działań edukacyjnych związanych z ograniczaniem wytwarzania odpadów w gospodarstwach domowych oraz ich właściwej utylizacji.

**Model gospodarki o obiegu zamkniętym:
mniej surowców, mniej odpadów, mniej emisji**

Rysunek 5 Model gospodarki o obiegu zamkniętym.

źródło: https://www.europarl.europa.eu/resources/library/images/20230222PHT76215/20230222PHT76215_original.jpg

Nadrzędne dokumenty
strategiczne

NADRZĘDNE DOKUMENTY STRATEGICZNE

Strategia Rozwoju Wielunia na lata 2024-2030, jest planem, który funkcjonuje i który wpisywać się musi w szerszy kontekst – strategii regionalnych i krajowych. Analiza ich zapisów pomogła nam również w wybraniu zadań, które chcemy realizować do roku 2030.

I

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030

Nadrzędnym dokumentem, określającym regionalne cele i priorytety rozwojowe, jest Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, uchwalona przez Sejmik Województwa Łódzkiego 6 maja 2021 roku.

Przedstawiona w dokumencie wizja rozwoju jest kontynuacją i uszczegółowieniem myśli strategicznej realizowanej już od 2000 roku w kolejnych edycjach Strategii. Natomiast coraz bardziej podkreślane są zagadnienia transformacji regionu w obszarze energetycznym, gospodarczym oraz społecznym.

Z uwagi na coraz większe znaczenie koncentracji tematycznej w europejskiej oraz krajowej polityce rozwoju w procesie prac nad aktualizacją Strategii wyznaczono również obszary szczególnie ważne z punktu widzenia zidentyfikowanych wyzwań rozwojowych województwa tzw. Obszary Strategicznej Interwencji w ujęciu tematycznym (OSI). Wyznaczone obszary odpowiadają na najważniejsze problemy i potencjały zarysowane w diagnozie strategicznej województwa oraz uwzględniają założenia nowej strategii wzrostu Europejskiego Zielonego Ładu.

W Strategii Województwa Łódzkiego zidentyfikowano 5 OSI:

1. Miasta odzyskanych szans,
2. Obszary aktywnej integracji,
3. Obszar nowej energii,
4. Obszar zielonej gospodarki,
5. Miejskie Obszary Funkcjonalne.

1

Miasta odzyskanych szans

W ramach OSI I, Na terenie województwa zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 wyróżniono 9 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze: Kutno, Łask, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Wieluń, Zduńską Wolę.

Interwencja w tym obszarze będzie ukierunkowana przede wszystkim na:

- odbudowę bazy gospodarczej oraz wzmocnienie roli miast jako centrów aktywności społecznej i gospodarczej, likwidowanie barier rozwojowych
- poprawę atrakcyjności inwestycyjnej,
- rozwój przedsiębiorczości,
- aktywizację lokalnych zasobów ludzkich,
- pobudzanie lokalnych inicjatyw,
- poprawę dostępu mieszkańców do usług publicznych.

2

Obszary aktywnej integracji

Na obszary aktywnej integracji składają się obszary zagrożone trwałą marginalizacją wskazane z poziomu krajowego zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Ogółem na terenie województwa wyróżniono 25 takich gmin, w tym 18 z poziomu krajowego (Burzenin, Błaszki, Grabów, Goszczanów, Daszyna, Dąbrowice, Klonowa, Krośnice, Łanięta, Masłowice, Nowe Ostrowy, Oporów, Przedbórz, Sadkowiec, Uniejów, Wielgomłyny, Żychlin, Żytno) oraz 7 gmin z poziomu regionalnego (Aleksandrów, Budziszewice, Czerniewice, Łęki Szlacheckie, Ręczno, Żarnów, Żelechlinek).

Gmina Wieluń nie została zaliczona do obszarów aktywnej integracji.

Obszar nowej energii

Obszar ten obejmuje 35 gmin o powierzchni 3 667 km² i liczbie ludności wynoszącej 417 tys. osób, co stanowi 20% powierzchni województwa łódzkiego i 17% jego ludności.

Sprawiedliwa i włączająca transformacja ma w szczególności zapobiegać regresowi gospodarczemu i społecznemu, ale również

kreować nowy zrównoważony model rozwoju gospodarczego, m.in. wykorzystując potencjał zwałowiska Kamieńsk i Szczerców oraz rekultywowanej odkrywki węgla brunatnego na cele turystyczne i sportowe. W sferze gospodarczej planowane działania będą miały na celu wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności obszaru m.in. poprzez: dywersyfikację struktury gospodarczej, rozwój sektora MŚP (szczególnie start-upów), wsparcie inkubatorów przedsiębiorczości i sieci powiązań klastrowych, rozwój stref aktywności gospodarczej przyciągających nowych inwestorów, wsparcie cyfryzacji, automatyzacji i innowacji w przedsiębiorstwach, internacjonalizację przedsiębiorstw i promocję gospodarczą.

Wspierane będą również innowacyjne rozwiązania związane z czystą energią i OZE, w tym z wytwarzaniem i magazynowaniem energii ze źródeł odnawialnych, poprawą efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej oraz z wdrożeniem modelu Gospodarki Obiegu Zamkniętego.

Gmina Wieluń, została zaliczona do obszaru nowej energii w ramach którego ubiegać się może o środki na działania związane z transformacją energetyczną.

Rysunek 6 OSI 3 - Obszar nowej energii

4

Obszar zielonej gospodarki

Obszar ten obejmuje 94 gmin położonych poza Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi, z dominującą funkcją rolniczą, przyrodniczą oraz predysponowanych do rozwoju turystyki ze względu na: potencjał endogeniczny środowiska przyrodniczego (doliny rzek, obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo) i dziedzictwa kulturowego (obszary i obiekty zabytkowe), a także zagospodarowanie turystyczne.

W ramach tego obszaru interwencji zwiększania będzie zdolności retencyjnych zlewni (m.in. wprowadzania zalesień, zakrzewień, zadrzewień, budowy i modernizacji zbiorników wodnych, rozwoju systemów melioracyjnych, odtwarzania oczek wodnych i mokradeł) oraz wprowadzane będą rozwiązania ukierunkowane na ochronę środowiska

(m.in. poprawę czystości wód, renaturalizację siedlisk i cieków wodnych, a także inwestycji w infrastrukturę przeciwważeniową,

Gmina Wieluń, znajduje się w obszarze zielonej gospodarki, w ramach której ubiegać się może o dofinansowanie zadań związanych z ochroną przeciwpożarową i przeciwpowodziową.

Miejskie obszary funkcjonalne

Na terenie województwa wyróżniono cztery miejskie obszary funkcjonalne: MOF Ośrodka Wojewódzkiego – Łodzi oraz 3 wielordzeniowe MOF: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask, MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno oraz MOF Radomsko – Piotrków Trybunalski – Bełchatów.

Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotna będzie realizacja zintegrowanych, kompleksowych projektów dotyczących m.in. rozwoju zrównoważonego transportu publicznego, zwiększania efektywności energetycznej, poprawy stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza, wzrostu atrakcyjności osadniczej, wsparcia rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego oraz rozwoju kultury, turystyki i rekreacji.

Gmina Wieluń nie znajduje się na terenie miejskich obszarów funkcjonalnych.

Wizja rozwoju Województwa Łódzkiego do roku 2030 nie przewiduje lokalizowania na terenie Gminy Wieluń żadnych dużych, wojewódzkich inwestycji infrastrukturalnych. Wyzwania, jakie stoją przed regionem, jakie przewiduje dla Wielunia, Strategia Województwa, to przede wszystkim zmierzenie się z problemem transformacji gospodarczej oraz walka z problemem marginalizacji małych ośrodków miejskich.

Obszary strategicznej interwencji w województwie łódzkim przedstawia mapa.

Rysunek 7 Obszary Strategicznej Interwencji

II

UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego nr XLIV/548/17 z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa), ustanowiono na terenie województwa ograniczania w zakresie eksploatacji indywidualnych instalacji spalania paliw stałych².

W myśl uchwały:

- od 1 stycznia 2022 r. wszystkie montowane kominki i piece (czyli miejscowe ogrzewacze pomieszczeń) powinny spełniać wymagania dotyczące efektywności energetycznej i wielkości emisji określone w Rozporządzeniu Komisji (EU) 2015/1185;
- dla kotłów pozaklasowych, tzw. „kopciuchów”, których eksploatację rozpoczęto przed 1 maja 2018 r., określono czas wymiany do 1 stycznia 2025 r.;
- dla kotłów spełniających wymagania klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, których eksploatację rozpoczęto przed 1 maja 2018 r., określono czas wymiany do 1 stycznia 2028 r.;
- dla kominków i pieców, których eksploatację rozpoczęto przed 1 maja 2018 r., określono czas wymiany lub dostosowania instalacji do 1 stycznia 2026 r. (dostosowanie to ma polegać na ograniczeniu wielkości emisji pyłu do poziomu określonego w Rozporządzeniu Komisji (EU) 2015/1185).

Dodatkowo w opalaniu kotłów i pieców zakazuje się stosowania:

- paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi powyżej 15%, z wyjątkiem paliw o wartości opałowej nie mniejszej niż 24 MJ/kg oraz zawartości popiołu nie większej niż 12%,

² „Uchwała antysmogowa” została znowelizowana w dniu 22.11.2022 r. uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego nr L/597/22 zmieniającą uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
- paliw zawierających biomasę stałą o wilgotności powyżej 20%.

W myśl uchwały do końca 2027 r. mieszkańcy Wielunia staną przed wyzwaniem wymiany wszystkich kotłów węglowych niespełniających wymogów 5 klasy według normy PN-EN 303-5-2012. Począwszy od kotłów niespełniających żadnych wymogów środowiskowych (do końca roku 2022), aż po kotły 3 i 4 klasy (do końca roku 2026).

III

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020

(Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.) I KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

W przyjętej przez rząd „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” wskazano nowy model rozwoju regionalnego Polski. Przewidziano w nim rozwój naszego kraju jako społecznie i terytorialnie zrównoważony, dzięki któremu efektywnie będą rozwijane oraz wykorzystywane miejscowe zasoby i potencjały wszystkich regionów.

Celem takiego modelu jest wspomaganie w szczególności obszarów, które nie mogą w pełni rozwinąć swojego potencjału rozwojowego, bo utraciły swoje funkcje społeczno-gospodarcze (np. przestały być miastami wojewódzkimi), przez co stały się mniej odporne na różne zjawiska kryzysowe (np. negatywne skutki procesów demograficznych).

Kluczowym elementem Rozwoju Regionalnego jest wsparcie dla gmin znajdujących się na liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Na liście tej znajduje się Wieluń.

WIELUŃ 2030 WIZJA

WIELUŃ 2030 – WIZJA

Misja koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom gminy i jego mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych.

Zawiera w sobie odpowiedzi na pytania:

Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Dlaczego to robimy? Co jest naszym priorytetem?

Wizja to obraz gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Ukazuje on Wieluń w perspektywie strategicznej – do 2030 roku, zmieniony poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez samorząd celów.

Grafika zamieszczona poniżej wskazuje na wartości, z jakimi mieszkańcy chcieliby, aby Wieluń był utożsamiany w 2030 r. według wyników przeprowadzonej ankietyzacji.

WIELUŃ 2030 - MOJE MIEJSCE DO ŻYCIA

Atrakcyjne Ekologiczne do mieszkania

Bezpieczne
Świetnie skomunikowane
Gospodarnie zarządzane
Estetyczne
Miejsce sportu, rekreacji i atrakcyjnie spędzanego czasu wolnego
Dbające o środowisko naturalne
Przedsiębiorcze, atrakcyjne dla inwestorów - nowe miejsca pracy
Atrakcyjne dla turystów

Rysunek 8 Wizja Wielunia w perspektywie 2030 r.

Na bazie diagnozy, ankietyzacji oraz wyzwań rozwojowych określiliśmy następującą wizję oraz misję Wielunia w perspektywie 2030 r.

MISJA

WARTOŚCI JAKIMI BĘDZIE SIĘ KIEROWAĆ
GMINA WIELUŃ W PERSPEKTYWIE
ROZWOJU DO ROKU 2030

Tworzenie atrakcyjnych warunków do zamieszkania w przyjaznym, bezpiecznym i czystym środowisku.
Wykorzystanie potencjału komunikacyjnego i lokalizacyjnego Gminy.
Tworzenie atrakcyjnego klimatu inwestycyjnego i wspieranie lokalnych przedsiębiorców w tworzeniu nowych miejsc pracy.
Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i historycznego Wielunia jako narzędzia budowy tożsamości lokalnej

WIZJA

CEL DO JAKIEGO BĘDZIE DĄŻYĆ
GMINA WIELUŃ W PERSPEKTYWIE
ROKU 2030

Gmina Wieluń - zagłębie przedsiębiorczości województwa łódzkiego, stanowiące lokalny ośrodek pracy, edukacji, administracji, kultury i usług, tworząca atrakcyjne miejsca pracy, przyciągająca inwestorów, ale również dbająca o mieszkańców i warunki życia w Gminie.

Rysunek 9 Misja i wizja Gminy Wieluń do 2030 r.

Misję i wizję Strategii streścić można w haśle przewodnim Strategii:

WIELUŃ 2030

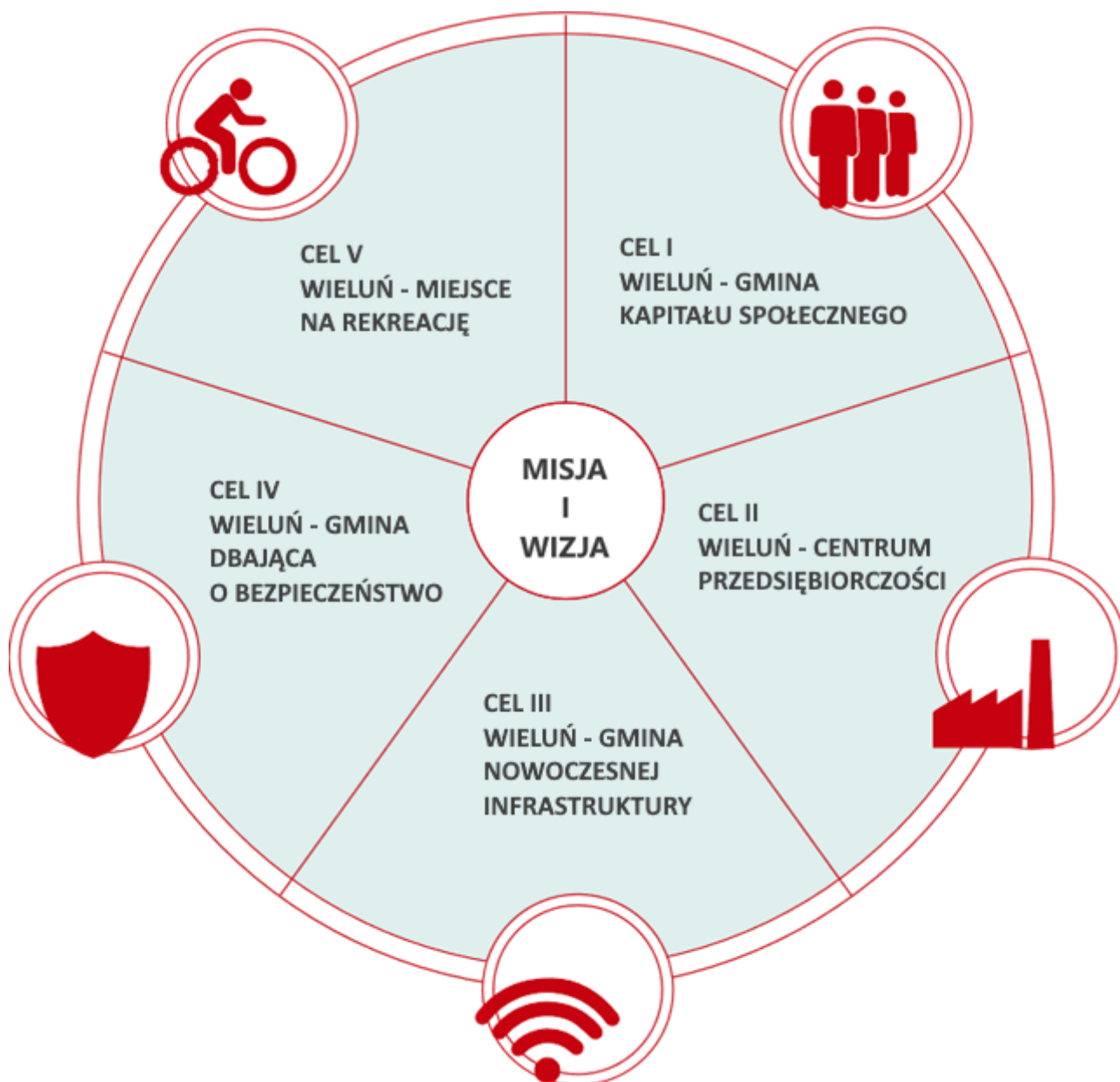
ZAGŁĘBIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Najważniejszą wartością dla rozwoju Wielunia jest stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do mieszkańców i przedsiębiorców. Miejsca ambitnego, otwartego na nowoczesność. Pełniącego rolę regionalnego centrum przedsiębiorczości, edukacji i kultury.

Wskazaną wizję, będziemy chcieli osiągnąć poprzez działania na wszystkich polach aktywności samorządowej i społecznej poprzez:

- ✓ aktywne pozyskiwanie środków europejskich, które wspomogą kluczowe inwestycje przekraczające możliwości budżetowe Gminy;
- ✓ wspieranie oddolnych aktywności sprzyjających integrowaniu ze sobą mieszkańców, budujących zaufanie a także umiejętność i chęć współdziałania;
- ✓ rozwój obszarów rekreacyjnych (rozbudowa infrastruktury rowerowej, sportowej, parków, placów zabaw);
- ✓ promowanie inwestycji związanych z ograniczaniem zanieczyszczeń powietrza (przede wszystkim likwidacji tzw. kopciuchów - węglowych kotłów) oraz odnawialnych źródeł energii;
- ✓ promowanie gospodarki współdzielonej i inicjatyw spółdzielczych;
- ✓ rozwój alternatywnych do samochodów osobowych form komunikacji;
- ✓ rozwijanie nowoczesnych technologii w zarządzaniu jednostkami administracji samorządowej, tzw. technologii Smart Cities;
- ✓ prowadzenie aktywnej polityki senioralnej i prorodzinnej.

Powyższe działania ujęliśmy w pięć celów Strategicznych.

Rysunek 10 Zestawienie celów strategicznych

CEL I – WIELUŃ – GMINA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO

Paradoksem współczesności jest fakt, że obserwowany ogromny rozwój technologii komunikacyjnych nie przekłada się na budowę lokalnej wspólnoty. Również według mieszkańców Gminy Wieluń, jedną z największych obaw na przyszłość jest właśnie znieczulica społeczna i wzajemna obojętność. Zwłaszcza w czasie ograniczania kontaktów społecznych, związanych z pandemią COVID-19, szczególną wagę zyskują inicjatywy wzmacniające lokalne więzi i budowanie poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie i swoich sąsiadów.

W ramach I celu strategicznego należy:

- wspierać inwestycje podnoszące jakość i dostępność zasobów mieszkaniowych;
- wspierać lokalne stowarzyszenia oraz inicjatywy lokalnych aktywistów społecznych;
- wspierać inicjatywy związane z aktywizacją seniorów, w tym opracować i przyjąć gminną politykę senioralną uwzględniającą również seniorów nieaktywnych fizycznie, pozbawionych możliwości wychodzenia z domu i czynnego uczestniczenia w aktualnie organizowanych wydarzeniach kulturalnych;
- rozwijać współpracę z powiatem i gminami ościennymi w zakresie opieki senioralnej oraz opieki nad osobami niesamodzielnymi, chorymi nieuleczalnie i wymagającymi opieki hospicyjnej lub paliatywnej;
- rozwijać działalność kulturalną, poprzez organizację koncertów, występów z udziałem mieszkańców, spotkań z lokalnymi artystami i ciekawymi osobowościami;
- dbać o należytą oprawę świąt państwowych – zwłaszcza w formie inicjatyw angażujących dzieci i rodziny;
- opracować nowe standardy w zakresie konsultacji społecznych uwzględniających zwłaszcza komunikację z mieszkańcami poprzez portale społecznościowe oraz poprzez ogłoszenia rozwieszane w sołectwach na tablicach ogłoszeń ze względu na ograniczoną aktywność w Internecie osób starszych;
- rozwijać ofertę kulturalną poprzez wspieranie lokalnych instytucji kultury – w tym adaptację nowych powierzchni dla działalności instytucji kultury, organizację wystaw popularnonaukowych, koncertów muzyki klasycznej, atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

CEL II – WIELUŃ – CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Rozwój Gminy opierać się powinien na przyciąganiu kapitału, inwestycji i tworzeniu miejsc pracy. Pozwolą one zatrzymać odpływ młodych ludzi z Gminy, a także przyciągną nowych mieszkańców. Szansą w przeciwdziałaniu depopulacji mogą być migranci zarobkowi – zwłaszcza z Ukrainy i Białorusi, których bliskość kulturowa i językowa ułatwi integrację z rdzennymi mieszkańcami Wielunia.

W ramach II celu strategicznego należy:

- przeprowadzić weryfikację, a następnie dostosować Gminne dokumenty planistyczne do zmian, które zostały wprowadzone w gminnych politykach planistycznych ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.
- przygotować pod względem prawnym i infrastrukturalnym tereny inwestycyjne (uzbrojenie) celem pozyskania inwestorów zewnętrznych;
- stworzyć system zachęt i wsparcia (np. zwolnień podatkowych), zachęcających do podejmowania działań inwestycyjnych przez inwestorów zewnętrznych;
- rozwijać klaster energii zajmujący się rozwojem odnawialnych źródeł energii;
- rozwijać markę Wielunia jako polskiego zagłębia przedsiębiorczości;
- opracować Program Integracji Społecznej, tworzący ramy przemysłanej asymilacji kulturowej migrantów zarobkowych;
- współpracować z Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną celem pozyskania nowych inwestorów dla zaplanowanych stref aktywności gospodarczej.

CEL III – WIELUŃ – GMINA NOWOCZESNEJ INFRASTRUKTURY

Spodziewać należy się, że najbliższe lata uwidocznia, pojawiające się od kilku lat, nowe trendy w podejściu do infrastruktury, która ukierunkowana będzie na rozwiązania możliwie bezpieczne i przyjazne środowisku. W transporcie, ograniczany będzie ruch samochodów osobowych, na rzecz transportu zbiorowego i alternatywnych form komunikacji – m.in. rowerów, hulajnóg i skuterów elektrycznych. W energetyce, miejsce kotłów węglowych zajmować będą pompy, a konwencjonalnych elektrowni – rozproszone odnawialne źródła energii i magazyny energii. Podążanie za tymi trendami pozwoli na poprawę jakości powietrza oraz bezpieczeństwa: energetycznego i w ruchu drogowym.

W ramach III celu strategicznego należy:

- rozwijać infrastrukturę rowerową;
- rozwijać dostęp do Internetu szerokopasmowego i sieci 5G;
- kontynuować modernizację placówek oświatowych;
- modernizować i rozbudowywać infrastrukturę dróg gminnych;
- wspierać likwidację kotłów węglowych oraz budowę indywidualnych odnawialnych źródeł energii na budynkach jednorodzinnych;
- wyznaczyć tereny inwestycyjne pod komercyjne instalacje odnawialnych źródeł energii (np. farm fotowoltaicznych) o charakterze nieuciążliwym;
- kontynuować termomodernizację budynków komunalnych;
- kontynuować modernizację miejskiej infrastruktury oświetleniowej – wymiana na oprawy efektywne energetycznie;
- rozbudowywać sieć kanalizacyjną i infrastrukturę ściekową (w tym poprzez modernizację oczyszczalni ścieków oraz przydomowych oczyszczalni ścieków)
- rozwijać współpracę z właścicielami i zarządcami dróg oraz zainteresowanymi samorządami ościennymi w celu zwiększenia dostępności komunikacyjnej Gminy;
- dążyć do „odbetonowywania” przestrzeni miejskiej, podążając w kierunku zielonej infrastruktury – rewitalizacji parków, skwerów i renaturalizacji terenów zurbanizowanych
- rozwijać inwestycje w odnawialne źródła energii wykorzystujące zasoby lokalne: biogaz, biometan, biomasę oraz bioodpady.

CEL IV – WIELUŃ – GMINA DBAJĄCA O BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo nie jest pojęciem ograniczającym się wyłącznie do ruchu drogowego czy przestępczości. W nowoczesnych gminach bezpieczeństwo odnosi się również do odporności na zmiany klimatyczne i nagłe zjawiska pogodowe, bezpieczeństwo socjalne, ochronę zdrowia oraz zabezpieczenie społeczne – zwłaszcza osób starszych i niepełnosprawnych.

W ramach IV celu strategicznego należy:

- sukcesywnie doposażać jednostki OSP w sprzęt pożarniczy niezbędny do prowadzenia działań ratowniczych (zarówno o charakterze przeciwpożarowym, jak i przeciwpowodziowym, czy też związanych z wypadkami drogowymi);
- rozszerzać działania profilaktyczne realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- wzmacniać współpracę służb publicznych (straży pożarnej, straży miejskiej, policji) ze społecznością lokalną;
- inwestować w bezpieczne przejścia dla pieszych – przede wszystkim w zakresie ich doświetlenia;
- dążyć do ograniczania prędkości oraz ruchu na drogach osiedlowych oraz w ścisłym centrum, aby poprawić bezpieczeństwo pieszych;
- tworzyć odpowiednie warunki wsparcia dla inicjatyw tworzenia miejsc rehabilitacji osób niepełnosprawnych i aktywizowania seniorów (domy opieki dziennej, domy seniorów, świetlice środowiskowe);
- opracować Plan adaptacji do zmian klimatu, który umożliwi ubieganie się o środki na zabezpieczenie przed negatywnymi zjawiskami klimatycznymi i pogodowymi;
- dbać o właściwe utrzymanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (czyszczenie cieków wodnych, rowów melioracyjnych), celem zabezpieczenia gminy przed deszczami nawalnymi.

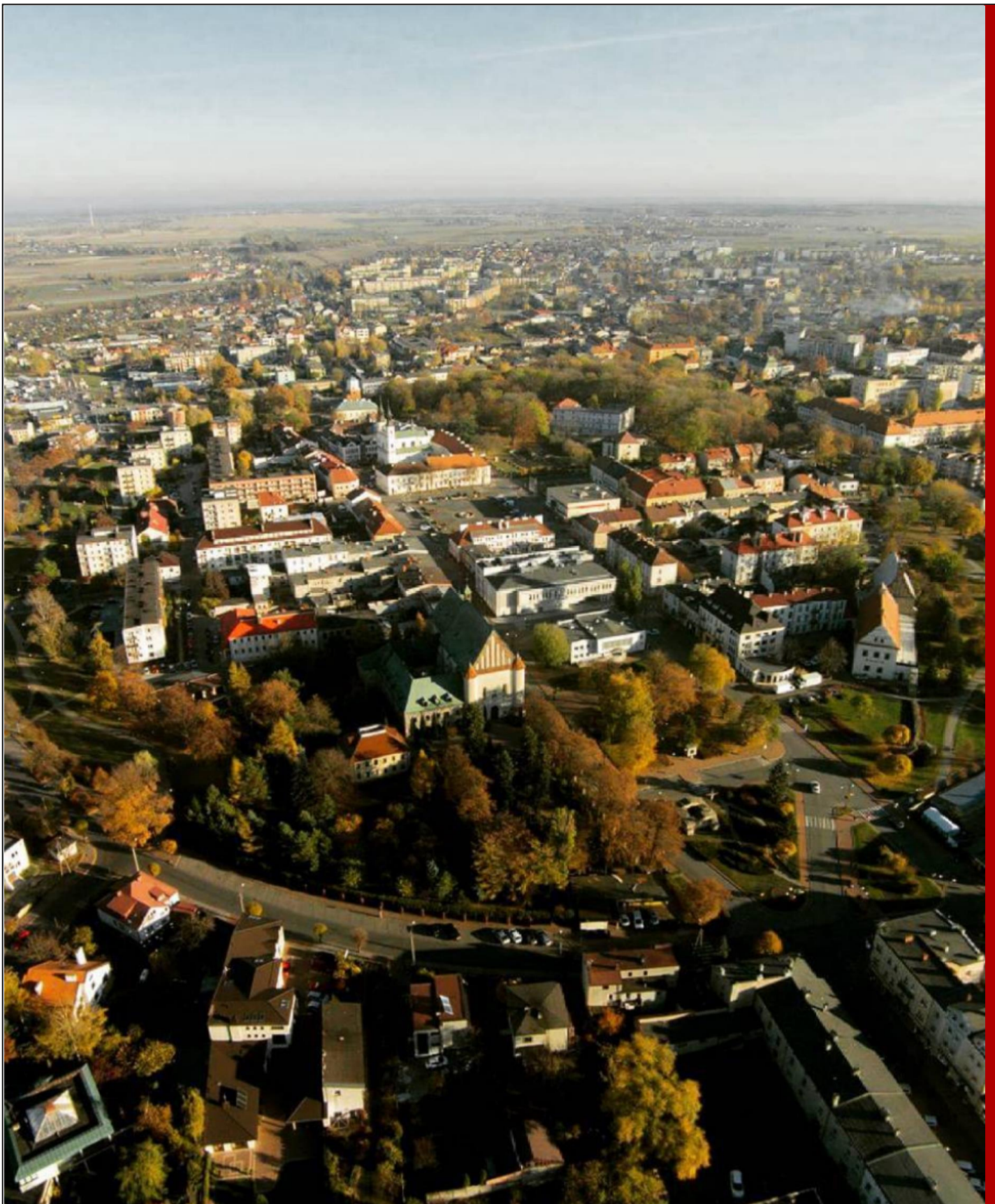
CEL V – WIELUŃ – MIEJSCE NA REKREACJĘ

Jednym z najważniejszych oczekiwań mieszkańców, wyrażonych w badaniu ankietowym, jest rozwój terenów rekreacyjnych i infrastruktury sportowej. Jakość oferty związanej z aktywnym spędzaniem czasu jest również jednym z kluczowych czynników wpływających na ocenę jakości życia w mieście, a atrakcyjna i uporządkowana przestrzeń wpływa pozytywnie na wartość nieruchomości – zachęca bowiem do inwestycji i osiedlania się przez nowych mieszkańców.

W ramach V celu strategicznego należy:

- wspierać inicjatywy eksponujące lokalne walory przyrodnicze i dziedzictwo historyczne w celu promocji gminy;
- tworzyć przestrzenie rekreacyjne - szlaki i ścieżki turystyki rowerowej;
- rozbudowywać i modernizować infrastrukturę rekreacyjną i sportową (boiska na terenie gminy – tzw. orliki, boiska przyszkolne, sale gimnastyczne przy szkołach, siłownie plenerowe, place zabaw, skateparki), konsultując ich lokalizację oraz koncepcje ich wyposażenia z mieszkańcami;
- rozwijać markę Wielunia jako miasta pokoju i pojednania;
- dążyć do rewitalizacji terenów zielonych i zabytkowych w kierunku rekreacyjnym;
- promować rozwój działalności gospodarczej tworzącej infrastrukturę turystyki i rekreacji;
- stworzyć jednolity system informacji, promocji oraz oznakowania miejsc turystycznych oraz uruchomić aplikację turystyczną dla odwiedzających Wieluń.

MODEL STRUKTURY
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ

Konsekwencje braku przemyślanej polityki planistycznej widoczne są w wielu polskich miastach w postaci zabetonowanych, pozbawionych zieleni centrach miast, osiedlach o zbyt intensywnej zabudowie, na których brakuje miejsc parkingowych oraz przestrzeni do rekreacji, czy w obiektach handlowych, które architektonicznie nie przystają do przestrzeni, w której zostały wybudowane. Negatywne skutki raz podjętych inwestycji mają swoje konsekwencje na dziesięciolecia, dlatego zarządzanie przestrzenią stanowi kluczowy element długoterminowego planowania rozwoju Gminy.

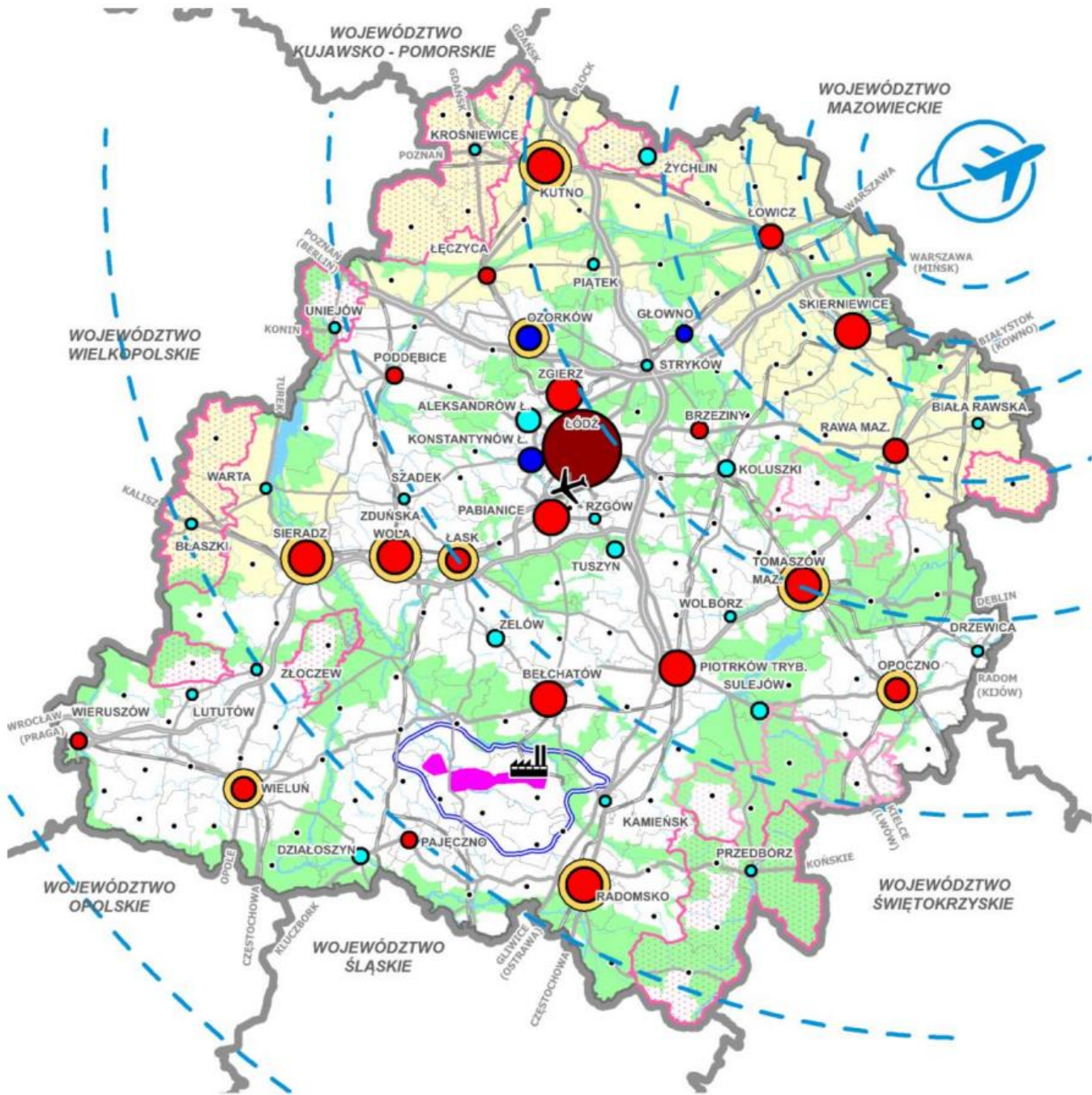
Na etapie planistycznym (w trakcie opracowania Planu Ogólnego, Planów Miejscowych oraz Zintegrowanych Planów Inwestycyjnych), decyduje się późniejszy kształt inwestycji infrastrukturalnych.

Aby podkreślić wagę procesów planistycznych, część Strategii Rozwoju Gmin, stanowi model struktury funkcjonalno-przestrzennej, wskazujący na ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

Ponieważ Strategia nie jest aktem prawa miejscowego, zapisy określone w tej części Strategii nie mają charakteru wiążącego i nie zmieniają zapisów ani Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, ani Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. Stanowiąc jednak mogą, wskazówki w jakim kierunku powinien podążać rozwój gminy w zakresie urbanistycznym.

Funkcje jakie z perspektywy funkcjonalnej powinna spełniać Gmina Wieluń, określa Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, która wskazuje, że kluczowym elementem rozwoju województwa jest potencjalna budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK).

W hierarchii funkcjonalno-przestrzennej ośrodków osadniczych miasto Wieluń – określono jako ośrodek regionalny, stanowiący równocześnie tzw. regionalny biegun wzrostu.

Rysunek 11 Kluczowe elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej województwa,
 źródło: http://strategia.lodzkie.pl/wp-content/uploads/2021/05/SRWL-2030_6.05.2021_uchwalona.pdf

Rozwój przestrzenny powinien dokonywać się na bazie istniejącego ukształtowanego układu przestrzennego obejmującego:

- historyczne centrum – Stare Miasto - teren zawarty między ulicami: Kopernika, Piłsudskiego, Krakowskie Przedmieście, Reformacką i Zamenhofa – obszar jest objęty ścisłą ochroną konserwatorską. Rozwój obszaru powinien uwzględniać historyczne i kulturowe dziedzictwo i koncentrować się wokół tworzenie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom o funkcji usługowej i rekreacyjnej. Wyłączenie części obszaru z ruchu samochodowego, może stać się katalizatorem do stworzenia obszaru dla rozwoju działalności gastronomicznej i klubowej.
- obszar śródmieścia – otaczający Stare Miasto obszar wielofunkcyjny o charakterze mieszkaniowo i uzupełniająco - usługowym. Rozwój obszaru powinien być związany z dominującą funkcją mieszkaniową. W tym celu oprócz poprawy standardu urbanistycznego budynków dążyć należy do zachowania i odnowy przestrzeni wolnej od zabudowy – zieleni rekreacyjnej i placów zabaw.
- obszar gospodarczy – zlokalizowany w północnej części miasta, o dominującym przemysłowym charakterze.

Głównym kierunkiem rozwoju budownictwa mieszkaniowego będą tereny w południowo-wschodniej części Gminy, podczas gdy dla terenów działalności gospodarczej tereny w północnej części miasta. Obecnie w mieście funkcjonuje koncentryczny układu komunikacyjny w którym miesza się ruch lokalny z ruchem tranzytowym, stąd kluczowe dla odciążenia centrum od ruchu samochodowego jest powstanie zachodniej obwodnicy Wielunia.

Strukturę dominującego zagospodarowania obszarów na terenie Gminy oraz główne kierunki komunikacyjne, obrazuje mapa stanowiąca załącznik do uchwały nr LXII/770/22 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wieluń.

W zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Wieluń należy kierować się następującymi rekomendacjami i ustaleniami:

1. Wieluń jako regionalny ośrodek wzrostu wymaga koncentracji działań ukierunkowanych na wzrost potencjału społeczno-ekonomicznego poprzez:
 - a. rozwój atrakcyjnych, wysokiej jakości terenów inwestycyjnych o dobrej dostępności komunikacyjnej, wyposażonych w podstawowe elementy infrastruktury technicznej (należy dążyć do włączania obszarów przemysłowych do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej);
 - b. kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznej w obszarze historycznego centrum miasta umożliwiającego pełnienie funkcji regionalnego centrum usług;
 - c. utrzymanie i rozwój terenów zieleni urządzonej, m.in. parków, skwerów, zieleni osiedlowej i ulicznej – w zapisach Planów Miejsowych należy dbać o równowagę pomiędzy obszarami zurbanizowanymi i terenami zielonymi, aby uniknąć zjawiska zabetonowywania przestrzeni miejskiej;
 - d. modernizację istniejących i planowanie nowych połączeń drogowych, które pozwolą odciążać centrum miasta od ruchu tranzytowego. Równocześnie istotne jest podnoszenie standardu dróg poprzez rozwijanie systemu dróg rowerowych łączący obszar centrum z sołectwami;
 - e. integrację systemów transportu zbiorowego w szczególności stworzenie węzłów komunikacji zbiorowej oraz systemów Park&Ride. Dzięki utworzeniu nowego połączenia kolejowego ze stolicą województwa, Wieluń może stać się regionalnym węzłem przesiadkowym;
 - f. wdrażanie zapisów uchwały antysmogowej ograniczającej spalanie paliw kopalnych.

2. Wieluń jako gmina o charakterze miejsko-wiejskim, wymaga zrównoważonego rozwoju, który nie będzie koncentrował się wyłącznie na obszarach gospodarczych, ale uwzględni również potrzeby rozwojowe sołectw, w tym celu:
- a. należy dążyć do rozwijania połączeń komunikacji publicznej oraz węzłów komunikacyjnych, które ograniczą wykluczenie transportowe obszarów wiejskich;
 - b. nowa zabudowa powinna przyjmować kształt zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych, aby uniknąć pasmowego charakteru zabudowy wzdłuż tranzytowych ciągów komunikacyjnych oraz zjawiska tzw. rozlewania się miast;
 - c. należy dążyć do zachowania czytelnych granic między terenami zabudowy a terenami otwartymi. Nowa zabudowa (przede wszystkim o charakterze jednorodzinny) powinna rozwijać istniejące obszary urbanizacji, a nie powstawać w obszarach zupełnie wolnych od zabudowy;
 - d. wyznaczać należy obszary rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii m.in. poprzez budowę elektrowni słonecznych oraz rozwój energetyki prosumenckiej;
 - e. należy dążyć do poprawy stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprzez rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacji w wyznaczonych zasięgach aglomeracji oraz objęcie zbiorowym systemem kanalizacji, gdy jest to ekonomicznie uzasadnione, tj. wskaźnik koncentracji wynosi powyżej 120 mieszkańców na 1 km budowanej sieci,
 - f. z uwagi na zmiany klimatyczne i postępujące stepowanie obszarów południowej i centralnej polski, podejmować należy inwestycje związane z ochroną i retencją wód. W szczególności poprzez budowę zbiorników retencyjnych (w tym priorytetowego zbiornika retencyjnego „Kurów”, wskazanego w Wojewódzkim Programie Małej Retencji);

- g. chronić obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo – na terenie gminy znajduje się rezerwat przyrody „Lasek Kurowski”, a południowo - wschodnia część Gminy położona jest w otulinie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego,
- h. chronić korytarze ekologiczne – w północno-wschodnie części gminy Wieluń znajduje się korytarza ekologiczny Dolina Warty.

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie Gminy, w tym uchwalanie Planu Ogólnego, Planów Miejsowych oraz Zintegrowanych Planów Inwestycyjnych jest zadaniem własnym gminy i choć projekty aktów planistycznych przygotowywane są przez organy wykonawcze, to szczególną rolę w kształtowaniu jakości polityki planowania przestrzennego pełni Rada Miejska, która podejmuje uchwały o przyjęciu określonych rozwiązań planistycznych. Dlatego też szczególnie pożądane jest czynne zaangażowanie Radnych Miejskich w procesy planistyczne, występujących jako głos interesu społecznego.

ZADANIA

ZADANIA

Odzwierciedleniem opisanych powyżej celów jest lista przedsięwzięć strategicznych.

Kolejność prezentowanych zadań nie jest związana z hierarchią ich ważności, ale powiązana jest z poszczególnymi celami strategicznymi.

Działania przedstawione są według spójnego wzorca (fiszki), który określa:

- numer zadania
- nazwę zadania
- identyfikację problemu, jaki rozwiązuje zadanie
- realizowane cele
- opis zadania
- oczekiwane skutki realizacji

Wskazanego zestawienia zadań nie traktujemy jako zamkniętego katalogu, ale raczej jako kierunków inwestycji, dlatego w niektórych zadaniach nie są określone szczegóły inwestycji a tylko ogólny ich zarys. Konkretyzacja powinna nastąpić w innych dokumentach strategicznych w studiach wykonalności lub dokumentacji projektowej

Zestawienie zadań inwestycyjnych tworzone jest przede wszystkim w perspektywie ubiegania się o pozyskanie na ten cel finansowania zewnętrznego, które wymagają zgodności inwestycji ze strategiami lokalnymi lub regionalnymi. Zadania realizowane całkowicie ze środków własnych (budżet gminy lub finansowanie komercyjne) mogą być realizowane bez konieczności umieszczania ich w Strategii.

CEL I – WIELUŃ – GMINA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO

ZADANIE 1

A.**NAZWA ZADANIA:**

Opracowanie polityki senioralnej oraz wspieranie działań aktywizujących dla seniorów.

B.**ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:**

Zmiany demograficzne odnotowywane w Wieluniu, skutkują koniecznością zmierzenia się z nowym wyzwaniem, jakim jest pomoc i aktywizacja osób starszych - często pozbawionych wsparcia i opieki rodziny, jak również wykluczonych cyfrowo. Polityka senioralna to nie tylko działania związane z pomocą społeczną i wsparciem finansowym. To również tworzenie przyjaznej infrastruktury – dostępnej dla osób o ograniczonych możliwościach ruchowych związanych z wiekiem lub niepełnosprawnością oraz organizacja wydarzeń kulturalnych aktywizujących i włączających do lokalnej wspólnoty osoby starsze.

C.**REALIZOWANE CELE:**

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.**OPIS:**

W ramach zadania planowane jest opracowanie, a następnie wdrożenie gminnej polityki senioralnej. Odnosić się ona będzie do działań związanych z promocją i wsparciem projektów, których celem jest aktywizacja osób starszych, obejmująca w szczególności:

- miejsca aktywizacji seniorów w formie domu pomocy dziennej, domu seniora, świetlicy środowiskowej oraz mieszkań chronionych;
- działania z obszaru deinstytucjonalizacji opieki senioralnej;

E.**OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:**

Poprawa sytuacji i bezpieczeństwa osób starszych.

ZADANIE 2

A.

NAZWA ZADANIA:

Aktywizacja osób biernych zawodowo

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Choć udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi ok 4%, to niepokojąca jest liczba osób długotrwale bezrobotnych. Większość bezrobotnych to osoby tzw. trwale bezrobotne (pozostające bez zatrudnienia powyżej 1 roku), dodatkowo, prawie połowa z nich to osoby z wykształceniem podstawowym, które nie są szczególnie pożądane na rynku pracy. Konieczne jest zatem podjęcie działań aktywizacyjnych, które pozwolą na przywrócenie tych osób na rynek pracy.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest podejmowanie działań aktywizacyjnych prowadzonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wieluniu. Działania te obejmować będą:

- szkolenia;
- staże oraz praktyki zawodowe;
- kursy doszkalające;
- szkolenia oraz egzaminy na uprawnienia zawodowe.

W szczególności działania skierowane będą do osób niepełnosprawnych.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Aktywizacja osób biernych zawodowo.

ZADANIE 3

A.

NAZWA ZADANIA:

Program integracji społecznej

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Migracja zarobkowa z Europy Wschodniej stanowi już stały element życia gospodarczego, a pracownicy z Ukrainy i Białorusi stanowią istotny odsetek zatrudnionych w wieluńskich przedsiębiorstwach. Osoby te mogą stać się również odpowiedzią na kryzys demograficzny jaki dotyka Gminę, jednak pod warunkiem zintegrowania ich ze społecznością lokalną oraz włączenia ich w nasz krąg kulturowy i zwyczaje.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest podjęcie działań skłaniających imigrantów obcokrajowych do osiedlania się na terenie Gminy oraz integrowania z lokalną społecznością m.in. poprzez naukę języka i wsparcie w edukacji dzieci.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Przełamanie niekorzystnych trendów demograficznych.

ZADANIE 4

A.

NAZWA ZADANIA:

Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Klauzule społeczne ograniczają zasadę otwartego dostępu do zamówień publicznych, jednakże dzięki ich zastosowaniu możliwe jest osiągnięcie istotnych korzyści społecznych. Zatrudnienie osób niepełnosprawnych lub z grup wykluczonych jest skuteczniejszą formą aktywizacji niż pomoc społeczna, czy wsparcie w formie zasiłków.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.

OPIS:

Klauzule społeczne preferują podmioty ekonomii społecznej jako realizatorów zamówień publicznych, dlatego też powinny być stosowane w tych zamówieniach, które takie podmioty są w stanie zrealizować. Dotyczy to w szczególności:

- usług gastronomicznych i cateringowych,
- usług opiekuńczych,
- usług związanych z utrzymaniem czystości i sprzątnięciem,
- usługami ochrony i dozoru obiektów i mienia,
- usług z zakresu organizacji wydarzeń kulturalnych.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Wsparcie osób niepełnosprawnych lub zagrożonych wykluczeniem.

Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej

ZADANIE 5

A.

NAZWA ZADANIA:

Budownictwo społeczne

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Zjawisko depopulacji jest jednym z głównych wyzwań z jakimi mierzy się Gmina Wieluń. Szansą na zatrzymanie w gminie młodych rodzin są inwestycje w nowe zasoby mieszkaniowe.

Budownictwo społeczne to m.in. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa (SIM) oraz Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS). Mieszkania w formule budownictwa społecznego to oferta dla osób, które nie mają zdolności kredytowej, ale mają tzw. zdolność czynszową, przy czym jednocześnie ich dochody są zbyt wysokie, by przyznano im lokal komunalny.

Budownictwo mieszkaniowe umożliwia wynajem lokalu z możliwością przejęcia mieszkania na własność w przyszłości (tzw. dojście do własności).

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.

OPIS:

W ramach zadania przewiduje się:

- wyznaczenie terenów pod budownictwo społeczne oraz mieszkania czynszowe;
- budowę mieszkań czynszowych w ramach programów budownictwa społecznego.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Zwiększenie zasobu mieszkaniowego Gminy.

ZADANIE 6

A.

NAZWA ZADANIA:

Budownictwo komunalne

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Poprawa dostępności mieszkań to nie tylko nowe inwestycje, ale również modernizacja istniejącego zasobu mieszkaniowego. Uruchomiony przez Bank Gospodarstwa Krajowego, grant na poprawę stanu technicznego mieszkaniowego zasobu gminy (tzw. Grant MZG), umożliwi pokrycie 30% kosztów inwestycji i łączyć go można z premią termomodernizacyjną wynoszącą 50% kosztów inwestycji (łącznie więc finansowanie wynosi 80% kosztów inwestycji). Program wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego (tzw. BSK) obejmuje bezzwrotne finansowe wsparcie z budżetu państwa na rzecz rozwoju budownictwa zaspokajającego potrzeby mieszkaniowe osób o niższych dochodach oraz budownictwa wspomaganego. Dofinansowanie wynosi do 80% kwalifikowanych kosztów przedsięwzięcia, które obejmują również zakup byłych mieszkań zakładowych oraz wsparcie na remont gminnych pustostanów.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.

OPIS:

W ramach zadania przewiduje się:

- remont gminnego zasobu mieszkaniowego;
- inwestycje w remont pustostanów;
- inwestycje w budownictwo socjalne i komunalne.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Zwiększenie zasobu mieszkaniowego Gminy.

ZADANIE 7

A.

NAZWA ZADANIA:

Zakład Aktywności Zawodowej w Wieluniu (ZAZ)

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Praca zawodowa jest niezwykle ważnym czynnikiem włączania osób niepełnosprawnych w życie społeczne. Praca pomaga poczuć się docenianym i potrzebnym, jednakże dla pracodawców zatrudnianie osób niepełnosprawnych stanowi duże wyzwanie. Możliwe jest jednak prowadzenie działalności gospodarczej dedykowanej zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Zakład Aktywności Zawodowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostką tworzoną w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. Funkcjonowanie ZAZ wspierane jest poprzez dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.

OPIS:

W ramach zadania przewiduje się utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Wieluniu. Zakład świadczyć mógłby usługi dla lokalnych przedsiębiorców oraz jednostek samorządowych z zakresu:

- pielęgnowania zieleni;
- niszczenia i utylizacji dokumentów;
- pralni;
- rękodzieła i rzemiosła;
- myjni samochodowej.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

ZADANIE 8

A.

NAZWA ZADANIA:

Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Podmioty ekonomii społecznej (PES) zajmują się integracją zawodową i społeczną osób zagrożonych marginalizacją. To stowarzyszenia, fundacje, spółdzielnie socjalne, spółdzielnie inwalidów i niewidomych, spółdzielnie pracy, podmioty kościelne oraz koła gospodyń wiejskich. Podmioty te nie prowadzą działalności komercyjnej lub też ma ona wyłącznie charakter uzupełniający, dlatego dla finansowania podejmowanych inicjatyw potrzebują zewnętrznego wsparcia finansowego.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.

OPIS:

W ramach zadania przewiduje się wspieranie działalności podmiotów ekonomii społecznej poprzez:

- dofinansowywanie podejmowanych inicjatyw;
- udostępnianie bazy lokalowej;
- finansowanie opiekunów i animatorów;
- wsparcie w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Zwiększenie aktywności podmiotów ekonomii społecznej.

ZADANIE 9

A.

NAZWA ZADANIA:

Rozwój Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu jest podstawową jednostką realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Wieluń. Wyzwania demograficzne z jakimi mierzyć się będzie Wieluń (starzenie się społeczeństwa) skutkować będą rosnącym potrzebami z zakresu pomocy społecznej, zarówno wobec osób niepełnosprawnych, jak i wobec osób starszych.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel I – WIELUŃ - gmina kapitału społecznego

D.

OPIS:

W ramach zadania przewiduje się:

- realizację ustawowych zadań z zakresu pomocy społecznej;
- wspieranie i rozwój Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) – aktualnie działa WTZ w Olewinie;
- modernizację i rozbudowę bazy lokalowej wykorzystywanej na cele pomocy społecznej (w tym również udostępniania pomieszczeń podmiotom ekonomii społecznej);
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Podnoszenie jakości pomocy społecznej w Gminie.

CEL II – WIELUŃ – CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

ZADANIE 1

A.**NAZWA ZADANIA:**

Uzbrojenie terenów inwestycyjnych

B.**ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:**

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zostały wyznaczone tereny pod strefy aktywności gospodarczej. Z uwagi na braki w infrastrukturze technicznej, tereny te nie są w pełni przygotowane pod potrzeby potencjalnych inwestorów gospodarczych. Brak zapewnienia infrastruktury technicznej dla planowanej strefy przemysłowej bardzo obniża szanse na skuteczne zagospodarowanie tych terenów.

C.**REALIZOWANE CELE:**

Cel II – WIELUŃ – Centrum przedsiębiorczości

D.**OPIS:**

Dla terenów należących bezpośrednio do Gminy Wieluń zadanie obejmuje:

- doprowadzenie do granic działek inwestycyjnych infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej;
- realizację inwestycji w lokalne źródła energii oraz magazynowania energii dla potrzeb lokalnych przedsiębiorstw;
- uzbrojenie terenów budownictwa mieszkaniowego;

E.**OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:**

Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej.

ZADANIE 2**A.****NAZWA ZADANIA:**

Rozwój klastra energii

B.**ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:**

Rosnące koszty energii oraz wymogi w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń do atmosfery stanowią jeden z największych wyzwań, przed jakimi staną lokalni przedsiębiorcy w najbliższych latach. Rozwój klastra energii umożliwi pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania na rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy.

C.**REALIZOWANE CELE:**

Cel II – WIELUŃ – Centrum przedsiębiorczości

D.**OPIS:**

Zadanie obejmuje rozwój klastra energii poprzez budowę lokalnych instalacji odnawialnych źródeł energii oraz magazynowania energii;

E.**OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:**

Poprawa bezpieczeństwa energetycznego gminy.

ZADANIE 3

A.

NAZWA ZADANIA:

Nowoczesne planowanie przestrzenne

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Rozwój działalności gospodarczej wiąże się nie tylko z rozbudową samych stref przemysłowych, ale również z różnorodnymi inwestycjami towarzyszącymi: w odnawialne źródła energii i magazynowanie energii, infrastrukturę drogową, przesyłową i telekomunikacyjną oraz gospodarkę odpadami. Inwestycje te nie zawsze muszą być realizowane ze środków publicznych, a mogą nastąpić również przez przyciąganie inwestorów zewnętrznych, dla których jednak barierą mogą być zapisy planów zagospodarowania.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel II – WIELUŃ – Centrum przedsiębiorczości

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest:

- przeprowadzenie aktualizacji dokumentów planistycznych celem dostosowania ich aktualnych potrzeb inwestycyjnych oraz przepisów – w szczególności poprzez uwzględnienie w nich terenów korzystnych dla lokowania inwestycji z zakresu źródeł odnawialnych;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Gminy.

ZADANIE 4

A.

NAZWA ZADANIA:

Program wspierania przedsiębiorczości

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Głównym warunkiem rozwoju Gminy Wieluń jest aktywizacja gospodarcza poprzez pozyskiwanie nowych inwestorów oraz pomoc w rozwoju dotychczas działających podmiotów gospodarczych na terenie gminy. Służyć temu ma stworzenie na terenie gminy atrakcyjnych warunków inwestycyjnych. Dlatego też w dniu 25 stycznia 2024 r. podjęto uchwałę nr XCIX/1203/24 w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis. Zwolnienie dotyczy nowo wybudowanych budynków i budowli oraz nowo nabytych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej przez przedsiębiorców na terenie Gminy Wieluń.

Zwolnienie z podatku od nieruchomości nowych inwestycji w ramach pomocy de minimis powinno zwiększyć atrakcyjność terenu gminy dla inwestorów i przyczynić się do pojawienia się nowych podmiotów gospodarczych. To z kolei spowoduje aktywizację gospodarczą gminy i tworzenie nowych miejsc pracy.

Równocześnie gmina prowadzi politykę niskich stawek podatkowych w podatku od środków transportowych co przyciąga nowych przedsiębiorców i daje efekt skali w dochodach własnych gminy.

Nowe daniny publiczne oraz rosnące obciążenia podatkowe przedsiębiorców, skłaniają do poszukiwania przewag konkurencyjnych w obszarze optymalizacji podatkowych.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel II – WIELUŃ – Centrum przedsiębiorczości

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest:

- rozwijanie obecnego systemu wsparcia i zwolnień podatkowych, zachęcających do podejmowania działań inwestycyjnych przez inwestorów zewnętrznych;
- rozwijanie marki Wielunia jako polskiego zagłębia przedsiębiorczości

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Gminy.

ZADANIE 5

A.

NAZWA ZADANIA:

Rozwój lokalnych inicjatyw gospodarczych.

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Krajobraz handlu i usług w polskich miastach przeobraża się, miejsce lokalnych rodzinnych biznesów, zajmują duże międzynarodowe korporacje, które poprzez nakłady marketingowe i atrakcyjną ofertę zaczynają szybko dominować na lokalnych rynkach. Odpowiedzią na ten trend może być rozwój przedsięwzięć opartych na wzajemnym zaufaniu oraz podziale zysków, a więc nowoczesnych form spółdzielczości, która również może objąć sferę cyfrową

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel II – WIELUŃ – Centrum przedsiębiorczości

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest:

- wspieranie spółdzielczości i inicjatyw kooperacyjnych;
- promowanie lokalnych marek oraz wytwórczości rzemieślniczej;
- modernizacja targowiska miejskiego;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa aktywności gospodarczej.

ZADANIE 6

A.

NAZWA ZADANIA:

Obwodnica Wielunia – nowa strefa inwestycyjna.

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Zgodnie z harmonogramem przyjętym przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad, obwodnica Wielunia w ciągu drogi krajowej 45 powinna być gotowa w 2030 r. Obwodnica wyprowadzi z miasta uciążliwy tranzyt na osi północ-południe, a jako rekomendowany do realizacji wskazany został zachodni wariant przebiegu obwodnicy. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Wieluń wskazuje planowany przebieg, jednakże nie określa potencjałów inwestycyjnych wynikających z tego faktu.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel II – WIELUŃ – Centrum przedsiębiorczości

D.

OPIS:

Budowa obwodnicy stanowi szansę dla rozwoju inwestycji w zachodniej części gminy. W szczególności o charakterze usługowym i produkcyjnym, jednakże perspektywa dobrego skomunikowania może stanowić szansę dla budowy osiedli mieszkaniowych o charakterze wielorodzinnym. W ramach zadania konieczne jest przeprowadzenie aktualizacji dokumentów planistycznych, celem wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych oraz mieszkaniowych w otoczeniu planowanego przebiegu obwodnicy;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Utworzenie nowych obszarów inwestycyjnych.

ZADANIE 7

A.

NAZWA ZADANIA:

Nowa strategia wizerunkowa Gminy Wieluń.

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

W ramach promowania rozwoju gospodarczego, Wieluń przedstawiany jest jako gmina o najbardziej przyjaznej polityce podatkowej dla firm transportowych. Równocześnie, polityka ta przyniosła budżetowi Gminy wymierne korzyści finansowe.

W polityce historycznej, Wieluń utożsamiany jest z miastem pokoju i pojednania.

W obszarze turystycznym, podejmowane były natomiast próby wypromowania Jury Krakowsko-Wieluńskiej.

Brakuje, jednakże spójnej strategii wizerunkowej Gminy.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel II – WIELUŃ – Centrum przedsiębiorczości

D.

OPIS:

W ramach zadania planuje się przygotowanie spójnej strategii wizerunkowej Gminy Wieluń. Strategia powinna obejmować zarówno elementy wizerunku zewnętrznego (czyli jak promowana będzie Gmina w Polsce i świecie) oraz elementy wizerunku wewnętrznego (czyli stworzenie spójnej identyfikacji wizualnej materiałów, oznaczeń w formie systemu identyfikacji wizualnej).

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa wizerunku Gminy.

CEL III – WIELUŃ - GMINA NOWOCZESNEJ INFRASTRUKTURY

ZADANIE 1

A.**NAZWA ZADANIA:**

Rozwój infrastruktury kanalizacji ściekowej i kanalizacji deszczowej.

B.**ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:**

Nieszczelne szamba oraz „dzikie” wyloty kanalizacji, stanowią znaczące zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Ścieki te wprowadzają głównie zanieczyszczenia wyrażone jako BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany, a także powodują wzrost ilości bakterii fekalnych. Dodatkowo zmiany klimatyczne (długotrwałe okresy susz i gwałtowne burze) skutkują koniecznością uwzględniania w inwestycjach wodno-kanalizacyjnych, projektów małej retencji, które umożliwiają zatrzymanie i późniejsze wykorzystanie wody z opadów.

C.**REALIZOWANE CELE:**

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.**OPIS:**

W ramach zadania planowane jest:

- kontynuowanie działań związanych z kanalizowaniem obszarów wiejskich oraz wspieranie inwestycji w przydomowe oczyszczalnie ścieków, tam, gdzie budowa kanalizacji nie jest uzasadniona technicznie lub ekonomicznie
- realizowanie inwestycji z zakresu małej retencji oraz zielono-niebieskiej infrastruktury (w szczególności budowa zbiornika małej retencji w Kurowie)

E.**OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:**

Poprawa ochrony środowiska w zakresie gospodarki wodnej

ZADANIE 2

A. NAZWA ZADANIA:

Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego.

B. ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Rosnące ceny energii elektrycznej w coraz większym stopniu obciążają miejski budżet. Budowane przed laty oświetlenie nie spełnia wymogów obecnie obowiązującej normy oświetleniowej, która kładzie szczególny nacisk na równomierność oświetlenia oraz widoczność pieszych. Konieczne jest zatem podjęcie działań, które z jednej strony przyczynią się do obniżenia kosztów utrzymania oświetlenia, a z drugiej – do poprawy standardu oświetleniowego.

C. REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D. OPIS:

W ramach zadania planowana jest:

- budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego,
- modernizacja oświetlenia ulicznego (wymiana na oprawy energooszczędne),
- budowa oświetlenia przejść dla pieszych i skrzyżowań (zwłaszcza przy szkołach, przedszkolach i miejscach największego ruchu pieszego),

E. OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury miejskiej.

A. NAZWA ZADANIA:

Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej.

B. ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Istniejąca sieć piesza i rowerowa nie ma charakteru kompleksowego – gdy kończy się chodnik, piesi i rowerzyści zmuszeni są kontynuować swoją podróż poboczem drogi, co stwarza niebezpieczeństwo zwłaszcza dla dzieci oraz osób starszych. Rozwój bezpiecznej infrastruktury pieszej i rowerowej jest zatem konieczny dla poprawy bezpieczeństwa na drogach.

C. REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D. OPIS:

W ramach zadania planowana jest:

- budowa chodników wzdłuż dróg gminnych na terenie sołectw;
- rozbudowa infrastruktury ścieżek rowerowych tworzących spójną sieć łączącą Miasto z sołectwami;
- budowa punktów bike&ride;
- budowa parkingów rowerowych;
- budowa chodników wzdłuż dróg na obszarach wiejskich;

E. OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej

ZADANIE 4

A.

NAZWA ZADANIA:

Program rozwoju elektromobilności.

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Kraje Unii Europejskiej składają deklaracje o planowanym zakazie sprzedaży samochodów z silnikami spalinowymi (Dania, Irlandia, Niemcy od 2030 r., a Hiszpania, Francja, Wielka Brytania od 2040 r.), dlatego trzeba zdać sobie sprawę, że powoli również i Polska wkracza w epokę transportu opartego na energii elektrycznej. Stąd konieczne jest mądre podejście do tej tematyki – uwzględniające zarówno zmiany zachodzące na arenie europejskiej, jak i uwarunkowania lokalne – stopniowo przygotowujące do nadchodzących zmian.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest:

- utworzenie infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych;
- zmodernizowanie obecnej floty pojazdów wykorzystywanych w Urzędzie Miejskim i jednostkach podległych na pojazdy całkowicie zeroemisyjne;
- zwiększanie udziału pojazdów zeroemisyjnych wykorzystywanych przez przedsiębiorców oraz osoby fizyczne.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Rozwój infrastruktury paliw alternatywnych.

ZADANIE 5

A.

NAZWA ZADANIA:

Likwidacja niskiej emisji.

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Podjęta przez Sejmik Województwa Łódzkiego tzw. uchwała antysmogowa stanowi o konieczności wymiany do końca 2027 r. wszystkich indywidualnych źródeł ciepła niespełniających wymogów tzw. 5 klasy, a także wprowadza dalsze ograniczenia w wykorzystaniu paliw stałych na cele opałowe.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest:

- dofinansowywanie wymiany kotłów węglowych w budynkach indywidualnych;
- aplikowanie o środki zewnętrzne na modernizację źródeł ciepła w imieniu mieszkańców (tzw. projekty parasolowe i grantowe);
- wspieranie mieszkańców w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych na modernizację systemów ogrzewania (m.in. poprzez przyjmowanie w imieniu WFOŚiGW w Łodzi wniosków o dofinansowanie w ramach programu Czyste Powietrze);
- modernizowanie źródła ciepła w budynkach komunalnych i użyteczności publicznej, których właścicielem lub zarządcą jest Gmina Wieluń;
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Wieluń.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa jakości powietrza.

ZADANIE 6

A.

NAZWA ZADANIA:

Rozbudowa instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Uruchomiona w 2021 r. kompostownia, na składowisku odpadów w Rudzie koło Wielunia, ma status instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz status Instalacji Komunalnej. Rocznie kompostownia może przetwarzać ok. 23 tys. tony odpadów, jednak pozwala na zagospodarowanie wyłącznie bioodpadów. Konieczna jest zatem jej rozbudowa pozwalająca na odzysk różnorodnych frakcji odpadów

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowana jest realizacja:

- budowy instalacji przetwarzania odpadów na paliwa energetyczne z frakcji kalorycznej odpadów komunalnych (RDF);
- budowy instalacji przetwarzania osadów ściekowych w formie karbonizacji lub uzdatniania na cele rolnicze (suszarnia osadu ściekowego);
- kampanii informacyjnych i edukacyjnych związanych ze zbieraniem i gospodarowaniem odpadami;
- budowa systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wraz z Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Rudzie z infrastrukturą towarzyszącą (dalsze unowocześnianie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych);
- rozbudowa ciągu technologicznego biologicznego przetwarzania odpadów (kompostowni).

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Realizacja celów gospodarki o obiegu zamkniętym

ZADANIE 7

A.

NAZWA ZADANIA:

Termomodernizacja budynków komunalnych i użyteczności publicznej.

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Zmiana systemu ogrzewania z węglowego na zeroemisyjny (np. pompa ciepła), choć przynosi odczuwalne skutki w obszarze poprawy jakości powietrza, to skutkuje również zwiększeniem kosztów ogrzewania. Konieczne jest zatem łączenie inwestycji związanych ze zmianą źródła ogrzewania z inwestycjami termomodernizacyjnymi, które sprzyjają obniżaniu potrzeb energetycznych budynków.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest przeprowadzenie:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz budynków komunalnych;
- budowy odnawialnych źródeł energii na budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach komunalnych i mieszkaniach socjalnych.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa efektywności energetycznej budynków miejskich.

ZADANIE 8

A.

NAZWA ZADANIA:

Budowa nowych dróg oraz przebudowy i remonty dróg gminnych i wewnętrznych na terenie gminy.

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Przeprowadzona wśród mieszkańców ankietyzacja wykazała, iż remonty i budowa infrastruktury drogowej oraz okołodrogowej w zakresie chodników i ścieżek rowerowych stanowi wśród ankietowanych jedno z najważniejszych działań inwestycyjnych do realizacji w perspektywie 2030 roku.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowana jest budowa, przebudowa i remont dróg gminnych i wewnętrznych na obszarze całej gminy w tym podniesienie bezpieczeństwa infrastruktury drogowej poprzez budowę oświetlenia ulicznego. Dodatkowo elementem zadania będzie realizacja projektów infrastrukturalnych na drogach wojewódzkich i krajowych:

- modernizacja DW 486 Wieluń-Działoszyn – podniesienie standardu drogi;
- budowa obwodnicy Wielunia w ciągu DK 45;
- budowa łącznika DK 43 i DW 486 celem odciążenia ruchu w centrum Wielunia;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa jakości infrastruktury drogowej.

ZADANIE 9

A.

NAZWA ZADANIA:

Wieluński ekotarg - targ lokalnych produktów rolnych

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Zgodnie z uchwałą w 29 października 2021 r., ustawą o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników, Rada Gminy zobowiązana jest wyznaczyć miejsce do prowadzenia handlu produktów rolnych, spożywczych oraz wyrobów rękodziela wytworzonych w gospodarstwach rolnych. Wyznaczenie miejsca handlowego jest obowiązkiem gminy. Realizacja wskazanego obowiązku ustawowego powinna wiązać się również ze stworzeniem nowoczesnej infrastruktury targowej.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania przewiduje się:

- promocję lokalnych marek i produktów;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa jakości infrastruktury handlowej.

ZADANIE 10

A.

NAZWA ZADANIA:

Nowoczesne szkoły, przedszkola i żłobki

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Polityka prorodzinna, a także poprawa szans edukacyjnych młodych mieszkańców Wielunia opierać powinna się na dobrej bazie technicznej i infrastrukturalnej.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania, planowana jest modernizacja budynków edukacyjnych wraz z infrastrukturą szkolno-sportową, która obejmie:

- wyposażenie obiektów w odnawialne źródła energii;
- wyremontowanie sal lekcyjnych i sal gimnastycznych, zagospodarować terenu wokół placówek;
- wymiana oświetlenia na efektywnie energetyczne na obiektach edukacyjnych i wychowawczych;
- doposażanie sal dydaktycznych w sprzęt elektroniczny i multimedialny oraz pomoce dydaktyczne;
- budowę i modernizację sal i kompleksów sportowych przy placówkach edukacyjnych;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa infrastruktury edukacyjnej

ZADANIE 11

A.

NAZWA ZADANIA:

Budowa linii łączącej linię kolejową nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią nr 181 (Wieluń)

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Zrównoważony rozwój województwa wymaga, aby połączenia kolejowe umożliwiały komunikację między głównymi ośrodkami miejskimi. Realizacja nowej linii kolejowej wpisuje się w ten cel i dodatkowo stanowi istotny krok w redukcji zjawiska tzw. wykluczenia transportowego.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowana jest budowa nowej linii kolejowej, łączącej linię kolejową nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową nr 181 (Wieluń), dzięki czemu mieszkańcy Wielunia zyskają szybkie i dogodne połączenie kolejowe z Łodzią. Szacuje się, że po budowie nowej linii czas przejazdu z Wielunia do stolicy województwa wyniesie ok. 1.40 h. Szacowana wartość całego projektu wynosi 580 mln zł. Projekt realizuje przedsiębiorstwo PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. i Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego. Gmina Wieluń partycypuje w projekcie finansowo, dodatkowo z budżetu finansowany będzie przez okres pięciu lat koszt jednej z ośmiu par pociągów planowanych na trasie Wieluń-Łódź.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa infrastruktury transportowej

ZADANIE 12

A.

NAZWA ZADANIA:

Fala renowacji w Wieluniu

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Dyrektywa o charakterystyce energetycznej budynków to dokument z 2010 r. (2010/31/EU), wprowadza obowiązek przyznawania budynkom klas efektywności energetycznej jak od A do G (analogicznie jak w sprzętach AGD). 15 proc. najmniej energetycznych budynków, którym zostanie przypisana klasa G powinny zostać poddane termomodernizacji do 2030 roku.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

Fala renowacji to zbiorcze określenie polityki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, której celem jest poprawa efektywności energetycznej budynków. W ramach zadania planuje się:

- termomodernizację budynków mieszkalnych oraz komercyjnych;
- wymianę lub modernizację źródeł ciepła;
- podłączenia budynków do sieci ciepłowniczej;
- wyposażanie budynków w instalacje odnawialnych źródeł energii;
- wyposażanie budynków w systemy zarządzania i optymalizacji zużycia energii i ciepła;
- wymiana oświetlenia wewnętrznego na efektywne energetycznie;
- montaż systemów zarządzania budynkiem.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa efektywności energetycznej budynków.

ZADANIE 13

A.

NAZWA ZADANIA:

Wieluńska geotermia

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Gmina Wieluń, potencjalnie może znajdować się na obszarze perspektywnym dla poszukiwania i ujmowania wód termalnych.

Wody termalne mogą stanowić źródło odnawialnej i taniej energii cieplnej dla potrzeb wieluńskiej ciepłowni. Dla zbadania potencjału geotermalnego Gminy, konieczne jest wykonanie odwiertu próbnego. Koszt całkowity przedsięwzięcia to ok. 13 mln zł.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest wykonanie odwiertu próbnego celem zbadania potencjału geotermalnego Gminy.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Wzrost potencjału energetycznego Gminy.

ZADANIE 14

A.

NAZWA ZADANIA:

Dostosowanie przestrzeni architektonicznej i informacji do zasad uniwersalnego projektowania

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 „Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych” poprzez projektowanie uniwersalne należy rozumieć projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Projektowanie uniwersalne jest zatem strategicznym podejściem do planowania i projektowania architektury i przestrzeni, mających na celu promowanie społeczeństwa włączającego wszystkich obywateli oraz zapewniającego im pełną równość oraz możliwość uczestnictwa w życiu społecznym.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest podjęcie zadań związanych z:

- dostosowywaniem budynków do potrzeb osób z ograniczoną sprawnością ruchową;
- dostosowywanie infrastruktury drogowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- modernizacja oznaczeń, materiałów informacyjnych i multimedialnych celem dostosowania ich do wymogów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom z szczególnymi potrzebami.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa dostępności obiektów i informacji.

ZADANIE 15

A.

NAZWA ZADANIA:

Odnawialne źródła energii w Gminie Wieluń

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Transformacja energetyczna stanowi jeden z głównych elementów polityki gospodarczej Unii Europejskiej. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii stanowi szansę na samowystarczalność energetyczną Gminy oraz źródło czystej i taniej energii dla lokalnych przedsiębiorców.

C.

REALIZOWANE CELE:f

Cel III – WIELUŃ - gmina nowoczesnej infrastruktury

D.

OPIS:

W ramach zadania planowana jest:

- realizacja projektów parasolowych – instalacji OZE na indywidualnych obiektach mieszkalnych;
- realizacja inwestycji OZE w ramach instytucji prosumenta i prosumenta zbiorowego;
- realizacja inwestycji OZE przez przedsiębiorców działających na terenie Gminy;
- wykonanie próbných odwiertów geotermalnych na terenie Gminy;
- budowa wiat fotowoltaicznych na parkingach publicznych;
- wykorzystanie źródeł biomasowych i biogazowych do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Wzrost potencjału energetycznego Gminy.

CEL IV – WIELUŃ – GMINA DBAJĄCA O BEZPIECZEŃSTWO

ZADANIE 1

A.**NAZWA ZADANIA:**

Adaptacja do zmian klimatu

B.**ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:**

Na stan bezpieczeństwa wpływ mają nie tylko kwestie związane z aktywnością ludzką, ale również zagrożenia od tej aktywności niezależne do których należą zjawiska pogodowe – silne opady, podtopienia, burze, czy gradobicia.

C.**REALIZOWANE CELE:**

Cel IV – WIELUŃ – gmina dbająca o bezpieczeństwo

D.**OPIS:**

W ramach zadania planowane jest:

- realizowanie przedsięwzięć z obszaru tzw. zielono-niebieskiej infrastruktury, które przyczynią się do lepszego zagospodarowania wód opadowych;
- wyposażanie obiektów publiczne w klimatyzację niezbędną do zapewnienia komfortu termicznego dla przebywających w nich osób w okresie letnim;
- realizowanie zadań związanych z małą retencją przeciwdziałającą podtopieniom;
- budowa zbiornika małej retencji w Kurowie;

E.**OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:**

Odporność na negatywne zjawiska pogodowe i klimatyczne

ZADANIE 2

A.

NAZWA ZADANIA:

Bezpieczne przejścia dla pieszych

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Polska ma od lat jeden z najgorszych w Europie wskaźnik wypadków na przejściach dla pieszych. Razem z Rumunią, Litwą i Łotwą zaliczamy się grupy krajów o największym poziomie ryzyka dla pieszych. Według wniosków policyjnego raportu "Wypadki drogowe w Polsce w 2019 roku" przygotowanego przez Biuro Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji, przyczyną takiego stanu rzeczy może być niedostateczna widoczność przejść dla pieszych i samych pieszych nocą oraz podczas występowania złych warunków atmosferycznych.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel IV – WIELUŃ – gmina dbająca o bezpieczeństwo

D.

OPIS:

W ramach zadania planowana jest realizacja:

- doświetlenia przejść dla pieszych na terenie gminy poprzez zamontowanie nowej i dedykowanej temu infrastruktury oświetleniowej, zapewniającej właściwe doświetlenie nie tylko samego przejścia, ale również i otoczenia (dojścia do jezdni);
- budowę chodników, barierek, wysp dla pieszych, przejść wyniesionych i innych elementów infrastrukturalnych poprawiających bezpieczeństwo na przejściu dla pieszych i w jego otoczeniu;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa bezpieczeństwa drogowego

ZADANIE 3

A.

NAZWA ZADANIA:

Projekt doposażenia służb publicznych

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Straż Pożarna pełni istotną rolę w zapewnieniu lokalnego bezpieczeństwa w sytuacji nie tylko zagrożenia pożarowego, ale również wypadków drogowych, lokalnych podtopień i innych klęsk żywiołowych. Właściwe wyposażenie oraz kompetentna kadra istotnie wpływają na poziom bezpieczeństwa w powiecie. Stan pandemii pokazał również, że w sytuacjach awaryjnych konieczne jest posiadanie kompetentnych i dobrze wyposażonych służb.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel IV – WIELUŃ – gmina dbająca o bezpieczeństwo

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest:

- sukcesywne doposażanie jednostek OSP w sprzęt pożarniczy niezbędny do prowadzenia działań ratowniczych (zarówno o charakterze przeciwpożarowym, jak i przeciwpowodziowym, czy też związanych z wypadkami drogowymi);
- doposażanie Straży Miejskiej w narzędzia umożliwiające sprawniejszą realizację powierzonych im zadań m.in. monitoring miejski, narzędzia do analizy zanieczyszczeń (np. drony do pomiaru stężenia zanieczyszczeń z kominów), pojazdy patrolowe;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa bezpieczeństwa

ZADANIE 4

A.

NAZWA ZADANIA:

Monitoring jakości powietrza

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Na terenie Gminy znajduje się kilka czujników jakości powietrza, których podgląd dostępny jest przez stronę um.wielun.pl. Czujniki powietrza powinny znaleźć się na terenie każdego sołectwa oraz w większym zagęszczeniu w ścisłym centrum miasta, aby móc śledzić stan jakości powietrza oraz stanowić ostrzeżenie dla osób z problemami oddechowymi

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel IV – WIELUŃ – gmina dbająca o bezpieczeństwo

D.

OPIS:

W ramach zadania planowana jest realizacja:

- rozmieszczenia sieci czujników jakości powietrza;
- stworzenia spójnego systemu monitorowania jakości powietrza (np. poprzez aplikację mieszkańca);

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa jakości powietrza

CEL V – WIELUŃ – MIEJSCE NA REKREACJĘ

ZADANIE 1

A.**NAZWA ZADANIA:**

Modernizacja i budowa obiektów sportowych.

B.**ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:**

Dostępność obiektów rekreacyjnych i sportowych, jest jednym z czynników decydujących o jakości życia, a ich rozbudowa i modernizacja jest zarazem ważnym elementem oczekiwań mieszkańców Wielunia wyrażonym w ankietyzacji. W inwestycjach należy uwzględniać najnowsze wymogi techniczne, dążąc do tego, aby nowopowstające obiekty miały charakter pasywny lub niskoenergetyczny, a energia wykorzystywana do ich zasilania pochodziła w głównej mierze z odnawialnych źródeł energii. Budynki w technologii pasywnej to nie tylko przejaw troski o środowisko naturalne, ale także wydatki na energię i ciepło, które zwłaszcza przy obiektach basenowych stanowią główny koszt ich utrzymania.

C.**REALIZOWANE CELE:**

Cel V – WIELUŃ – miejsce na rekreację

D.**OPIS:**

W ramach zadania planowana jest modernizacja istniejących obiektów sportowych oraz budowa nowych w tym m.in.:

- budowa nowej pływalni krytej i basenu odkrytego;
- budowa nowego kompleksu sportowego;
- modernizacja boisk treningowych;
- przebudowa stadionu wielofunkcyjnego;
- budowa kortów tenisowych.

E.**OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:**

Poprawa oferty sportowo-rekreacyjnej.

ZADANIE 2

A.

NAZWA ZADANIA:

Wsparcie Ludowych Zespołów Sportowych

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Aktywność sportową warunkuje nie tylko nowoczesna i atrakcyjna infrastruktura, ale również praca społeczna wykonywana przez trenerów i animatorów prowadzących zajęcia sportowe.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel V – WIELUŃ – miejsce na rekreację

D.

OPIS:

W ramach zadania planowana jest modernizacja istniejących obiektów sportowych administrowanych przez Ludowe Zespoły Sportowe w szczególności poprzez:

- modernizację zaplecza sportowego;
- modernizację płyt boisk;
- oświetlenie terenów obiektów;
- rozbudowę obiektów o dodatkowe aktywności – korty tenisowe, boiska do koszykówki, boiska do siatkówki;

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa oferty sportowo-rekreacyjnej.

ZADANIE 3

A.

NAZWA ZADANIA:

Zielona transformacja - rewitalizacja i adaptacja terenów zielonych oraz nieużytków na cele rekreacyjne.

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Aktualny trendy urbanistyczne wskazują na konieczność „odbetonowywania” przestrzeni miejskiej – zwiększania udziału powierzchni zielonych w infrastrukturze miejskiej i tworzenia miejsca dających wytchnienie w miejskiej przestrzeni – parków, łąk, czy zielonych pasaży.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel V – WIELUŃ – miejsce na rekreację

D.

OPIS:

W ramach zadania planowana jest:

- rewitalizacja parku w Olewinie;
- tworzenie na obszarach niezagospodarowanych infrastruktury umożliwiającej odpoczynek (miejsca do pikniku, ławki, punkty postoju dla rowerzystów);
- rozbudowanie infrastruktury pieszej i rowerowej (chodniki, ścieżki rowerowe);
- budowanie nowych przestrzeni rekreacji – skwery, place zabaw, ścieżki rowerowe;
- wykorzystywanie we wskazanych inwestycjach tzw. zielono-niebieskich rozwiązań technologicznych, aby uniknąć efektu zabetonowania przestrzeni zurbanizowanej.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Poprawa infrastruktury rekreacyjnej.

ZADANIE 4

A.

NAZWA ZADANIA:

Ochrona dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego

B.

ZIDENTYFIKOWANY PROBLEM:

Atrakcyjne i odnowione obiekty zabytkowe stanowią element wzbogacający ofertę rekreacyjną i wypoczynkową gminy. W szczególności, z uwagi na ogromne, historyczne dziedzictwo Wielunia – Miasta Pokoju.

C.

REALIZOWANE CELE:

Cel V – WIELUŃ – miejsce na rekreację

D.

OPIS:

W ramach zadania planowane jest podejmowanie działań na rzecz:

- rewitalizacji obiektów zabytkowych;
- prac związanych z ochroną zabytków;
- odtworzenia i zabezpieczenia obiektów historycznych;
- rekultywacji terenów zielonych;
- utrzymanie istniejących form ochrony przyrody;
- wzbogacanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej na terenie Gminy;
- utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz ochrona, wzbogacanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej.

E.

OCZEKIWANE SKUTKI REALIZACJI:

Ochrona dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego.

WSKAŹNIKI MONITOROWANIA

WSKAŹNIKI MONITOROWANIA – CZYLI JAKIE MIERZALNE CELE CHCEMY OSIĄGNAĆ

Nie chcielibyśmy, aby Strategia była tylko zbiorem pustych postulatów, dlatego postanowiliśmy wprowadzić do Strategii wskaźniki monitorowania, które pomogą nam określić w poszczególnych latach, czy podejmowane przez nas projekty przynoszą oczekiwany efekt.

W monitorowaniu Strategii pomocna będzie formuła SMART (akronim od ang. Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound, dosł. sprytny), czyli koncepcja formułowania celów w dziedzinie planowania strategicznego opierająca się na zbiorze pięcioprzymiotnikowych postulatów.

Zgodnie z akronimem tworzącym nazwę koncepcji, sformułowany cel powinien być:

Skonkretyzowany (ang. Specific) – jego zrozumienie nie powinno stanowić kłopotu, sformułowanie powinno być jednoznaczne i niepozostawiające miejsca na luźną interpretację.

Mierzalny (ang. Measurable) – a więc tak sformułowany, by można było liczbowo wyrazić stopień realizacji celu, lub przynajmniej umożliwić jednoznaczną „sprawdzalność” jego realizacji.

Osiągalny (ang. Achievable) – cel zbyt ambitny podkopuje wiarę w jego osiągnięcie i tym samym motywację do jego realizacji.

Istotny (ang. Relevant) – cel powinien być ważnym krokiem naprzód, jednocześnie musi stanowić określoną wartość dla tego, kto będzie go realizował.

Określony w czasie (ang. Time-bound) – cel powinien mieć dokładnie określony horyzont czasowy w jakim zamierzamy go osiągnąć.

Zestaw wybranych wskaźników monitorowania, wskazaliśmy w tabeli poniżej. Monitorowanie, pozwoli określić, czy w obszarze danego celu następuje oczekiwana zmiana warunków, czy też wręcz przeciwnie – zidentyfikowany problem pogłębia się i konieczne jest podjęcie dodatkowych działań w tym elemencie (np. w przypadku rosnącej liczby wypadków drogowych z udziałem pieszych, konieczne będzie przyznanie wyższego priorytetu działaniom związanym z modernizacją i doświetleniem skrzyżowań oraz budową chodników i dróg rowerowych).

Wszystkie dobrane wskaźniki mają charakter ogólnodostępnych informacji, co umożliwi ich weryfikację bez konieczności sporządzania dodatkowych raportów i ekspertyz.

Tabela 1: Tabela wskaźników monitorowania celów Strategii

Wskaźnik	Parametr	Miernik Pożądana wartości lub kierunek zmian wartości	ROK BAZOWY (2022)	ROK DOCELOWY (2030)
Ludność	Liczba mieszkańców	Zatrzymanie tendencji spadkowej	30 010	>30 000
Aktywność w obszarze kultury	Liczba uczestników imprez	Wzrost	8 943	10 000
Aktywność w obszarze kultury	Liczba zorganizowanych wystaw, wydanych publikacji	Wzrost	276	300
Opieka społeczna	Beneficjenci środowiskowej opieki społecznej	Spadek	720	600
Rynek pracy	Liczba osób pracujących/1000 mieszkańców	Wzrost	335	350
Rynek pracy	Stopa bezrobocia	Utrzymanie poziomu poniżej 5%	4,6%	<5,0%
Wpływy z podatku CIT	Dochody budżetu z udziału w podatku CIT	Wzrost	2,27 mln	3,50 mln
Działalność gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy	Wzrost	3 901	4 000
Ludność korzystająca z instalacji wodociągowej	% ogółu ludności	Wzrost	98,1	99,0%
Ludność korzystająca z instalacji kanalizacyjnej	% ogółu ludności	Wzrost	83,8	85,0%
Długość dróg dla rowerów	km	Wzrost	15,3	25,0

Wskaźnik	Parametr	Miernik Pożądana wartości lub kierunek zmian wartości	ROK BAZOWY (2022)	ROK DOCELOWY (2030)
Zasoby mieszkaniowe	Liczba mieszkań	Wzrost	12 501	13 500
Zagrożenia przeciwpożarowe i pogodowe	Liczba zdarzeń wymagająca interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej	Spadek	494	450
Dostępność obiektów sportowych	Obiekty rekreacyjno-sportowe	Wzrost	37	40
Tereny Zielone	Powierzchnia terenów zielonych w powierzchni ogółem	Wzrost	0,84%	1,00%

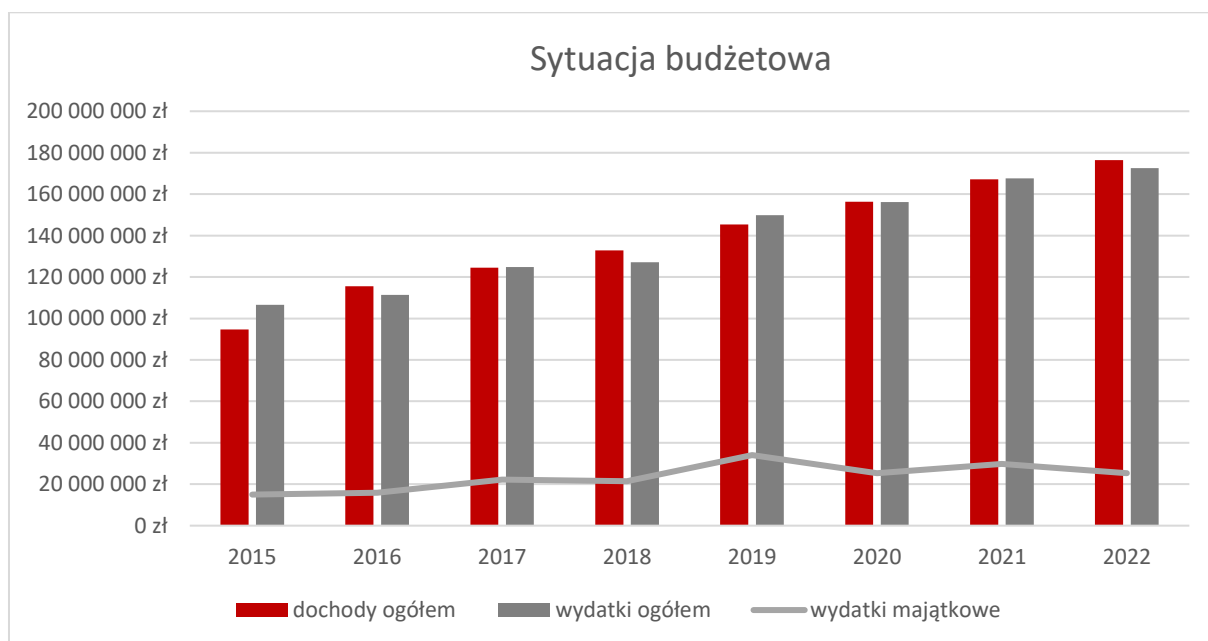

FINANSOWANIE STRATEGII

FINANSOWANIE STRATEGII – CZYLI SKĄD BĘDĄ POCHODZIŁY ŚRODKI NA REALIZACJĘ ZADAŃ

Działania określone w Strategii, muszą być poparte możliwościami ich realizacji, również w kontekście zapewnienia ich finansowania. Jak zaleca Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, nie jest zasadne wskazywanie budżetu i potencjalnego kosztu poszczególnych zadań. Strategia ma bowiem charakter kierunkowy, wskazuje na obszary i cele rozwojowe, jednak stopień skonkretyzowania zadań jest zbyt niski do przygotowania szczegółowego planu budżetowego. Dodatkowo Strategia ma też być narzędziem, które umożliwi pozyskiwanie środków inwestycyjnych ze źródeł zewnętrznych. W szczególności ze środków budżetowych Unii Europejskiej, dla których budżet Gminy, będzie miał charakter uzupełniający w formie tzw. wkładu własnego.

W ramach finansowania Strategii, postanowiliśmy ocenić, ile zatem możemy na ten wkład przeznaczyć z perspektywy zdolności do ponoszenia wydatków inwestycyjnych w okresie obowiązywania Strategii, a więc do 2030 r. Analizę tą przeprowadzono z perspektywy sytuacji budżetowej lat ubiegłych.

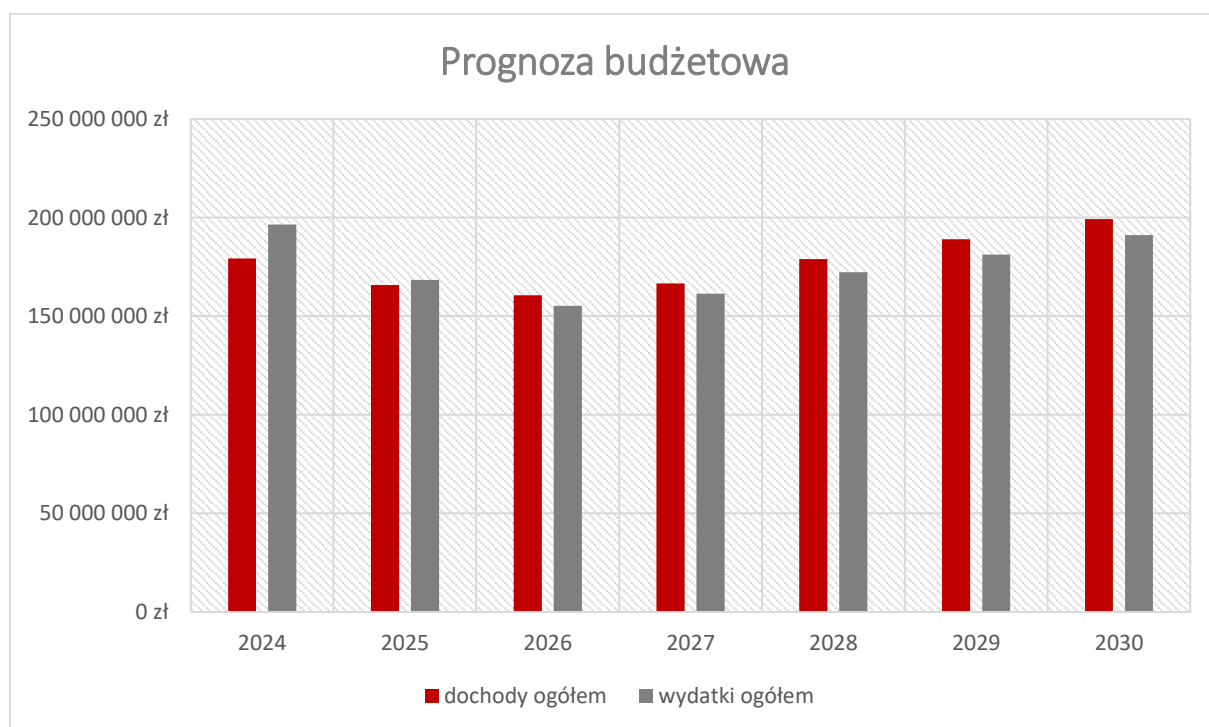

Rysunek 13 Sytuacja budżetowa w latach 2015-2022, źródło: dane GUS

Gmina Wieluń znajduje się w okresie intensywnego wzrostu budżetowego. Dochody ogółem w latach 2015-2022 wzrosły z 94,7 mln zł w 2015 r. do 176 mln zł w 2022 r. z czego dochody własne w latach 2015-2022 wzrosły z 57,5 mln zł w 2015 r. do 93,1 mln zł w roku 2022.

Większy budżet, umożliwił również zwiększenie gminnych wydatków i nakładów inwestycyjnych. Wydatki ogółem w roku 2015 wyniosły 106,5 mln i wzrosły w 2022 r. do kwoty 172,6 mln zł. Wydatki majątkowe – w 2022 r. wyniosły 25,256 mln zł. Wydatki majątkowe stanowiły zatem 14,6% wydatków całkowitych.

Perspektywę finansów gminnych na lata 2024-2030 wskazano na wykresie zamieszczonym poniżej. Dane pochodzą z Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wieluń na lata 2024-2036.

Rysunek 14 Prognoza budżetowa na lata 2024-2030, źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa

Łączna wartość potencjalnych wydatków majątkowych uzależniona będzie od kondycji budżetowej gminy, jednak przewiduje się, że zadania inwestycyjne finansowane będą nie tylko z budżetu gminy, a przede wszystkim ze wsparciem środków zewnętrznych: NFOŚiGW i WFOŚiGW, a także środków z budżetu Unii Europejskiej. Dodatkowe środki finansowe pochodzą od inwestorów

zewnątrznych współfinansujących inwestycje i przedsięwzięcia, a także dodatkowych funduszy celowych (Funduszy Norweskich, Krajowego Programu Odbudowy i Zwiększania Odporności itp.).

FUNDUSZE UNIJNE W PERSPEKTYWIE BUDŻETOWEJ 2021-2027

Porozumienie budżetowe zakłada, że wartość całego budżetu UE na lata 2021-2027 wyniesie 1,074 bln euro, a fundusz odbudowy o wartości 750 mld euro będzie składał się z: 390 mld euro w formie grantów, a 360 mld euro w formie pożyczek. Łączna wielkość budżetu unijnego na lata 2021-2027 wynosi ponad 1,8 bln euro. Z tej puli do Polski trafi 159 mld euro wsparcia, z czego 124 mld zostaną wydane w formie dotacji, a pozostała część jako niskooprocentowane pożyczki.

W przeliczeniu na naszą walutę, łączna wysokość wsparcia, które trafi do Polski wyniesie 776 mld zł. Kwota ta obejmuje nie tylko obszar dotacji skierowanych do polskich przedsiębiorstw i samorządów, ale również politykę rolną (w tym dopłaty bezpośrednie), koszty administracyjne oraz wsparcie dla projektów strategicznych realizowanych na szczeblu centralnym. Środki po które Gmina Wieluń, będzie mogła sięgnąć są związane z częścią budżetu poświęconego polityce spójności.

Polska będzie największym beneficjentem polityki spójności ze wszystkich krajów członkowskich Unii Europejskiej i otrzyma 66,8 mld euro. Są to jednak środki mniejsze niż w perspektywie 2014-2020, które opiewały na kwotę 82,5 mld euro. Realnie więc, pula dostępnych w trybie konkursowym środków zmniejszy się o ok. 20%.

Nowa perspektywa finansowa 2021-2027 koncentrować się ma na następujących celach:

- Cel 1 – bardziej inteligentna Europa (Smarter Europe).
- Cel 2 – bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa (a Greener, carbon free Europe).
- Cel 3 – lepiej połączona Europa (a more Connected Europe).
- Cel 4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym (a more Social Europe).
- Cel 5 – Europa bliżej obywateli (a Europe closer to citizens) – zintegrowany i zrównoważony rozwój wszystkich typów terytoriów.
- Cel 6 – Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

Państwa członkowskie indywidualnie ustalać będą podział środków pomiędzy wskazane 6 celów – obszarów priorytetowych, z zastrzeżeniem jednak, że co najmniej:

35%

środków wydane zostanie w obszarze inteligentnych i nowoczesnych technologii (cel 1 – bardziej inteligentna Europa - *Smarter Europe*).

30%

środków wydanie zostanie w obszarze ochrony środowiska (cel 2 – bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa - *a Greener, carbon free Europe*).

Szczególna zmiana dotyczy środków związanych z ochroną środowiska. W perspektywie budżetowej 2014-2020, działania związane z odnawialnymi źródłami energii, obniżaniem emisji oraz ochroną środowiska mieściły się w obszarze tematycznym: „infrastruktura i środowisko”. W perspektywie 2021-2027, finansowanie inwestycji prośrodowiskowych będzie finansowane z odrębnej od infrastruktury puli środków. Zatem choć ogólnie pula dostępnych środków zmniejsza się o 20%, to w obszarze środowiska, klimatu i odnawialnych źródeł energii spodziewać się można znaczącego wzrostu wielkości funduszy, po które będzie można się ubiegać.

W ramach celu 1 – bardziej inteligentna Europa, wspierane będą takie inwestycje jak:

- działalność badawczo - rozwojowa przedsiębiorstw i konsorcjów z ich udziałem;
- inwestycje w infrastrukturę do wdrożenia wyników prac badawczo – rozwojowych;
- współpraca przedsiębiorstw z sektorem nauki i podmiotami sektora publicznego;
- ochrona własności intelektualnej;
- transfer technologii;
- inwestycje produkcyjne zwiększające zaawansowanie technologiczne (robotyzacja);
- zwiększanie zdolności przedsiębiorstw do tworzenia produktów i usług o potencjale eksportowym (poszukiwanie nowych rynków, rozwój produktów, zmiany modelu biznesowego);
- transformacja cyfrowa gospodarki.

W ramach celu 2 – bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa, wspierane będą takie inwestycje jak:

- działania poprawy efektywności energetycznej;
- rozwój odnawialnych źródeł energii;
- systemy magazynowania energii, rozwój lokalnych sieci przesyłu energii wraz z inteligentnymi systemami zarządzającymi (tzw. smart grids);
- działania związane z adaptacją do zmian klimatu, w tym przeciwdziałanie ryzykom klimatycznym;
- działania ochrony gospodarki wodnej (projekty wodociągowe i kanalizacyjne);
- działania wspierające gospodarkę o obiegu zamkniętym (odzysk odpadów);
- wspieranie bioróżnorodności;
- zielona infrastruktura w przestrzeni miejskiej;

W ramach celu 3 - lepiej połączona Europa, wspierane będą takie inwestycje jak:

- udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych;
- wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej, stanowiących alternatywę dla komunikacji samochodowej;
- wsparcie dla inwestycji drogowych i kolejowych w szczególności o charakterze transgranicznym.

W ramach celu 4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym, wspierane będą takie inwestycje jak:

- dostęp do usług społecznych i pomocy społecznej, zwłaszcza dla osób zagrożonych wykluczeniem;
- poprawa jakości opieki zdrowotnej, w szczególności dla osób starszych (opieka geriatryczna);
- wspieranie zdecentralizowanych systemów opieki zdrowotnej (promowanie zdrowego trybu życia, częstej diagnostyki, podstawowej

opieki zdrowotnej, bardziej niż dużych inwestycji w obiekty szpitalne);

- mieszkalnictwo społeczne;
- projekty edukacyjne, w szczególności wpisujące się w idee „uczenie się przez całe życie”.

W ramach celu 5 – Europa bliżej obywateli, wspierane będą takie inwestycje jak:

- rewitalizacja obszarów zdegradowanych,
- poprawa jakości i dostępności instytucji i usług publicznych,
- ochrona dziedzictwa kulturowego,
- rozwój lokalny (w szczególności poprzez lokalne organizacje społeczne).

W ramach celu 6 – Łagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, wspierane będą inwestycje w takich obszarach jak:

- przywracanie do użyteczności terenów pogórnich i przemysłowych,
- podnoszenie i zmiana kwalifikacji osób tracących pracę w związku z transformacją energetyczną,
- utrzymanie i docelowo podniesienie stopy zatrudnienia poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach innych niż górnictwo i energetyka konwencjonalna,
- poprawa jakości powietrza i rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym,
- redukcja zagrożeń dla środowiska, takich jak obniżenie poziomu wód gruntowych czy susze.

Więcej informacji o bieżącej perspektywie budżetowej Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 można znaleźć na stronie:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027>

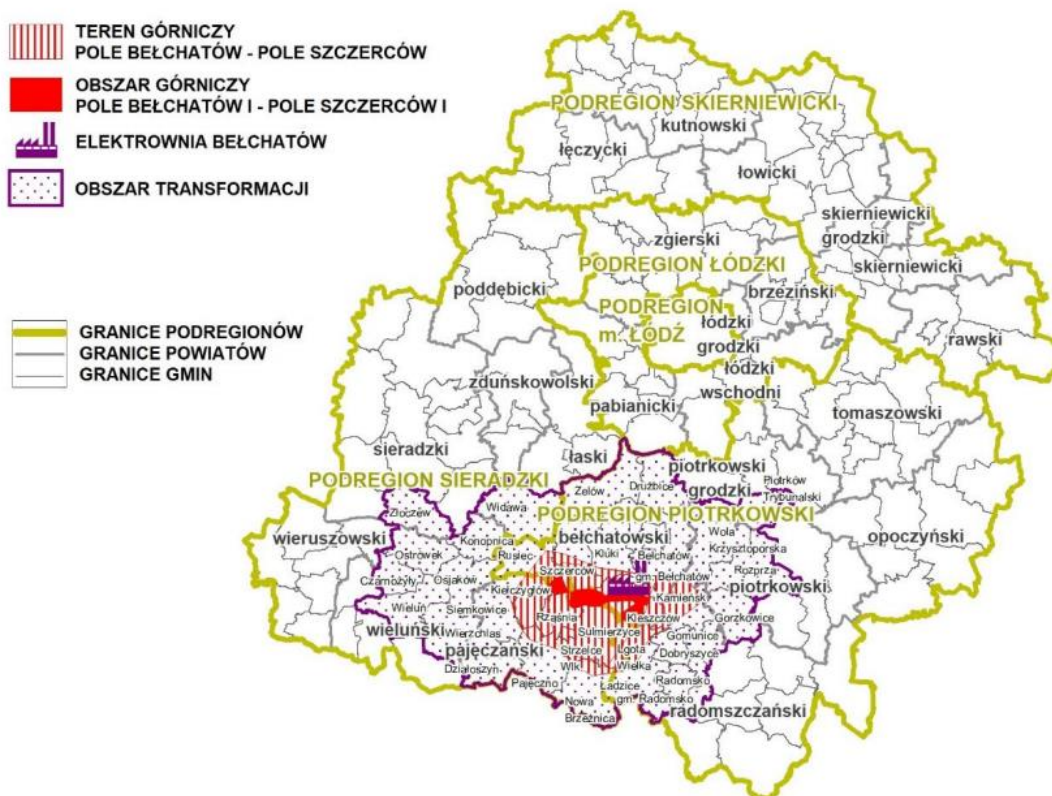
ŚRODKI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (WFOŚiGW)

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi co roku określa listę przedsięwzięć priorytetowych wspieranych w nadchodzącym roku kalendarzowym. Informacja na ten temat publikowana jest na stronie internetowej WFOŚiGW: <https://www.wfosigw.lodz.pl> Wsparciu podlegają przede wszystkim inwestycyjne prośrodowiskowe związane z ochroną wód, atmosfery, gospodarką ściekową oraz odnawialnymi źródłami energii. Wsparcie ze środków WFOŚiGW udzielane jest w formie pożyczki z możliwością częściowego umorzenia.

FUNDUSZ SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, którego łączny budżet wynosi 4,4 mld zł, będzie kluczowym narzędziem wspierania obszarów najbardziej dotkniętych skutkami transformacji w dążeniu do osiągnięcia neutralności klimatycznej oraz zapobiegania pogłębianiu się dysproporcji regionalnych. Jego głównym celem będzie łagodzenie skutków transformacji poprzez finansowanie dywersyfikacji i modernizacji lokalnej gospodarki oraz łagodzenie negatywnych skutków dla zatrudnienia. Aby osiągnąć ten cel, Fundusz będzie wspierał inwestycje w dziedzinach takich jak łączność cyfrowa, czyste technologie energetyczne, redukcja emisji, regeneracja obszarów przemysłowych, przekwalifikowanie pracowników i pomoc techniczna.

Jako terytorium najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami transformacji w Łódzkiem wskazano 35 gmin z podregionu piotrkowskiego i sieradzkiego o łącznej pow. 3667 km² (20,1% obszaru woj.), zamieszkiwanych przez 416,6 tys. os., (17,0% mieszkańców woj.). Obszar obejmuje następujące gminy: Bełchatów, Drużbice, Kleszczów, Kluki, Rusiec, Szczerców, Żelów, Działoszyn, Kiełczygłów, Nowa Brzeźnica, Pajęczno, Rząśnia, Siemkowice, Strzelce Wielkie, Sulmierzyce, Gorzkowice, Rozprza, Wola Krzysztoporska, Dobryczyce, Gomunice, Kamieńsk, Lgota Wielka, Ładzice, Radomsko, Czarnożyły, Konopnica, Osjaków, Ostrówek, Wieluń, Wierzchnas, Widawa, Złoczew oraz miasta: Piotrków Trybunalski, Radomsko i Bełchatów.

Rysunek 15 Mapa zasięgu obszaru transformacji

Funduszem zostanie objęta południowa część województwa łódzkiego, a zakres wsparcia dotyczyć będzie:

- Inwestycji produkcyjnych przedsiębiorstwach, w tym przedsiębiorstwach typu start-up, prowadzące do dywersyfikacji gospodarczej i restrukturyzacji ekonomicznej;
- Inwestycji w tworzenie nowych przedsiębiorstw, w tym poprzez inkubatory przedsiębiorczości i usługi konsultingowe;
- Inwestycji w działania badawcze i innowacyjne oraz wspieranie transferu zaawansowanych technologii;
- Inwestycji we wdrażanie technologii i infrastruktury zapewniających przystępną cenowo czystą energię, w redukcję emisji gazów cieplarnianych, efektywność energetyczną i energię ze źródeł odnawialnych oraz magazynowanie energii;
- Inwestycji w zrównoważoną mobilność lokalną, w tym dekarbonizację lokalnego sektora transportu;

- Inwestycji w cyfryzację i łączność cyfrową;
- Inwestycji w regenerację, dekontaminację i renaturalizację terenów oraz projekty zmieniające ich przeznaczenie;
- Inwestycji we wzmacnianie gospodarki o obiegu zamkniętym w tym poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów i ograniczanie ich ilości efektywne gospodarowanie zasobami, ponowne wykorzystywanie, naprawy oraz recykling;
- Podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy;
- Pomocy w poszukiwaniu pracy dla osób poszukujących pracy;
- Aktywnego włączania osób poszukujących pracy.

Punktem odniesienia dla przygotowania Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji w województwie łódzkim będzie Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego

Link do treści Planu: <https://strategia.lodzkie.pl/tpstwl/>

KRAJOWY PROGRAM ODBUDOWY

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to program, którego łączny budżet wynosi 158,5 mld złotych, w tym 106,9 mld złotych w postaci dotacji i 51,6 mld złotych w formie preferencyjnych pożyczek. Zgodnie z celami UE znaczną większość budżetu przeznaczona zostanie na cele klimatyczne (42,7%) oraz na transformację cyfrową (20,85%).

W ramach KPO wspierane będą zadania w następujących obszarach:

1. Odporność i konkurencyjność gospodarki:
 - a. Wsparcie dla projektów współpracy nauki z biznesem B+R;
 - b. Zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi, w tym dziećmi niepełnosprawnymi oraz ułatwienia w zakresie pracy zdalnej;
 - c. Wsparcie inwestycji z zakresu automatyzacji i informatyzacji;
 - d. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.
2. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności:
 - a. Budowa instalacji energetycznych wykorzystujących odnawialne źródła energii;

- b. Rozwój energetyki wiatrowej;
 - c. Rozwój badań nad technologiami wodorowymi;
 - d. Termomodernizacja i budowa mieszkań o wysokim stopniu efektywności energetycznej (tzw. budynki pasywne);
 - e. Rozwój klastrów energii i spółdzielni energetycznych;
 - f. Adaptacja miast do zmian klimatycznych.
3. Transformacja cyfrowa:
 - a. Rozwój sieci internetowej na obszarach wiejskich;
 - b. Projekty z zakresu cyberbezpieczeństwa;
 - c. Doposażenie szkół w urządzenia multimedialne i sprzęt komputerowy;
 4. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia:
 - a. Zakup sprzętu dla placówek medycznych;
 - b. Modernizacja szpitali;
 - c. Wsparcie finansowe dla studentów medycyny i kierunków medycznych.
 5. Zielona, inteligentna mobilność:
 - a. Zakup autobusów zeroemisyjnych;
 - b. Inwestycje kolejowe;
 - c. Poprawa bezpieczeństwa drogowego – inwestycje poprawiające bezpieczeństwo na przejściach dla pieszych i miejscach w których najczęściej dochodzi do wypadków (tzw. czarne punkty).

RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG LOKALNYCH

Fundusz Dróg Samorządowych został powołany ustawą z dnia 23 października 2018 r. i funkcjonuje od 2019 roku. Wsparcie samorządów w ramach Funduszu zostało zaplanowane w perspektywie 10 lat (od 2019 do 2028 roku) w wysokości 36 mld zł. W 2020 r. Fundusz został przemianowany na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Lokalnych, a jego budżet zwiększono do 39 mld zł. Wsparcie w ramach funduszu otrzymać mogą przede wszystkim takie inwestycje jak:

- obwodnice w ciągu dróg wojewódzkich – dofinansowanie będzie przyznawane na realizację obwodnic na drogach wojewódzkich, na których odbywa się ruch tranzytowy, by odseparować go od ruchu lokalnego;
- budowa, przebudowa lub remont dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych;

- poprawa bezpieczeństwa pieszych na przejściach – w Polsce wskaźnik wypadków z udziałem pieszych jest wyższy niż średnia unijna i większości krajów UE; w funduszu wyodrębniona zostanie podkategoria zadań polegająca wyłącznie na poprawie bezpieczeństwa pieszych na przejściach (np. poprzez montaż progów zwalniających, zmianę geometrii pasa, doświetlanie przejść dla pieszych wraz ze strefą oczekiwania, zawężanie jezdni w miejscu przejścia dla pieszych, bądź stosowanie azylów).

Dofinansowanie w ramach funduszy wynosi do 80% kosztów kwalifikowanych inwestycji.

Nabór na inwestycje prowadzony jest raz do roku.

Link do informacji na temat naborów prowadzonych w ramach funduszu:

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/rzadowy-fundusz-rozwoju-drog---dawniej-fundusz-drog-samorzadowych>

DOFINANSOWANIE WKŁADU WŁASNEGO

Możliwość skorzystania ze środków z Unii Europejskiej uzależniona jest od dysponowania przez beneficjenta wymaganym wkładem własnym. Zgodnie z deklaracją ministra funduszy i polityki regionalnej, z budżetu państwa zostanie uruchomiony program wsparcia wkładu własnego samorządów. Budżet programu wynosi 8,7 mld zł, z czego 7,6 mld zł zostanie przeznaczone na:

- 2,4 mld zł jako uzupełnienie do środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- 3,7 mld zł jako uzupełnienie do środków z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus,
- 1,5 mld zł jako uzupełnienie do środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji,
- 1,1 mld zł jako współfinansowanie projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zadań zleconych z obszaru administracji rządowej.

MODEL ESCO

ESCO (skrót z ang. *Energy Saving Company*) to model działania, w którym specjalistyczne firmy oferują wdrożenie przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, bez konieczności angażowania przez odbiorcę, własnych zasobów finansowych.

Partner prywatny (firma ESCO) identyfikuje rozwiązania, które w samorządzie, lub spółce komunalnej obniżają zużycie i koszty energii, a jej wynagrodzenie jest ściśle powiązane z realnie uzyskiwanymi oszczędnościami. Model ESCO umożliwia zatem realizację inwestycji związanych z poprawą efektywności energetycznej bez ponoszenia nakładów inwestycyjnych, gdyż rozliczanie inwestycji następuje przez podział generowanych oszczędności pomiędzy firmę ESCO, a jej klienta.

W modelu ESCO realizować można takie inwestycje jak: termomodernizacja obiektów, wymiana źródeł ciepła, montaż odnawialnych źródeł ciepła, modernizacja systemów ogrzewania i wentylacji, modernizacja oświetlenia ulicznego oraz wewnątrz budynków.

PARTNERSTWO PUBLICZNO-PRYWATNE

Realizacja dużych przedsięwzięć infrastrukturalnych finansowanych z budżetu gminnego, oznaczać może konieczność znaczącego zadłużenia Gminy oraz zablokowanie innych istotnych inwestycji w perspektywie kolejnych kilku lat. Realizacja inwestycji w formie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) pozwala na przejęcie kosztów inwestycji przez podmiot prywatny, w zamian za co przez okres obowiązywania umowy będzie pobierał on miesięczną opłatę, która pokryje koszt inwestycji oraz koszt utrzymania nowej infrastruktury w czasie trwania umowy. Najnowsze przykłady takich projektów, pokazują, że dzięki formule PPP, możliwe jest realizowanie projektów, które zdają się przekraczać możliwości samorządowych budżetów.

ORGANIZACJA WDRAŻANIA STRATEGII

ORGANIZACJA WDRAŻANIA STRATEGII

Oprócz finansowania, gwarantem skutecznej realizacji Strategii jest również plan organizacyjny, a więc kto i w jaki sposób będzie odpowiedzialny za jej wdrożenie, które możemy podzielić na kilka etapów.

ETAP WDRAŻANIA I PRZYJMOWANIA STRATEGII

Wdrażanie Strategii to etap polegający na przyjęciu dokumentu do realizacji przez Gminę Wieluń.

RADA MIEJSKA W WIELUNIU – ODPOWIEDZIALNA JEST ZA:

- Przyjęcie Strategii do realizacji;
- powierzenie wykonania przyjętej uchwały Burmistrzowi Wielunia.

ETAP REALIZACJI STRATEGII

Realizacja strategii to etap polegający na realizacji zadań i celów wskazanych w dokumencie.

Za działania w tym etapie odpowiedzialny będzie Burmistrz Wielunia i Urząd Miejski.

BURMISTRZ WIELUNIA I URZĄD MIEJSKI – ODPOWIEDZIALNI BĘDĄ ZA:

- nadzór nad realizacją działań przyjętych w Strategii;
- zapewnienie środków finansowych na realizację działań wynikających ze Strategii poprzez uwzględnienie ich w budżecie i Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz pozyskiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania (dotacji i dofinansowań zewnętrznych);
- współpracę z partnerami społecznymi i gospodarczymi.

ETAP MONITOROWANIA STRATEGII

Przyjęte w Strategii cele mają charakter niemierzalny – obrazują pewien stan docelowy, jaki osiągnąć powinna Gmina Wieluń. Weryfikacja postępów we wdrażaniu Strategii umożliwią będą wskaźniki monitorowania.

Przewiduje się monitorowanie strategii w formie Raportu z wdrażania Strategii:

1. w roku 2027 – pierwszy raport za okres 2024 – 2026,
2. w roku 2030 – raport końcowy z realizacji Strategii.

W raportach znaleźć powinny się informacje o postępie we wdrażaniu Strategii, w szczególności:

- Zrealizowane działania w okresie raportowania;
- Informacja o poniesionych wydatkach budżetowych i pozyskanych środkach zewnętrznych na realizację Strategii;
- Wpływ zrealizowanych działań na cele Strategii;
- Zidentyfikowane przeszkody i problemy w realizacji działań zawartych w Strategii (wraz z rekomendacjami dotyczącymi ich rozwiązania);
- Rekomendacje w zakresie aktualizacji listy działań (wykreślenie działań, których realizacja jest niezasadna bądź niemożliwa, dodanie nowych działań wpływających pozytywnie na założone cele Strategii);
- Opinie mieszkańców w zakresie realizacji Strategii (w przypadku ich pojawienia się).

Sporządzenie raportów będzie miało charakter kompleksowego podsumowania stopnia realizacji Strategii w okresach raportowania oraz od roku odniesienia (danych zawartych w diagnozie).

AKTUALIZACJA STRATEGII

Inicjatywę aktualizacji Strategii posiada Burmistrz Wielunia. Aktualizacja następuje w analogicznym trybie co pierwotne przyjęcie dokumentu. Wymaga więc:

- Przygotowania projektu aktualizacji;
- Poddanie projektu dokumentu konsultacjom społecznym;
- Przedstawienie projektu wraz z protokołem z konsultacji społecznych Radzie Miejskiej, celem przyjęcia zmiany w drodze uchwały.

AKTUALIZACJA POZOSTAŁYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Strategia jest dokumentem ramowym, wyznaczającym kierunek i cel rozwoju gminy. Jej ogólne, kierunkowe zapisy wymagają jednak konkretyzacji w odniesieniu do konkretnych zadań, ale i uszczegółowienia na poziomie innych dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu gminnym. W tabeli wskazanej poniżej określono zakres dokumentów, które powinny zostać poddane aktualizacji po przyjęciu Strategii.

Tabela 2 Zestawienie wymagań aktualizacyjnych dla dokumentów strategicznych gminy

Lp.	Obszar	Obecnie obowiązujący dokument	Proponowana aktualizacja
1.	Środowisko	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wieluń	Art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych. Obowiązujący dokument został opracowany jako element polityki ekologicznej Strategii rozwoju społeczno- gospodarczego Gminy Wieluń do roku 2013 r. Konieczna jest zatem aktualizacja dokumentu.
2.	Środowisko	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wieluń na lata 2020-2027 z perspektywą do roku 2035	Gmina Wieluń posiada aktualny Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Obowiązuje on na lata 2020-2027, a uchwalony został uchwałą Nr XXXIII/460/20 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 7 września 2020 r. Nie zachodzi zatem konieczność aktualizacji dokumentu.
3.	Rewitalizacja	Program Rewitalizacji Gminy Wieluń na lata 2016-2022	Z uwagi na zakończenie okresu obowiązywania Programu, konieczne jest opracowanie nowego Programu Rewitalizacji, co umożliwi Gminie ubieganie się o dofinansowanie zadań związanych z rewitalizacją.
4.	Spółeczeństwo	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Program przyjmowany jest corocznie, w związku z czym podlega on regularnej aktualizacji.
5.	Spółeczeństwo	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii	Program przyjmowany jest corocznie, w związku z czym podlega on regularnej aktualizacji.
6.	Spółeczeństwo	Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieluń na lata 2024-2030	Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Nie zachodzi konieczność aktualizacji dokumentu z uwagi na jego perspektywę obowiązywania do roku 2030.

Lp.	Obszar	Obecnie obowiązujący dokument	Proponowana aktualizacja
7.	Spółeczeństwo	Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wieluń	Zgodnie art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program przyjmowany jest corocznie, w związku z czym podlega on regularnej aktualizacji.
8.	Energia	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wieluń na lata 2019-2034	Zgodnie z art. 19 ustawy 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne, wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Projekt Założeń sporządza się co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Gmina Wieluń posiada aktualny Projekt Założeń obowiązujący do 2034 r. w związku z czym nie zachodzi konieczność aktualizacji dokumentu.
9.	Energia	Strategia Rozwoju Elektromobilności	Gmina posiada Strategię rozwoju Elektromobilności, której perspektywa to rok 2035. Nie zachodzi zatem konieczność aktualizacji dokumentu.
10.	Transport	Plan Transportowy	Gmina posiada Studium Transportowe dla miasta Wieluń, koncepcję tras rowerowych oraz projekt planu zrównoważonej mobilności miejskiej, wykonanie dokumentu zostało zlecone w 2016 r. i zachowuje on swoją aktualność. Aktualizacja Planu może być konieczna w przypadku budowy obwodnicy Wielunia w ciągu drogi krajowej nr 45, która może zmienić przepływy transportowe w mieście.
11.	Planowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Ostatnia zmiana Studium, przeprowadzona została Uchwałą nr LXII/770/22 Rady Miejskiej w Wieluniu w dniu 24 marca 2022 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wieluń. Studium ma zatem charakter aktualny i nie wymaga aktualizacji.
12.	Planowanie przestrzenne	Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego	Obszar gminy objęty Planami Miejscowymi w 30,7%. Jest to niski wskaźnik, dlatego też konieczne jest pokrycie zapisami Planów Miejskowych, większych obszarów Gminy.
13.	Ochrona zabytków	Gminny program opieki nad zabytkami na terenie Gminy Wieluń wraz z Gminną Ewidencją Zabytków	Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest odpowiedzialny za opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami. Program sporządza się na okres 4 lat. Gmina Wieluń posiada Program Opieki nad Zabytkami na lata 2023-2026 przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Wieluniu nr LXXXIX/1074/23.
14.	Finanse publiczne	Budżet gminy	Budżet przyjmowany jest corocznie, w związku z czym podlega on regularnej aktualizacji.

Lp.	Obszar	Obecnie obowiązujący dokument	Proponowana aktualizacja
15.	Finanse publiczne	Wieloletnia prognoza finansowa	Wieloletnia Prognoza Finansowa podlega regularnej aktualizacji. Dążyć należy do uwzględnienia w niej zadań określonych w Strategii, celem zabezpieczenia środków finansowych niezbędnych do ich realizacji.
16	Wodociągi i Kanalizacja	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2023-2025	Zgodnie z art. 21 ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne opracowują wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w ich posiadaniu. Planu Uchwalają Rady Gmin. Gmina Wieluń posiada wieloletni planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2023-2025, uchwałą nr LXXXV/1037/23 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 11 kwietnia 2023 r..

Spis tabel

Tabela 1: Tabela wskaźników monitorowania celów Strategii.....	97
Tabela 2 Zestawienie wymogów aktualizacyjnych dla dokumentów strategicznych gminy	115

Spis rysunków

Rysunek 1 Schemat opracowywania diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy SWOT	7
Rysunek 2 Natężenie ruchu na głównych dragach Wielunia.....	21
Rysunek 3 Projektowane warianty przebiegu obwodnicy Wielunia	22
Rysunek 4 Linie kolejowe realizowane na terenie woj. łódzkiego w ramach programu Kolej+	23
Rysunek 5 Model gospodarki o obiegu zamkniętym.....	26
Rysunek 6 OSI 3 - Obszar nowej energii	31
Rysunek 7 Obszary Strategicznej Interwencji	33
Rysunek 8 Wizja Wielunia w perspektywie 2030 r.	37
Rysunek 9 Misja i wizja Gminy Wieluń do 2030 r.....	38
Rysunek 10 Zestawienie celów strategicznych.....	40
Rysunek 11 Kluczowe elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej województwa	48
Rysunek 12 Mapa struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy Wieluń.....	50
Rysunek 13 Sytuacja budżetowa w latach 2015-2022, źródło: dane GUS	100
Rysunek 14 Prognoza budżetowa na lata 2024-2030, źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa ...	101
Rysunek 15 Mapa zasięgu obszaru transformacji.....	107

Urząd Miejski w Wieluniu
plac Kazimierza Wielkiego 1
98-300 Wieluń

<https://um.wielun.pl>

Załącznik I
do Strategii Rozwoju Gminy Wieluń
na lata 2024 - 2030

*Diagnoza
społeczno-gospodarcza
Gminy Wieluń*

ZAMAWIAJĄCY

Gmina Wieluń

pl. Kazimierza Wielkiego 1
98-300 Wieluń

WYKONAWCA

Grupa CDE

Grupa CDE Sp. z o.o.

ul. Powstańców Śląskich 1
43-190 Mikołów
tel.: 32 326 78 17
e-mail: biuro@ekocde.pl

OPRACOWANIE

Jakub Kmieć

Kamil Krzoski

Michał Mroskowiak

SPIS TREŚCI

Uwarunkowania geograficzne	7
Demografia	21
Gospodarka i rynek pracy.....	27
Środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe	37
Infrastruktura.....	59
Sport i rekreacja	74
Bezpieczeństwo publiczne	79
Polityka społeczna	85
Finanse samorządowe	109

CZYM JEST DIAGNOZA?

Czym jest diagnoza?

Kompleksowa i pogłębiona diagnoza stanowi punkt wyjścia i bazę dla opracowania strategii rozwoju. Zgodnie z obowiązującym prawem, diagnoza nie jest już tylko dobrą praktyką czy standardem realizacyjnym, ale obowiązkiem ustawowym wynikającym z art. 10a Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Dla Strategii Rozwoju Gminy Wieluń na lata 2024-2030, diagnozę przygotowano jako odrębny dokument (raport diagnostyczny), a w samej Strategii przytoczone zostaną jedynie kluczowe dane i informacje oraz najważniejsze wnioski z nich płynące.

Diagnoza przeprowadzana jest w ujęciu dynamicznym, tzn. obejmuje nie tylko stan aktualny, ale również analizę stanu poprzedzającego (przyjęto do analizy dane za okres 2015-2022).

Diagnoza obejmuje następujące obszary:

1. Uwarunkowania geograficzne;
2. Demografię;
3. Gospodarkę i rynek pracy;
4. Środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe;
5. Infrastrukturę;
6. Sport i rekreację;
7. Bezpieczeństwo publiczne;
8. Politykę społeczną;
9. Edukację i wychowanie;
10. Kapitał społeczny;
11. Finanse samorządowe (budżet).

UWARUNKOWANIA GEOGRAFICZNE

Uwarunkowania geograficzne

Gmina Wieluń położona jest w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego w powiecie wieluńskim. Centralnym ośrodkiem Gminy jest Miasto Wieluń, które wchodzi w skład jednostki administracyjnej o statusie gminy miejsko-wiejskiej i jest stolicą powiatu wieluńskiego. Gmina zajmuje powierzchnię ok. 131,2 km² i graniczy z następującymi gminami:

- Czarnożyły i Ostrówek – od strony północnej;
- Biała - od strony północno-zachodniej;
- Mokrsko i Skomlin - od strony zachodniej;
- Pątnów - od strony południowej;
- Osjaków i Wierzchlas – od strony wschodniej.

Rysunek 1. Położenie Gminy Wieluń

W skład Gminy Wieluń wchodzi miasto Wieluń (w granicach którego leży sołectwo Niedzielsko) oraz 19 jednostek pomocniczych – sołectw gminy:

- Bieniądzice,
- Borowiec,
- Dąbrowa,
- Gaszyn,
- Jodłowiec,
- Kadłub,
- Kurów,
- Małyszyn,
- Masłowice,
- Nowy Świat,
- Olewin,
- Srebrnica-Piaski,
- Ruda,
- Rychłowice,
- Sieniec,
- Starzenice,
- Turów,
- Urbanice,
- Widoradz.

Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 13 100 ha, w tym miasto zajmuje około 1 700 ha.

Wg fizyczno-geograficznego podziału Polski (J. Kondrackiego 1978 r.) Gmina Wieluń położona jest w obrębie 3 mezoregionów – Wyżyny Wieluńskiej, Wysoczyzny Wieruszowskiej i Kotliny Szczercowskiej. Wysoczyzna Wieruszowska i Kotlina Szczercowska wchodzi w skład Nizin, a Wyżyna Wieluńska w skład makroregionu Wyżyny Śląsko-Krakowskiej. Rzeźba terenu uzależniona jest od wielu czynników. Zasadniczym uwarunkowaniem jest budowa geologiczna podłoża oraz erozyjno-akumulacyjna działalność lodowca, wód lodowcowych i rzecznych (złodowacenie środkowo-polskie – stadiał Warty). Procesy denudacyjne i wietrzeniowe doprowadziły do złagodzenia stoków i wypełnienia obniżen. Północno-zachodnia część Gminy leży w zasięgu Wysoczyzny Wieruszowskiej. Stanowi ją wysoczyzna polodowcowa płaska bądź falista o wysokości względnej do 175,0 m n.p.m. i spadkach < 5% i lokalnie 5-10%. Wschodnia część Gminy leży na obszarze Kotliny Szczercowskiej w obrębie płaskiej równiny sandrowej o wysokościach 170,0 – 175,0 m n.p.m. o spadkach z reguły poniżej 5%. Południowa część Gminy leży na Wyżynie Wieluńskiej o wysokościach 200,0 – 235,0 m n.p.m. Jest to obszar najbardziej urozmaicony. Dominują tu liczne wzgórza o wysokości względnej od 10-30 m i nachyleniu 5-10 i powyżej 10%.

Na wyżej wymienionych obszarach wydzielono następujące formy morfologiczne:

- Formy pochodzenia denudacyjnego uwarunkowane strukturą. Są to pagóry jurajskie. Stanowią je prawie najbardziej wyniesione partie terenu. Występują we wszystkich mezoregionach. Nachylenie zboczy zróżnicowane od 5-10 i powyżej 10%.
- Formy związane z działalnością procesów glacialnych. Wysoczyzna morenowa płaska utrzymująca się w poziomie 175,0 – 190,0 m n.p.m. i występują w części północno-zachodniej i północno-wschodniej. Charakteryzuje się rzeźbą płaską lub lekko falistą. Wysoczyzna morenowa pagórkowata występuje w części południowej Gminy głównie w obrębie Wyżyny Wieluńskiej. Położona jest na wysokościach 190,0 – 230,0 m n.p.m. Wysoczyznę tę w przeciwieństwie do wyżej wymienionej cechuje bardziej urozmaicona rzeźba, jest również bardziej zróżnicowana pod względem hipsometrycznym. Do największych obniżień w ramach opracowania należą obniżenia powytopiskowe tzw. Pastwy Mokre w części północno-zachodniej Gminy oraz w części wschodniej położone między wsiami Sieniec i Wierzchlas. Są to rozległe na ogół płytkie formy, w dnach, których zaznaczają się wyraźnie wyższe poziomy akumulacyjne.
- Formy pochodzenia fluwioglacjalnego. Równina sandrowa zajmuje rozległy obszar w północno-wschodniej części Gminy. Obszar ten charakteryzuje się płaską powierzchnią. Urozmaicenie monotonnej powierzchni stożka sandrowego wprowadzają liczne zagłębienia powstałe w wyniku nierównomiernej akumulacji lodowca, obniżenia powytopiskowe oraz niewielkie formy wydmowe.
- Formy pochodzenia fluwialnego. Do większych dolin rzecznych na terenie Gminy należy dolina rzeki Pysznej i kanałów: Krzyworzeckiego i Olewińskiego. Zasięgi dolin tych rzek są różne i często miejscami trudne do wydzielenia.

Oprócz wymienionych form naturalnych występują dość liczne formy pochodzenia antropogenicznego. Największe z nich występują na Wyżynie Jurajskiej w południowo - wschodniej części miasta (ul. Częstochowska przy ul. Polnej). Stanowią je rozległe wyrobiska poeksploatacyjne piasku i żwiru (aktualnie nieczynne) tworzące skarpy, nierówności terenu, zagrożone procesami erozji powierzchniowej.

Obszary o silnie przeobrażonej rzeźbie (znielowane, nadsypane bądź zasypane) związane z rozbudową miasta zajmują także dość znaczne obszary (środkowa część).

Ponadto do form antropogenicznych należy zaliczyć nasypy kolejowe, drogowe, wkopy, groble itp.

Rzeźba terenu pod kątem przydatności dla zabudowy jest zatem dość korzystna, gdyż przeważa powierzchnia płaska, bez dużych przewyższeń.

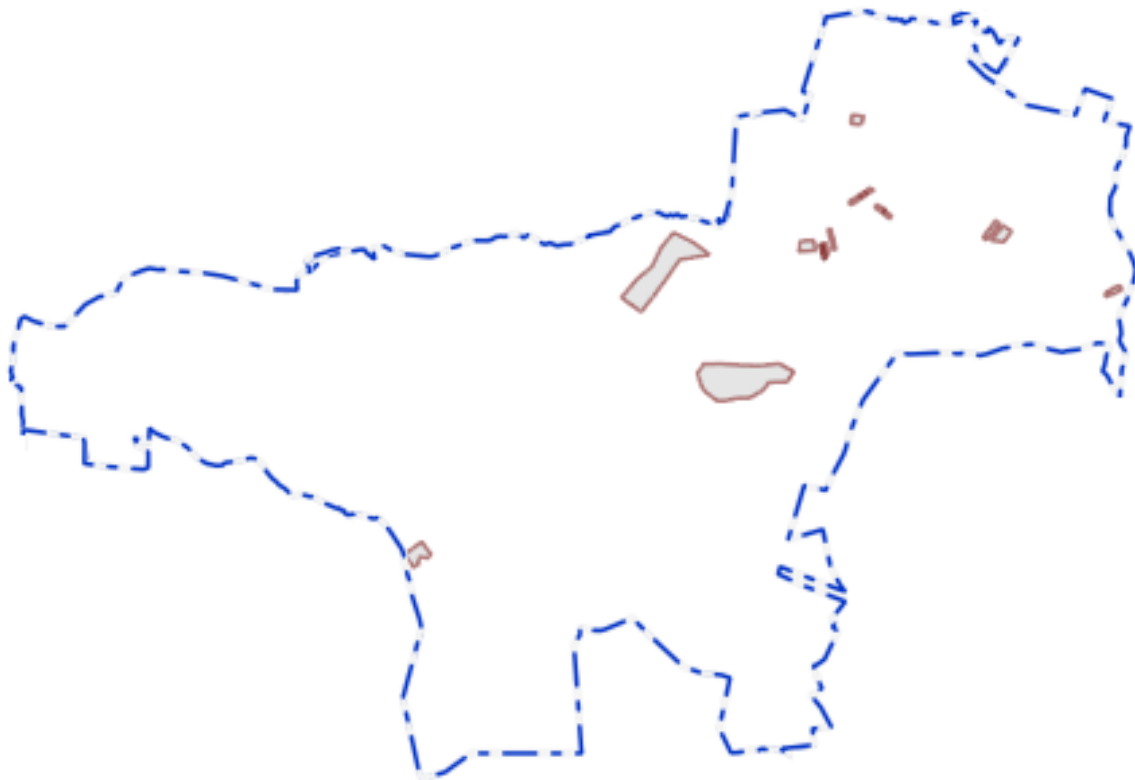
Podstawową funkcją Gminy pod względem wykorzystania powierzchni, jest rolnictwo, a uzupełnia je przemysł rolno-spożywczy i usługi. Użytki rolne stanowiące około 70 % powierzchni miny, z czego duże kompleksy gleb mają wysokie klasy bonitacyjne. Gleby dobre i bardzo dobre to 67% powierzchni użytków rolnych.

Wśród surowców budowlanych w rejonie miasta Wielunia na uwagę zasługują surowce węglanowe – wapienie jurajskie malmu. Przedmiotem eksploatacji były wapienie płytowe twarde, kredowe, wapienie piaszczyste oraz piaskowce wapniste. Surowiec ten był używany w budownictwie, obecnie jednak nie jest eksploatowany.

Występujące w południowej części miasta gliny zwałowe oraz piaski nie są eksploatowane, gdyż są to przeważnie złoża o niskiej jakości i nie mogą znaleźć zastosowania w budownictwie. Z tego też powodu nie wykazują potencjału do komercyjnej eksploatacji.

"Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce" za rok 2019 opracowany przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) przedstawia dane dotyczące złóż kopalin z 2019 roku, dokumentując 14 247 krajowych złóż kopalin. Na terenie Wielunia zidentyfikowano następujące złoża:

1. Złoże wapieni i margli dla przemysłu cementowego: 56 937 tys. ton.
2. Złoże surowców ilastych dla przemysłu cementowego: 72 411 tys. ton.
3. Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej: 546 tys. ton.
4. Złoże kamieni łamanych i blocznych: 261 tys. ton.

Rysunek 2. Granice zleń na terenie Gminy Wieluń, źródło: <https://wielun.e-mapa.net>

Pod względem hydrograficznym opracowany teren położony jest na obszarze zlewni rzeki Pysznej w dorzeczu Warty. Pyszna jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Oleśnicy. Stanowi zarazem północną granicę opracowania. Koryto rzeki jest wyrównane i sprawia wrażenie rowu melioracyjnego o szerokości 4,0 – 5,0 m. Zalewane są najniżej położone obszary w obrębie tarasu zalewowego. Pozostała część, na której położone jest miasto, nie posiada naturalnych cieków wód powierzchniowych. Martwa dolina rozdzielająca teren badań na część północną i południową pozbawiona jest właściwie rzek. Obszar jej rozcinają liczne rowy melioracyjne. Główny zwany Kanałem Wieluńskim jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Pysznej.

Dość ważnym elementem wód powierzchniowych na terenie badanym są niewielkie, lecz dość liczne występujące małe zbiorniki wodne.

Na obszarze miasta Wielunia występują następujące poziomy wodonośne:

- I plejstocenu,
- II miocenu,
- III keloweju – oksfordu,
- IV serii rudonośnej,
- V warstw kościeliskich.

I poziom – plejstocen tworzy osobny poziom wodonośny jedynie w północnej części miasta, natomiast w południowej części łączy się z poziomem III. Posiada niewielką miąższość – 4 – 6 m. Woda jest ujmowana poprzez studnie kopane, może ulegać zanieczyszczeniom wskutek braku górnej warstwy izolacyjnej.

II poziom – mioceńskie utwory wodonośne występujące w postaci cienkich warstw piasków drobnoziarnistych i pylastych, wśród nieprzepuszczalnych utworów ilastych nie tworzą w rejonie miasta Wielunia poważniejszego poziomu wodonośnego.

III poziom – występuje w wapieniach i drobnoziarnistych piaskowcach wapnistych, zalegających zwykle pod stosunkowo cienką pokrywą czwartorzędu. Ich miąższość jest zmienna (około 30 – 40 m). W utworach tych występują zjawiska krasowe. Z poziomu tego czerpią wodę studnie na ujęciu wodociągu, studnie zakładów przemysłowych oraz gospodarstwa indywidualne.

IV poziom – nie tworzą one ciągłego poziomu wodonośnego. Woda występuje w przewarstwieniach piasków i piaskowców (do 3,0 m) wśród łów i łupków ilastych oraz syderytów.

V poziom – wody tego poziomu występują w piaskach i piaskowcach przeważnie drobnoziarnistych lub rzadziej gruboziarnistych. Warstwy kościeliskie na obszarze jury krakowsko – częstochowskiej tworzą największy zbiornik wód gruntowych. Wody posiadają charakter artezyjski, nawiercone są na głębokości od 130 do 245 m p.p.t.

W centrum miasta wody podziemne czwartorzędowe występują na głębokości do około 1,5 m.

Na obszarze Gminy Wieluń znajdują się następujące obszary JCWP:

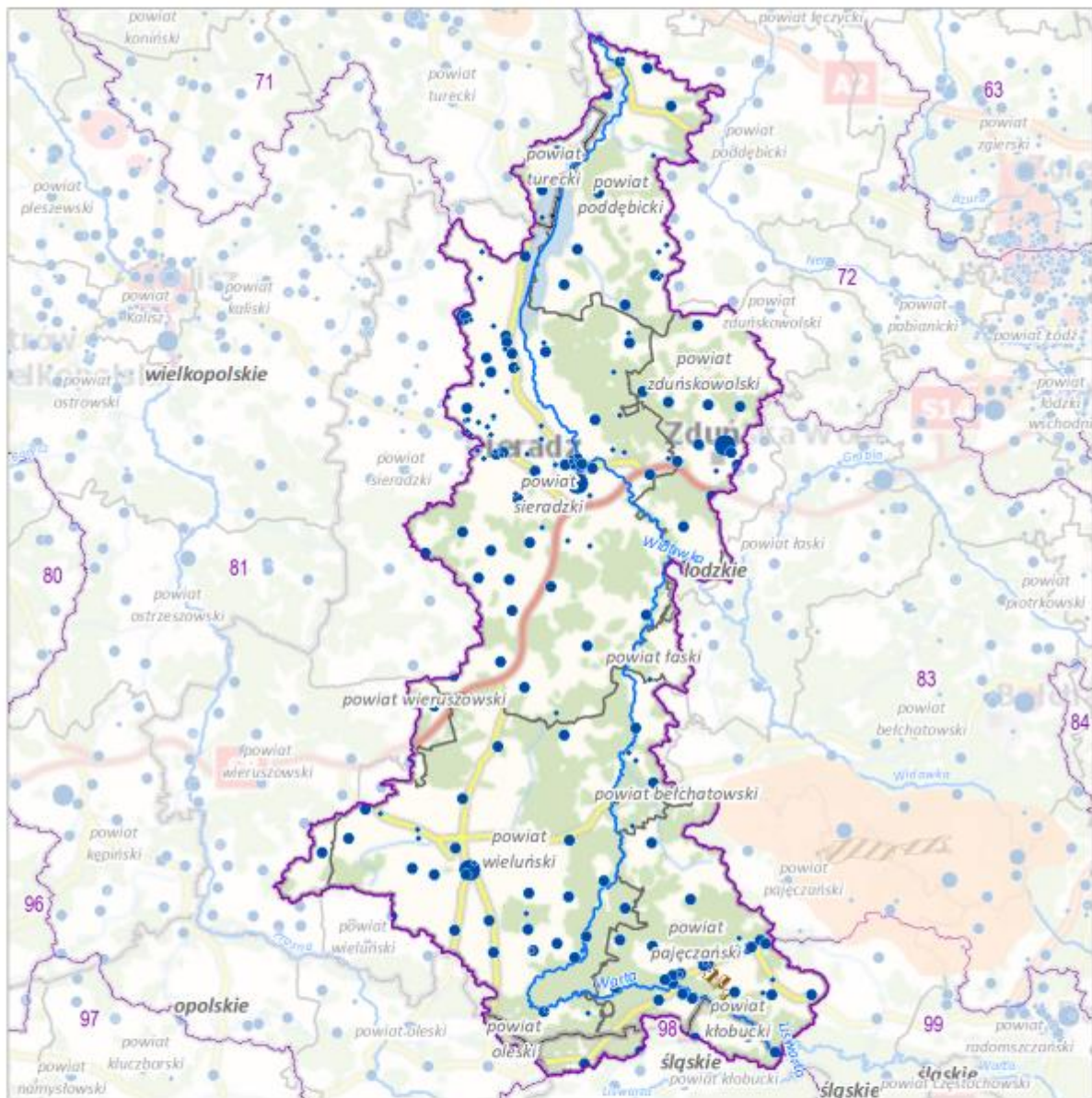
- RW600011181779 (Warta od Liswarty do Wierznicy):
 - Stan ogólny: zły;
 - Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;
 - Stan chemiczny: poniżej dobrego;

- Główne źródło presji troficznych: odpływ miejski (wody opadowe);
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
- RW600009181749 (Dopływ z Popowic):
 - Stan ogólny: zły;
 - Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;
 - Stan chemiczny: poniżej dobrego;
 - Główne źródło presji troficznych: nawożenie i depozycja;
 - Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
- RW6000101818893 (Pyszna do Dopływu z Gromadziec):
 - Stan ogólny: zły;
 - Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;
 - Stan chemiczny: poniżej dobrego;
 - Główne źródło presji troficznych: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe);
 - Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;

Wody podziemne

Na obszarze Gminy Wieluń znajdują się następujące obszary JCWPd:

- GW600082:
 - Zidentyfikowane presje znaczące: presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem;
 - Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd: chemiczna;
 - Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona.

Jednolita część wód podziemnych (jcwpd) z lokalizacją ujęć wód podziemnych

Lokalizacja ujęć wód podziemnych w podziale na klasy wielkości poboru rzeczywistego (stan na 2019 r.)

- > 1000 tys. m³/rok [3]
- 500 - 1000 tys. m³/rok [2]
- 10 - 500 tys. m³/rok [121]
- < 10 tys. m³/rok [85]

Obniżenia zwierciadła wód podziemnych:

- ▲ Odwadnianie nieczynnych zakładów górniczych [0]
- ▨ Odwadniania złóż kopalni [2]
- Lej depresji w pierwszym poziomie wodonośnym [1]
- Lej depresji w głównym użytkowym poziomie wodonośnym [1]

- ~ Rzeki
- Obszar wybranej jcwpd
- Pozostałe obszary jcwpd
- Granice administracyjne:
- Polski
- województwa
- powiatu

0 10 20 km

Lokalizacja jcwpd nr 82 na tle podziału na RZGW

Źródło: dane własne na podstawie danych

Rysunek 3. Mapa JCWPd GW600082, źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW600082>

Badania wody w poszczególnych punktach prowadzone są raz na trzy lata. Na terenie Gminy Wieluń prowadzone są pomiary zanieczyszczeń w dwóch studniach.

Ostatnie badania wykonano 2018 roku w studni wodociągu wiejskiego w Jodłowcu i w 2020 roku w zakładowej studni Spółdzielni Dostawców Mleka w Wieluniu. Studnie te należą do jednolitej części wód podziemnych o nr 82. Wykaz oraz charakterystykę punktów przedstawiono poniżej.

Tabela 1. Charakterystyka punktów pomiarowych wód podziemnych badanych w ramach monitoringu regionalnego na terenie gminy Wieluń, źródło: dane WIOŚ

Położenie studni	Głębokość punktu [m p.p.t.]	Rodzaj wód	Stratygrafia
Spółdzielnia Dostawców Mleka w Wieluniu	130	punkty monitoringu o swobodnym zwierciadle wody	jura dolna
Zakład Eksploatacji Wodociągów w Wieluniu	72	punkty monitoringu o swobodnym zwierciadle wody	jura górna

Przy ocenie stanu chemicznego wód w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie wartości fizykochemicznych, gdy jest to spowodowane przez naturalne procesy, a mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej, niższej klasy. W przypadku omawianych wód podziemnych dotyczy to fosforanów w studni w Jodłowcu. Na podstawie badań fizykochemicznych wód podziemnych przeprowadzonych na terenie gminy Wieluń stwierdzono dobrą jakość wody pobranej w Jodłowcu i słabą w zakładowej studni SDM Wieluń. Obniżenie jakości wody do III klasy spowodowało wysokie stężenie azotanów (III klasa), które są kancerogenne i nie dopuszcza się ich do przekroczenia wartości granicznych przy określaniu klasy. W III klasie jakości znajdowały się tam również węglowodory.

Porównując ostatnie badania z badaniami w poprzednim cyklu w Jodłowcu w 2015 roku tak jak i w 2018 r. była dobra jakość wody. Niższe było stężenie fosforanów (I klasa) w ostatnich badaniach - III klasa. Wyższa zawartość była wtedy żelaza w granicach III klasy, obecnie w granicach I klasy. Wcześniejsze badania wody w studni zakładowej SDM Wieluń odbywały się w 2017 roku. Woda wtedy była dobrej jakości, stężenie azotanów było niższe w granicach dla wód bardzo dobrych. Pozostałe badane wskaźniki były na podobnym poziomie.

Gleby na terenie powiatu wieluńskiego utworzone są głównie z pyłów, glin, piasków osadów aluwialnych i skał wapiennych. Są to głównie gleby brunatne właściwe oraz gleby brunatne.

Obszar Gminy Wieluń charakteryzuje się dość znacznym zróżnicowaniem warunków glebowych. Występują tutaj obszary gleb zarówno o dobrych i bardzo dobrych warunkach, jak i słabych lub bardzo słabych. Najlepsze gleby tego obszaru to głównie gleby bielcowe pszenne dobre lub pszenno-żytnie w klasach bonitacji III a – III b, wytworzone z glin lekkich, czasami nieco spiaszczonych od powierzchni. Do grupy tej zaliczono również niewielkie obszary gleb zbożowo-pastewnych mocnych oraz pszennych wadliwych. Są to głównie czarne ziemie lub gleby brunatne o takim samym gatunku w klasach III a – IV a z małym udziałem IV b, dorównujące w/w glebom zawartością składników pokarmowych. Gleby opisanych grup dominują w części środkowej (na północ i wschód od miasta Wielunia, w okolicach wsi Rudy) i południowej granicy (okolice wsi Kadłub).

W części środkowej oraz na zachodzie Gminy dominują gleby bielcowe, brunatne lub rzadziej czarna ziemia. W części południowej w sąsiedztwie miasta i północno-wschodniej oraz na zachodzie Gminy duży procent powierzchni zajmują ubogie gleby piaszczyste. Wyróżniono wśród nich dwie grupy. W pierwszej z nich dominują gleby brunatne lub bielcowe żytnio-ziemniaczane słabe z małym udziałem czarnych gleb lub mad zbożowo-pastewnych słabych. Są one najczęściej wytworzone z płytkich lub średnio głębokich piasków słabo gliniastych zalegających na piasku luźnym i zaliczają się do V klasy bonitacji. Charakteryzują się one małą zawartością składników pokarmowych i niezbyt korzystnymi stosunkami wodno-powietrznymi.

Najuboższe gleby w Gminie, to żytnio-łubinowe gleby brunatne wyługowane wytworzone z piasków luźnych w V – VI klasie bonitacji. Są one bardzo przepuszczalne i suche, w związku, z czym również bardzo ubogie w składniki pokarmowe, a także próchnicę. Gleby te nie podlegają prawnej ochronie i powinny być przeznaczone na cele nierolnicze w pierwszej kolejności. Doliny rzeczne i obniżenia terenu wypełnione są glebami hydrogenicznymi o zróżnicowanym składzie mechanicznym i różnych stosunkach wodnych, głównie w klasach III i IV.

W Gminie Wieluń, podobnie jak w całym województwie łódzkim, degradacja gleb spowodowana jest szeregiem czynników naturalnych, głównie jednak antropogenicznych. Do pierwszych zaliczyć należy erozję powietrzną, wodną i osuwiskową.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzony jest również monitoring chemizmu gleb ornych Polski. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Monitoring obejmuje wyłącznie użytki rolne, ze szczególnym uwzględnieniem gruntów ornych, na których istnieje bezpośrednia zależność pomiędzy stanem gleby a bezpieczeństwem produkowanej żywności.

Na terenie Gminy Wieluń zlokalizowany jest jeden punkt monitoringu gleb:

- Bieniędzice, Gmina Wieluń (punkt nr 237).

Zjawisko zakwaszania gleb jest niezwykle istotne z uwagi na ryzyko „uruchamiania” metali i zwiększenia związanej z tymi procesami ekspozycji mieszkańców na zanieczyszczenia. Mobilność potencjalnie toksycznych metali, takich jak np. kadm, ołów i nikiel, zwiększa się wraz ze spadkiem pH gleby. Według badań przeprowadzonych przez IUNG w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska obserwuje się znaczny wzrost zakwaszenia gleb na przestrzeni ostatnich 20 lat.

Tabela 2. Odczyn pH w punkcie monitoringowym gleb na terenie Gminy Wieluń,
źródło: Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski

LATA	1995	2000	2005	2010	2015
PUNKT 237 (BIENIĄDZICE)					
ODCZYN "PH " W ZAWIESINIE H ₂ O	6,0	6,4	5,3	5,7	4,7
ODCZYN "PH " W ZAWIESINIE KCL	5,2	5,5	4,2	4,7	3,9

Zakwaszone gleby powinny zostać poddane procesowi wapnowania. Głównym celem tego zabiegu jest odkwaszenie, podwyższenie odczynu i poprawienie cech fizycznych oraz chemicznych, a przez to poprawa gruzełkowej struktury gleby i unieczynnienie metali ciężkich. Wapnowanie wpływa także na zwiększanie pobierania i zawartość w roślinach wapnia i magnezu oraz lepszą dostępność fosforu. Zabieg ten poprawia również zwiększenie plonów zwłaszcza w przypadku gleb bardzo kwaśnych.

Gleby o najwyższym stopniu zanieczyszczenia wg specyfikacji Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach (IUNG) powinny być całkowicie wyłączone z produkcji rolniczej i zalesione, ze względu na przenoszenie zanieczyszczeń z pyłami glebowymi.

Wysoka zawartość próchnicy w glebach jest czynnikiem stabilizującym ich strukturę, zmniejszającym podatność na zagęszczenie oraz degradację w wyniku erozji wodnej i wietrznej. Z przedstawionych poniżej danych wynika, że zawartość próchnicy w punkcie pomiarowym ma tendencję spadkową. Gleby zasolone charakteryzują się niekorzystnymi właściwościami fizycznymi i fizykochemicznymi. Nadmierna koncentracja soli powoduje zmniejszenie dostępności wody dla roślin, zakłócenie równowagi jonowej w glebach oraz zwiększenie zawartości soli w roślinach i obniżenie ich wartości użytkowej. Na terenie Gminy Wieluń odnotowuje się spadek zasolenia gleb. Niedobór fosforu ogranicza wzrost roślin, obniża wysokość plonu i jego jakość. Zaledwie część fosforu glebowego, obecna w roztworze glebowym w postaci jonowej, jest dostępna dla roślin. Gleba w punkcie monitoringowym na terenie Gminy odznacza się rosnącą ilością fosforu przyswajalnego.

*Tabela 3. Charakterystyka gleb na terenie Gminy Wieluń,
źródło: Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski*

WŁAŚCIWOŚCI	JEDNOSTKA	1995	2000	2005	2010	2015
PUNKT 237 (BIENIĄDZICE)						
PRÓCHNICA	%	1,81	2,04	1,72	1,48	1,42
ZASOLENIE	mg KCl*100g ⁻¹	26,7	21,6	19,6	12,4	19,67
FOSFOR PRZYSWAJALNY	mg P ₂ O ₅ * 100g ⁻¹	9,9	16,9	9,2	10,4	12,8
OŁÓW	Pb mg*kg ⁻¹	13,6	10,9	10,3	13,1	12,7
KADM	Cd mg*kg ⁻¹	0,21	0,27	0,24	0,18	0,12

WNIOSKI Z DIAGNOZY UWARUNKOWAŃ GEOGRAFICZNYCH

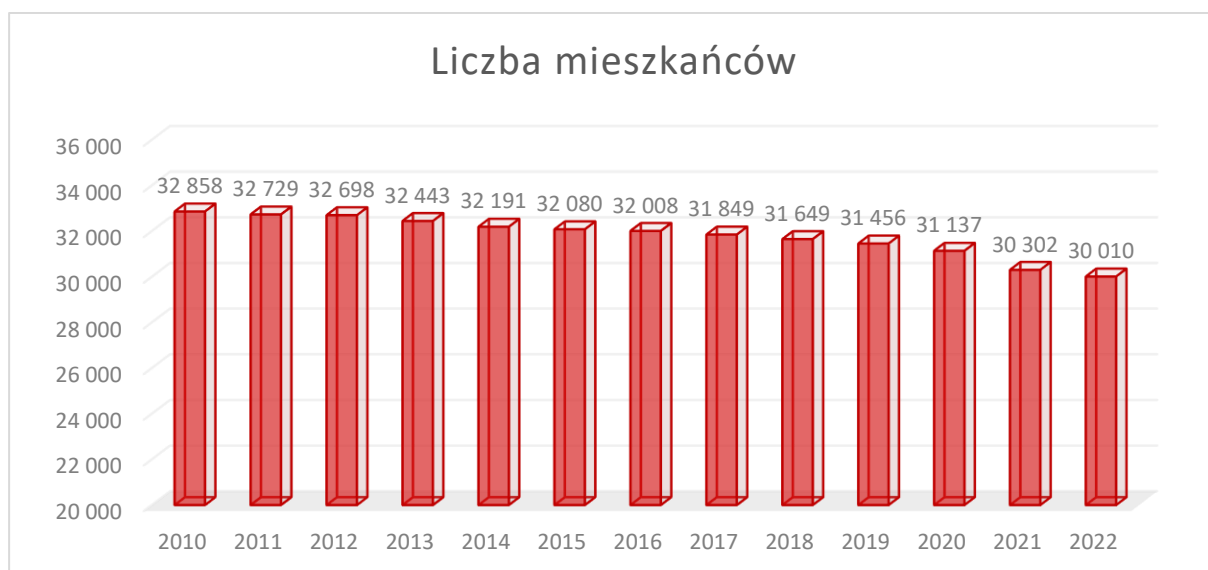
<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
UWARUNKOWANIA ROLNICZE	Choć grunty rolne stanowią istotną część powierzchni Gminy, z uwagi na perspektywę rozwoju Gminy w kierunku lokalnego centrum usług oraz zatrudnienia, przyjąć należy, iż gleby o niskiej bonitacji powinny być wykorzystane na cele poza rolnicze (rozwój zabudowy, dolesienia itp.). W obszarze wyłączonym z zabudowy, dążyć należy do przeciwdziałania degradacji glebom, a w pobliżu powierzchniowych zbiorników wody oraz ciekach wodnych ograniczać należy użytkowanie orne oraz stosowanie środków chemicznych.
UWARUNKOWANIA BUDOWLANE	Na przeważającej części Gminy występują dobre warunki posadowienia dla inwestycji budowlanych. Lokalnie, należy jednak liczyć się z możliwością wystąpienia zjawisk krasowych.
ZASOBY KOPALNE	Zidentyfikowane na terenie Gminy Wieluń złoża, nie wykazują dużego potencjału komercyjnego. Piaski oraz ropy mogą być wykorzystane w inwestycjach budowlanych, jednak wydobycie kopalin, nie generuje potencjału rozwojowego dla Gminy.

DEMOGRAFIA

Demografia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w Gminie Wieluń pod koniec 2022 roku stan ludności wynosił 30 010 osób. Na przestrzeni ostatnich 10 lat zauważa się sukcesywny spadek liczby ludności na terenie Gminy, na poziomie około 5,5%. Na terenie powiatu wieluńskiego i województwa łódzkiego również odnotowuje się tendencję spadkową.

Rysunek 4. Liczba mieszkańców Gminy Wieluń w latach 2010-2022, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

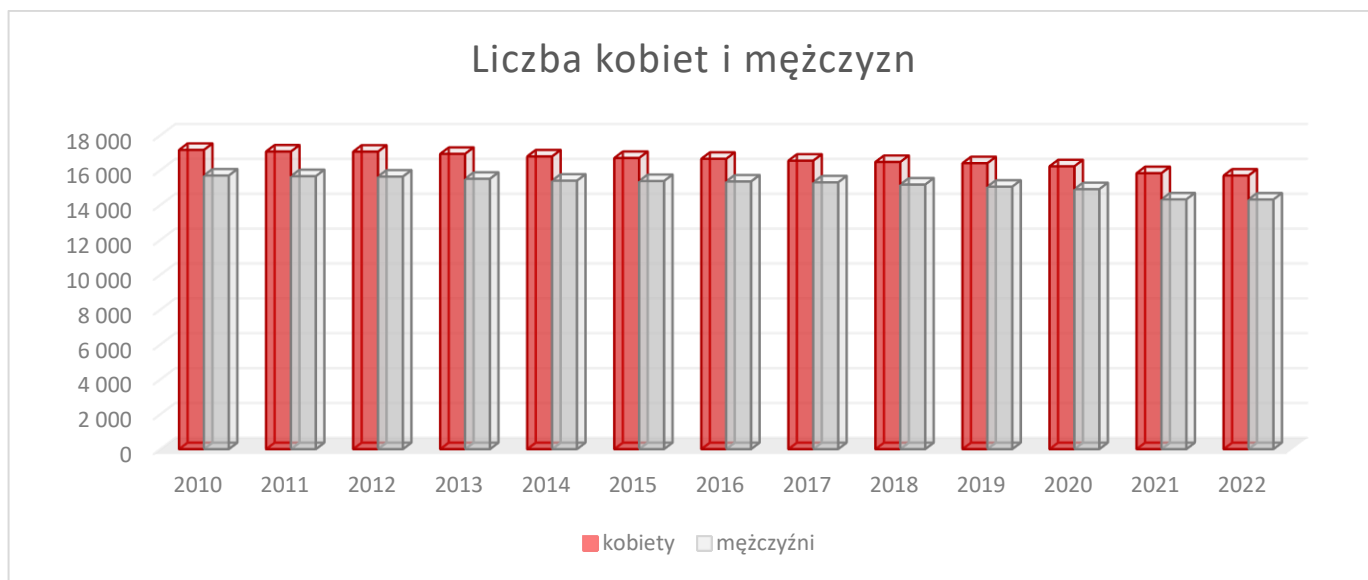
Tabela 4. Liczba ludności na terenie województwa łódzkiego, powiatu wieluńskiego i Gminy Wieluń w latach 2017-2020, źródło: dane GUS

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
GMINA WIELUŃ	31 849	31 649	31 456	31 137	30 302	30 010
POWIAT WIELUŃSKI	77 017	76 699	76 256	75 736	73 659	73 140
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	2 476 315	2 466 322	2 454 779	2 437 970	2 394 946	2 378 483

W 2022 roku Gminę Wieluń zamieszkiwało 15 829 kobiet i 14 325 mężczyzn. Poniższa tabela ukazuje zmiany demograficzne na terenie Gminy w latach 2010-2022 w podziale na płeć. Zauważa się wyraźną przewagę liczby kobiet nad mężczyznami – średnio o około 1 300 osób.

Tabela 5. Liczba mieszkańców na terenie Gminy Wieluń w podziale na płeć w latach 2010-2022, źródło: dane GUS

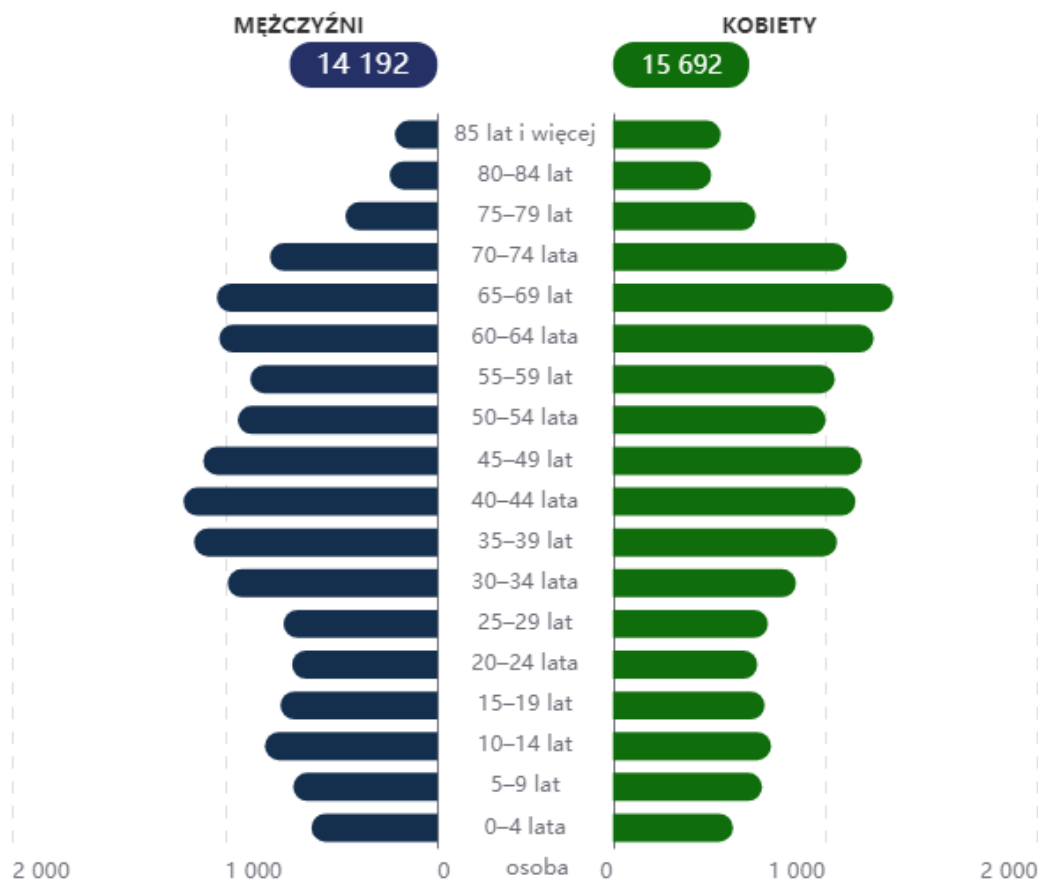
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
KOBIETY	17 164	17 072	17 064	16 936	16 791	16 701	16 654	16 547	16 473	16 402	16 225	15 829	15 692
MĘŻCZYŹNI	15 694	15 657	15 634	15 507	15 400	15 379	15 354	15 302	15 176	15 054	14 912	14 325	14 318
OGÓŁEM	32 858	32 729	32 698	32 443	32 191	32 080	32 008	31 849	31 649	31 456	31 137	31 137	30 010

Rysunek 5. Zmiany liczby mieszkańców na terenie Gminy Wieluń w latach 2010-2022 w podziale na płeć (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Gęstość zaludnienia to wskaźnik pokazujący wielkość osadnictwa ludności na określonej powierzchni terenu. Najczęściej ustala się go w postaci liczby osób zamieszkujących daną gminę w przeliczeniu na kilometr kwadratowy. Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Wieluń w 2022 roku wynosiła 236 os./km². Strukturę ludności przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

Ludność w 2022 roku według płci i wieku

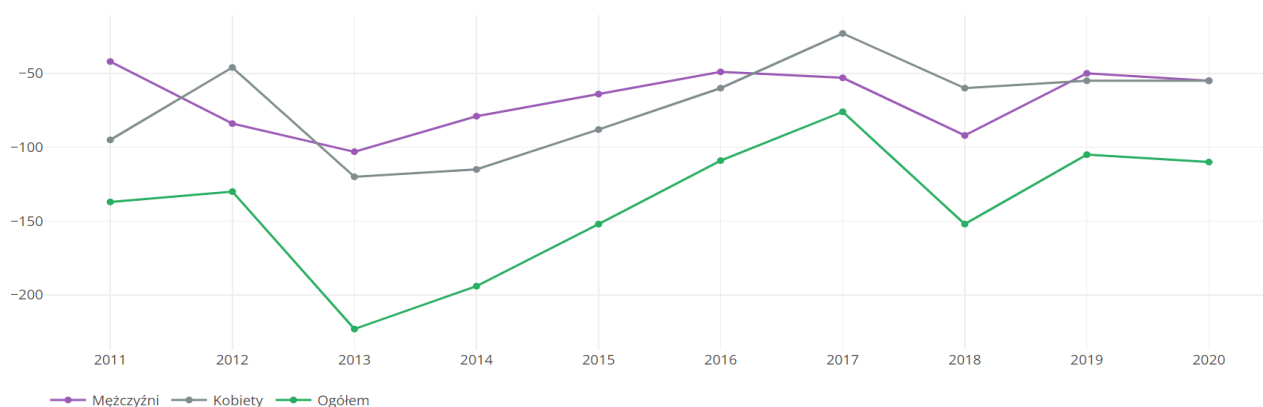
Rysunek 6. Liczba ludności w podziale na płci, dane na rok 2022, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca

Wykres ludności płci pokazuje tendencję demograficzną, obserwowaną na terenie całego kraju, jaką jest starzenie się społeczeństwa i problem tzw. braku zastępowalności pokoleniowej – liczba osób w wieku poprodukcyjnym jest większa niż w wieku przedprodukcyjnym. Dynamikę w tym zakresie obrazuje zamieszczona poniżej tabela. Wynika z niej, że w latach 2012-2022 liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła 17,8% do 26,7%. Już zatem ponad ¼ mieszkańców Wielunia jest w wieku emerytalnym. Równocześnie ludność w wieku produkcyjnym spadła z 64,8% do 56,6%. Obrazuje to problem rosnącego obciążenia demograficznego, a więc coraz większej liczby osób w wieku emerytalnym, które przypadają na osoby pracujące.

Tabela 6. Liczba mieszkańców na terenie Gminy Wieluń w podziale na grupy ekonomiczne w latach 2012-2022
źródło: dane GUS

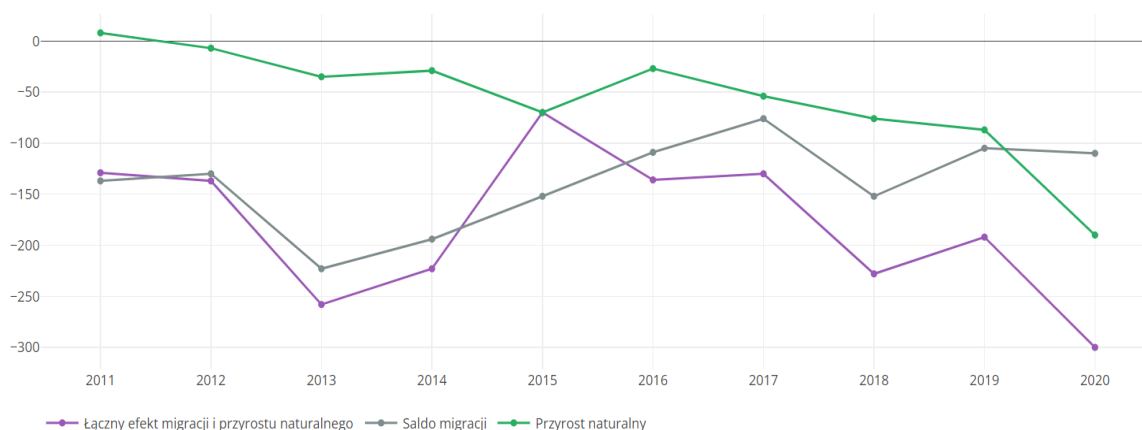
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
WIEK PRZEDPRODUKCYJNY	17,5%	17,2%	17,1%	17,0%	17,0%	16,9%	16,8%	16,8%	16,9%	16,9%	16,7%
WIEK PRODUKCYJNY	64,8%	63,6%	62,9%	62,3%	61,6%	60,8%	60,2%	59,5%	58,0%	57,2%	56,6%
WIEK PRODUKCYJNY	17,8%	19,2%	20,1%	20,7%	20,4%	22,3%	23,1%	23,8%	25,1%	25,9%	26,7%

Za negatywną tendencją demograficzną odpowiada nie tylko ujemny przyrost naturalny, ale również ujemne saldo migracji. Jest to zjawisko szczególnie niebezpieczne dla rozwoju Gminy, gdyż emigrują najczęściej osoby młode - w wieku produkcyjnym. Dane w tym zakresie zobrazowano na wykresie. Jak pokazują dane, rocznie Wieluń opuszcza ponad 100 osób.

Rysunek 7. Saldo migracji w latach 2011-2020, źródło: <http://www.systemanaliz.pl>

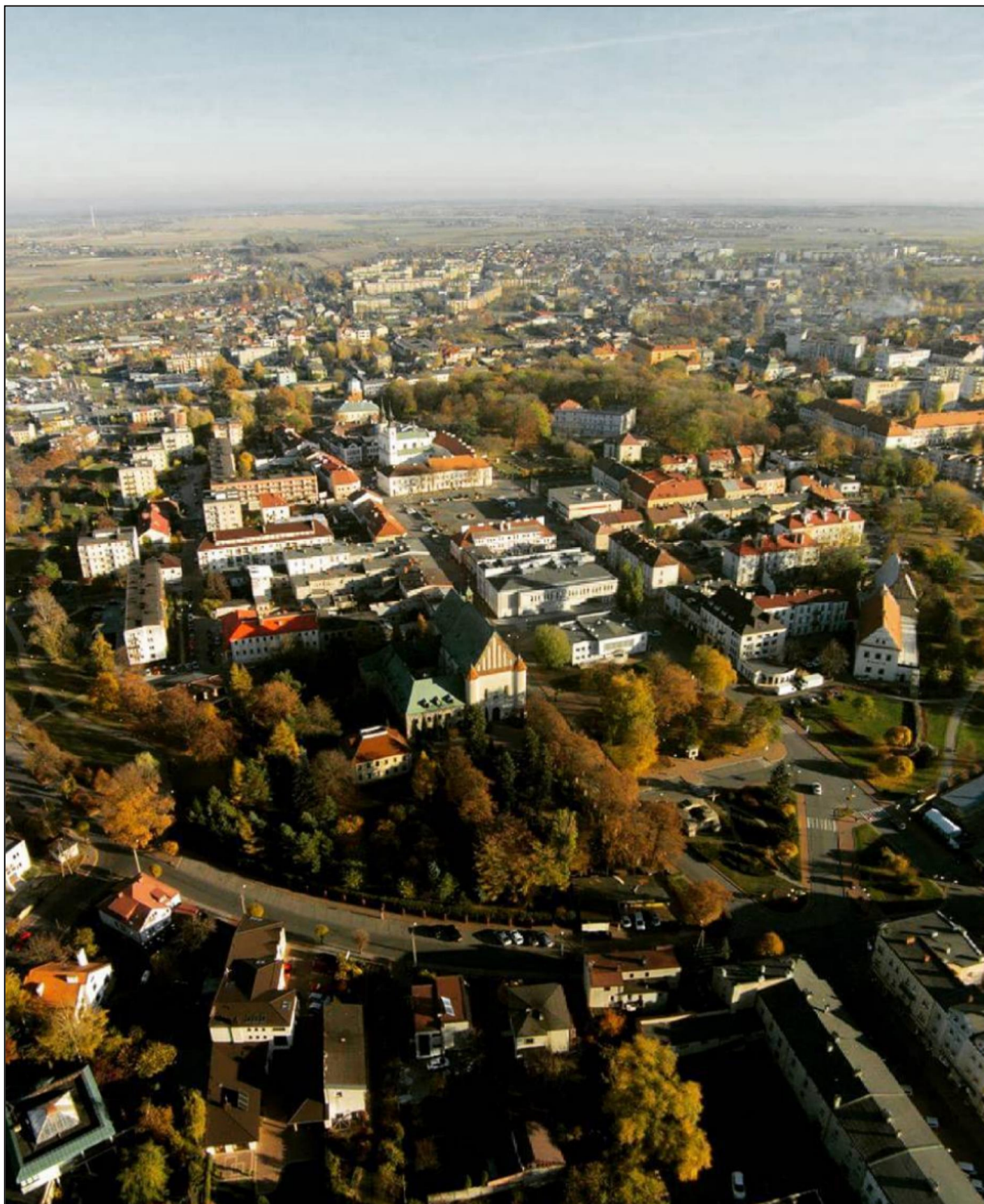
Łączny bilans zmian ludnościowych wskazano na wykresie poniżej. Obrazuje on podwójnie negatywny trend: ujemny przyrost naturalny i negatywne saldo migracji. Tylko w 2020 r. liczba mieszkańców Gminy spadła o 300 osób. Jeżeli trend ten się utrzyma, w przeciągu kilku lat, liczba mieszkańców Gminy Wieluń spadnie na stałe poniżej 30 000 osób.

Rysunek 8. Łączny efekt migracji i przyrostu naturalnego w latach 2011-2020, źródło: <http://www.systemanaliz.pl>

WNIOSKI Z DIAGNOZY DEMOGRAFICZNEJ

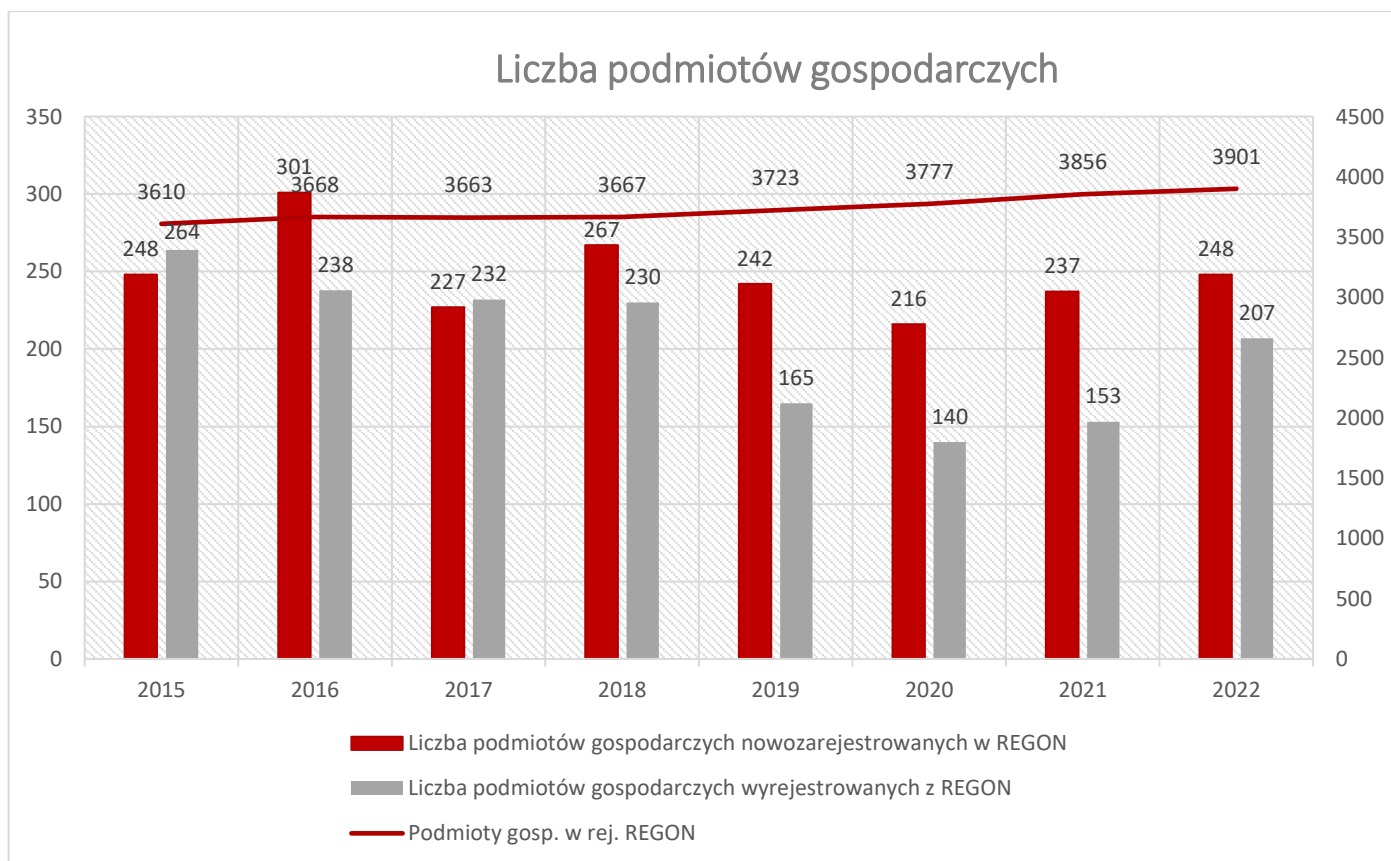
<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
LICZBA LUDNOŚCI I MIGRACJE	Liczba ludności Gminy zmniejsza się, zarówno w aspekcie przyrostu naturalnego jak i salda migracji, które jest ujemne. Gmina zatem nie przyciąga nowych mieszkańców.
STRUKTURA SPOŁECZNA	Poważnym wyzwaniem w najbliższych latach będzie rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Przy ujemnym saldzie migracji, a więc odpływie młodych osób stwarzać to będzie problemy w sferze budżetowej (mniej osób pracujących i płacących podatki w gminie) jak i społecznej. Wzrasta bowiem obciążenie ekonomiczne osób pracujących.

GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Gospodarka i rynek pracy

Aktywność gospodarcza mieszkańców, jest zjawiskiem pożądanym przez każdą gminę. Zależnie od tego jaki jest jej charakter – przemysłowy, turystyczny czy mieszkalny – zmieniać się może rodzaj prowadzonej działalności, jednak zawsze należy dążyć do zwiększenia liczby przedsiębiorstw, a co za tym idzie dostępnych miejsc pracy, które przyciągają nowych mieszkańców i generują wpływy podatkowe do budżetu gminy. Liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy wskazano na wykresie. Co istotne, mimo sytuacji pandemicznej, która rozpoczęła się w roku 2020 liczba podmiotów gospodarczych nie tylko nie zmalała, ale wzrosła – choć dynamika rejestracji nowych podmiotów gospodarczych była niższa niż w latach minionych.

Rysunek 9. Podmioty gospodarcze zarejestrowane na terenie Gminy Wieluń,
źródło: dane GUS

W strukturze podmiotów gospodarczych, dominują przedsiębiorstwa najmniejsze, zatrudniające do 9 osób. Pięć przedsiębiorstw zatrudnia powyżej 250 osób.

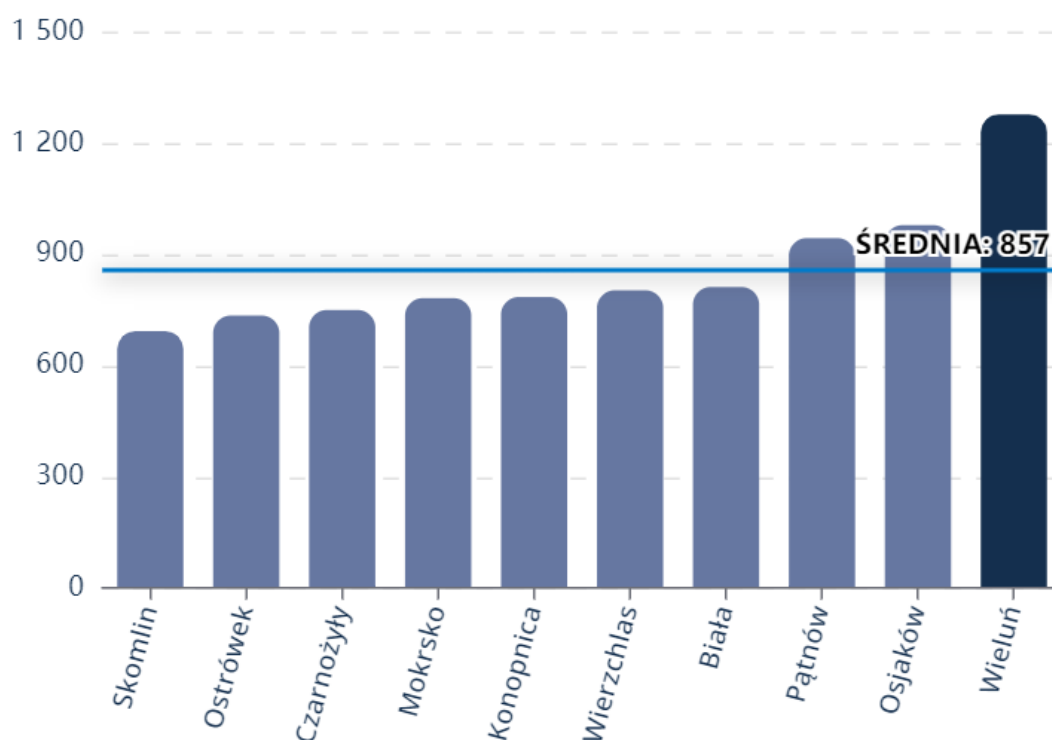
Tabela 7. Struktura wielkości podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Wieluń,
źródło: dane GUS

LICZBA ZATRUDNIONYCH/ROK	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-9	3 414	3 472	3 467	3 479	2 546	3 606	3 685	3 734
10-49	156	155	156	147	136	132	131	126
50-249	35	36	35	36	36	35	36	37
250-999	5	5	5	5	5	4	4	4

Największymi firmami w Wieluniu są:

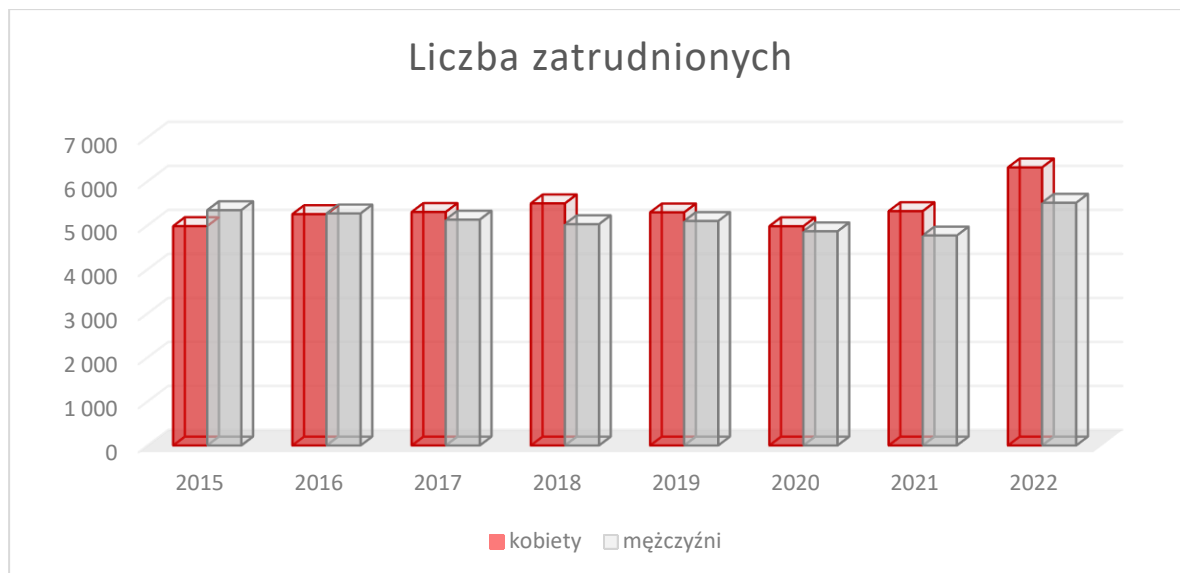
- Wielton S.A. należąca do Grupy Kapitałowej Wielton Jest to największy w Polsce producent naczepek i jeden z większych pracodawców w Wieluniu,
- Gala Kerzen (dawniej KORONA S.A.) Spółka ta jest największym producentem świec zapachowych w Europie.

Co warto podkreślić, aktywność gospodarcza na terenie Gminy, jest zdecydowanie wyższa niż w regionie.

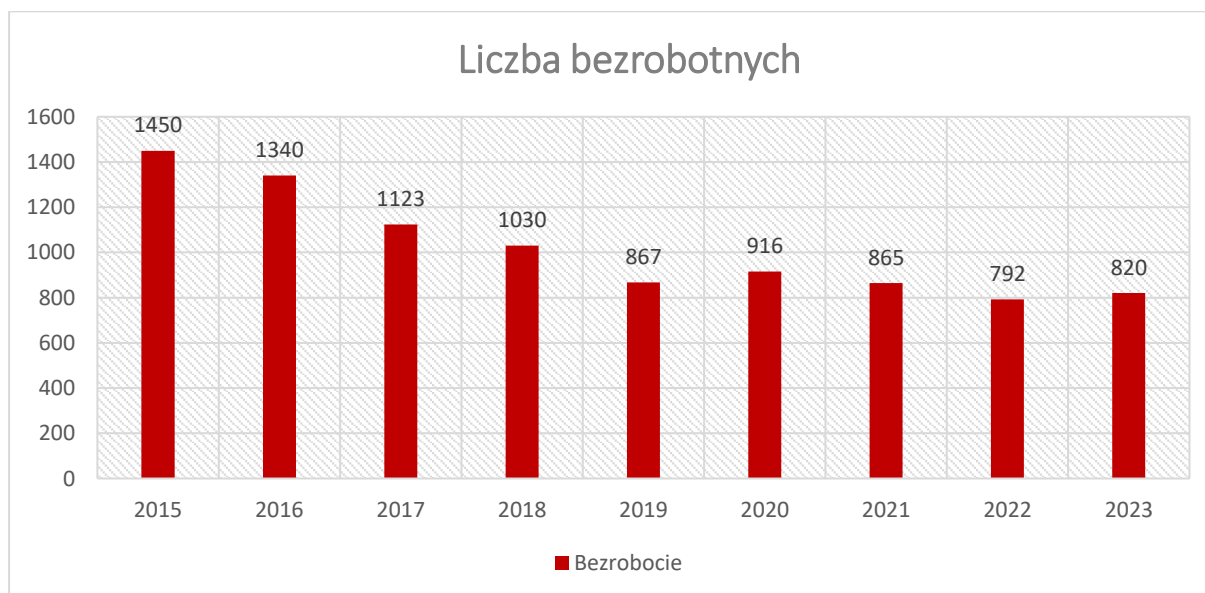
Rysunek 10. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców – Gmina Wieluń na tle gmin regionu,
źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca

Aktywność gospodarcza, generuje miejsca pracy. Na terenie Wielunia pracuje ponad 11 tys. osób, z 14 000 zatrudnionych z całym powiecie wieluńskim, tworząc z Gminy lokalne centrum zatrudnienia. Liczbę zatrudnionych w latach 2015-2022 prezentuje wykres.

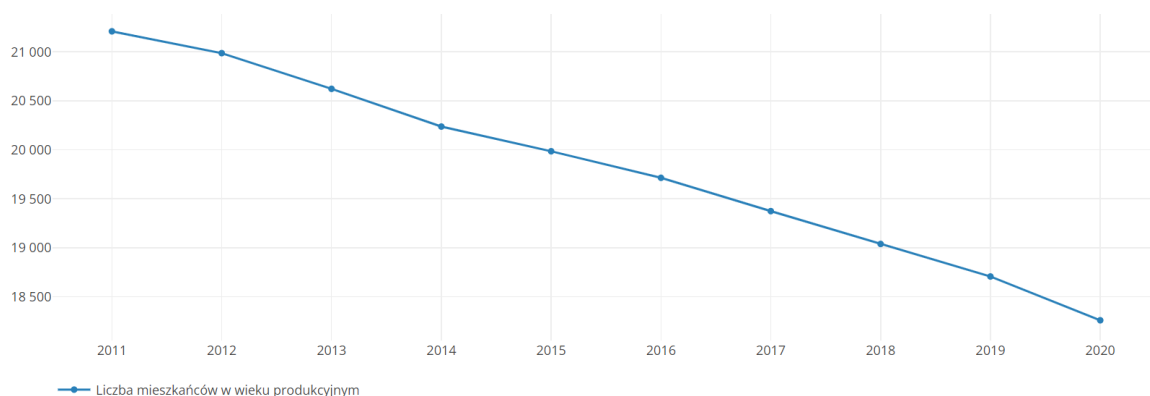
Rysunek 11. Liczba zatrudnionych na terenie Gminy Wieluń, lata 2015-2022,
źródło: dane GUS

Pozytywnym zjawiskiem ostatnich lat jest również spadek bezrobocia. W latach 2015-2023, liczba osób pozostających bez pracy zmniejszyła się z o ponad 600 osób.

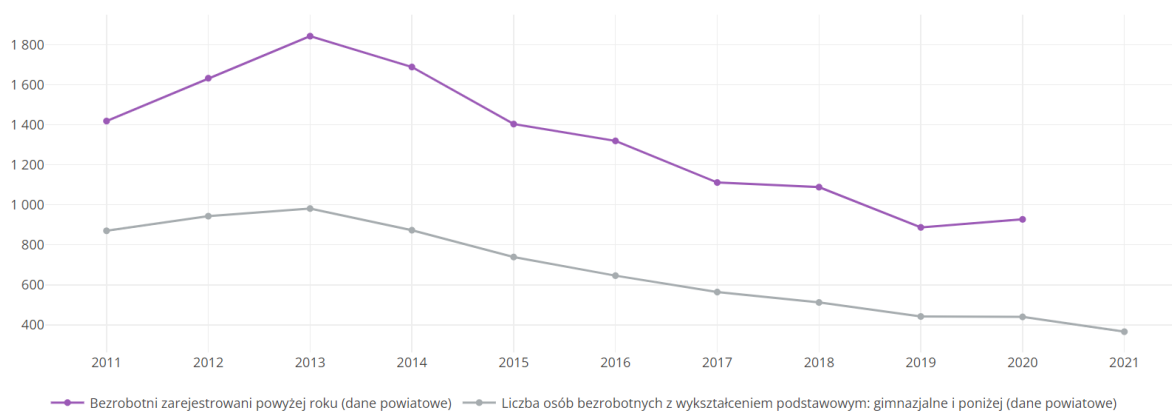
Rysunek 12. Liczba bezrobotnych, lata 2015-2023,
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na spadek liczby bezrobotnych trzeba, jednakże spojrzeć w sposób krytyczny, przez pryzmat innych danych społecznych. W latach 2015 – 2020 liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym spadła z 19 985 tys. osób do 18 260 osób, a więc z rynku pracy odeszło ok. 1 300 osób, podczas gdy bezrobocie w tym czasie zmniejszyło się o 500 osób. Zmiana w stopie bezrobocia bardziej więc jest wynikiem zmian demograficznych – spadku liczby osób w wieku oraz ogólnym spadkiem liczby mieszkańców.

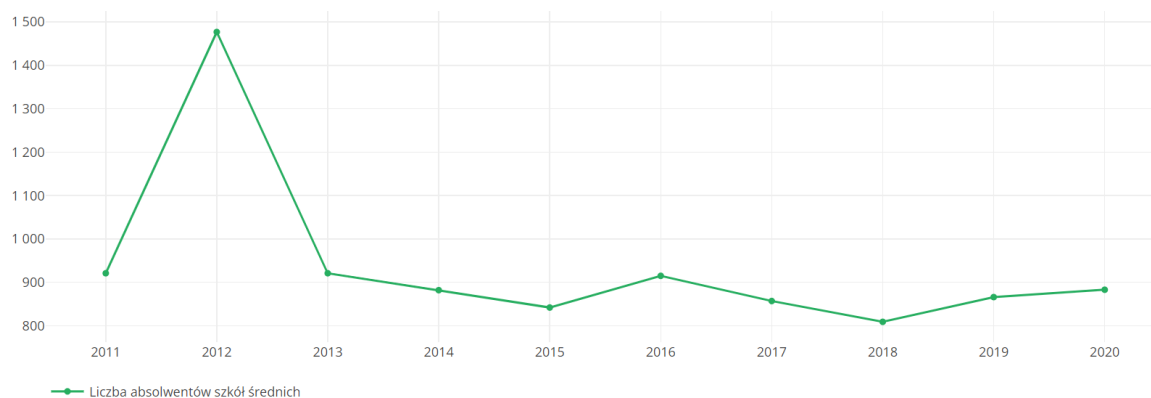
Rysunek 13. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym, lata 2011-2020,
źródło: System monitorowania usług publicznych

Zarazem większość bezrobotnych to osoby tzw. trwale bezrobotne (pozostające bez zatrudnienia powyżej 1 roku), dodatkowo, prawie połowa z nich to osoby z wykształceniem podstawowym, które nie są szczególnie pożądane na rynku pracy.

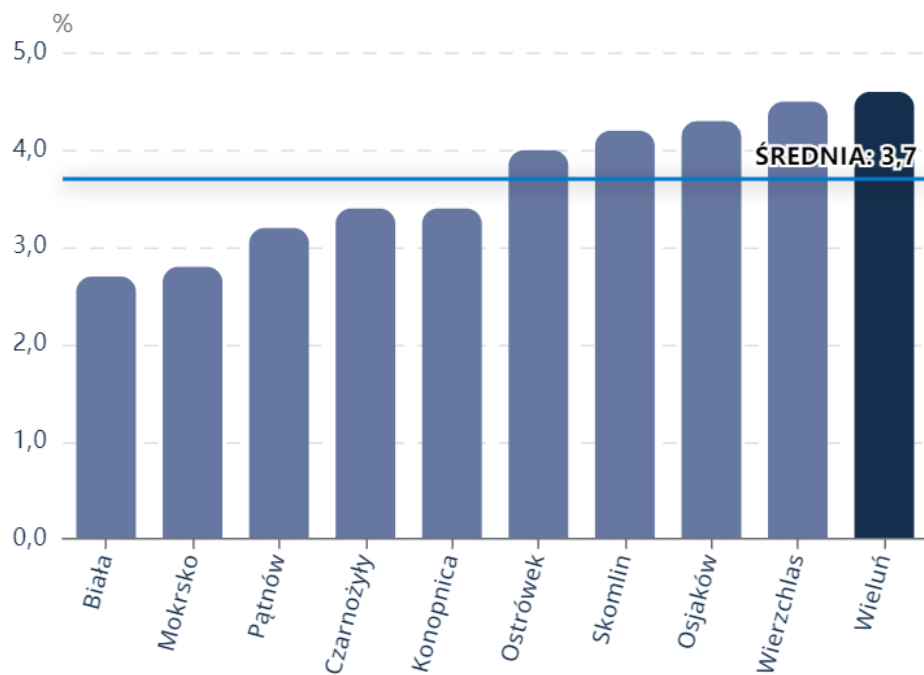
Rysunek 14. Liczba osób trwale bezrobotnych, lata 2011-2021,
źródło: System monitorowania usług publicznych

Wieluń borykać się zatem może w najbliższych latach, już nie z problemem nie bezrobocia, a dostępnością siły roboczej. Większość bezrobotnych to osoby trwale pozostające bez pracy, które można wręcz określić, iż nie poszukują pracy, spada liczba osób w wieku produkcyjnym, ale spada też liczba absolwentów szkół – a więc osób wchodzących na rynek pracy.

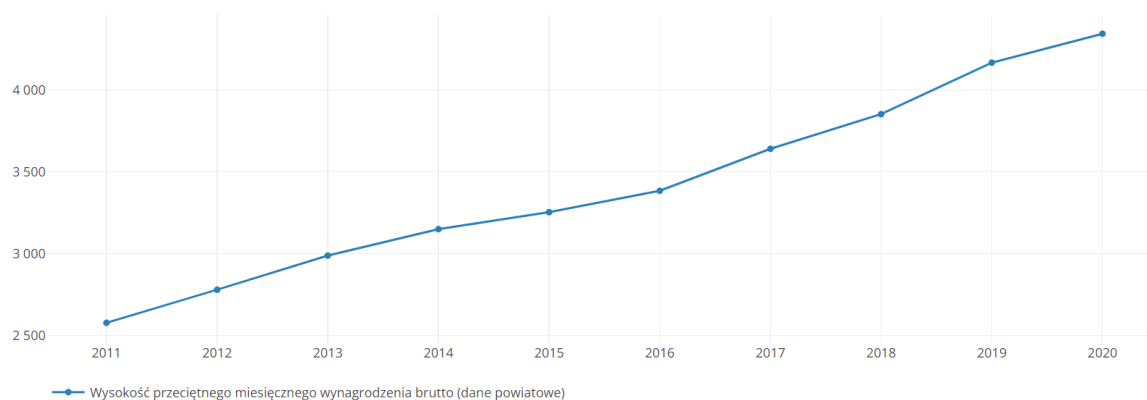
Rysunek 15. Liczba absolwentów szkół średnich, lata 2011-2020,
źródło: System monitorowania usług publicznych

Brakujących zasobów ludzkich nie uzupełnią gminy ościenne, ponieważ w całym regionie, stopa bezrobocia oscyluje wokół 4%, a więc poziomu, przy którym bez pracy pozostają praktycznie wyłącznie osoby bierne zawodowo, nieposzukujące pracy, lub osoby najslabiej wykształcone, dla których oferty pracy na poziomie minimalnego wynagrodzenia są niekonkurencyjne względem państwowego zabezpieczenia socjalnego – zasiłków i dodatków.

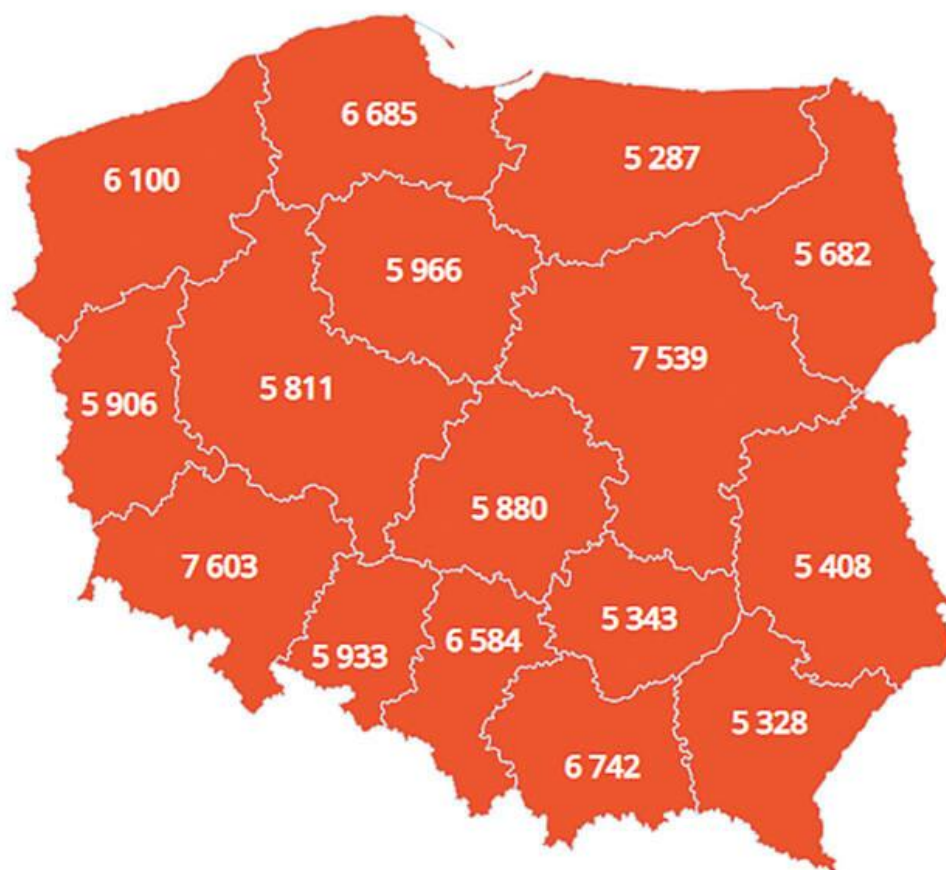
Rysunek 16. Stopy bezrobocia w Wieluniu na tle gmin regionu,
źródło: System monitorowania usług publicznych

Na słabość rynku pracy, czyli zmniejszające się dostępne zasoby pracownicze, może też mieć wpływ poziom wynagrodzeń, choć dynamicznie rośnie, to wg. danych dla powiatu wieluńskiego, istotnie odbiega on od poziomów wojewódzkich czy krajowych.

Rysunek 17. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na terenie powiatu wieluńskiego, lata 2011-2020,
źródło: System monitorowania usług publicznych

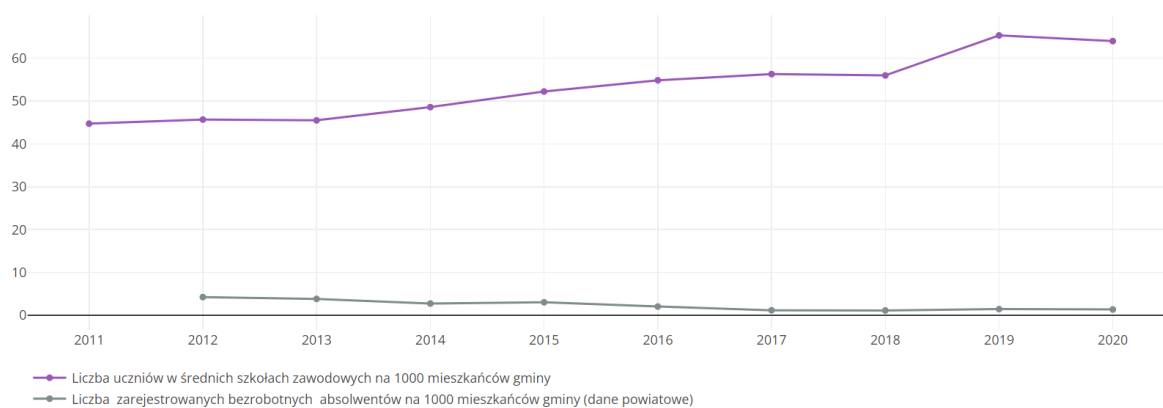
Na koniec roku 2022, przeciętne wynagrodzenie wyniosło 4 994 zł, podczas gdy średnio ogólnopolska wyniosła 6 555 zł, a średnia dla województwa łódzkiego: 5 888 zł.

Rysunek 18. Przeciętne wynagrodzenia - średnie wojewódzkie na koniec roku 2022,
źródło: www.wynagrodzenia.pl

Niższy od średniej poziom wynagrodzeń, może być jedną z przyczyn ujemnego salda migracji. Gmina nie stwarza bowiem miejsc pracy w tzw. sektorach kreatywnych, w których poziom wynagrodzeń są największe.

Dla rynku pracy, w szczególności dla dużych zakładów produkcyjnych bardziej jednak niż osób z wyższym wykształceniem, zajmujących stanowiska kierownicze, ważna jest dostępność osób z wykształceniem zawodowym. Co pozytywne, liczba absolwentów szkół zawodowych rośnie, a zarazem bezrobocie w tej grupie społecznej praktycznie nie istnieje. Na 1000 osób mieszkańców, liczba bezrobotnych – absolwentów szkół zawodowych, wynosi 1,35.

Rysunek 19. Liczba uczniów w szkołach średnich na 1000 mieszkańców,
źródło: System monitorowania usług publicznych

W perspektywie rozwoju gospodarczego, istotne są potencjalne tereny inwestycyjne, na których mogą zostać utworzone nowe przedsiębiorstwa, a zarazem potencjalnie – nowe miejsca pracy.

Szczególne znaczenie mają w związku z tym dwa obszary:

1. Rejon ulic: Przemysłowa – Fabryczna – Długosza, na którym zlokalizowane są główne zakłady produkcyjne przedsiębiorstw: Wielton, Gala, Patrol, Korona, Zasada. W rejonie tym znajdują się również tereny po dawnej Cukrowni. Część kompleksu o powierzchni 21,5 ha jest włączona do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
2. Rejon węzła obwodnicy w Jodłowcu - strefa o wielkości 57 hektarów, z czego ok. 15 ha, znajduje się w posiadaniu Gminy Wieluń.

Aby podnieść atrakcyjność gruntów inwestycyjnych, konieczne jest podjęcie działań związanych z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych w zakresie sieci gazowej, kanalizacji (w tym kanalizacji burzowo-deszczowej) oraz energii elektrycznej.

WNIOSKI Z DIAGNOZY GOSPODARCZEJ I RYNKU PRACY

<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
GOSPODARKA	Wieluń, jest bardzo silnym ośrodkiem gospodarczym stanowiącym lokalne centrum zatrudnienia. W szczególności silny jest sektor produkcyjny, a tereny inwestycyjne mają silny potencjał do przyciągania potencjalnych inwestorów.
ZATRUDNIENIE	Poważnym wyzwaniem w najbliższych latach będzie spadająca liczba osób w wieku produkcyjnym. Bardzo niskie bezrobocie, a także ujemne saldo migracji, może być czynnikiem hamującym wzrost gospodarczy Gminy. Dla nowo tworzonych miejsc pracy, w powiecie wieluńskim, brakuje wystarczających zasobów pracowniczych.
PŁACE	Poziom wynagrodzeń w powiecie wieluńskim, jest znacząco niższy niż średnia krajowa i wojewódzka. Jest to z jednej strony czynnik przyciągający inwestorów, dla których niższy koszt pracy może być przewagą konkurencyjną. Z drugiej strony osoby najlepiej wykształcone i związane z kreatywnymi sektorami mają możliwość lepiej wynagradzanego zatrudnienia w większych ośrodkach miejskich.

ŚRODOWISKO NATURALNE
I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe

Środowisko naturalne to szeroki obszar diagnostyczny obejmujący formy ochrony przyrody, zagadnienia klimatyczne, jakość powietrza, a także wykorzystanie gruntów w środowisku leśnym.

Klimat

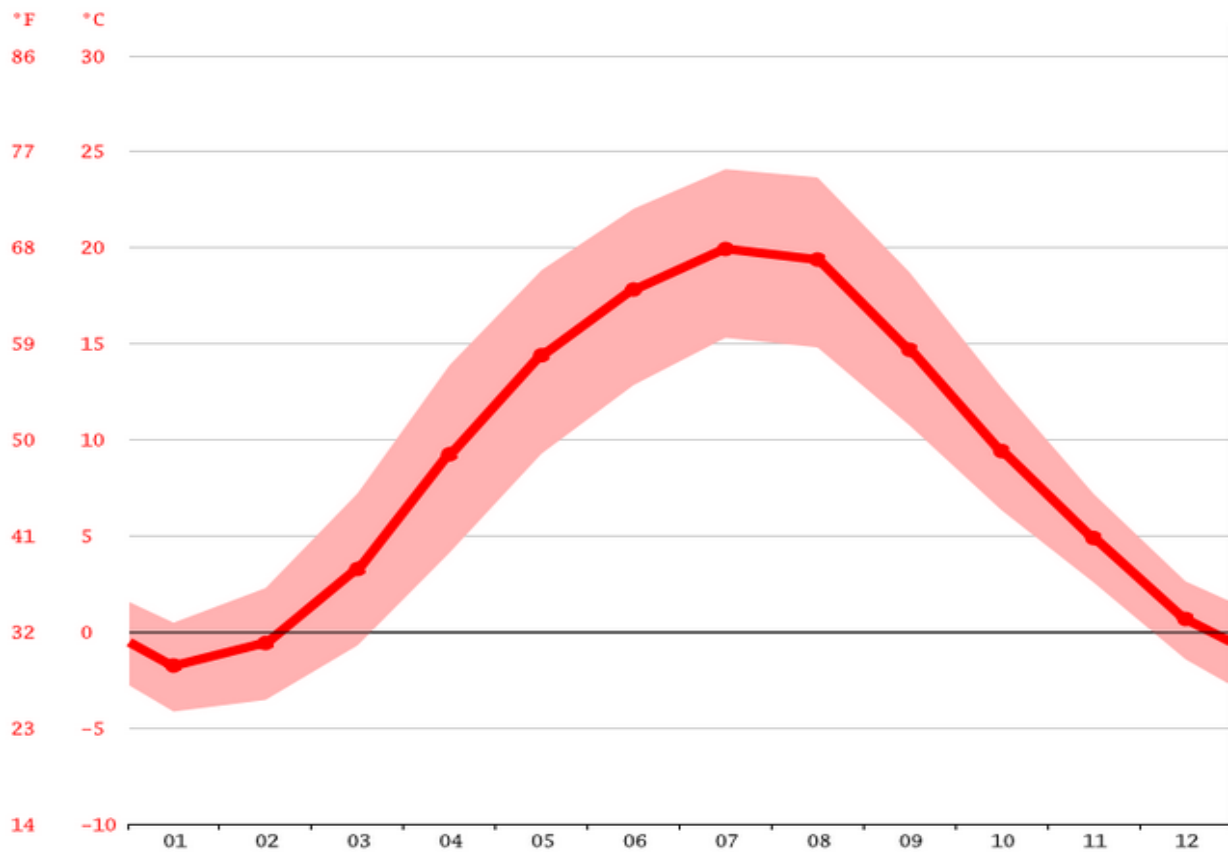
Obszar Gminy Wieluń według podziału na krainy klimatyczne E. Homera leży w strefie przejściowej między klimatem Krainy Wielkich Dolin a Krainą Wyżyn Środkowopolskich. Usytuowanie opisywanego terenu na styku tych jednostek, powoduje ścieranie się nad tym obszarem polarnomorskich mas powietrza z typowo polarno-kontynentalnymi.

Gmina Wieluń według podziału Polski na regiony klimatyczne W. Okołowicza położona jest w regionie o słabnących wpływach oceanicznych, cechującymi się stosunkowo małymi amplitudami temperatury powietrza: wczesną wiosną, stosunkowo długim latem i łagodną, krótką zimą. Średni opad atmosferyczny wynosi 550 mm – poniżej średniej dla Polski, która wynosi - 600 mm. Wilgotność względna powietrza wynosi 81% i nie odbiega wartościami od innych obszarów środkowej Polski. W skali rocznej notuje się średnio 42 dni z mgłą. Wiatr dominują wiatry zachodnie (22,1%), a następnie południowo-zachodnie (17%) w roku.

W ciągu ostatnich dwudziestu lat występują coraz częściej anomalie klimatyczne jak coraz łagodniejsze zimy, w okresie ciepłym dużo okresów suchych oraz częstsze pojawiające się gwałtowne burze z lokalnymi ulewami, gradem i silnymi porywami wiatru.

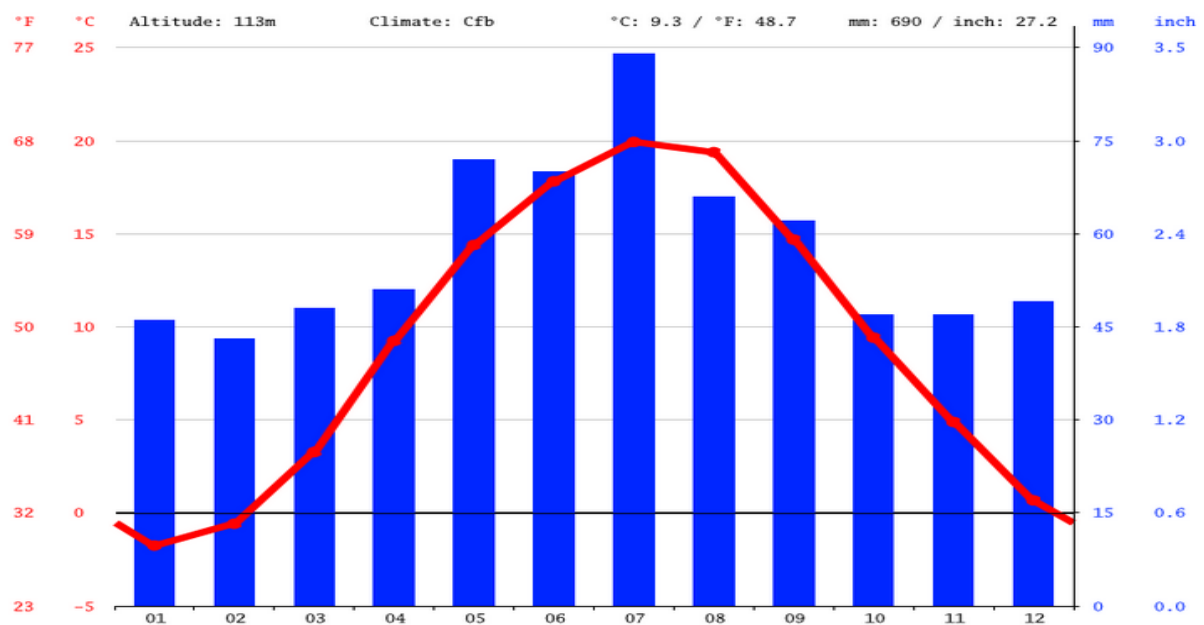
Zgodnie z systemem Köppena-Geigera w Wieluniu panuje klimat łagodny, bez pory suchej i z ciepłym latem. Średnia temperatura wszystkich miesięcy wynosi niecałe 22°C. Średnia roczna temperatura w Gminie wynosi 9.3°C. Opady wahają się w granicach 690 mm.

Najcieplejszym miesiącem roku jest lipiec, ze średnią temperaturą 19.9°C. Styczeń jest najzimniejszym miesiącem, z temperaturami w okolicach -1.8°C, co prezentuje poniższy wykres.

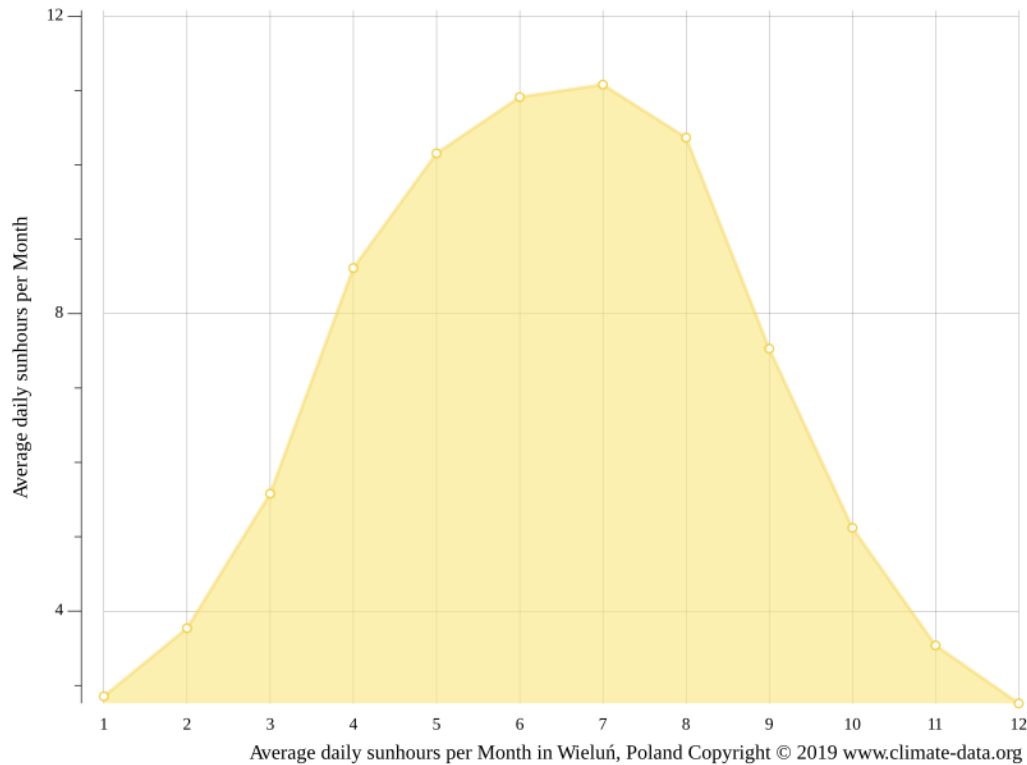
Rysunek 20. Wykres temperatur dla Gminy Wieluń, źródło: climate-data.org

Najsuchszym miesiącem jest luty w którym odnotowuje się zaledwie 43 mm opadów. Natomiast największe opady odnotowuje się w lipcu - średnio 89 mm. Czerwona linią na wykresie oznaczone są średnie temperatury dla danego miesiąca.

Rysunek 21. Wykres opadów dla Gminy Wieluń, źródło: climate-data.org

Miesiąc z największą ilością godzin słonecznych jest lipiec, w którym średnio jest 11,05 godzin słonecznych. Miesiącem z najmniejszą ilością godzin słonecznych w ciągu dnia jest styczeń, w którym średnio występuje zaledwie 2,44 godzin słonecznych. Całkowita wielkość nasłonecznienia w Wieluniu w styczniu wynosi 75,56 godzin. W ciągu całego roku średnio w Wieluniu jest 2 478,08 godzin słonecznych, z czego średnia miesięczna nasłonecznienia wynosi 81,26 godzin.

Rysunek 22. Wykres średniego nasłonecznienia dla Wielunia, źródło: climate-data.org

Roczna różnica temperatur wynosi 21,7°C. Najniższa minimalna temperatura przypada na styczeń i wynosi -4,2°C, natomiast najwyższa minimalna temperatura odnotowana jest w lipcu i wynosi 15,3°C. Maksymalna temperatura najwyższy poziom osiąga w lipcu – 24,1°C, najniższa maksymalna temperatura jest odnotowywana w styczniu na poziomie 0,5°C.

Różnica w opadach pomiędzy najsuchszym a najmokrzejszym miesiącem wynosi 46 mm. Miesiącem o największej wilgotności względnej jest listopad (85,06%).

- Miesiącem o najniższej wilgotności względnej jest czerwiec (65,75%).
- Miesiącem z największą liczbą dni deszczowych jest lipiec (13,10 dni).
- Miesiącem o najniższej liczbie dni deszczowych jest październik (9,67 dni).

Tabela 8. Zbiorcza tabela klimatyczna dla Gminy Wieluń, źródło: climate-data.org

	styczeń	luty	Marsz	Kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	paździer- nik	listopad	grudzień
Śr. Temperatura (° C)	-1.8	-0.6	3.3	9.2	14.4	17.8	19.9	19.4	14.7	9.4	4.9	0.7
Min. Temperatura (° C)	-4.2	-3.5	-0.7	4.1	9.3	12.8	15.3	14.8	10.8	6.3	2.6	-1.4
Max. Temperatura (° C)	0.5	2.3	7.2	13.9	18.8	22	24.1	23.7	18.7	12.7	7.2	2.6
Opady / Opady deszczu (mm)	46	43	48	51	72	70	89	66	62	47	47	49
Wilgotność(%)	83%	82%	75%	68%	67%	66%	69%	68%	72%	78%	85%	83%
Deszczowe dni (d)	8	8	8	8	9	9	10	8	8	7	8	8
Godziny słoneczne (g)	2.6	3.5	5.5	8.7	10.3	11.0	11.1	10.4	7.4	5.0	3.2	2.4

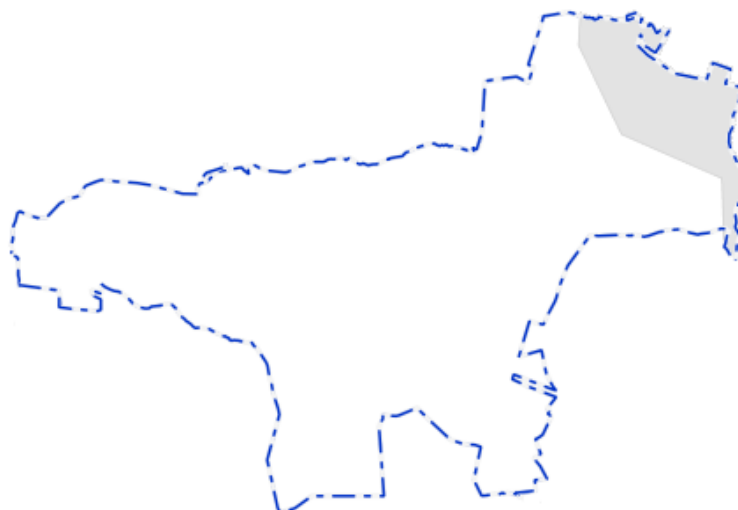
Lasy

Zgodnie z danymi GUS lasy na terenie Gminy Wieluń zajmują powierzchnię 1 881,33 ha. Lesistość Gminy wynosi 14,4%. Przeważają lasy publiczne, których powierzchnia wynosi 1 453,33 ha w tym 30,90 ha lasy publiczne gminne i 1 421,63 ha lasy publiczne Skarbu Państwa. Lasy prywatne zajmują jedynie 428 ha.

Lasy publiczne Skarbu Państwa na obszarze Gminy Wieluń należą do Nadleśnictwa Wieluń, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi. Lasy Nadleśnictwa Wieluń położone są w VI Krainie Małopolskiej, dzielnicy I - Sieradzko-Opoczyńskiej oraz południowa część Nadleśnictwa w dzielnicy 6-Woźnicko-Wieluńskiej. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zajmująca ok. 80% powierzchni leśnej i występuje prawie we wszystkich typach siedliskowych lasu, ponadto duże znaczenie gospodarcze prezentuje dąb, brzoza, a także olsza.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Nadleśnictwo Wieluń, orientacyjna powierzchnia gruntów przeznaczonych do zalesienia i odnowienia na terenie Gminy Wieluń średniorocznie wynosi 13 ha.

Lasy i tereny przyłesne stanowią dla zwierząt główne szlaki migracyjne – tzw. korytarze ekologiczne. Na terenie Gminy Wieluń zlokalizowana jest część korytarza ekologicznego KPdC-22 Dolina Warty.

Rysunek 23. Przebieg Korytarza ekologicznego na terenie Gminy Wieluń, źródło: opracowanie własne

Korytarze ekologiczne pełnią swoje funkcje tylko wtedy, gdy są ciągłe i drożne na całej swej długości.

Dlatego podstawowym zagrożeniem dla funkcjonowania korytarzy migracyjnych są:

- rozwój sieci transportowej – budowa nowych autostrad i dróg ekspresowych, które wymagają grodzienia (fizyczna bariera ekologiczna);
- budowa obiektów przemysłowych, centrów handlowych, logistycznych, warsztatów, magazynów poza obszarem zabudowanym, wzdłuż głównych dróg – rozciągnięcie strefy zurbanizowanej, powstanie przewężeń korytarza ekologicznego;
- chaotyczna zabudowa obszarów wiejskich – szczególnie wzdłuż głównych dróg, powoduje powstanie wielokilometrowej bariery z przylegających do siebie ogrodzonych posesji;
- budownictwo w bezpośredniej bliskości cieków wodnych – coraz dłuższe ich odcinki znajdują się w obrębie gęstej zabudowy, brzegi są degradowane, a cieki wodne poddawane regulacji;
- rozwój budownictwa rekreacyjnego i hałaśliwych form rekreacji – przeznaczanie pod budownictwo rekreacyjne (domki letniskowe) coraz większych obszarów, wykorzystanie lasu do hałaśliwych form rekreacji (jazda motorami crossowymi i samochodami terenowymi po drogach leśnych, szlakach turystycznych)

Wskazany korytarz ekologiczny przebiega blisko terenów inwestycyjnych w Jodłowcu, stąd też konieczne jest uwzględnienie aspektów oddziaływania na środowisko w planowaniu inwestycji gospodarczych w tym rejonie.

Formami ochrony przyrody na terenie Gminy Wieluń (dane według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody) są:

- Rezerwat przyrody;
- Stanowisko dokumentacyjne;
- Użytki ekologiczne;
- Pomniki przyrody.

Rezerwat przyrody Lasek Kurowski

Rezerwat został utworzony w 1984 roku, a jego powierzchnia wynosi 22,07 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów leśnych z udziałem jodły i buka. Rezerwat położony jest w uroczysku o tej samej nazwie. Na opisywanym terenie przeważają siedlisk świeże i wilgotne. Przez rezerwat przechodzi rów melioracyjny, który w poddz.188m tworzy lokalne zabagnienie. Drzewostany rezerwatu reprezentują przede wszystkim dobrze zachowane grądy z dużym udziałem jodły na granicy jej zasięgu. W rezerwacie występują następujące zespoły roślinne:

- szuwar sitowia leśnego (*Scripetum silvatici*),
- ols porzeczkowy (*Ribonigri – Alnetum*),
- łąg jesionowo – olszowy (*Circaeolus – Alnetum*),
- subkontynentalny las grądowy (*Tilio – Carpinetum*).

Ogólnie we florze rezerwatu stwierdzono występowanie 149 gatunków roślin naczyniowych i 34 gatunki mszaków, w tym trzy gatunki chronione. Fauna rezerwatu składa się z 59 gatunków zwierząt, ponadto stwierdzono wiele gatunków z grupy muchówek (Diptera) i błonkówek (Hymenoptera).

Stanowisko dokumentacyjne Kamieniołom piaskowców Olewin

Stanowisko zostało utworzone w 1998 roku, a jego powierzchnia wynosi 0,52 ha. Jest to odkrywka geologiczna, kamieniołom piaskowców żelazistych jury dolnej. Kamieniołom znajduje się poniżej szczytu wzniesienia, na północno-zachodnim zboczu, w pobliżu drogi Olewin - Wierzchlas. Jest to stanowisko dokumentacyjne ważne pod względem naukowym i dydaktycznym.

Użytki ekologiczne

Na terenie Gminy Wieluń znajduje się 9 użytków ekologicznych. Wszystkie zostały utworzone w czerwcu 2006 roku. Są to użytki bagienne

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Wieluń znajduje się 12 pomników przyrody w tym 3 będące grupą drzew i 9 pojedynczych okazów. Poniższa tabela przedstawia wykaz pomników przyrody na terenie Gminy zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody.

Tabela 9 Pomniki przyrody na terenie Gminy Wieluń, źródło: www.crfop.gods.gov.pl

LP	GATUNEK/NAZWA	DATA UTWORZENIA	LOKALIZACJA	PIERŚNICA [CM]	WYSOKOŚĆ [M]
1.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	1998-03-06	Ruda, park wiejski	172	32
2.	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	1998-03-06	Olewin, park wiejski	189	20
3.	Grupa 28 drzew - <i>Quercus robur</i>	1998-03-06	Olewin, park wiejski	-	20
4.	Topola biała - <i>Populus alba</i>	1998-03-06	Olewin, przy polnej drodze	212	34
5.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	1998-03-06	Masłowice, park wiejski	56	7
6.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	1998-03-06	Masłowice, park wiejski	167	34
7.	Grupa 3 drzew	1998-03-06	Masłowice, park wiejski	-	-
8.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	1998-03-06	Masłowice, park wiejski	158	34
9.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	1998-03-06	Masłowice, park wiejski	153	20
10.	Dąb bezszypułkowy - <i>Quercus petraea</i>	1998-03-06	Masłowice, park wiejski	111	30
11.	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	1998-03-06	Masłowice, park wiejski	119	28
12.	Grupa 9 drzew	2005-08-10	Wieluń, ul. Długosza 3	-	-

Jakość Powietrza

W zakresie jakości powietrza, wskazać należy, że na terenie Gminy Wieluń nie znajduje się stacja pomiarowa jakości powietrza działająca w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, stąd stan jakości powietrza na terenie Gminy określono na podstawie *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim*, opracowanego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz na podstawie danych zawartych w *Programie ochrony powietrza dla strefy łódzkiej*.

Ponadto, w celu przeanalizowania stanu jakości powietrza na terenie Związku w odniesieniu do stopnia zanieczyszczenia dwutlenkiem węgla, posłużono się danymi pochodzącymi z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

CO₂ - dwutlenek węgla

CO₂ – dwutlenek węgla, choć nie jest bezpośrednio odczuwalny w postaci smogu, jest gazem uznawanym za główną przyczynę efektu cieplarnianego. Stopień emisji dwutlenku węgla nie jest badany w stacjach pomiarowych, lecz metodami matematycznymi w formie tzw. inwentaryzacji emisji. Badanie takie przeprowadzono w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wieluń na lata 2020-2027. Zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją, emisja CO₂ w roku bazowym Planu Gospodarki Niskoemisyjnej tj. 2018 wyniosła 209 725,19 Mg. Głównymi źródłami emisji stanowiło ogrzewanie: budynków mieszkalnych oraz budynków przemysłowych.

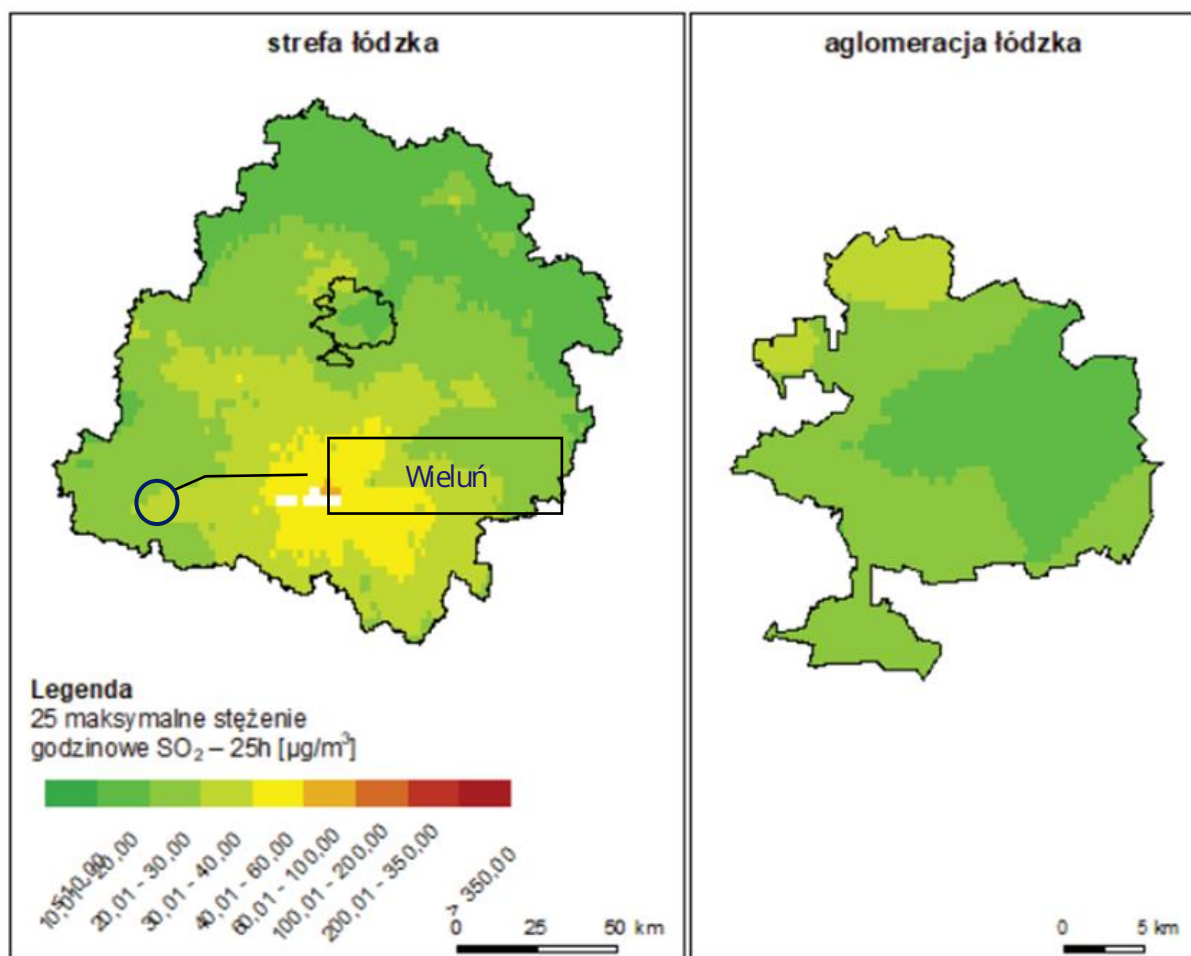

SO_x – tlenki siarki

SO_x – tlenki siarki to zanieczyszczenia pochodzące ze spalania paliw zanieczyszczonych siarką. Największym źródłem emisji SO_x do atmosfery jest spalanie węgla niskiej jakości w domowych paleniskach. Mniej istotnymi źródłami emisji SO_x są procesy przemysłowe, takie jak obróbka rud metali, spalanie paliw zawierających siarkę przez lokomotywy, statki, maszyny budowlane i pojazdy rolnicze.

Tlenki siarki SO_x mogą reagować z innymi związkami obecnymi w atmosferze, a reagując z wodą tworzą kwas siarkowy, główny składnik kwaśnych deszczy.

Według danych pochodzących z *Rocznej Oceny Jakości Powietrza w województwie łódzkim. Raport za rok 2021*, na terenie Gminy Wieluń, nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń tlenków siarki.

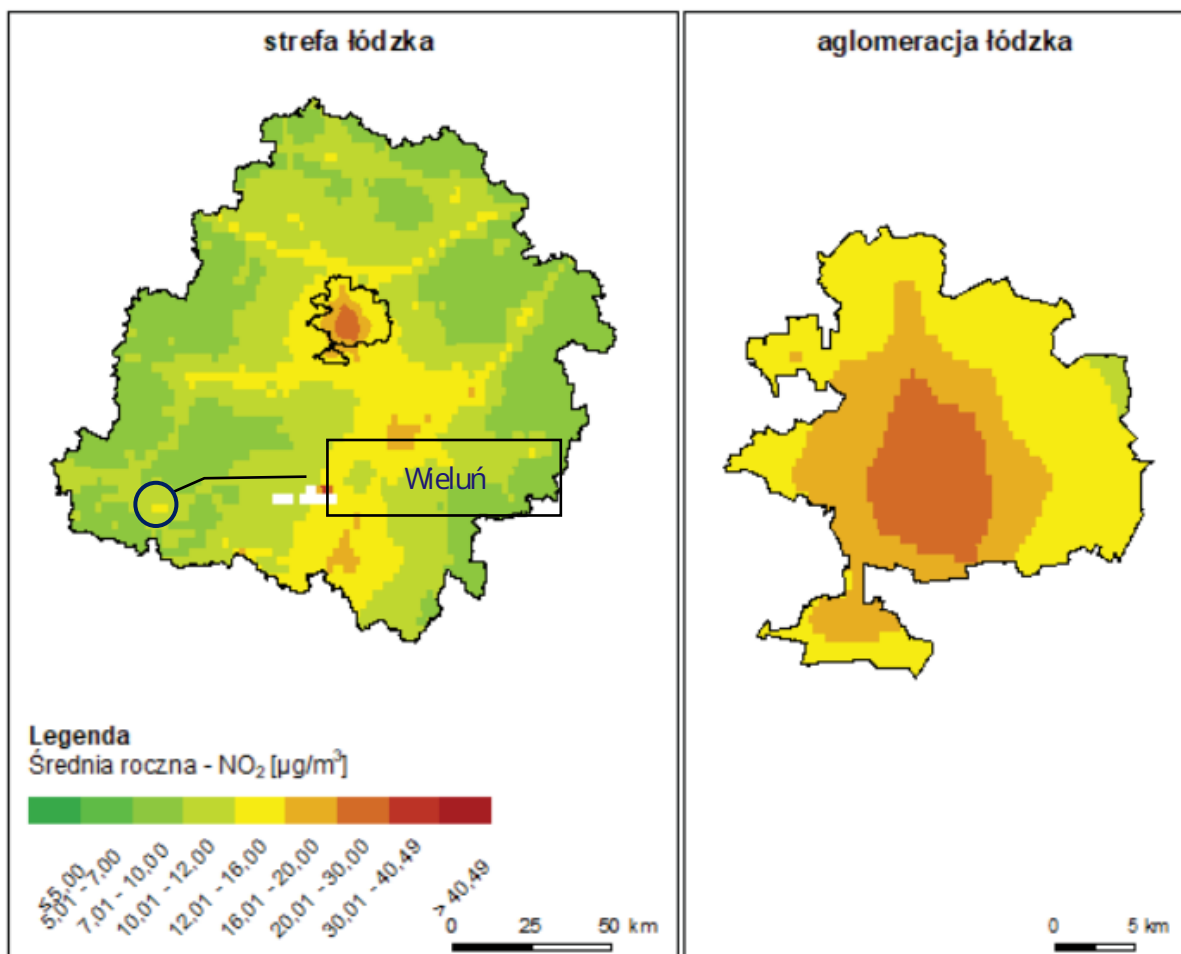
Rysunek 24. Stan jakości powietrza – maksymalne poziomy stężenie zanieczyszczenia tlenkami siarki, źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021

NO_x – tlenki azotu

NO_x – tlenki azotu charakteryzują się ostrym zapachem oraz brązowym zabarwieniem, za którego sprawą smog przyjmuje widocznie brunatne odcienie. Tlenki azotu wchodzące w skład smogu powstają zwłaszcza na skutek przedostawania się do atmosfery spalin samochodowych, a także toksyn emitowanych przez zakłady przemysłowe. Na obszarach wiejskich emisje tlenków azotu związane są ze stosowaniem nawozów sztucznych.

Według danych pochodzących z Rocznej Oceny Jakości Powietrza w województwie łódzkim. Raport za rok 2021, na terenie Gminy Wieluń, nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń tlenków azotu.

Rysunek 25. Stan jakości powietrza – poziomy stężenie zanieczyszczenia tlenkami azotu,
 źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021

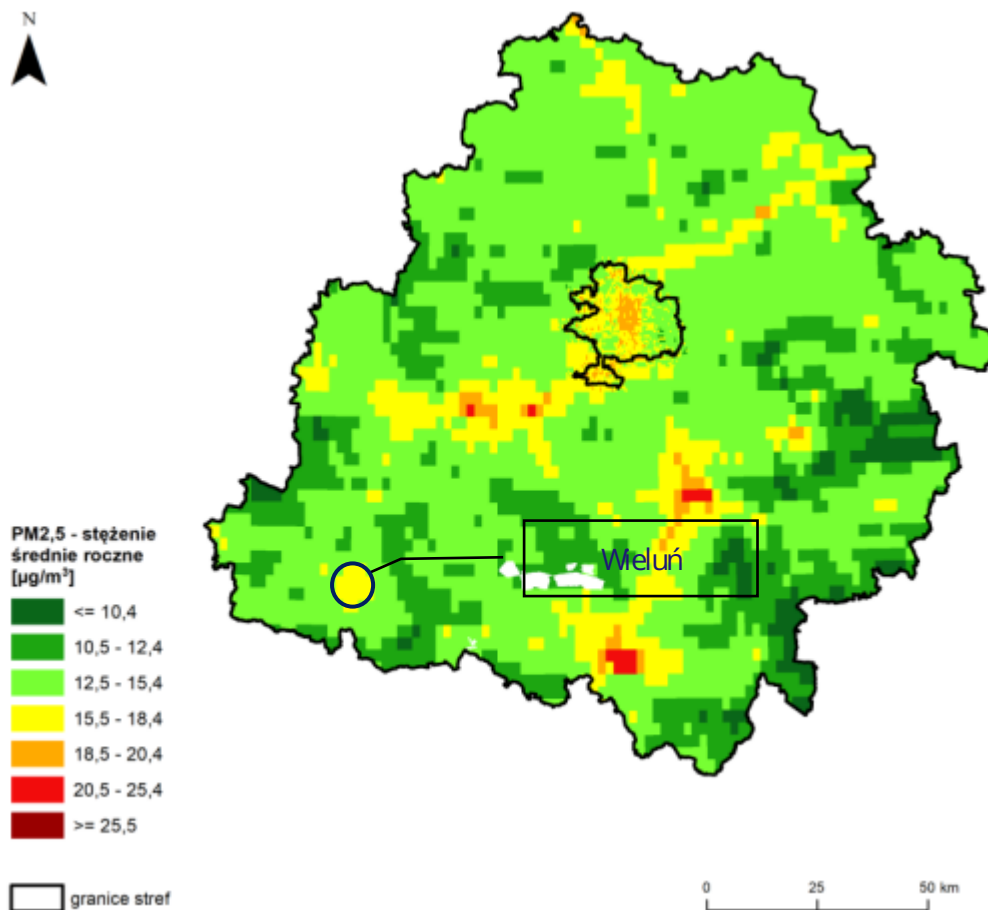

PM2,5 – pył drobny

Pył PM2,5 – to cząstki zanieczyszczeń o średnicy mniejszej niż 2,5 μm . Jest to szczególnie niebezpieczny rodzaj pyłu, ponieważ przenikając przez pęcherzyki płucne dostaje się do krwioobiegu. Skutkiem wdychania tego rodzaju pyłu jest astma oraz alergie. Przypuszcza się, że przyczynia się również do wzrostu liczby arytmii oraz zawałów serca.

Źródłem pyłu PM 2,5 jest przede wszystkim spalanie paliw w paleniskach domowych, transport, działalność przemysłowa oraz ruch samochodowy – stąd też największe stężenie tego typu zanieczyszczenia występuje w miastach.

Według danych pochodzących z *Rocznej Oceny Jakości Powietrza w województwie łódzkim. Raport za rok 2021*, na terenie Gminy Wieluń dopuszczalne poziomy stężenie pyłu PM_{2,5} są w powietrzu przekroczone, przez co wszystkim strefom przypisana jest klasa C jakości powietrza.

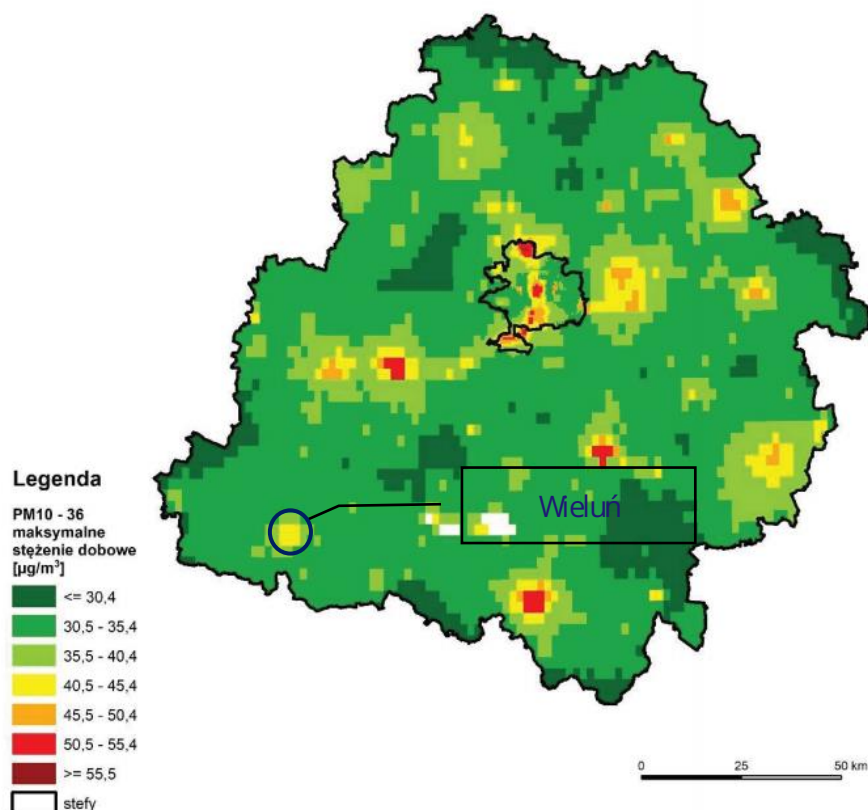
Rysunek 26. Stan jakości powietrza – poziomy stężenie zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5}
 źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021*

PM10 – pył drobny

Pył PM₁₀ – to cząstki zanieczyszczeń o średnicy mniejszej niż 10 µm, które często zawierają takie substancje szkodliwe jak benzopireny, furany, dioksyny i metale ciężkie – czyli substancje rakotwórcze. Cząsteczki PM₁₀ odpowiadają za ataki kaszlu, świszczący oddech, duszności oraz ataki astmy. Źródłem pyłu PM₁₀ nie jest wyłącznie spalanie paliw – choć jest to największe źródło tego zanieczyszczenia. Cząstki pyłu PM₁₀ powstają również w sposób mechaniczny - w wyniku ścierania

lub kruszenia różnego rodzaju materiałów, kurzu wzbudzanego przez wiatr, czy też zapylenia powstającego w czasie prac polowych – zanieczyszczenie pyłem PM10, nie jest więc zatem problemem wyłącznie miejskim. Według danych pochodzących z *Rocznej Oceny Jakości Powietrza w województwie łódzkim. Raport za rok 2021*, na terenie Gminy Wieluń, dopuszczalne poziomy stężeń pyłu PM10 nie są w powietrzu przekroczone.

Rysunek 27. Stan jakości powietrza – poziomy stężenie zanieczyszczenia pyłem PM10
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021

B(a)P – benzo(a)piren

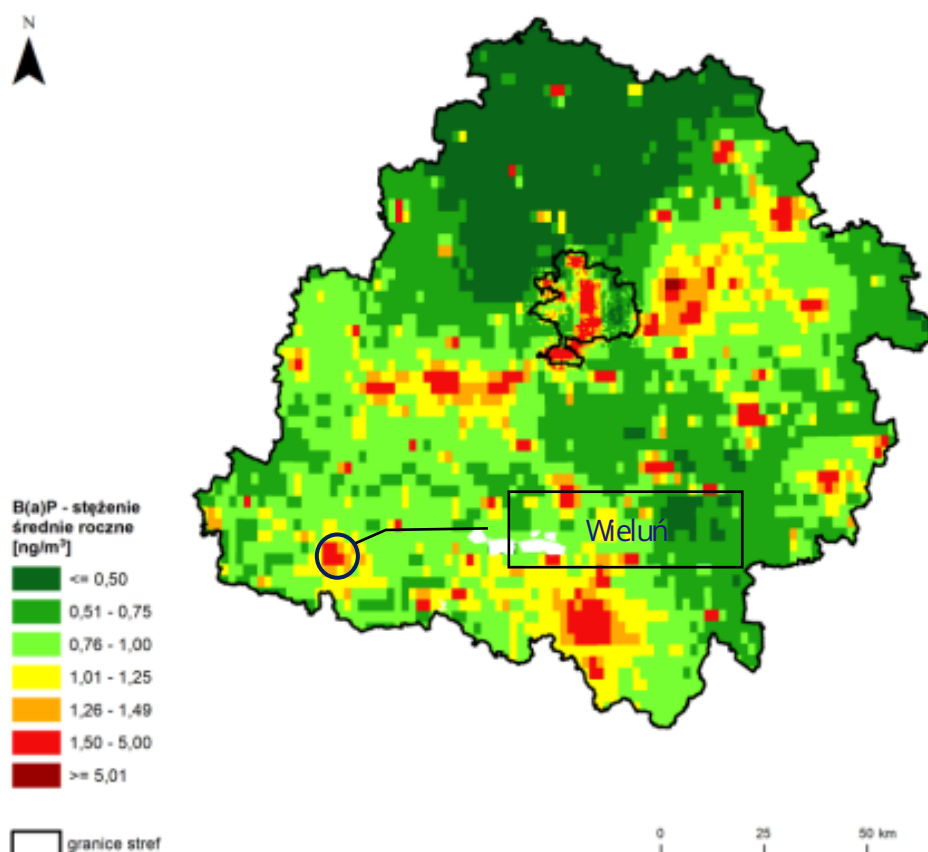
B(a)P – benzo(a)piren jest głównym przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) występującym w spalinach samochodowych lub dymie papierosowym, ale większość (ponad 80 %) emisji benzo(a)pirenu w powietrzu pochodzi z gospodarstw domowych,

który wydziela się podczas spalania węgla (zwłaszcza tego złej jakości), drewna oraz odpadów (zwłaszcza tworzyw sztucznych typu PET).

Nośnikiem benzo(a)pirenu w powietrzu jest pył. Benzo(a)piren jest jednym z najbardziej toksycznych składników smogu - mgły zawierającej zanieczyszczenia powietrza - potrafi kumulować się w wodzie, glebie i organizmach (zwłaszcza tkance tłuszczowej zwierząt), a także przenikać do układu oddechowego

i krwiobiegu. Ma silne właściwości toksyczne i rakotwórcze. Wykazuje małą toksyczność ostrą, lecz dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością do kumulowania się w organizmie.

Według danych pochodzących z *Rocznej Oceny Jakości Powietrza w województwie łódzkim. Raport za rok 2021*, na terenie Gminy Wieluń, dopuszczalne poziomy stężenie benzo(a)pirenu są w powietrzu przekroczone, przez co strefie powietrza, przypisana jest klasa C jakości powietrza.

Rysunek 28. Stan jakości powietrza – poziomy stężenie zanieczyszczenia B(a)P

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021

zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, dostępne na stronie internetowej:

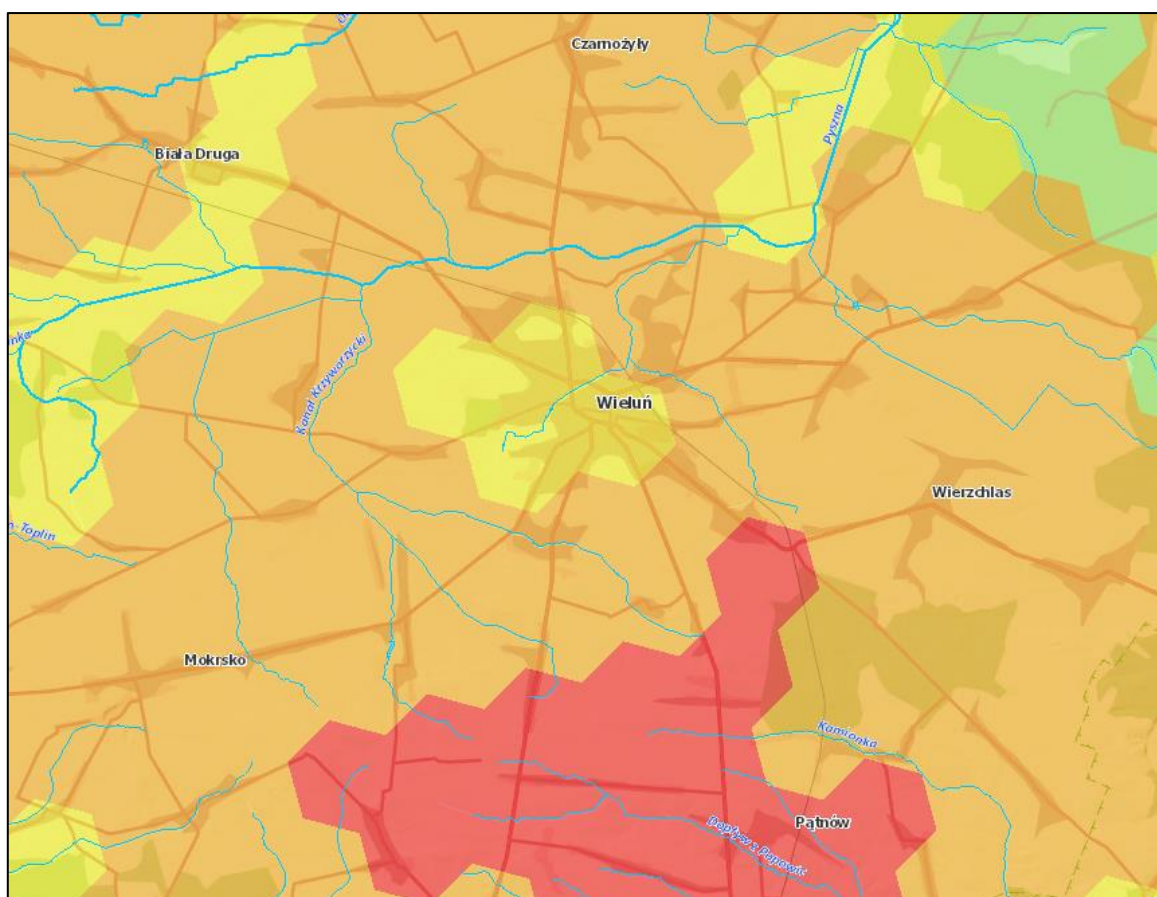
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220002714>

Zagrożenie suszą

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) stanowi studium zjawiska suszy w Polsce. Dokument ten zawiera między innymi katalog oraz mapę obszarów zagrożonych zjawiskiem suszy, z podziałem na cztery kategorie obszarów:

- słabo zagrożone suszą (oznaczone kolorem zielonym);
- umiarkowanie zagrożone suszą (oznaczone kolorem żółtym);
- silne zagrożenie suszą (oznaczone kolorem pomarańczowym);
- ekstremalne zagrożenie suszą (oznaczone kolorem czerwonym).

Jak wskazuje mapa zamieszczona poniżej, cały obszar Gminy Wieluń, znajduje się w obszarze umiarkowanego i silnego zagrożenia suszą.

Rysunek 30. Obszary zagrożenia suszą na terenie Gminy, źródło: <https://wody.isok.gov.pl>

Dziedzictwo kulturowe

Pierwsze wzmianki pisane na temat Wielunia pochodzą z XIII/XIV w. Rozplanowanie przestrzenne ówczesnego Wielunia charakterystyczne jest dla miast śląskich – szachownicowy układ ulic z dwiema głównymi, przelotowymi na osi wschód-zachód (obecnie ulice Barycz-Augustiańska i Narutowicza-Królewska), tworzącymi między dwiema bramami miejskimi wrzeciono, w środku którego znajduje się rynek (obecnie plac Legionów). Układ ten w dużym stopniu zachował się do dziś. Tragedią dla miasta był dzień 1 września 1939 r. Wieluń był pierwszym miastem zbombardowanym w czasie drugiej wojny światowej (pierwszy nalot rozpoczął się ok. godz. 4:40). Oprócz ogromnych ofiar cywilnych (w nalocie śmierć poniosło ok. 1200 osób), zniszczeniu uległo 75% miasta, w tym 90% obszaru śródmieścia. Dopiero powojenne lata 60' przyniosły odbudowę zniszczeń.

Poniżej wskazano obiekty wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi

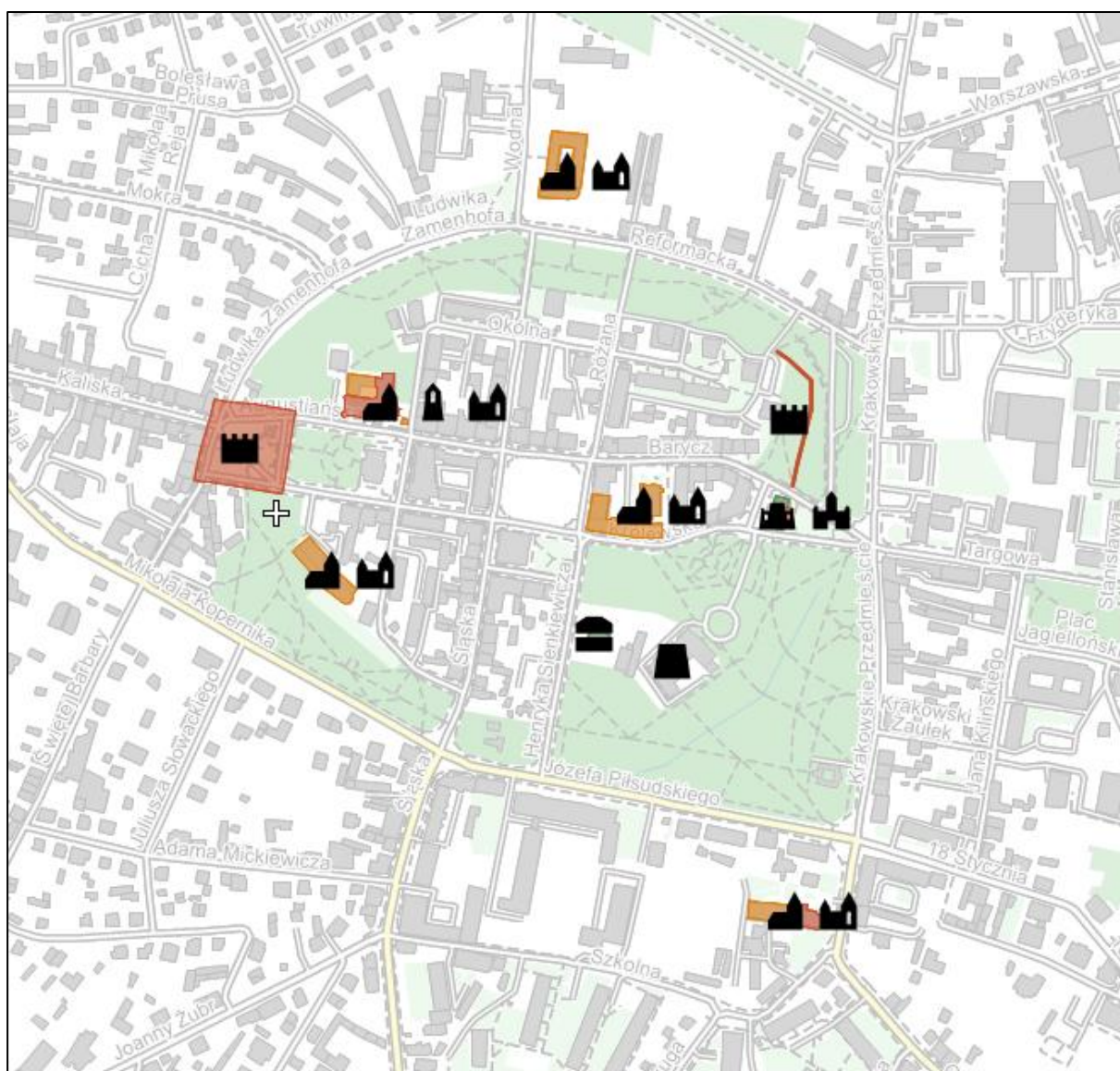
Tabela 10. Zabytki na terenie Gminy Wieluń,

źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi

LP.	OBIEKT	ULICA/MIEJSCOWOŚĆ	DATOWANIE	NR REJESTRU
1.	Cmentarzysko kultury przeworskiej	-	-	171/A
2.	Kościół poaugustiański, ob. kościół parafialny p.w. Bożego Ciała	Augustiańska 8	XIV w.	172/A
3.	Klasztor poaugustiański	Augustiańska 8	XVI-XVII w.	173/A
4.	Dzwonnica w zespole poaugustiańskim	Augustiańska 8	XVIII w.	174/A
5.	Kościół popauliński, ob. S.S. Bernardynek p.w. św. Mikołaja	Krakowskie Przedmieście 1	XVI w.	175/A
6.	Klasztor popauliński, ob. S.S. Bernardynek	Krakowskie Przedmieście 1	XVII w.	176/A
7.	Kościół poreformacki, ob. OO. Franciszkanów p.w. Zwiastowania NMP	Reformacja 1	XVII w.	177/A
8.	Klasztor poreformacki, ob. OO. Franciszkanów	Reformacka 1	XVII w.	178/A
9.	Kościół popijarski, ob. kościół parafialny p.w. św. Józefa	Barycz	1740 r.	179/A
10.	Plebania kolegiacka, ob. w zespole kościoła popijarskiego p.w. św. Józefa	Sienkiewicza 1	1844 r.	180/A
11.	Budynek dawnego klasztoru OO. Pijarów	Królewska 1	1740 r.	181/A
12.	Kościół SS. Bernardynek, ob. Zbór Ewangelicki	Ewangelicka 6	1612 r. - 1615 r.	182/A

13.	Klasztor pobernardyński, ob. Muzeum Ziemi Wieluńskiej	Narutowicza 13	1612 r. – 1615 r.	183/A
14.	Kościół cmentarny, ob. parafialny p.w. św. Barbary Dziewicy i Męczennicy	Ul. J. Żubr 37	XVI w.	184/A
15.	Piwnice zamku w budynku Starostwa Powiatowego	Pl. Kazimierza Wielkiego 2	1840 r.	185/A
16.	Brama krakowska z ratuszem	Pl. Kazimierza Wielkiego 1	XIV w.	186/A
17.	Mury miejskie z basztą „Prochownia”	Podwale	1350 r.	187/A
18.	Mury miejskie z basztą „Swawola”	Palestrancka	1350 r.	404/A
19.	Mury obronne tzw. „Kazimierzowskie”	-	1350 r.	405/A
20.	Zespół bramy kaliskiej	Nowy Rynek	XIV w.	A/6
21.	Kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca	Dąbrowa	XIV w.	114/A
22.	Kościół parafialny p.w. N.M. Panny	Gaszyn	XVI w.	118/A
23.	Otoczenie kościoła parafialnego p.w. N.M. Panny	Gaszyn	XVI w.	A/65
24.	Kościół parafialny p.w. św. Andrzeja Apostoła	Kadłub	XVI w.	387/A
25.	Wiatrak	Kurów	1888 r.	339/A
26.	Grodzisko kultury łużyckiej Osada kultury prapolskiej	Kurów-Grodzisko	IX-XII w.	130/A
27.	Dwór	Masłowice	XIX w.	137/A
28.	Cmentarzisko kultury prapolskiej	Masłowice	XI-XII w.	361/A
29.	Grodzisko kultury prapolskiej Dwór kultury polskiej	Masłowice	-	136/A
30.	Osada kultury łużyckiej	Masłowice-Ludwina	-	135/A
31.	Kościół parafialny p.w. św. Wojciecha	Ruda	XII w.	154/A
32.	Grodzisko kultury prapolskiej i polskiej	Starzenice	-	155/A
33.	Dwór	Ruda	1851 r.	362/A
34.	Cmentarzisko kultury łużyckiej	Starzenice	-	161/A
35.	Cmentarzisko kultury łużyckiej	Turów	-	170/A

Plan rozmieszczenia zabytków w obszarze śródmieścia przedstawia plan przedstawiony poniżej.

Rysunek 31. Rozmieszczenie zabytków wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi, źródło: zabytek.gov.pl

Dobra kultury współczesnej

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym za dobra kultury współczesnej należy rozumieć niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak: pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

W Wieluniu, za dobra kultury współczesnej uznano:

- pomnik „Wieczna miłość”, Wojciech Siudmak;
- budynek handlowo-usługowy, Plac Legionów 6 (pierzeja zachodnia), 1958-1963, arch. W. Woźniak;
- siedzibę Cechu Rzemiosł Różnych, ul. Targowa 1, 1961, arch. W. Fronczak;
- Sąd Rejonowy, Plac Jagielloński 1, 1987-1992, Biuro Projektów Ministerstwa Sprawiedliwości;
- budynek Muzeum Ziemi Wieluńskiej, ul. G. Narutowicza 13, 1963-1964, arch. H. Jaworowski;
- budynek Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej im. L. Kruczkowskiego, ul. Narutowicza 4, 1963-1964, arch. NN.

Mając na uwadze potrzebę wzmocnienia opieki nad specyficznymi i cennymi pod względem kulturowym i krajobrazowym układami przestrzennymi miast i wsi województwa łódzkiego w Wojewódzkim Planie Ochrony nad Zabytkami na lata 2020-2023 wskazano 66 miejscowości, które tworzą sieć ośrodków historycznych o zróżnicowanej randze i potrzebach działań rewaloryzacyjnych w ich historycznych przestrzeniach i zabytkowych zespołach zabudowy.

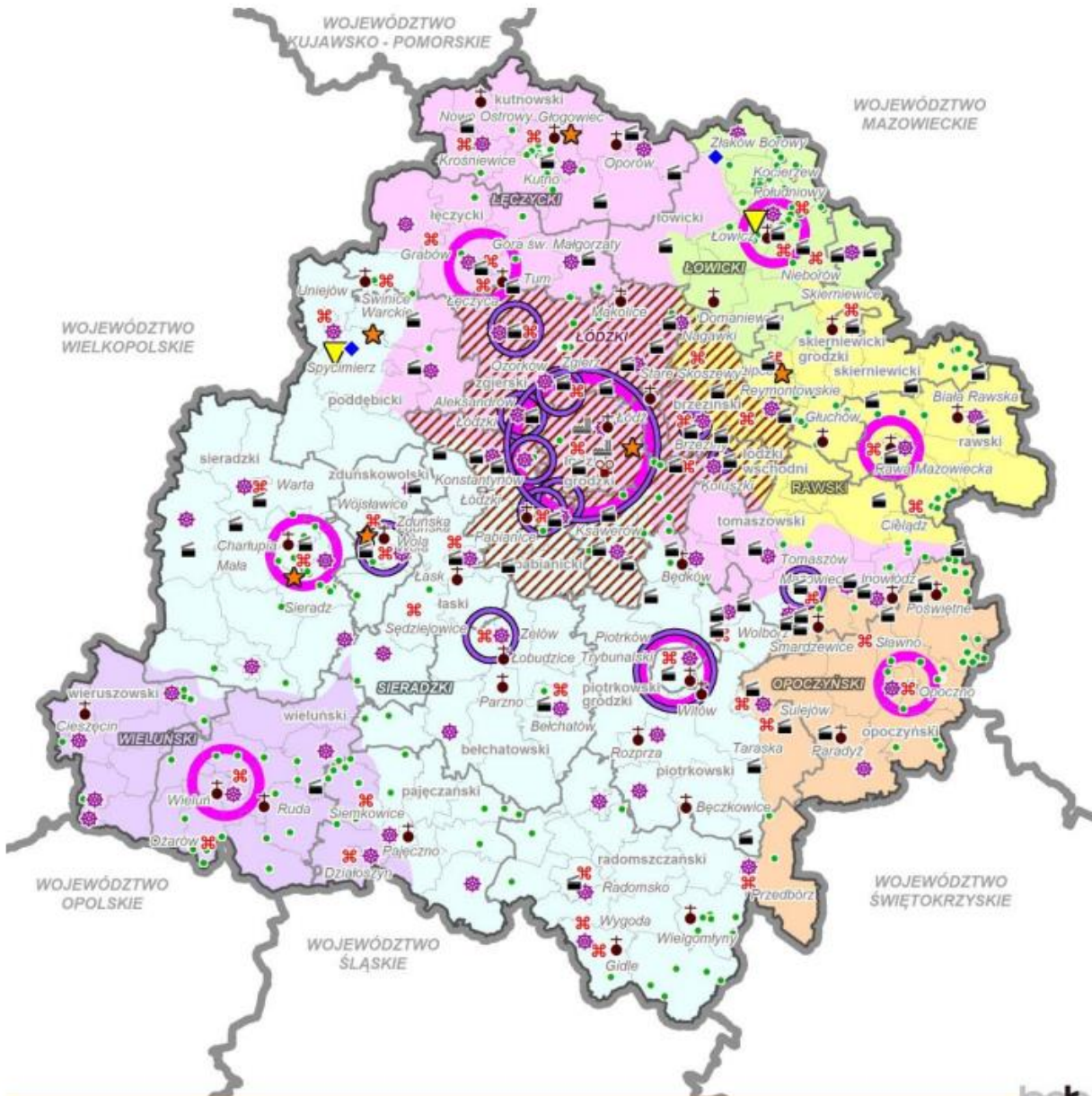
Podstawowym kryterium wytypowania ośrodków były walory przestrzenne i aspekty niematerialne, a także instytucjonalne atrybuty pozwalające pełnić im rolę centrów kulturotwórczych na różnych poziomach.

W ramach sieci wskazano:

- 1 ośrodek o randze europejskiej: Łódź;
- 5 ośrodków o randze krajowej: Łowicz, Łęczyca, Piotrków Trybunalski, Sieradz oraz Gminę Wieluń;
- 11 ośrodków o randze regionalnej;
- 49 ośrodków o randze lokalnej.

W przypadku Wielunia podkreślono wyjątkowy charakter układu urbanistycznego odznaczający się wyjątkowym w skali regionu rozplanowaniem opartym na schemacie wrzecionowatym.

Rozkład najważniejszych ośrodków dziedzictwa kulturowego i historycznego na terenie województwa oznaczono na mapie.

TOŻSAMOŚĆ REGIONALNA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

OŚRODKI CENTRALNE PODREGIONÓW KULTUROWYCH

TWÓRCY LUDOWI

MIEJSCOWOŚCI Z OBIEKTAMI MUZEALNYMI ORAZ SKANSENAMI POSIADAJĄCYMI EKSPZYCJE I ZBIORY POKREŚLAJĄCE TOŻSAMOŚĆ REGIONALNĄ

OŚRODKI Z RELIKTAMI WIELOKULTUROWOŚCI

MIEJSCOWOŚCI Z SANKTUARIAMI

OŚRODKI ZWIĄZANE Z POSTACIAMI ZNA CZĄCYMI DLA TOŻSAMOŚCI REGIONU (K. KOBRÓ, WL. STRZEMIRSKI, W. REYMONT, M. KOPONICKA, A. CIERPLIKOWSKI, ŚW. F. KOWALSKA, ŚW. M. KOLBE)

KRAJOWA LISTA DZIEDZICTWA NIEMATERIALNEGO
1. Dywany kwiatowe w procesji Bożego Ciała w Spycimierzu
2. Procesja Bożego Ciała w Łowiczu

WSIE W KRAJOWEJ SIECI NAJCIEKAWYSZYCH WSI

PODREGIONY ETNOGRAFICZNE NA KANWIE ZEM HISTORYCZNYCH

PODREGION KULTUROWY AGLOMERACJI ŁÓDZKIEJ

OŚRODKI ZWIĄZANE Z ROZWOJEM XIX-WIECZNEGO PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO

OBIEKTY NA SZLAKU DZIEDZICTWA PRZEMYSŁOWEGO ERIH - MANUFAKTURA, CENTRALNE MUZEUM WŁÓKIENICTWA

ŁÓDŹ - MIASTO FILIRU W SIECI MIAST KREATYWNYCH UNESCO

MIEJSCOWOŚCI Z OBIEKTAMI NA KULTUROWYM SZLAKU TEMATYCZNYM FILMOWE ŁÓDZKIE (PLENERY FILMOWE)

Rysunek 32. Mapa tożsamości regionalnej województwa łódzkiego, źródło: https://www.lodzkie.pl/files/WPOnZ_2020-2023.pdf

WNIOSKI Z DIAGNOZY ŚRODOWISKA NATURALNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
STAN ŚRODOWISKA	<p>Wieluń, jest gminą o charakterze miejsko-wiejskim, tym samym stan środowiska naturalnego jest mocno zróżnicowany w poszczególnych częściach Gminy. Gmina posiada mocno zurbanizowane centrum, podczas gdy na obszarach przygranicznych Gminy funkcjonuje ważny korytarz migracyjny zwierząt a także Rezerwat Przyrody.</p>
ZAGROŻENIA	<p>Poważnym wyzwaniem w najbliższych latach będą zmiany klimatyczne oraz stan jakości powietrza. Długotrwałe susze, fale upałów, deszcze nawalne to najbardziej powszechne uciążliwości klimatyczne, które pojawiły się na przestrzeni ostatnich lat. Na obszarze miejskim pojawia się dodatkowo zjawisko miejskiej wyspy ciepła, a więc zjawiska klimatycznego związanego z nagrzewaniem się dróg i budynków, które powoduje, iż odczuwalna temperatura w mieście jest wyższa niż na obszarach wiejskich.</p>
DZIEDZICTWO KULTUROWE	<p>Wieluń jest miastem o ogromnym kapitale historycznym, w szczególności ogromnym atutem miasta jest obszar historycznego śródmieścia. układ urbanistyczny Wielunia – jest terenem charakterystycznym dla historii i tradycji osadniczej regionu, na którym może zostać ustanowiona forma ochrony obszarowej.</p>

INFRASTRUKTURA

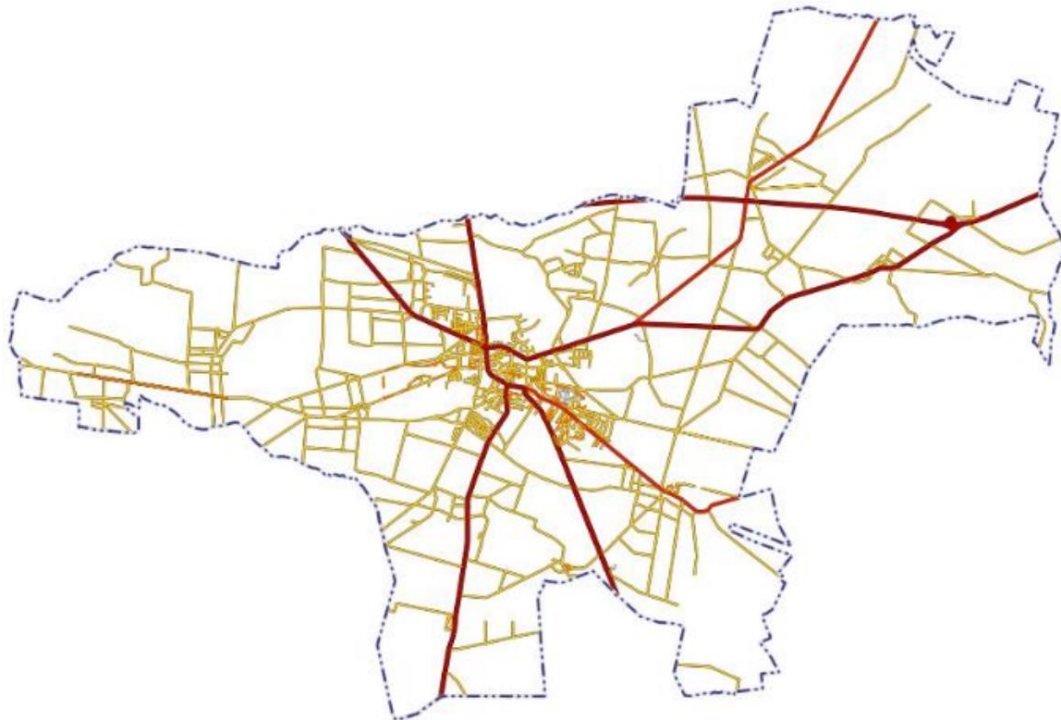
Infrastruktura

Infrastruktura drogowa

Wieluń jest ważnym węzłem komunikacyjnym w powiecie oraz regionie. Główne szlaki komunikacyjne w powiecie wieluńskim rozchodzą się promieniście z Wielunia.

Przez obszar Gminy przebiegają następujące drogi:

- droga krajowa nr 43 - Częstochowa – Wieluń;
- droga krajowa nr 45 - Zabełków – Złoczew;
- droga krajowa nr 74 – Wieluń – Zosin;
- droga wojewódzka nr 481 - Wieluń – Łask;
- droga wojewódzka nr 486 - Wieluń – Działoszyn.

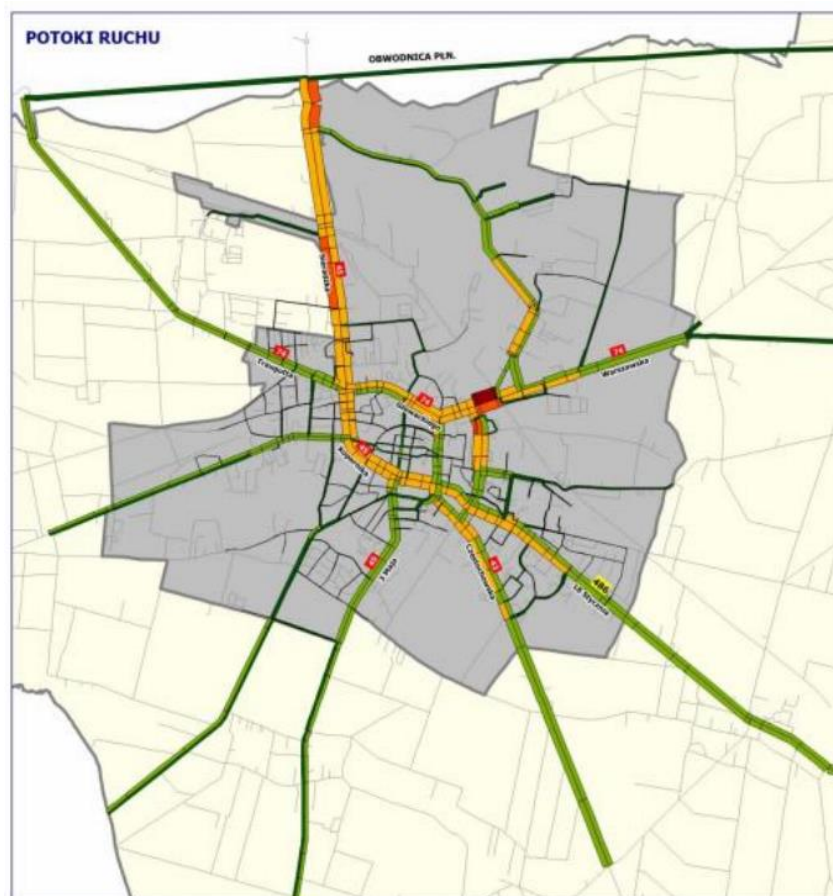
Rysunek 33. Układ komunikacyjny Gminy Wieluń,
źródło: Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej

Pomiary ruchu wskazują, że drogi tranzytowe są bardzo obciążone ruchem. Przeciętne natężenie ruchu na drogach krajowych przebiegających przez obszar administracyjny Wielunia, wskazuje tabela.

Tabela 11. Natężenie ruchu na drogach krajowych, źródło: dane GDDKiA

NUMER DROGI	POJAZDY OGÓŁEM	SAMOCCHODY OSOBOWE	LEKKE SAMOCCHODY CIĘŻAROWE	SAMOCCHODY CIĘŻAROWE	AUTOBUSY	MOTOCYKLE	CIĄGNIKI ROLNICZE
DROGI KRAJOWE							
43	6 388	4 436	732	1 112	70	28	10
45	12 012	8 502	1 165	2 219	66	52	8
74	7 545	4 266	1009	2 189	46	24	10

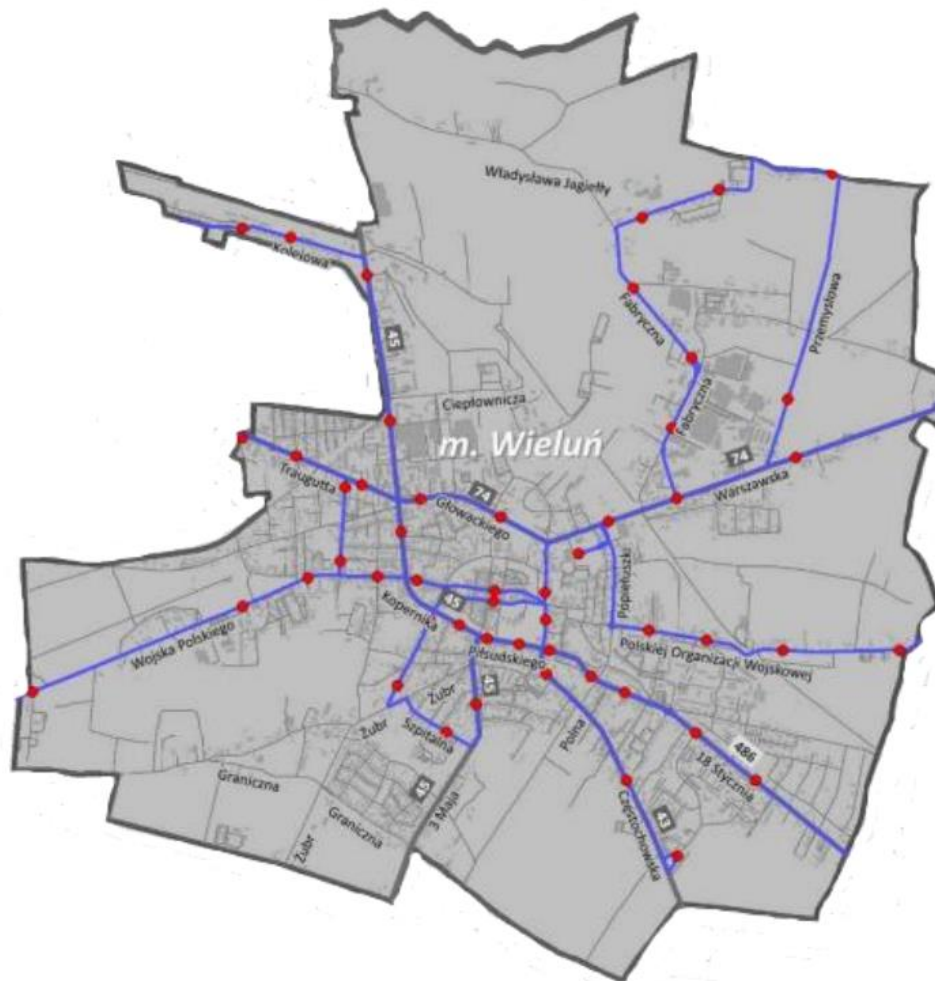
Gmina Wieluń posiada Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej. Studium wskazuje rozptyw potoków transportowych w mieście.

Rysunek 34. Przebieg potoków ruchu

źródło: Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej

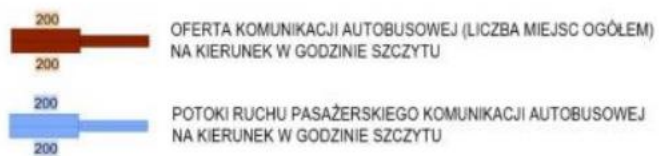
Na terenie Gminy funkcjonuje komunikacja zbiorowa prowadzona przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Wieluń Sp. z o.o. Zadania związane z zapewnieniem lokalnego transportu zbiorowego świadczone są, na określonych przez Gminę trasach, według ściśle określonych rozkładów jazdy, z podziałem na dni robocze, soboty, niedziele i święta. Przewoźnikiem obsługującym linie jest podmiot zewnętrzny wybrany w postępowaniu przetargowym. Komunikacja miejska dociera na terenie Gminy Wieluń do miejscowości: Wieluń, Dąbrowa, Rychłowice, Nowy Świat, Gaszyn, Kadłub, Turów, Kurów, Srebrnica, Piaski, Dąbrowa, Bieniądzice, Małyszyn, Urbanice, Starzenice, Masłowice, Borowiec, Sieniec i Jodłowiec. 39 przystanków znajduje się na obszarze wiejskim, natomiast 50 przystanków na obszarze miejskim. Łącznie komunikacja obsługuje 89 przystanków. Przewozy organizowane są na 13 liniach autobusowych w dni robocze oraz na 7 liniach autobusowych w dni wolne od pracy. Od 1 stycznia 2018 r. obowiązują przejazdy bezpłatne dla wszystkich osób korzystających z komunikacji miejskiej.

Rysunek 35. Mapa tras komunikacji autobusowej w Wieluniu

źródło: Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej

Przeprowadzona w 2019 r. analiza potoków pasażerskich wskazała, że obszar miejski jest również obszarem największego natężenia ruchu pasażerskiego.

Rysunek 36. Rozpływ potoków pasażerskich,
 źródło: Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej

Energia elektryczna

Ocenę bezpieczeństwa energetycznego Gminy dokonuje Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Wieluń na lata 2004-2020.

W zakresie dostawy energii elektrycznej głównym i podstawowym źródłem zasilania całego obszaru Gminy jest GPZ zlokalizowany w północnej części miasta przy ulicy Sieradzkiej w bezpośrednim sąsiedztwie Rejonu Energetycznego Wieluń.

GPZ zasilany jest w układzie pierścieniowym czterema liniami 110 kV, w tym:

- linią Trębaczew -Wieluń;
- linią Złoczew - Wieluń;
- linią Wieruszów - Wieluń;
- linią Janinów - Wieluń.

Istniejący układ zasilania charakteryzuje się wysoką niezawodnością i pewnością działania. Dostawa i dystrybucja energii do odbiorców odbywa się za pośrednictwem sieci terenowej 15 kV wyposażonej w lokalne stacje transformatorowe 15/0,4 kV. Ze stacji tych energia doprowadzana jest dalej liniami niskiego napięcia (400/230 V) kablowymi bądź napowietrznymi.

Sieć dystrybucyjna 15 kV zasilana jest z dwóch sekcji GPZ Wieluń z możliwością wzajemnego rezerwowania. Na całym obszarze Gminy znajduje się około 168 km linii 15kV, z czego 53 km stanowią linie kablowe. W znacznej części miasta występują linie kablowe, a na peryferiach linie napowietrzne. Linie te pracują w układzie pierścieniowym.

System miejskiej sieci dystrybucyjnej 15 kV poddany został w latach 80-tych zasadniczej modernizacji. Istniejąca sieć elektroenergetyczna pokrywa w 100% potrzeby tego regionu, a wiele stacji transformatorowych posiada znaczą rezerwę mocy.

Wg. danych z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, zużycie energii elektrycznej w roku 2018 na terenie całej Gminy wyniosło 524 708,16 MWh, a prognozowane na 2030 r. wyniesie 577 984, 66 MWh.

Za dostawy gazu na terenie Gminy odpowiedzialna jest spółka EWE energia sp. z o.o. Zaopatrzenie w gaz realizowane jest poprzez przesyłowy gazociąg wysokiego ciśnienia 100 DN relacji Biadacz – Wieluń (o przebiegu południkowym - do istniejącej stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia we wsi Dąbrowa (przy granicy z Wieluniem) skąd rozprowadzone są gazociągi średniego ciśnienia na teren miasta oraz w kierunku gmin Wierzchlas, Czarnożyły i Mokrsko.

Sektorem, który w największym stopniu wykorzystuje energię gazu na terenie Gminy Wieluń jest przemysł, który odpowiada za 65% całkowitego zużycia gazu na terenie Gminy.

W obliczu wymogów polityki środowiskowej, wykorzystanie gazu powinno się zwiększać. Przede wszystkim w obszarze ogrzewania. Dostępność sieci gazowej dotyczy, jednakże w głównie obszaru miejskiego. W mieście Wieluń, czynnych jest bowiem 455 przyłączy gazowych, podczas gdy na terenach wiejskich, zaledwie 115.

Za dostawy ciepła systemowego, odpowiada Energetyka Ciepła w Wieluniu spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, powołana w roku 1992.

Udziałowcami Spółki są Gmina Wieluń, Wieluńska Spółdzielnia Mieszkaniowa oraz "TRANSBED" Spółka z o.o. z siedzibą w Pyrzowicach.

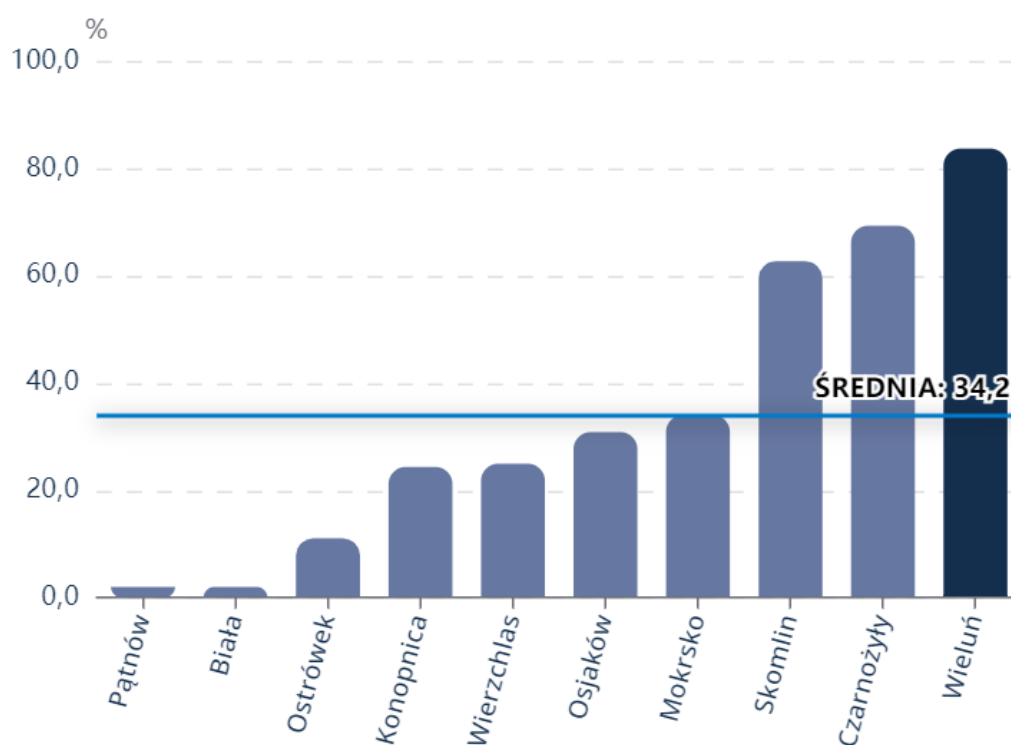
W 2021 r. wytwarzanie ciepła prowadzone było w dwóch źródłach ciepła o łącznej mocy zainstalowanej 51,46 MW scharakteryzowanych jako:

- źródło ciepła nr 1 – kotłownia zlokalizowana w Wieluniu przy ul. Ciepłowniczej nr 26, wyposażona w trzy kotły wodne: kocioł nr 1 - WR-25/10M, kocioł nr 2 - WR25, kocioł nr 3 - WR25/12M o łącznej mocy zainstalowanej 51,10 MW, opalane węglem kamiennym.
- źródło ciepła nr 2 – kotłownia lokalna zlokalizowana w Wieluniu przy ul. Przejazd nr 6, wyposażona w trzy kotły wodne „ISKRA”, o łącznej mocy zainstalowanej 0,36 MW, opalane węglem kamiennym.

Przesyłanie i dystrybucja ciepła, wytworzonego w źródle nr 1, siecią zlokalizowaną na terenie miasta Wielunia, w której nośnikiem ciepła jest woda o maksymalnej temperaturze 130 °C w rurociągu zasilającym i 70 °C w rurociągu powrotnym. Łączna długość sieci ciepłej wysokoparametrowej 130/70 °C wynosi 43,68 km, w tym sieci preizolowane 30,77 km. Długość sieci ciepłej niskoparametrowej (instalacje zewnętrzne za grupowymi węzłami cieplnymi) wynosi 6,57 km, z czego 3,44 km to sieci preizolowane. Łączna ilość węzłów cieplnych wg stanu na koniec 2021 roku,

do których przesyłane jest ciepło wynosi 570 szt. z czego 142 węzły należą bezpośrednio do Energetyki Ciepłej, podczas gdy 428 węzłów stanowi własność prywatną.

Na terenie Gminy Wieluń administratorem gminnej sieci kanalizacji sanitarnej jest Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Wieluniu. Zgodnie z danymi, długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy w 2021 roku wynosiła 159,6 km. Na przestrzeni ostatnich 4 lat długość ta wzrosła o ponad 33 km. Z sieci kanalizacyjnej korzystało w 2021 r., 25 852 osób, a liczba budynków podłączonych do sieci z roku na rok jest coraz większa. W roku 2021, wynosiła 4 295 obiektów. Odsetek osób korzystających z kanalizacji wynosi 83,8% i jest najwyższy w regionie.

Rysunek 37. Odsetek korzystających z sieci kanalizacyjnej, źródło: System monitorowania usług publicznych

Tabela 12. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w latach 2015-2022, źródło: dane GUS

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI KANALIZACYJNEJ [KM]	116,9	121,4	126,9	144,6	146,7	159,2	159,6	171,0
LICZBA BUDYNKÓW PRZYŁĄCZONYCH DO SIECI KANALIZACYJNEJ	3 483	3 633	3 756	3 891	4 013	4 117	4 295	4 469
ILOŚĆ ŚCIEKÓW ODPROWADZONYCH [DAM ³ /ROK]	913,0	921,0	933,0	968,0	999,0	987,7	1 023,7	1 040,0
LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ	26 127	26 204	26 210	26 166	26 129	25 943	25 852	25 210

Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie Gminy Wieluń w 2022 roku wynosiła 219,3 km. W latach 2015-2022 obserwuje się również wzrost liczby przyłączy oraz ilości wody dostarczonej gospodarstwom domowym. Na przestrzeni ostatnich lat zauważa się spadek udziału ludności korzystającej z wodociągów, co wynika z ogólnego spadku liczby mieszkańców Gminy.

Tabela 13. Charakterystyka sieci wodociągowej, źródło: dane GUS

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI ROZDZIELCZEJ [KM]	199,0	201,0	201,5	205,2	210,4	212,7	213,3	219,3
LICZBA PRZYŁĄCZY	5 364	5 368	5 408	5 464	5 484	5 546	5 649	5 760
WODA DOSTARCZONA GOSPODARSTWOM DOMOWYM [DAM³]	1 010,2	979,2	944,0	996,0	1 024,1	1 226,0	1 269,8	1 236,4
LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI WODOCIĄGOWEJ [OS.]	31 480	31 396	31 242	31 045	30 851	29 868	29 583	29 330

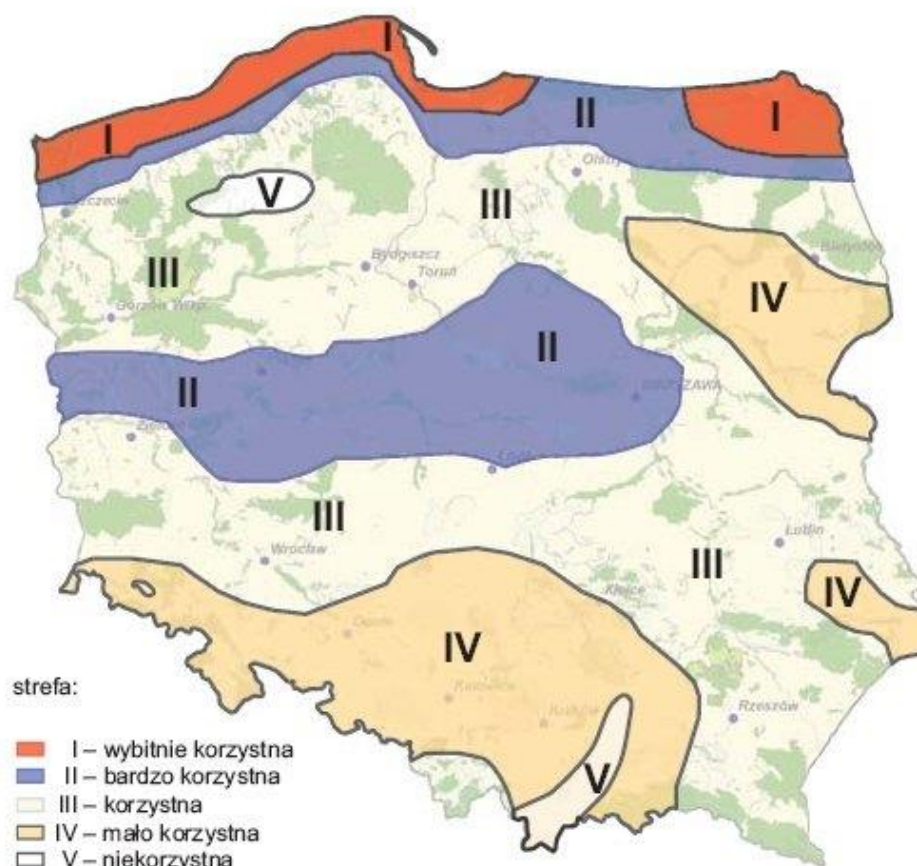
Rozwój gospodarczy, wymaga również rozwoju w zakresie zaopatrzenia w energię. Budowanie lokalnego potencjału w tym zakresie umożliwiając w szczególności źródła odnawialne.

Energia wiatru

Przy ocenie zasadności inwestycji w energetykę wiatrową parametrem o znacznej istotności jest prędkość wiatru oraz częstość jego pojawiania się na danym obszarze. Na ich podstawie można oszacować wielkość zasobów energetycznych, a także potencjalną ilość energii elektrycznej, jaką można wyprodukować w ciągu roku.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej opublikował mapy wietrzności dla obszaru Polski na podstawie wieloletnich pomiarów, z podziałem na poszczególne strefy:

- Strefa I: wybitnie korzystna, 5 – 6 m/s,
- Strefa II: korzystna, 4,5 – 5 m/s,
- Strefa III: dość korzystna, 4 – 4,5 m/s,
- Strefa IV, V, VI: warunki niekorzystne i tereny wyłączone, w<4 m/s.

Rysunek 38. Strefy energetyczne w Polsce - energia wiatru,

źródło: <https://www.elektro.info.pl/galeria/zdjecie/88727,rys-1-strefy-energetyczne-wiatru-w-polsce-10-1>

Energetyka wiatrowa posiada na terenie powiatu wieluńskiego dogodne warunki rozwoju, wynikające z wielkości przeciętnych prędkości wiatru w tej części Polski, rolniczego wykorzystywania terenu, charakteru ukształtowania powierzchni i braku wyraźnych przeszkód terenowych, zakłócających swobodny przepływ powietrza. Gmina Wieluń położona jest przy granicy III strefy wietrzności – są to warunki korzystne dla posadowienia turbin wiatrowych. Biorąc pod uwagę, że efektywność wytwarzania energii z wiatru jest większa niż z instalacji fotowoltaicznych, a także, fakt iż instalacje wiatrowe mogą dostarczać energię również poza godzinami słonecznymi, konieczne będzie rozważenie, czy w sytuacji zniesienia tzw. zakazu 10h (tj. niemożności lokowania turbin wiatrowych w odległości od zabudowań mniejszej niż dziesięciokrotność jej wysokości) na terenie Gminy mogłyby powstać instalacje wiatrowe – w szczególności pożądane byłoby ich położenie w pobliżu stref przemysłowych.

Energia wody

Potencjał teoretyczny energii wodnej zależy jest od dwóch czynników: spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spadk określany jest jako iloczyn spadku i długości na danym odcinku rzeki. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Obszar województwa łódzkiego jest ubogi w wody powierzchniowe, a główne rzeki znajdują się na jego obrzeżach. Największy potencjał hydroenergetyczny spośród większych rzek przepływających przez województwo łódzkie (w odniesieniu do długości całkowitej, czyli od źródeł do ujścia) ma Warta (1032 GWh/rok), następnie Pilica (316 GWh/rok) i Bzura (44 GWh/rok).

Potencjał techniczny małej energetyki wodnej na terenie województwa łódzkiego jest mały. Obecnie na terenie województwa łódzkiego elektrownie o największej mocy znajdują się na zbiornikach wodnych Jeziorsko i Sulejów.

Na terenie Gminy Wieluń nie funkcjonują urządzenia wykorzystujące energię wody i brak jest potencjału w tym zakresie.

Geotermia

Na obszarze miasta Wielunia stwierdzono występowanie poziomów wodonośnych ujmujących wody zwykłe o mineralizacji poniżej 1 g/dm³. Analiza wyników badań geologicznych i hydrogeologicznych przeprowadzonych w głębokich otworach badawczych zlokalizowanych w pobliżu miasta wskazuje jednak, że na większych głębokościach występują wody zmineralizowane, prawdopodobnie zawierające składniki swoiste, o temperaturze przekraczającej 20°C. Występowanie wód termalnych i potencjalnie leczniczych w rejonie Wielunia zostało stwierdzone w latach 70. XX wieku na podstawie badań hydrogeologicznych wykonanych w głębokich otworach wiertniczych: Biała-2, Biała-3, Biała-5, Wieluń 2, Wieluń-3, Wieluń 4, Wieluń 5, Wieluń 8, Wierzchlas 1, Wierzchlas 2, Wierzchlas 3, Dymek IG-1.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w rejonie Wielunia korzystne warunki hydrogeologiczne dla występowania wód termalnych i leczniczych związane są z utworami triasu górnego, środkowego i dolnego oraz permu.

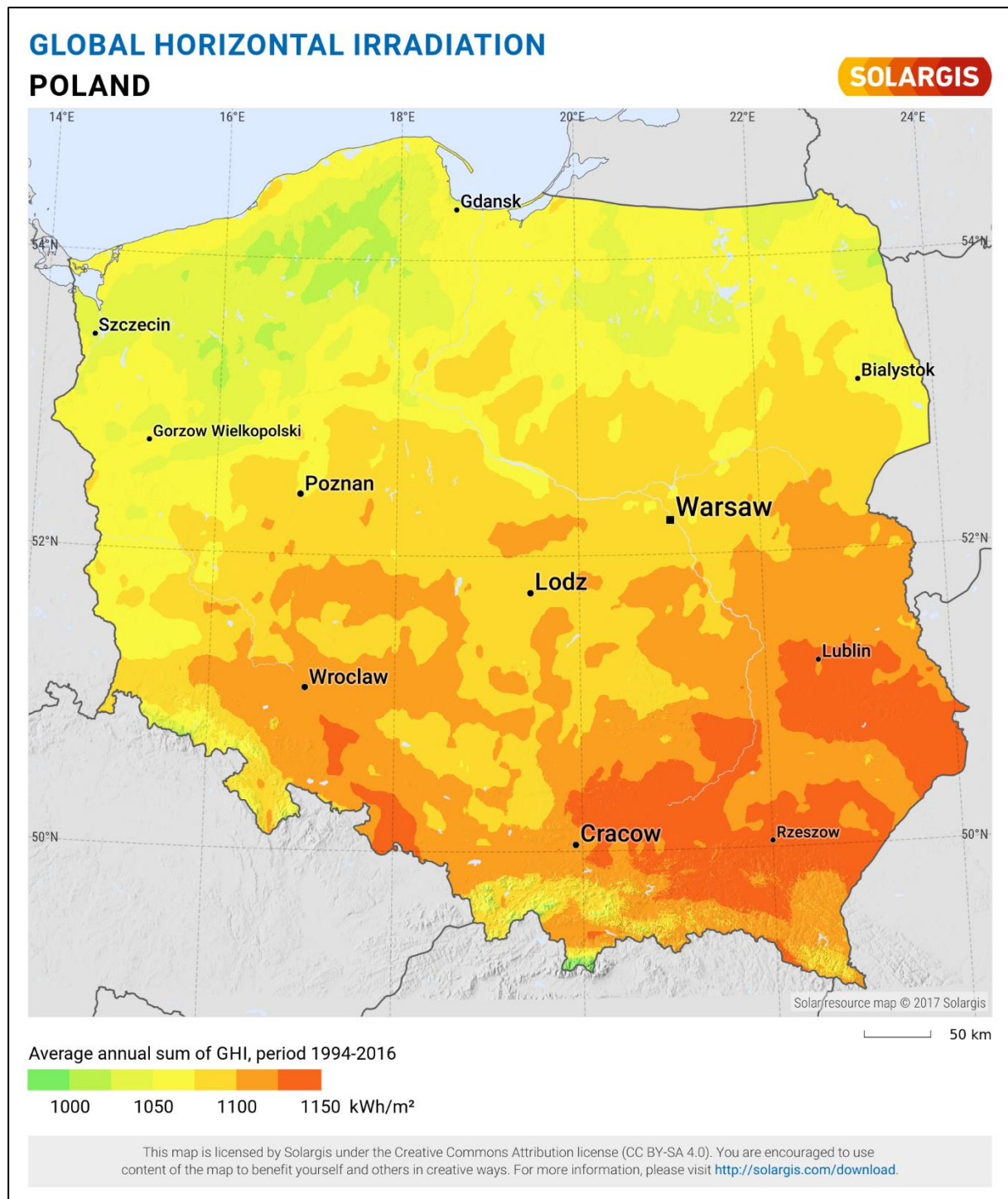
Rozpoznanie poszczególnych zbiorników wodonośnych jest niepełne z uwagi na zróżnicowany zakres badań hydrogeologicznych przeprowadzonych w otworach zlokalizowanych w pobliżu miasta. Większość pobliskich otworów miało charakter badawczy (pod kątem poszukiwania węglowodorów) i zostało zlikwidowanych, a rozpoznanie zawodnionych interwałów ograniczono jedynie do badań próbnymi złoże.

Przypuszcza się, iż na obszarze Wielunia temperatura w stropie najpłycej występującego poziomu wodonośnego branego pod uwagę jako zbiornik wód termalnych, tj. triasu dolnego powinna kształtować się na poziomie około 45-50°C.

Wykorzystanie wód geotermalnych na terenie Gminy może być potencjalnie obiecujące, jednakże wymaga w tym zakresie próbnych badań i odwiertów.

Energia słońca

Energia całkowitego promieniowania słonecznego w województwie łódzkim waha się w granicach ok. 1022-1048 kWh/m² /rok. Całoroczne zapotrzebowanie na energię do przygotowania ciepłej wody użytkowej daje możliwość jej efektywnego wykorzystania. Na obszarze województwa łódzkiego liczba godzin słonecznych w ciągu roku zbliżona jest do średnich wartości dla kraju i waha się od około 1600 do około 1700 godzin. Największe potencjalne zasoby energii cieplnej występują w północnej części województwa. Uwzględniając trendy europejskie oraz uwarunkowania województwa Gmina Wieluń charakteryzuje się dużym potencjałem w zakresie rozwoju wielkoskalowych instalacji fotowoltaicznych.

Rysunek 39. Mapa nasłonecznienia Polski, źródło: www.solarisgis.com

WNIOSKI Z DIAGNOZY INFRASTRUKTURALNEJ

<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
STAN INFRASTRUKTURY	<p>Wieluń położony jest na ważnych szlakach komunikacyjnych i posiada dostęp do wszystkich kluczowych sieci energetycznych: gazu, energii elektrycznej i ciepła sieciowego. Dostępność infrastruktury nie jest jednak równomierna. Na terenach miejskich wyższy jest stopień skanalizowania, dostępności sieci gazowej i ciepłowniczej i w obliczu zmian źródeł ogrzewania i odchodzenia od węgla konieczne są pilne inwestycje sieciowe na obszarach wiejskich (zwłaszcza przyłączenia do sieci gazowej).</p> <p>Również rozwój terenów inwestycyjnych, uwarunkowany jest przede wszystkim uzbrojeniem w infrastrukturę techniczną.</p>
ZAGROŻENIA	<p>Wraz z rozwojem Gminy, odnotowywany jest wzrost wykorzystania wszystkich mediów: wody, gazu, ciepła i energii elektrycznej. Zarazem energia z paliw kopalnych w wyniku obecnej sytuacji geopolitycznej uległa bardzo wysokiej, wręcz kilkukrotnej inflacji. Dla zachowania konkurencyjności lokalnych przedsiębiorców konieczne są zatem inwestycje w lokalne, zeroemisyjne źródła energii, pozwalające zaopatrzyć w energię w szczególności lokalnych przedsiębiorców.</p>

SPORT I REKREACJA

Sport i rekreacja

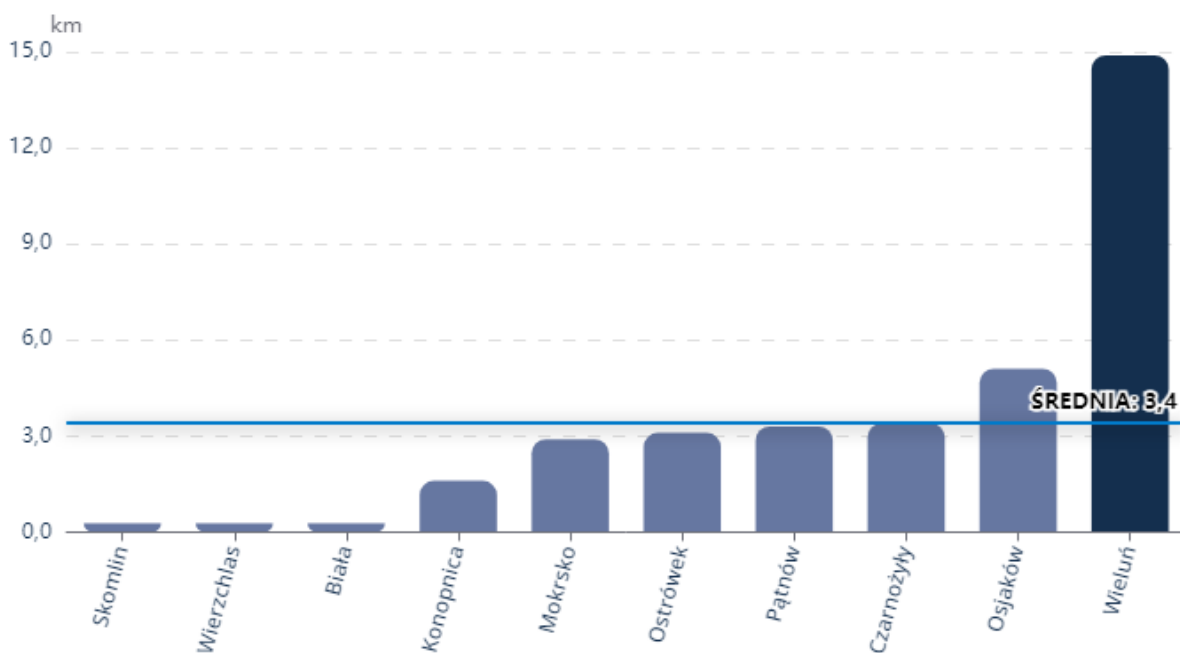
W ramach infrastruktury sportowej i okołosportowej Gmina dysponuje następującą infrastrukturą:

1. Stadion Miejski (boisko główne, trybuny na 650 miejsc siedzących, wokół boiska bieżnia lekkoatletyczna 400m; 2 boiska treningowe; pawilon mieszczący siedziby WOSiR, Wieluńskiego Klubu Sportowego, Rady Gminnej LZS, zaplecze - szatnie + prysznice, magazyny). Głównym użytkownikiem obiektu jest Wieluński Klub Sportowy.
2. Hala Sportowa (płyta główna o wymiarach 45 x 24,6m mieszcząca pełnowymiarowe boiska do siatkówki i piłki ręcznej, hala przystosowana jest do przeprowadzania zajęć treningowych na trzech boiskach do piłki siatkowej; widownia: 324 miejsca siedzące stałe + trybuny rozkładane - 312 miejsc, szatnie + prysznice, magazyny). Głównymi użytkownikami obiektu są: I LO im. T. Kościuszki, MUKS Siatkarz, MKS Wieluń, szkoły, Powiatowe Zrzeszenie LZS i osoby fizyczne.
3. Hotel Maraton (27 miejsc noclegowych + 4 dostawki), mieszczący się w budynku Hali Sportowej. W każdym pokoju znajduje się: pełny węzeł sanitarny, telewizor, lodówka, bezprzewodowy dostęp do Internetu.
4. Pływalnia kryta (sauna, jacuzzi). Głównymi użytkownikami obiektu są wieluńskie szkoły i osoby fizyczne.
5. Pływalnia odkryta (basen sportowy 50x21m + widownia ok. 150 miejsc, basen rekreacyjny 56x38m, brodzik 38x10m; 2 boiska do siatkówki plażowej, zaplecze użytkowe – przebieralnie, toalety, pomieszczenia ratowników, magazyn chemii i sprzętu). Użytkownikami obiektu są głównie osoby fizyczne.
6. Sala gimnastyczna, obok pływalni krytej. Znajdują się tu ponadto: siłownia, zaplecze - szatnia + prysznic. Głównymi użytkownikami obiektu są: szkoły, Klub Sportowy „Pszczółka” Karate Tradycyjne oraz osoby fizyczne.
7. Boisko Orlik lokalizacja przy ul. POW 14 i ul. ks. Wendta (boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 60x30m i bramkami 5x2 m, boisko do piłki ręcznej z nawierzchnią tartanową o wymiarach 40x30m i bramkami 3x2 m), na tej samej powierzchni, co boisko do piłki ręcznej, znajdują się 2 pełnowymiarowe boiska do koszykówki. Głównymi użytkownikami obiektu są: wieluńskie szkoły oraz osoby fizyczne.

8. Lodowisko sztuczne o wymiarach 40x20m, sezonowe (oświetlenie sztuczne, nagłośnienie, elektryczny system kontroli dostępu, wypożyczalnia łyżew. Głównymi użytkownikami obiektu są: wieluńskie szkoły oraz osoby fizyczne. Ww. obiektu zarządzane są przez Wieluński Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Wg. danych GUS, na terenie Wielunia zarejestrowanych jest 10 klubów sportowych, w których ćwiczy ok. 700 osób.

Istotnym elementem infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, są również ścieżki rowerowe. Długość ścieżek rowerowych na terenie Gminy w roku 2022, wyniosła 14,9 km i jest to trzykrotnie więcej niż wynosi średnia wojewódzka (średnio na każdą gminę w województwie przypada: 4,9 km ścieżek rowerowych). Pod względem wskaźnika długości ścieżek na powierzchnię Gminy, Wieluń dystansuje inne gminy regionu.

Rysunek 40. Wskaźnik długości ścieżek rowerowych na 100 km² powierzchni, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca

Lokalną rekreację umożliwiają parki miejskie, lasek oraz ogród botaniczny.

- **Park Miejski im. Żwirki i Wigury** – powstał w 1852 r. według projektu inżyniera powiatu Karola Brochockiego na miejscu fosy i murów obronnych między dzisiejszymi ulicami Śląską i Krakowskie Przedmieście, wzdłuż ul. Piłsudskiego. Park obejmuje powierzchnię 3,95 ha. Na drzewostan parku składają się buki, klony pospolite, wiązy pospolite, dęby szypułkowe, kasztanowce zwyczajne, jesiony wyniosłe, robinie akacjowe, lipy, brzozy i wierzby. Najokazalsze drzewa rosną w najstarszej części parku wzdłuż ul. Piłsudskiego.
- **Lasek Miejski** – Park leśny położony po północnej stronie ul. Wojska Polskiego, sąsiadujący ze stadionem WKS, gruntami wsi Turów i ogródkami działkowymi. Główną osią założenia parkowego jest aleja spacerowa równoległa do ul. Wojska Polskiego. Drzewostan stanowią w dużym stopniu nasadzenia z lat 20-tych – modrzewie, sosny, świerki i dęby. Cały park ma powierzchnię 37,76 ha. W 1998-2000 z części Lasku Miejskiego wydzielono Wieluński Ogród Botaniczny.
- **Wieluński Ogród Botaniczny** – W latach 1998-2000 ogrodzono 10 ha Lasku Miejskiego i ustanowiono tam ogród botaniczny. Znajduje się tu zbiornik wodny i alpinarium. Rosną tu kwiaty spotykane w naturze na górskich halach, a także rosną świerki, sosny, brzozy, dęby i olsze.
- **Muzeum Ziemi Wieluńskiej** – mieści się w dawnym budynku klasztornym Sióstr Bernardynek. Kościół i klasztor ufundowała Anna Koniecpolska w latach 1612-1615, a na przestrzeni lat był odnawiany i przebudowywany. W Muzeum Ziemi Wieluńskiej znajduje się bogatymi kolekcja zbiorów dokumentujących historię Wielunia i ziemi wieluńskiej. Ważna część zbiorów Muzeum Ziemi Wieluńskiej znajduje się w jego Oddziale – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. Dwór wzniesiono w 1757 r., w stylu późnego baroku. Dwór przykrywa dach łamany, tzw. polski, kryty gontem. Stylowe wnętrza zaadoptowano na potrzeby ekspozycji obrazującej kulturę ziemiańską. Obiekty otoczone są parkiem z okazałymi drzewami, z których wiele jest pomnikami przyrod, a w pobliżu znajduje się staw. Dwór słynie z kameralnych koncertów.

Tereny zielone miasta są miejscem wypoczynku mieszkańców, a coraz więcej osób wybiera różne formy aktywności fizycznej, zarówno jeśli chodzi o wypoczynek bierny, jak i czynny. Miejskie skwery zostają coraz częściej wyposażane w siłownie zewnętrzne lokalizowane przy placach zabaw tworząc centra aktywności zarówno dla dzieci jak i dorosłych.

Corocznie na terenach zielonych wykonywane są nasadzenia drzew i krzewów, jak i również nasadzenia roślin rabatowych i bylin. W 2022 roku posadzono 174 szt. drzew, 548 szt. krzewów, 400 szt. pnączy, 7 400 szt. roślin cebulowych, 9 197 szt. roślin rabatowych, 46 szt. bylin. Szczegółowe dane statystyczne na temat terenów zielonych oraz nasadzeń obrazuje tabela.

Tabela 14. Powierzchnia terenów zielonych oraz nasadzenia, źródło: dane GUS

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
NASADZENIA DRZEW (SZT.)	163	71	53	15	6	119	122	174
NASADZENIA KRZEWÓW (SZT.)	2 895	2 003	1 170	299	89	1 470	10	548
POWIERZCHNIA PARKÓW (HA.)	10,20	10,20	11,34	11,34	11,34	11,34	11,34	11,34
POWIERZCHNIA ZIELEŃCÓW (HA.)	4,60	4,60	4,60	4,60	4,60	4,60	4,60	4,60
POWIERZCHNIA ZIELENI ULICZNEJ (HA.)	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
POWIERZCHNIA ZIELENI OSIEDLOWEJ (HA.)	45,03	40,52	40,52	38,44	38,44	38,44	38,44	42,37
TERENY ZIELONE RAZEM (HA.)	53,23	48,72	48,72	46,64	46,64	46,64	46,64	50,57

WNIOSKI Z DIAGNOZY OFERTY SPORTOWO - REKREACYJNEJ

<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
STAN INFRASTRUKTURY	Infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie Gminy, jest zróżnicowana i umożliwia liczne aktywności. Jej stan techniczny wymaga jednak znaczących nakładów inwestycyjnych. W szczególności dotyczy to kompleksu pływalni miejskiej.
PERSPEKTYWA ZMIAN	Rozwój nowych dyscyplin sportowych, a także zmieniające się zainteresowania młodych ludzi, powinny znaleźć odzwierciedlenie w infrastrukturze sportowej. Jak pokazują przykłady innych gmin, coraz większym zainteresowaniem cieszą się obiekty typu pumptrack, trasy rolkowe, skate-parki, a także tereny rekreacyjne na terenach miejskich dające wytchnienie w upalne dni – skwery z fontannami i sztuczne stawy.

BEZPIECZEŃSTWO
PUBLICZNE

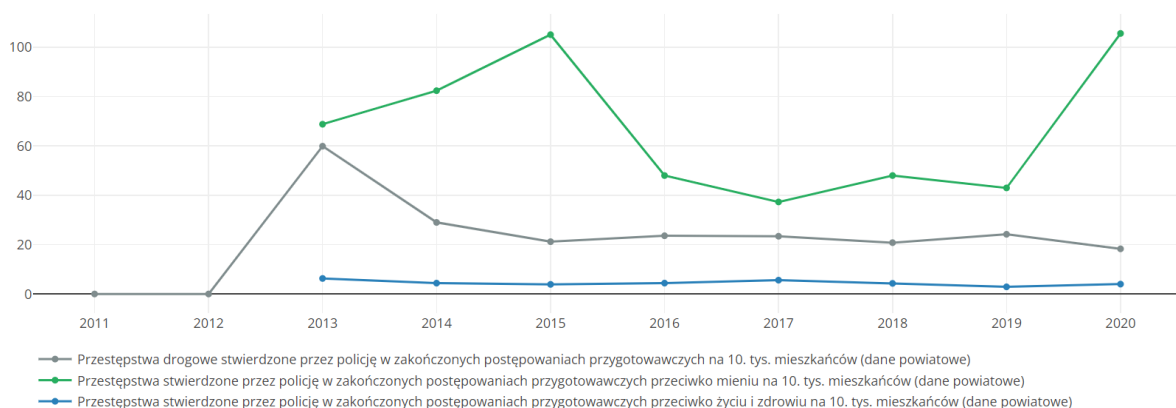
Bezpieczeństwo publiczne

Obszar bezpieczeństwa publicznego związany jest z następującymi obszarami:

- stopniem przestępczości przeciwko mieniu (kradzieże, wandalizm);
- stopniem przestępczości przeciwko życiu i zdrowiu (napady, pobicia, zabójstwa);
- przestępstwami drogowymi;
- wypadkami w pracy;

Liczbę przestępstw w poszczególnych kategoriach zobrazowano na wykresie. Zaobserwować można następujące trendy:

1. Spada liczba przestępstw drogowych. W roku 2013, wskaźnik ten wynosił 59,9 na 10 tys. mieszkańców, podczas gdy w roku 2020 wskaźnik ten wyniósł 18,3 na 10 tys. mieszkańców.
2. Spada liczba przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. W roku 2013, wskaźnik ten wynosił 6,3 na 10 tys. mieszkańców, podczas gdy w roku 2020 wskaźnik ten wyniósł 4,0 na 10 tys. mieszkańców.
3. Po krótkotrwałym spadku, wzrosła liczba przestępstw przeciwko mieniu. W roku 2013, wskaźnik ten wynosił 68,8 na 10 tys. mieszkańców, podczas gdy w roku 2020 wskaźnik ten wyniósł 105,6 na 10 tys. mieszkańców.

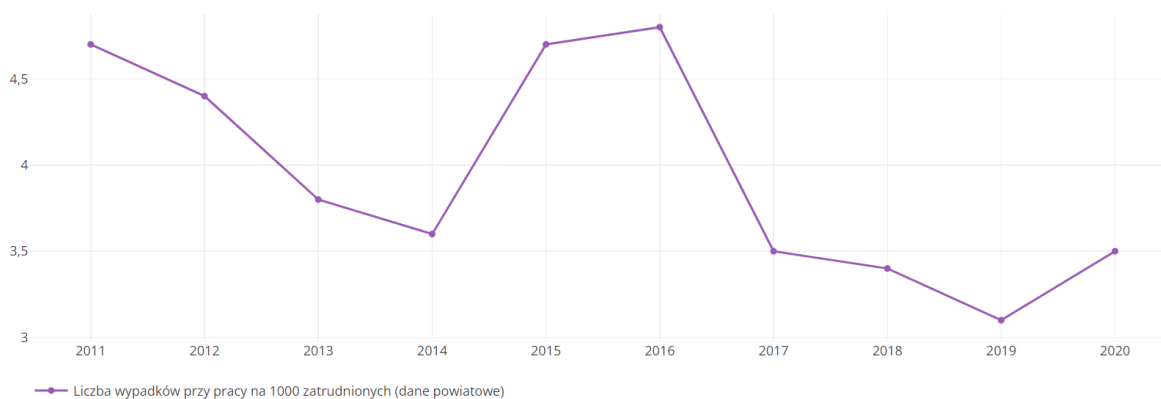

Rysunek 41. Wskaźnik przestępczości (liczba spraw na 10 tys. mieszkańców) w latach 2013-2020, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca

Ocena stanu bezpieczeństwa publicznego ma więc charakter mieszany. Z jednej strony spada liczba zdarzeń drogowych i poważnych przestępstw (przeciwko życiu lub zdrowiu), z drugiej rośnie liczba przestępstw o podłożu ekonomicznym (przeciwko mieniu).

W sytuacji kryzysu gospodarczego, utraty pracy i ubożenia społeczeństwa, obawiać się można, czy wskaźnik ten nie ulegnie dalszemu pogorszeniu.

Bezpieczeństwo to również sfera zatrudnienia. Wypadki przy pracy – zwłaszcza w budownictwie i górnictwie są przyczyną wielu rodzinnych tragedii – śmierci lub trwałej niepełnosprawności osób najbliższych. W tym zakresie stopień bezpieczeństwa na terenie Gminy poprawia się. Liczba wypadków na 1 tys. mieszkańców w roku 2011 wynosiła 4,5 podczas gdy w roku 2020 spadła do 3,5.

Rysunek 42. Liczba wypadków przy pracy w latach 2011-2020
 źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca

W zakresie kompetencji Gminy, zadania związane z bezpieczeństwem publicznym realizuje Straż Miejska. W 2022 r. Straż Miejska w Wieluniu podjęła 204 interwencji własnych na terenie Gminy Wieluń. Ponadto zostało przyjętych 261 zgłoszeń telefonicznych od mieszkańców Gminy Wieluń, co daje 465 interwencji przeprowadzonych przez Straż Miejską. Straż Miejska w Wieluniu prowadzi również kontrole instalacji grzewczych pod kątem spalania odpadów komunalnych.

Kontrole dotyczyły 17 nieruchomości, które zostały zgłoszone przez mieszkańców Gminy Wieluń. W żadnym z badanych wypadków nie stwierdzono, spalania odpadów w domowych paleniskach.

Zgodnie z art. 334 ustawy Prawo ochrony środowiska, nieprzestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów określonych w tzw. uchwale „antysmogowej” wiąże się z karą grzywny.

Z Kodeksu wykroczeń wynika, że co do zasady grzywna wymierzana jest w wysokości od 20 zł do 5 000 zł, w przypadku postępowania mandatowego z grzywną do 500 zł, a jeżeli czyn wyczerpuje znamiona wykroczenia określone w dwóch lub więcej przepisach 1 000 zł. Mandat może zostać nałożony przez Policję, Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska lub Straż Miejską.

W okresie od kwietnia do grudnia 2022 roku na terenie miasta Wielunia Straż Miejska przeprowadziła również 44 kontrole pod kątem wywozu nieczystości stałych i ciekłych u osób prowadzących działalność gospodarczą. W kontrolowanych nie wykazano nieprawidłowości.

W grudniu 2004 roku został uruchomiony Monitoring wizyjny miasta Wielunia. Centrum monitoringu znajduje się w pomieszczeniach Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu. Zadaniem monitoringu jest prowadzenie obserwacji miasta przy pomocy zainstalowanych kamer, a także prowadzenie działań prewencyjnych. Na stanowiskach ds. monitorowania miasta w 2022 r. było zatrudnionych 6 pracowników. Monitoring wizyjny wyposażony jest w 14 kamer zintegrowanych szybkoobrotowych oraz 8 kamer stałych (ul. Struga i osiedle Wojska Polskiego, skate park przy WOSiR), pozostałe pięć zostało usytuowane na ulicach wlotowych do miasta.

WNIOSKI Z DIAGNOZY BEZPIECZŃSTWA PUBLICZNEGO

<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
STAN BEZPIECZEŃSTWA	<p>Stopień bezpieczeństwa na terenie Gminy, nie może zostać oceniony jednoznacznie. Z jednej strony spada liczba najcięższych przestępstw przeciwko życiu lub zdrowiu, z drugiej rośnie liczba przestępstw przeciwko mieniu.</p> <p>Pozytywną tendencją jest stały spadek przestępstw drogowych.</p>
PERSPEKTYWA BEZPIECZEŃSTWA	<p>Zmiany w polityce Unii Europejskiej, ukierunkowane na ochronę środowiska, powodują wyodrebnienie nowej grupy zagrożeń – wykroczeń i przestępstw o charakterze ekologicznym. W obszarze działalności Gminy są to przede wszystkim naruszenia związane z obowiązującą na terenie Województwa Łódzkiego uchwałą antysmogową. Działania w tym zakresie będą wymagały większego zaangażowania służb, a także wyposażenia w niezbędne środki techniczne – urządzenia do pomiaru zanieczyszczeń.</p>

POLITYKA SPOŁECZNA

Polityka społeczna

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej. Ustawa zawiera katalog świadczeń o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym.

Podstawowym narzędziem, w oparciu, o które przyznawane są świadczenia z pomocy społecznej jest wywiad środowiskowy. Pracownicy socjalni w roku 2022 przeprowadzili 1 641 wywiadów środowiskowych, 69 wywiadów alimentacyjnych i 38 wywiadów dla świadczeń rodzinnych. Na przestrzeni roku 2022 pomocą społeczną objęto łącznie 759 rodzin, które obejmowały łącznie 1 380 osób. Najczęstszymi powodami trudnej sytuacji życiowej, osób i rodzin korzystających z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu, obok ubóstwa była długotrwała, ciężka choroba, bezrobocie i niepełnosprawność.

Tabela 15. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w latach 2021 – 2022, źródło: dane Gminy Wieluń

FORMA POMOCY	ROK 2021		ROK 2022	
	Liczba korzystających osób/rodzin	Kwota świadczeń	Liczba korzystających osób/rodzin	Kwota świadczeń
ZASIŁKI STAŁE	105	519 tys. zł	99	566 tys. zł
ZASIŁKI OKRESOWE	206	406 tys. zł	188	436 tys. zł
ZASIŁKI CELOWE	204	182 tys. zł	147	84 tys. zł
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNA NA ZAKUP ŻYWNOŚCI	319	477 tys. zł	287	483 tys. zł
POSIŁKI	46	25 tys. zł	36	30 tys. zł
SCHRONIENIE	1	3 tys. zł	6	23 tys. zł
POGRZEB	5	11 tys. zł	5	0,8 tys. zł
WYNAGRODZENIE ZA SPRAWOWANIE OPIEKI	0	-	1	3 tys. zł
SKŁADKI ZDROWOTNE	89	44 tys. zł	83	46 tys. zł
OPŁATA ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ	37	999 tys. zł	43	1 200 tys. zł
USŁUGI OPIEKUŃCZE	70	621 tys. zł	65	429 tys. zł

PIECZA ZASTĘPCZA	40	234 tys. zł	48	289 tys. zł
RAZEM	-	3 521 tys. zł	-	3 591 tys. zł

Najwyższy wzrost wydatków w 2022 r. w porównaniu do roku 2021 nastąpił w opłatach za pobyt osób bezdomnych w schroniskach, gdyż z tej formy pomocy skorzystało 6 osób (w 2021 była to jedna osoba). Znacznie wzrosły w 2022 roku wydatki (wzrost o 23,84 %), w porównaniu do 2021 roku, na opłatę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, gdyż wzrosła liczba dzieci oraz wzrosły koszty opłaty za ich pobyt w domach dziecka i rodzinach zastępczych.

O 20,15 % wzrosły opłaty za pobyt mieszkańców Gminy Wieluń w domach pomocy społecznej. Spowodowane to jest wyższymi kosztami utrzymania w 2022 roku mieszkańców w domach pomocy społecznej w porównaniu do 2021 roku oraz większą liczbą osób, za które Gmina Wieluń ponosiła opłatę. Wzrosły wydatki na wypłatę świadczeń pieniężnych na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Z tej formy pomocy w 2022 roku skorzystało mniej rodzin i wypłacono mniej świadczeń, ale przyznawano zasiłki w wyższej wysokości. Zwiększyły się także wydatki na opłacenie posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach. Spowodowane to było faktem, że dzieci skorzystały z większej ilości posiłków niż w 2021 roku (3386 w 2022 roku, a 2952 w 2021).

W roku 2022 nastąpił wzrost wydatków na wypłatę zasiłków okresowych, liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy uległa zmniejszeniu, jednak z uwagi na waloryzację kryteriów dochodowych i kwot świadczeń od stycznia 2022 roku wypłacano wyższe zasiłki okresowe. W 2022 z pomocy w formie zasiłku stałego skorzystało mniej osób, również za mniej osób odprowadzono składki na ubezpieczenie zdrowotne, jednak wydatki na ten cel zwiększyły się z uwagi na fakt, że wypłacano wyższe zasiłki stałe (waloryzacja kryteriów dochodowych i kwot świadczeń od stycznia 2022 roku). Zmalały o 53,88 % wydatki na wypłatę zasiłków celowych, gdyż z tej formy pomocy skorzystało mniej osób. Z pomocy społecznej wypłacane są zasiłki celowe m.in. na zakup opału, a z tej formy pomocy w okresie zimowym skorzystało znacznie mniej osób, niż w latach poprzednich. Spowodowane to było faktem, iż rodziny objęte zostały pomocą zgodnie z ustawą o dodatku węglowym/

Zmalały o 31 % wydatki na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania , gdyż w 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało mniej osób, zrealizowano na ich rzecz mniej godzin usług opiekuńczych. Spowodowane to było tym, że część osób (osoby ze znacznym bądź umiarkowanym stopniem

niepełnosprawności) skorzystało z usług asystencji osobistej świadczonych w tutejszym Ośrodku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu oraz PCK Wieluń. Usługi te świadczone były w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 (MGOPS, PCPR) oraz „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” – edycja 2022 (PCK).

Pomoc materialna dla uczniów

Świadczenia w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczących się dzieci i młodzieży stanowią istotną formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Świadczenia te kierowane są do uczniów pobierających naukę w różnych typach szkół, słuchaczy publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych, a także wychowanków przebywających w ośrodkach umożliwiającą realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż kwota 600 zł. Zasiłek szkolny jest drugim po stypendium świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, które może być przyznane uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej. Zasiłek może przysługiwać uczniowi, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji, wyłącznie z powodu zdarzenia losowego.

W roku 2022 nie udzielono pomocy w formie zasiłku szkolnego. W roku 2022 wypłacono stypendia dla 50 uczniów na kwotę 40 410,65 zł.

Pomoc instytucjonalna

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu zapewnia rodzinom pomoc instytucjonalną w formie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży, funkcjonującej w dziale Dom Pracy Socjalnej. Jest to placówka wsparcia dziennego o charakterze wieloaspektowych oddziaływań, m.in. opiekuńczych, wychowawczo – edukacyjnych oraz profilaktyczno–terapeutycznych.

W 2022 roku udzielono wsparcia 37 wychowankom w świetlicy środowiskowej w Wieluniu i 10 wychowankom w świetlicy środowiskowej w Olewinie.

Ogółem (w czasie nauki szkolnej oraz ferii zimowych i wakacji) w roku 2022 zapewniono opiekę 47 wychowankom w wieku od 7 do 17 lat.

Każdego dnia wychowankom zapewniony był posiłek. W ciągu roku szkolnego jest to podwieczorek w formie kanapek, herbaty oraz dodatku (owoce lub słodczyce). W czasie wakacji i ferii zimowych oprócz śniadań dzieci otrzymują również dwudaniowy obiad.

Na żywność potrzebną do przygotowania posiłków z budżetu gminy w 2022 roku wydatkowana została kwota: 10 935,64 zł.

Pomoc dla obywateli Ukrainy

W roku 2022 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu udzielił na rzecz obywateli Ukrainy następujące formy pomocy:

- **Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę** - obywatele Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt jest uznawany za legalny i którzy wpisani zostali do rejestru PESEL, mogą uzyskać pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Z tej formy pomocy skorzystało 840 osób, a wydatki wyniosły 256 868,25 zł.
- **Posiłek dla dzieci w szkole i przedszkolu** - dla 21 dzieci z 13 rodzin przyznany został posiłek w szkole bądź w przedszkolu, była to pomoc doraźna, przyznana na czas nie dłuższy niż 2 miesiące. Dzieci skorzystały z 548 posiłków na łączną kwotę 5 516,59 zł.
- **Opłata za pobyt w domu pomocy społecznej** - z tej formy pomocy skorzystała 1 osoba przybyła z Ukrainy, niezdolna do samodzielnej egzystencji. Koszt jej pobytu wyniósł 474,61 zł.
- **Zasiłki okresowe** - pomoc pieniężna w formie zasiłków okresowych otrzymały 2 rodziny, wypłacono na ich rzecz 5 świadczeń w łącznej wysokości 1 823,07 zł.
- **Stypendia szkolne** - uczniowie uchodźcy z Ukrainy, mają możliwość skorzystania z pomocy w formie stypendiów szkolnych. Z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystało 3 dzieci, wypłacono na ich rzecz pomoc w wysokości 1 680,00 zł.
- **Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy** - obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium ich państwa, mogą liczyć na pomoc w formie świadczeń rodzinnych. Z tej formy pomocy skorzystało w 2022 r. 27 rodzin, a liczba dzieci

na rzecz których wypłacano zasiłki rodzinne wyniosła 48. Łączna kwota udzielonej pomocy w ramach świadczeń rodzinnych w 2022 r. wyniosła 46 884,00 zł.

Na rzecz obywateli Ukrainy prowadzona była także praca socjalna polegająca na:

- Udzielaniu informacji o możliwościach skorzystania z różnych form pomocy,
- Informowaniu, gdzie i w jaki sposób załatwić niezbędne formalności tj. założyć konto bankowe, uzyskać nr PESEL, zrobić nieodpłatne zdjęcie,
- Wydawaniu skierowań do odbioru darów w punkcie PCK,
- Pomocy w znalezieniu zakwaterowania,
- Informowanie o punktach nauki języka polskiego,
- Kierowaniu do punktów pośrednictwa pracy i informowanie o możliwościach zatrudnienia,
- Informowanie o możliwościach bezpłatnego leczenia i adresach placówek służby zdrowia,
- Nadzorze nad opiekunami tymczasowymi,
- Pomocy w wypełnianiu dokumentów, tłumaczeniach.

Pracę socjalną na rzecz obywateli Ukrainy świadczyło 29 osób. Wydatki rzeczowe na utrzymanie i wynagrodzenia wyniosły w roku 2022: 2 602 124,93 zł

Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wieluniu, ul. Traugutta 40 jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej prowadzoną od 1.01.2012 r. przez Gminę Wieluń, powołaną w celu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie o pomocy społecznej. Środowiskowy Dom Samopomocy w Wieluniu jest placówką wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi typu ABCD przeznaczoną dla osób dorosłych i małoletnich powyżej 16 roku życia przewlekle chorych psychicznie, upośledzonych intelektualnie oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych.

ŚDS zapewnia podopiecznym dzienny pobyt, od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 15.00, podstawowe świadczenia opiekuńcze, wsparcie w zakresie samoobsługi, kształtowania umiejętności społecznych, zachowań prozdrowotnych oraz wsparcie w zakresie rehabilitacji społecznej.

Zasięg terytorialny wsparcia udzielanego przez ŚDS w Wieluniu w 2022 obejmował:

- Gmina Wieluń – 35 osób,
- Gmina Biała – 1 osoba,
- Gmina Pątnów – 4 osoby,
- Gmina Wierzchlas – 2 osoby.

Głównym celem działania ŚDS jest stałe poprawianie funkcjonowania osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych, wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia ich zaradności życiowej, a także ich integracji społecznej.

W roku 2022 wydatki na bieżącą działalność ŚDS (wynagrodzenie kadry, bieżące utrzymanie, realizację zadań i celów) wyniosły: 1 057 220,30 zł w tym zwiększenie dotacji w związku z programem kompleksowego wsparcia dla rodzin „ Za życiem” – 113 409,27 zł.

Dom Pracy Socjalnej (Wieluń ul. Okólna 7 i Olewin 92)

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu zapewnia również rodzinom pomoc instytucjonalną w formie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży, funkcjonującej w Domu Pracy Socjalnej.

W Domu Pracy Socjalnej funkcjonują:

- 1) świetlica środowiskowa w Wieluniu (dwie grupy - dla dzieci i młodzieży);
- 2) świetlica środowiskowa w Olewinie;
- 3) świetlica seniora;
- 4) punkt pomocy wolontarystycznej;

Świetlica środowiskowa działa jako placówka wsparcia dziennego, integrująca dzieci i młodzież, ma charakter wieloaspektowych oddziaływań, m.in. opiekuńczych, wychowawczo – edukacyjnych oraz profilaktyczno – terapeutycznych.

Świetlica Środowiskowa jest czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach:

- w Wieluniu 10.00 – 18.00, a w dni wolne od zajęć lekcyjnych w godzinach 8.00 -16.00,
- w Olewinie 12.00-18.00 w dni wolne od nauki szkolnej 9.00-15.00.

Świetlica seniora - skupia w swym gronie osoby w wieku 72-94 lata, które w godzinach przedpołudniowych (8.30-11.30) od poniedziałku do piątku odwiedzają placówkę. W świetlicy seniorzy mogą napić się ciepłej herbaty lub kawy, zjeść mały poczęstunek, a także zagrać w gry planszowe, porozmawiać lub poczytać gazety.

Punkt pomocy wolontarystycznej - to przede wszystkim pośrednictwo w łączeniu potrzeb z jednej strony potencjalnych wolontariuszy, a z drugiej osób i rodzin zgłaszających potrzebę pomocy.

Działalność Punktu Pomocy Wolontarystycznej w 2021 roku była mocno ograniczona panującym na terenie kraju stanem pandemii COVID-19. W czasie pandemii podejmowanie działań wolontarystycznych stało się utrudnione. Działania punktu w chwili obecnej ukierunkowane są na znalezienie nowych wolontariuszy i osób potrzebujących pomocy.

Warsztat terapii zajęciowej (WTZ) (Olewin 92)

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Czas trwania zajęć w Warsztacie wynosi 35 godzin tygodniowo i 7 godzin dziennie z przewidzianymi przerwami dla uczestników, ustalonymi corocznie przez kierownika WTZ.

Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, także w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia oraz niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

W pracowniach zajęcia odbywają się w oparciu o plany pracowni i indywidualne programy rehabilitacyjne uczestników. W programie każdej pracowni zawarte są szczegółowe zadania, cele, wartości terapeutyczne, metody pracy, rodzaje prowadzonych zajęć, rodzaje zajęć dodatkowych, formy współpracy z rodzicami/opiekunami. W Warsztacie działają następujące pracownie:

- a) pracownia gospodarstwa domowego,
- b) pracownia rękodzieła,
- c) pracownia techniczna- aktywizacji zawodowej,
- d) pracownia plastyczna- ogrodnicza,
- e) pracownia komputerowo-multimedialna.

Warsztaty zapewniają rehabilitację w zakresie:

- 1) społeczno-zawodowym;
- 2) ruchowym i psychologicznym;
- 3) ekonomicznym i instrumentów motywacyjnych

Dodatkowo WTZ zapewniają pomoc w obszarze zawodowym (ich uczestnicy uczą się prezentacji, pisanie podań. Podopieczni znajdują swoje mocne strony, które będą mogli wykorzystać przy wyborze pracy. Wyszukują zawodów, które ze względu na stan zdrowia mogą wykonywać) oraz zajęcia klubowe.

Samodzielny Referat Świadczeń Rodzinnych

Samodzielny Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje zadania nałożone na gminę ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych), ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawą dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”.

W 2022 r. Referat zrealizował wydatki na następujące świadczenia:

- Rodzina 500+: 12,405 mln zł;
- Dodatek osłonowy: 2,313 mln zł;
- Dodatek węglowy: 10,341 mln zł;
- Świadczenia rodzinne: 9, 535 mln zł;
- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 0,660 mln zł;
- Świadczenie „za życiem”: 0,016 mln zł.

Centrum Usług Środowiskowych w Powiecie Wieluńskim

Projekt „Centrum Usług Środowiskowych w powiecie wieluńskim” był projektem partnerskim współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Realizatorami projektu byli:

- 1) Gmina Osjaków/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osjakowie,
- 2) Gmina Wieluń/Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu,
- 3) Powiat Wieluński/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu,
- 4) Fundacja na Rzecz Rozwoju Powiatu Wieluńskiego z siedzibą w Wieluniu.

Projekt był realizowany w okresie 1.01.2019 r. - 30.09.2021 r.

Całkowita wartość projektu wynosiła 2 084 786,46 zł i obejmowała 1 835 481,73 zł dofinansowania ze środków unijnych oraz wkład własny. Udział finansowy Gminy Wieluń w projekcie wynosił 885 086,76 zł

Celem projektu było zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne, poprzez utworzenie i prowadzenie na terenie powiatu wieluńskiego w okresie od 01.01.2019 r. do 30.09.2021 r. - łącznie przez wszystkich partnerów - 78 miejsc świadczenia usług społecznych dla 180 osób.

Dzięki udziałowi w projekcie, mieszkańcy Gminy Wieluń mogli skorzystać z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej i wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, a opiekunowie faktyczni osób niesamodzielnych mogli uzyskać wsparcie w postaci doradztwa psychologicznego i szkoleń.

MGOPS w Wieluniu w roku 2021 w ramach projektu zatrudniał 3 asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej, którzy świadczyli usługi asystenckie 14 mieszkańcom gminy Wieluń.

Ponadto w ramach projektu rozszerzano zakres wsparcia świetlicy środowiskowej. Dla 30 wychowanków świetlicy środowiskowej w Wieluniu udział w projekcie oznaczał rozszerzenie wsparcia, jakie świetlica oferuje im na co dzień. W ramach projektu, pomimo trwającego stanu pandemii COVID-19, dzieci i młodzież uczęszczająca do świetlicy, mogła skorzystać z pomocy psychologa i logopedy, nauczycieli języków angielskiego i niemieckiego oraz brać udział w zajęciach arteterapii i zajęciach rozwijających kompetencje informatyczne.

Działania związane z realizacją Programu wspierania rodziny w Gminie Wieluń na lata 2021-2023

Głównym celem Programu, jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy w Wieluniu zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny. Wsparciem asystentów rodziny w 2022 roku objęto 22 rodziny . Asystenci swoim działaniem obejmują rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi, zagrożone wykluczeniem społecznym, a nawet umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Praca asystenta polega w szczególności na udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wskazywaniu właściwych metod wychowawczych, właściwego sposobu pełnienia ról rodzicielskich, prawidłowej komunikacji w rodzinie, kształtowaniu prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności wychowawczych, motywowaniu i udzielaniu pomocy w poszukiwaniu pracy i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz motywowaniu do udziału w terapii uzależnień.

Wydatki związane z zatrudnieniem 2 asystentów rodziny wyniosły 106 022,72 zł, z tego 101 522,72 zł stanowiły środki własne i 4.500 zł środki z Funduszu Pracy pozyskane w ramach Programu asystent rodziny na rok 2022.

Działania związane z realizacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieluń na lata 2021-2025

Mieszkańcy Gminy Wieluń dotknięci zjawiskiem przemocy w rodzinie, mają możliwość skorzystania z pomocy działającego w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu Punktu informacyjnego i poradnictwa dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.

W 2022 roku różnymi formami wsparcia, głównie pracą socjalną i poradami psychologicznymi, zostało objętych 65 rodzin. Podstawowym narzędziem wykorzystywanym w procesie obejmowania wsparciem osób doznających różnego rodzaju przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskie Karty”. W 2022 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego w Wieluniu wpłynęło 49 Niebieskich Kart dotyczących podejrzenia wystąpienia przemocy w 44 rodzinach. Działaniami pomocowych na rzecz rodzin, w których zachodzi podejrzenie stosowania przemocy zajmują się grupy robocze, których członkami są pracownicy socjalni, dzielnicowi z Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu, pedagodzy z placówek oświatowych i kuratorzy. W 32 rodzinach wskazano, że osoba wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc nadużywa alkoholu. W takich przypadkach do grupy roboczej

powoływany jest przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wieluń.

Na realizację zadań Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Gminie Wieluń w roku 2022 wydatkowana została kwota 18 278 zł, z tego kwota 16 320 zł została przeznaczona na zabezpieczenie pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023

Celem Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym możliwości zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. W ramach programu wypłacane były zasiłki celowe na zakup żywności bądź posiłku oraz udzielano pomocy w formie posiłków.

Z pomocy w formie świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup żywności bądź posiłku skorzystało 287 rodzin. Ogólna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 483

554,00 zł. W ramach programu pomoc w formie posiłków otrzymało 36 dzieci z 22 rodzin. Koszt udzielonej pomocy w formie posiłków wyniósł 29 884,35 zł. Ogólny koszt programu wyniósł 513 438,35 zł, z tego 359 406,84 zł to wsparcie Wojewody.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023

Osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają pomocy innych osób, korzystają z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych, świadczonych w miejscu zamieszkania. W roku 2022 usługami opiekuńczymi objęto 65 osób, a ogólny koszt usług opiekuńczych wyniósł 428 744,55 zł.

Odpłatność wnoszona przez osoby, na rzecz których świadczona była pomoc usługowa wyniosła 113.207,07 zł i została odprowadzona do Urzędu Miejskiego w Wieluniu.

W 2022 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu realizował Program „Opieka 75+”. Strategicznym celem programu była poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi lub

osobami samotnie gospodarującymi, a także tych, które pozostają w rodzinie. Kwota dofinansowania usług dla 17 osób zakwalifikowanych do Programu wyniosła 15 424,36 zł.

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022

Gmina Wieluń w 2022 roku realizowała w ramach Funduszu Solidarnościowego program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022.

Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osobami z orzeczeniami równoważnymi, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Liczba osób niepełnosprawnych, którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej wyniosła 10, w tym 1 dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 9 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2022 r. zrealizowano 2259 godzin usług opieki wytchnieniowej, a koszt zadania wyniósł 82 481,96 zł. Całość środków pochodziła z Funduszu Solidarnościowego.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022

Gmina Wieluń w 2022 roku realizowała w ramach Funduszu Solidarnościowego program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022.

Program zapewnia usługi asystencji osobistej osobie niepełnosprawnej mające na celu pomoc w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W ramach Programu usługa asystenta świadczona była na rzecz 24 osób, w tym 2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2022 r., zrealizowano 8 339 godzin usług, a koszt zadania wyniósł 295 588,33 zł. Środki w całości pochodziły z Funduszu Solidarnościowego. Koszt obsługi programu wyniósł 1 477,94 zł.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2022

Uchwałą nr LXIII/789/22 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 20 kwietnia 2022 r. ustanowiono Gminny Program Oślonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 r.

Celem programu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. 150 Seniorów w wieku co najmniej 65 lat, wyposażonych zostało w tzw. „opaskę bezpieczeństwa” połączoną z całodobowym centrum monitoringu.

W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia życia wciśnięcie guzika alarmowego znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie z dyspozytorem (ratownikiem medycznym, opiekunem medycznym, pielęgniarką), który decyduje o sposobie udzielenia pomocy seniorowi.

W zależności od sytuacji jest to być wsparcie emocjonalne, prośba o interwencję kogoś z najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), prośba o interwencję pracownika socjalnego lub wezwanie służb ratunkowych. Rzeczywista liczba osób, które przystąpiły do Programu wyniosła 178, ogólny koszt realizacji Programu wyniósł 84 668,03 zł

WNIOSKI Z DIAGNOZY POLITYKI SPOŁECZNEJ

<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
ZAKRES ŚWIADCZONEJ POMOCY	Gmina prowadzi aktywną politykę wsparcia socjalnego, odpowiadając na potrzeby osób niepełnosprawnych, niesamodzielnych, ale również osób starszych. Zwłaszcza ten obszar w najbliższych latach wymagać będzie większej uwagi, z powodu starzejącego się społeczeństwa.
KOSZTY POMOCY SPOŁECZNEJ	Z uwagi na wzrost kosztów świadczeń i poprawiający się standard opieki, koszty wydatkowane na pomoc społeczną rosną i z uwagi na starzenie się społeczeństwa, prognozować można jej dalszy wzrost.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Edukacja i wychowanie

W Gminie Wieluń działa 11 publicznych szkół podstawowych. Dziewięć szkół, w tym trzy miejskie, prowadzone są przez Gminę Wieluń. Pozostałe dwie szkoły: Szkoła Podstawowa SPSK im. Jana Pawła II w Kadłubie oraz Szkoła Podstawowa SPSK im. Bł. Ks. Maksymiliana Binkiewicza w Wieluniu przy ulicy Śląskiej, prowadzone są przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie.

Na terenie miasta działają 4 samodzielne przedszkola publiczne, w tym jedno z oddziałami integracyjnymi (Publiczne Przedszkole nr 4 w Wieluniu), a ponadto przy każdej wiejskiej szkole podstawowej funkcjonowały oddziały przedszkolne. Od 2006 roku z budżetu Gminy Wieluń dotowane jest Niepubliczne Przedszkole Sióstr Antoninek przy ul. Śląskiej. Od 2011 roku były dotowane są dwa niepubliczne punkty przedszkolne – „Odkrywczy Wiedzy” w Wieluniu i „Zielony Listek” w Dąbrowie. Od roku 2023 dotowany jest jeden punkt przedszkolny

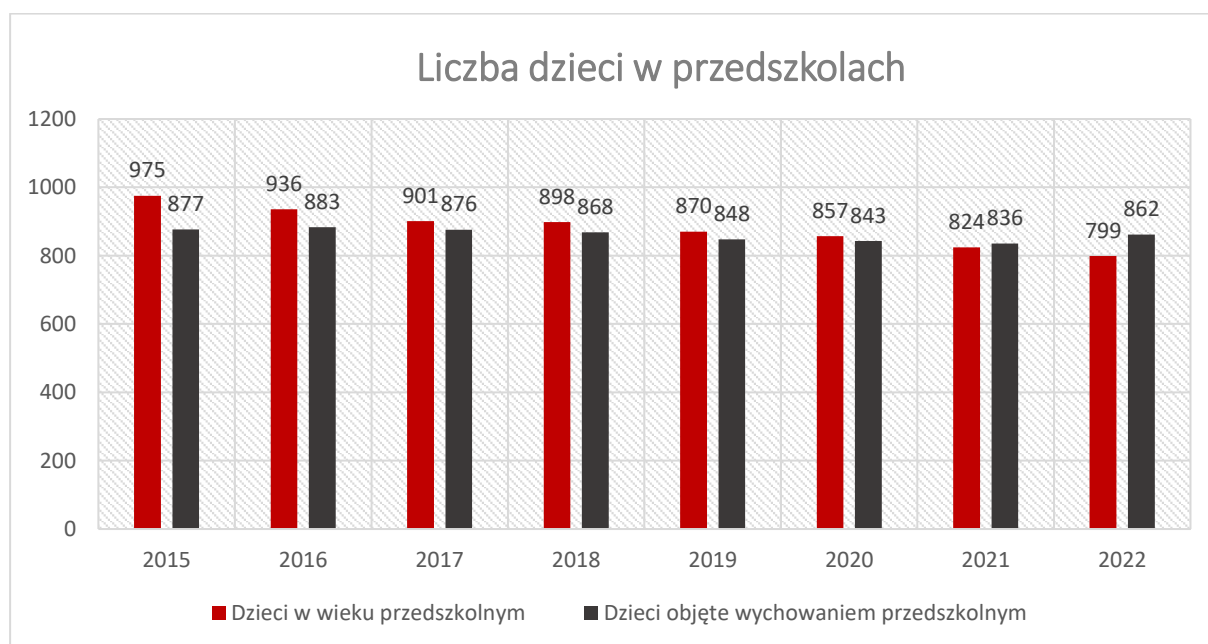
Organizacja pracy przedszkoli i szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023 przedstawia tabela.

Szkoła/Przedszkole	Nauczyciele (etaty)		Uczniowie		Liczba klas		Oddziały Przedszkolne		Liczba wychowanków		Pracownicy administracji i obsługi	
	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023
Szkoła Podstawowa nr 2 w Wieluniu	58,98	57,05	660	617	31	28	0	0	0	0	12,00	12,00
Szkoła Podstawowa nr 4 w Wieluniu	44,30	45,17	472	499	22	21	0	0	0	0	8,00	8,00
Szkoła Podstawowa nr 5 w Wieluniu	57,15	56,17	572	546	27	25	0	0	0	0	8,75	8,75
Szkoła Podstawowa w Gaszynie	13,89	14,52	91	89	7	7	1	1	21	25	3,00	3,00
Szkoła Podstawowa w Kurowie	15,13	14,89	112	119	8	8	2	2	48	43	3,75	3,75
Szkoła Podstawowa w Masłowicach	13,21	13,44	78	78	7	7	1	1	25	25	3,10	3,10
Szkoła Podstawowa w Bieniędzicach	18,00	17,09	163	163	9	9	2	2	49	50	3,98	4,15
Szkoła Podstawowa w Sieńcu	12,08	11,96	60	53	8	8	1	1	10	9	2,34	2,34
Szkoła Podstawowa w Rudzie	19,88	20,90	159	176	9	9	2	2	50	50	5,30	5,05
Publiczne Przedszkole nr 1 w Wieluniu	12,50	11,58	0	0	0	0	5	5	122	128	7,75	7,75
Publiczne Przedszkole nr 2 w Wieluniu	32,20	31,01	0	0	0	0	14	14	341	357	24,00	23,33
Publiczne Przedszkole nr 3 w Wieluniu	10,71	11,22	0	0	0	0	6	6	129	132	8,66	8,86
Publiczne Przedszkole nr 4 w Wieluniu	32,76	32,20	0	0	0	0	11	11	224	230	19,86	20,00
Razem	340,79	337,20	2367	2340	128	122	45	45	1019	1049	110,49	110,08

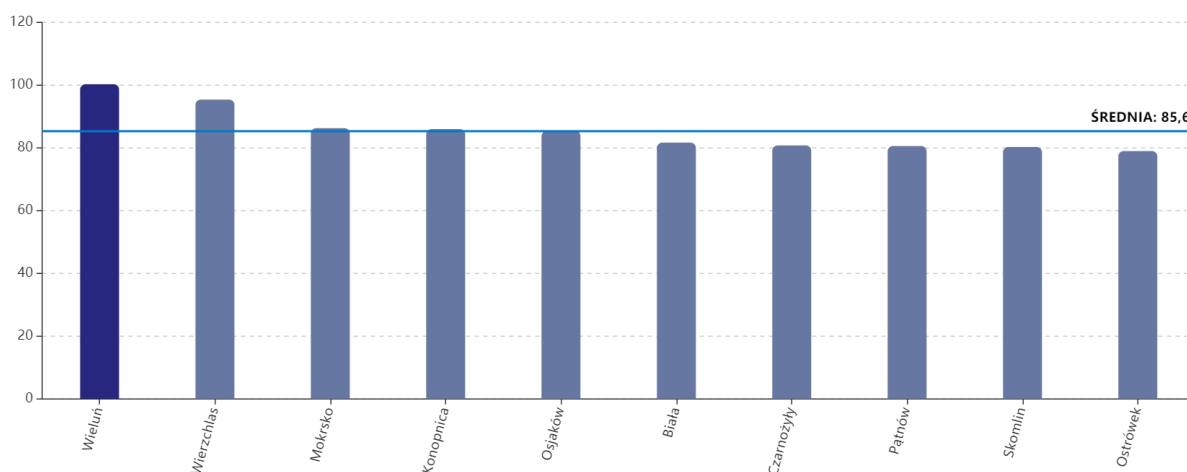
Rysunek 43. Dane organizacyjne szkół i przedszkoli za rok szkolny 2021/2022 i 2022/2023, źródło: dane Gminy Wieluń

EDUKACJA PRZEDSZKOLNA

Wg. danych Głównego Urzędu Statystycznego, liczba dzieci w przedszkolach jak i dzieci w wieku przedszkolnym spada, co jest efektem niżu demograficznego i opisanego wcześniej spadku liczby mieszkańców gminy. Zarazem rośnie współczynnik skolaryzacji, a więc odsetka dzieci uczęszczających do przedszkoli.

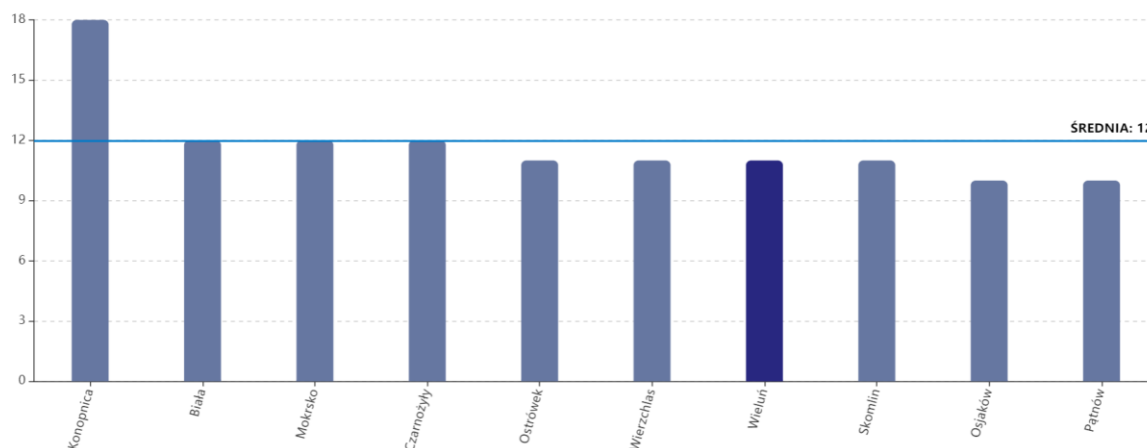

Rysunek 44. Liczba dzieci w przedszkolach (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Rysunek 45. Współczynnik skolaryzacji w przedszkolach, źródło: System monitorowania usług publicznych

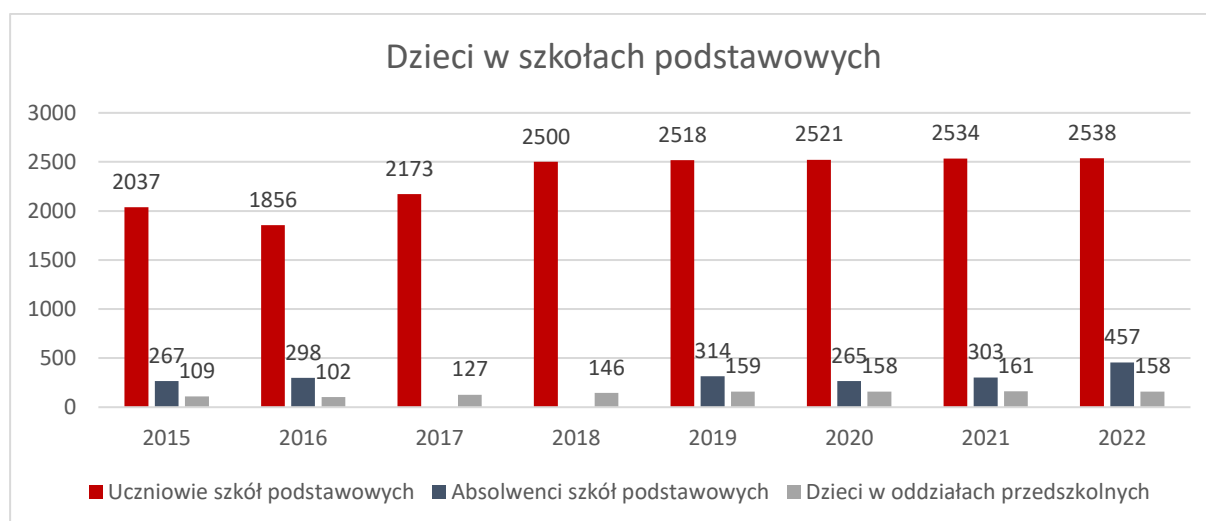
Na jednego wychowawcę w przedszkolu przypada 11 dzieci, co jest wskaźnikiem niższym niż dla regionu, wynoszącym 12 dzieci na wychowawcę. Wraz z dalszym spadkiem dzieci w wieku przedszkolnym, liczba dzieci na wychowawcę będzie prawdopodobnie spadać.

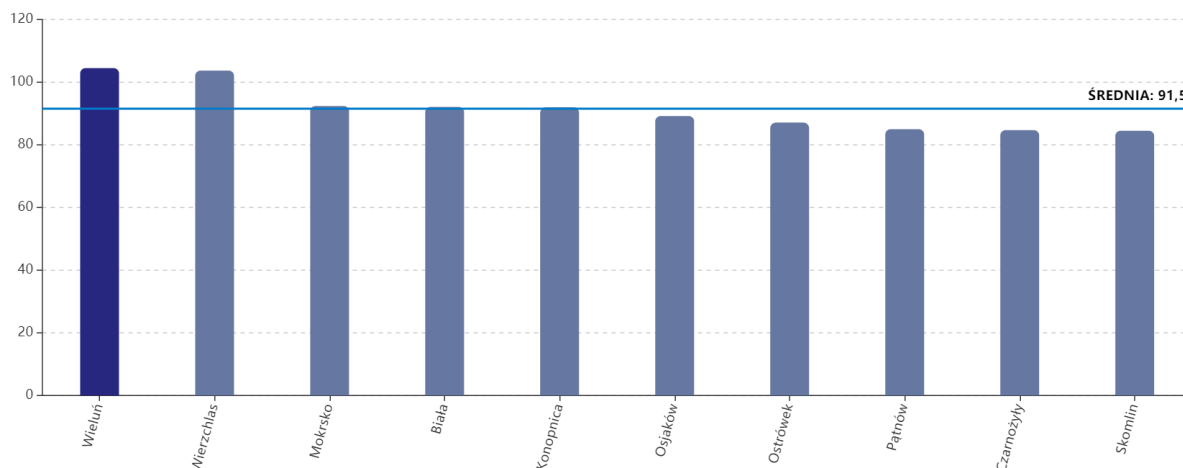
Rysunek 46. Liczba dzieci w wieku przedszkolnym przypadająca na jeden etat nauczyciela, źródło: System monitorowania usług publicznych

SZKOŁY PODSTAWOWE

Wg. danych Głównego Urzędu Statystycznego, liczba dzieci w szkołach podstawowych wzrosła, co jest jednak efektem zmiany systemu edukacji – wydłużenia edukacji podstawowej o klasy 7-8. efektem niżu demograficznego i opisanego wcześniej spadku liczby mieszkańców Gminy. Zarazem rośnie współczynnik skolaryzacji, a więc odsetka dzieci uczęszczających do szkół. Wynosi on za 2022 rok 106,42%, przy średniej w regionie wynoszącej 91,5%. Wartość współczynnika powyżej 100 oznacza, że w szkołach podstawowych uczy się więcej dzieci niż tych, które są w wieku szkolnym.

Rysunek 47. Liczba dzieci w szkołach podstawowych, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 48. Współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych, źródło: System monitorowania usług publicznych

W zakresie wyników egzaminów kończących edukację podstawową. Zestawienie wyników egzaminów za lata 2019-2021 przedstawiono w tabeli. Wskazuje ona, że średnie wyniki większości egzaminów są porównywalne do średniej krajowej.

Przedmiot egzaminacyjny	Szkoła Podstawowa nr 2 w Wieluniu	Szkoła Podstawowa Nr 4 w Wieluniu	Szkoła Podstawowa nr 5 w Wieluniu	Szkoła Podstawowa w Masłowicach	Szkoła Podstawowa w Gaszynie	Szkoła Podstawowa w Sieńcu	Szkoła Podstawowa w Rudzie	Szkoła Podstawowa w Bieńdżicach	Szkoła Podstawowa w Kurowie	Powiat	Kraj
2018/2019											
Język angielski	66,03	60,45	58,93	56,21	42,5	61,19	57,78	68,44	50,53	55,68	59
Matematyka	52,67	44,71	41,14	41,82	28,33	70	60,56	49,79	48,07	45,94	45
Język polski	68,98	62,92	66,25	79,64	66,25	78,86	71,33	69,13	67,05	66,21	63
2019/2020											
Język angielski	56,29	57,15	63,53	25,12	65,33	51,56	55,24	77,58	57,62	50,48	54
Matematyka	55,71	52,01	53,14	43,81	46	64,17	51,43	67,88	53,81	49,22	46
Język polski	62	63,18	67,88	62	55,6	57	61,14	68,18	60,57	57,77	59
2020/2021											
Język angielski	74,23	62,32	71,87	42,75	73		77,7	65,87	64,79	62,71	66
Matematyka	54,72	51,46	47,13	44,25	61,67			58,67	48,21	50,44	47
Język polski	65	56,12	58,7	51,63	71,67			67,27	54,11	58,75	60
2021/2022											
Język angielski	76,65	75,13	69,32	62,2	69,5	43,33	68,31	74,39	67,67	64	67
Matematyka	69,18	65,67	58,52	76,4	56,22	49,33	69,54	69,14	68,8	60	57
Język polski	63,81	65,57	55,62	62,8	66,17	64,2	67,23	61,14	53,6	60	60

Najlepszy wynik w Gminie Wieluń

Wynik poniżej średniej krajowej

Najsłabszy wynik w Gminie Wieluń

OKE nie podało wyniku

Rysunek 49. Zestawienie wyników egzaminów po szkole podstawowej, źródło: dane Gminy Wieluń

EDUKACJA OGÓLNOKSZTAŁCĄCA

Organizacja nauczania na poziomie ponadpodstawowym nie jest zadaniem gminy, a przynależy do kompetencji powiatu. Edukację ogólnokształcącą prowadzą dwie placówki:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Wieluniu;
2. II Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Wieluniu.

Na poziomie edukacji średniej zauważalny jest wzrost liczby uczniów. Skokowy wzrost uczniów w latach 2019-2021, wynikał ze zmiany systemu edukacji, wydłużający edukację w liceach do 4 lat.

Rysunek 50. Liczba uczniów - licea ogólnokształcące, (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

EDUKACJA ZAWODOWA

Zespół Szkół nr 1 w Wieluniu kształci w trzech typach szkół: Technikum oraz Branżowa Szkoła I i II Stopnia. Szkoła przygotowuje zawodowo uczniów m.in. w obszarach: ekonomicznym, logistycznym, architektonicznym, budowlano-geodezyjnym i gastronomicznym.

Zespół Szkół nr 2 w Wieluniu kształci w trzech typach szkół: Technikum oraz Branżowa Szkoła I i II Stopnia. Kierunki kształcenia – technikum:

- Technik mechatronik - klasa patronacka Stowarzyszenia Lakiernictwa Przemysłowego
- Technik obsługi turystycznej
- Technik pojazdów samochodowych
- Technik reklamy

- Technik grafiki i poligrafii cyfrowej
- Technik informatyk
- Technik elektryk- klasa patronacka Ania Holding

Kierunki kształcenia - branżowa I stopnia

- Mechanik monter maszyn i urządzeń
- Kierowca mechanik
- Technik mechanik
- Mechanik pojazdów samochodowych

Kierunki kształcenia - branżowa II stopnia

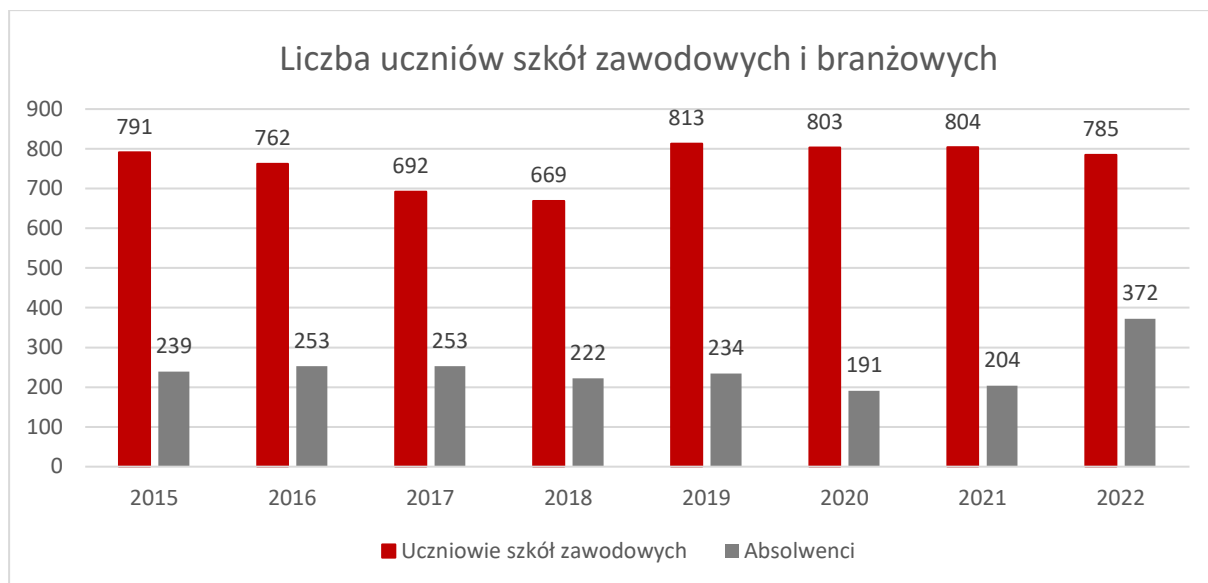
- Technik mechanik

Zespół Szkół nr 3 w Wieluniu kształci w dwóch typach szkół: Technikum oraz Branżowa Szkoła I Stopnia

Kierunki kształcenia – technikum:

- Technik handlowiec/teleinformatyk;
- Technik handlowiec/spedytor;
- Technik spedytor;
- Technik programista;

Wg. danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba uczniów szkół zawodowych i branżowych, odnotowuje tendencję spadkową. Wzrost uczniów w latach 2019-2021, wynikał ze zmiany systemu edukacji. Pozytywnym zjawiskiem jest uruchamianie klas w partnerstwie z lokalnymi przedsiębiorcami. Rozwiązanie takie przynosi podwójną korzyść. Uczniowi gwarancję zatrudnienia, a pracodawcy wykwalifikowanego pracownika, kształconego pod kątem procesów produkcyjnych prowadzonych w przedsiębiorstwie.

Rysunek 51. Liczba uczniów – szkoły zawodowe, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

WNIOSKI Z DIAGNOZY WYCHOWANIA I EDUKACJI

<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
POZIOM KSZTAŁCENIA	Wyniki egzaminów po szkole podstawowej wskazują, że efekty kształcenia w szkołach podstawowych są na poziomie dobrym. Choć nie jest to zadanie gminy, na terenie Wielunia rozwija się szkolnictwo zawodowe. W szczególności pozytywnym zjawiskiem są klasy branżowe prowadzone we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami.
KOSZTY EDUKACJI	Subwencja budżetowa nie pokrywa kosztów utrzymania systemu edukacji, które obciążają ok ¼ całego budżetu Gminy. Równocześnie spada liczba uczniów na wszystkich szczeblach edukacji, co pogarsza wskaźników kosztu na jednego ucznia.
PROGNOZY ZMIAN	Wraz ze spadkiem liczby mieszkańców i gwałtownym spadkiem liczby nowych urodzeń, spodziewać się należy spadku liczby uczniów w szkołach i przedszkolach, co może skutkować koniecznością zmian w systemie edukacji – zmniejszeniem liczby nauczycieli i placówek oświatowych.

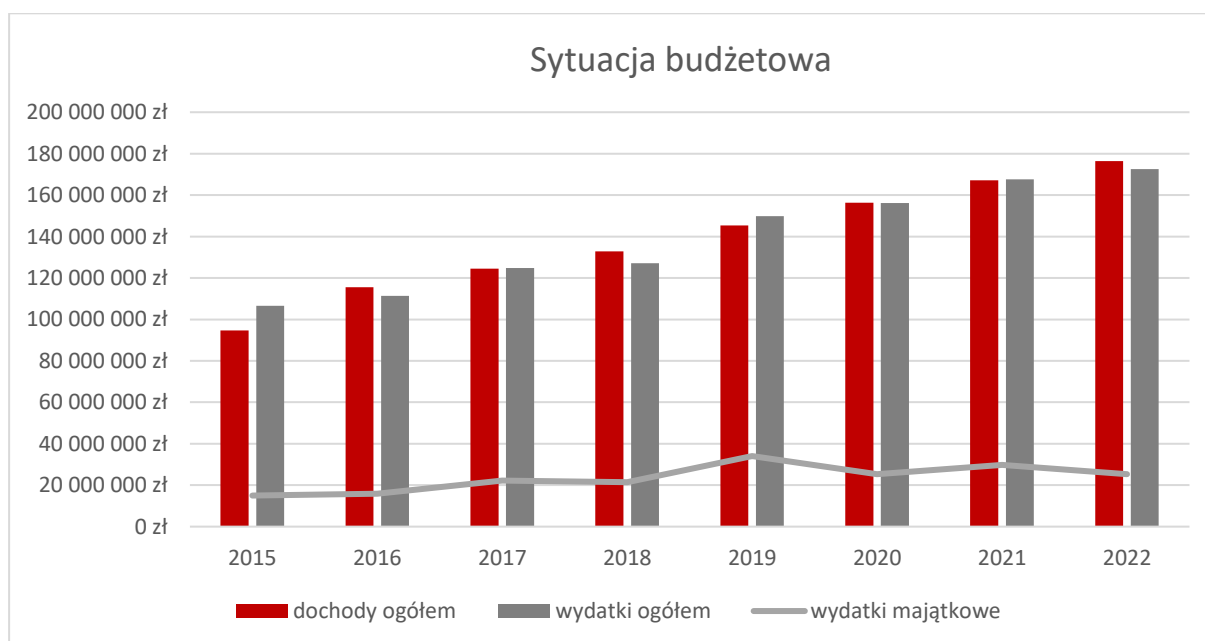
FINANSE SAMORZĄDOWE

Finanse samorządowe

Działania określone w strategii rozwoju gminy muszą być poparte możliwościami i chęcią ich realizacji, również w kontekście zapewnienia ich finansowania. W ramach oceny ram finansowych dokonano oceny kondycji finansowej gminy z perspektywy zdolności do ponoszenia wydatków inwestycyjnych w okresie obowiązywania Strategii, a więc w perspektywie do roku 2030. Ocenę tą przeprowadzono z perspektywy sytuacji budżetowej w latach ubiegłych oraz prognoz zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Gmina Wieluń znajduje się w okresie intensywnego wzrostu budżetowego. Dochody ogółem w latach 2015-2022 wzrosły z 94,7 mln zł w 2015 r do 176 mln zł w 2022 r. z czego dochody własne w latach 2015-2022 wzrosły z 57,5 mln zł w 2015 r. do 93,1 mln zł w roku 2022.

Większy budżet, umożliwił również zwiększenie gminnych wydatków i nakładów inwestycyjnych. Wydatki ogółem w roku 2015 wyniosły 106,5 mln i wzrosły w 2022 r. do kwoty 172,6 mln zł. Wydatki majątkowe - inwestycyjne, wzrosły w analogicznym okresie z 15,9 mln do 25,2 mln zł. Wydatki majątkowe stanowiły zatem ok. 15% wydatków całkowitych.

Rysunek 52. Przegląd sytuacji budżetowej za lata 2015-2022, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Aktualna sytuacja gospodarcza spowodowała, że w efekcie wysokiej inflacji od października główna stopa procentowa NBP została podniesiona z 0,1 do 6,0% proc. obecnie. Wzrost taki bardzo mocno uderza w samorządy, które są mocno zadłużone. Jak wskazują szacunki, wzrost kosztów obsługi zadłużenia może odnotować nawet dwukrotny skok. Co istotne z tej perspektywy, w ostatnich latach koszty obsługi zadłużenia spadały. W 2015 r. wynosiły 572 tys. zł, natomiast w roku 2022 wzrosły do 1,860 mln zł.

Rysunek 53. Koszty obsługi długu w latach 2015-2022, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wpływ na sytuację budżetową Miasta i możliwość ponoszenia wydatków inwestycyjnych determinują przede wszystkim poza pozyskiwanymi funduszami zewnętrznymi, wpływy ze źródeł podatkowych. Największy udział we wpływach budżetowych ma udział w podatku dochodowym oraz w podatku od nieruchomości. Wzrost wartości wpływów z podatku PIT rosnący w latach ubiegłych wraz ze wzrostem wynagrodzeń mieszkańców Gminy, został zahamowany ulgami oraz zwolnieniami podatkowymi. To co jest ulgą dla mieszkańców, pomniejsza również wpływy budżetowe Gminy. Pozytywną tendencję wykazują natomiast wpływy z podatku CIT, które wzrosły w latach 2018-2022 o ponad 80% z 1,33 mln zł do 2,38 mln zł. Jednak ciągle w stosunku do dochodów powiązanych z PIT, nie jest to znacząca wartość. Z perspektywy budżetowej dużo istotniejsze jest przyciąganie nowych mieszkańców i przeciwdziałanie depopulacji, niż przyciąganie nowych firm. Niski udział gmin w podatku CIT, nie jest bowiem w stanie zrekompensować wpływów podatkowych z PIT.

Wysoką dynamikę wzrostu i coraz większy udział w dochodach gminy wykazuje podatek od środków transportowych. W roku 2015 przychów z tego tytułu wyniósł 2,8 mln zł, w roku 2017 4,1 mln zł,

a w roku 2022 przekroczył 6,35 mln zł. Istotna z tej perspektywy jest działalność Gminy zmierzająca do stworzenia Wielunia jako marki związanej z niskimi podatkami transportowymi.

Pokazana tendencja, wskazuje, że niskie podatki faktycznie przyciągają firmy transportowe, które rejestrują swoją działalność na terenie Gminy.

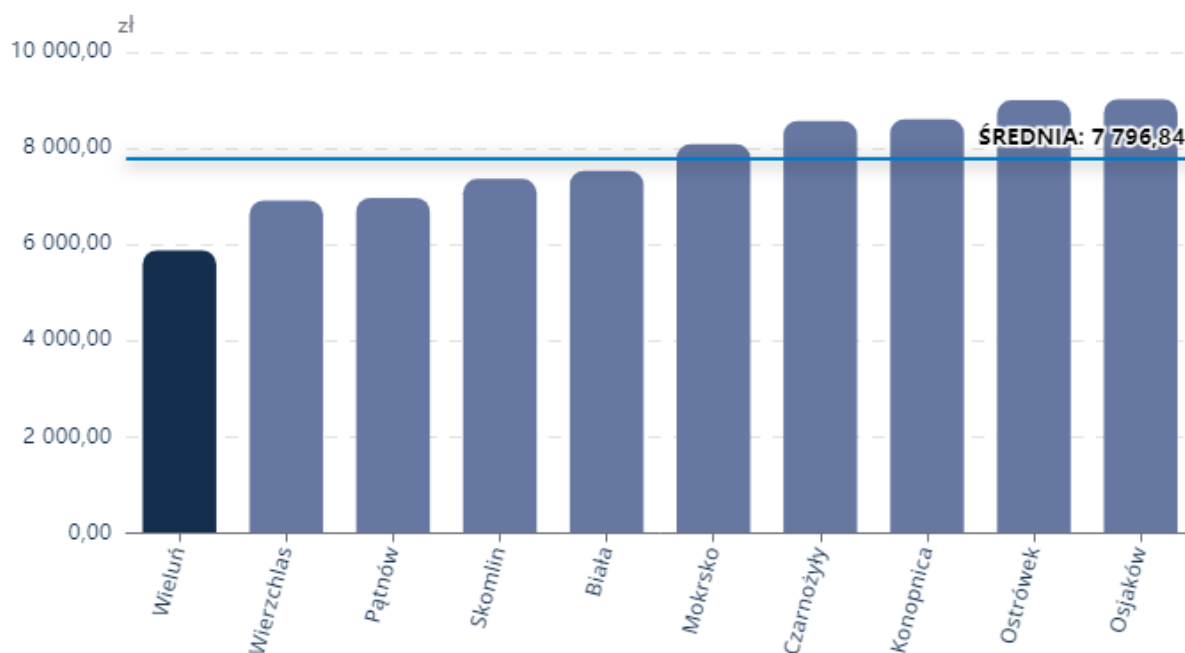
Zestawienie wpływów podatkowych za lata 2018-2022 przedstawiono w tabeli.

Tabela 16. Główne wpływy podatkowe za lata 2018-2022, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

	2017	2018	2019	2020	2021
DOCHODY PODATKOWE - PIT	29 735 982,00 zł	32 674 042,00 zł	31 774 235,00 zł	36 930 480,00 zł	35 438 873,46 zł
DOCHODY PODATKOWE - CIT	1 331 798,45 zł	1 619 471,17 zł	1 935 784,03 zł	2 227 467,19 zł	2 385 340,00 zł
DOCHODY PODATKOWE - PODATEK ROLNY	712 037,28 zł	718 858,03 zł	692 692,27 zł	711 370,34 zł	787 898,98 zł
DOCHODY PODATKOWE - PODATEK LEŚNY	67 598,80 zł	65 824,11 zł	66 761,04 zł	68 563,37 zł	73 062,98 zł
DOCHODY PODATKOWE - PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI	14 691 021,32 zł	15 477 576,82 zł	14 234 366,40 zł	16 285 017,55 zł	18 369 799,83 zł
DOCHODY PODATKOWE - PODATEK OD ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH	5 028 927,30 zł	5 533 793,80 zł	5 921 945,42 zł	6 093 800,01 zł	6 353 462,20 zł

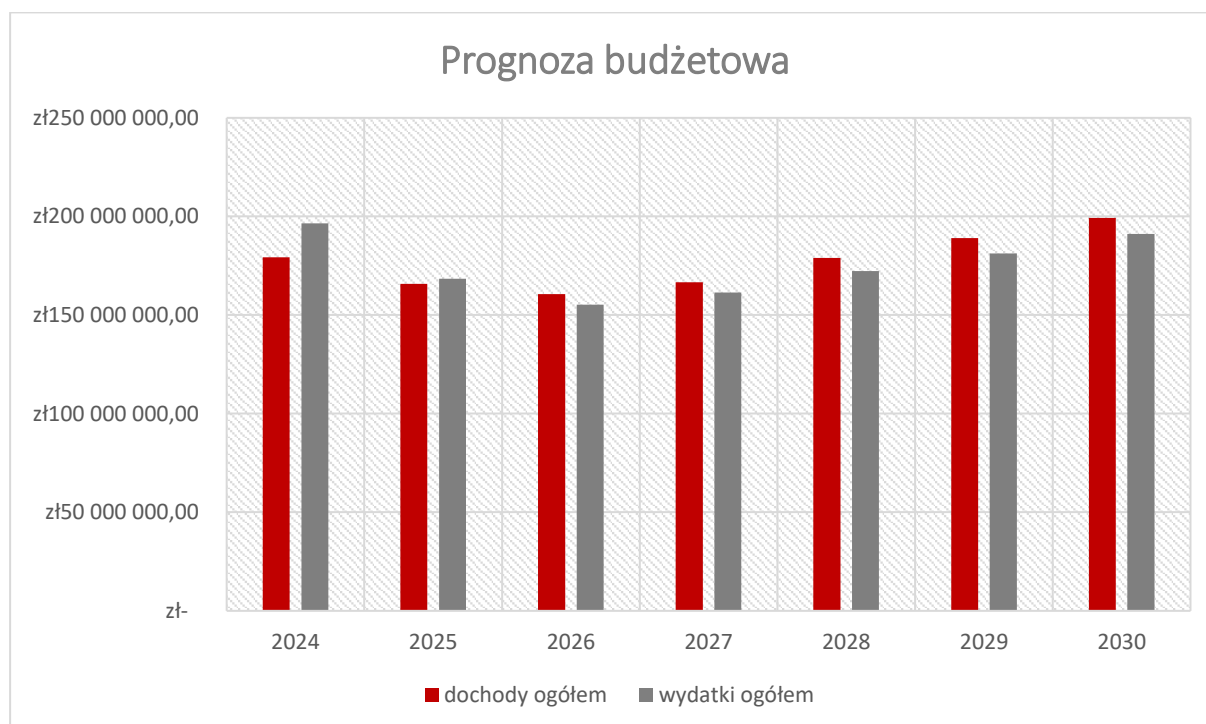
Nieopokojącym zjawiskiem jest wzrost wydatków bieżących, które wzrosły od 2015 r. z 95,7 mln zł do 147,4 mln zł w roku 2022. W szczególności na dalszy wzrost wydatków bieżących negatywnie rzutuje wzrost cen paliw i energii oraz wzrost kosztów wynagrodzeń.

Wskaźnik dochodów na jednego mieszkańca w roku 2022 wyniósł 5 881,10 zł i jak wskazują dane GUS, jest to jedna z niższych wartości zarówno w województwie. Średnia wojewódzka wynosi 7 973,47 zł, a powiatowa 7 796,84 zł.

Rysunek 54. Porównanie dochodów budżetowych na 1 mieszkańca, dane za rok 2022, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca

W latach 2015 – 2022 liczba mieszkańców Gminy spadła z 32 088 osób do 30 010, a więc o 2 078 osób. Dalszy spadek liczby mieszkańców przyczynić się może do pogorszenia sytuacji budżetowej Gminy, który będzie trudny do zrekompensowania z innych źródeł podatkowych. Prognozę budżetu na lata 2024–2030 sporządzony w oparciu o Wieloletnią Prognozę Budżetową, wskazuje wykres.

Rysunek 55. Prognoza budżetowa na lata 2024-2030, źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa

WNIOSKI Z DIAGNOZY FINANSÓW SAMORZĄDOWYCH

<i>OBSZAR</i>	<i>WNIOSKI</i>
STAN BUDŻETU	Sytuacja budżetowa Gminy jest stabilna. W latach 2015-2022 dochody wzrosły o ponad 40%. W najbliższych latach stan budżetu uzależniony będzie przede wszystkim od presji inflacyjnej –rosnących cen energii i stóp procentowych, które podnoszą poziom wydatków bieżących i koszty obsługi zadłużenia.
STRUKTURA PRZYCHODÓW	Wskaźnik dochodów na jednego mieszkańca w roku 2022 wyniósł 5 881,10 zł i jak wskazują dane GUS, jest to jedna z niższych wartości zarówno w województwie, jak i powiecie. W dużej mierze budżet opiera się na wpływach z podatku PIT, które wraz ze spadkiem liczby mieszkańców mogą maleć.
PROGNOZA BUDŻETOWA	Rosnące wpływy budżetowe z udziału w podatku CIT, nie rekompensują ubytku we wpływach w podatku PIT wynikającego z ogólnokrajowych ulg oraz spadku liczby mieszkańców. Dużym wsparciem dla utrzymania rosnących wpływów do budżetu jest podatek od środków transportu.

SPIS TABEL

Tabela 1. Charakterystyka punktów pomiarowych wód podziemnych badanych w ramach monitoringu regionalnego na terenie gminy Wieluń, źródło: dane WIOŚ	15
Tabela 2. Odczyn pH w punkcie monitoringowym gleb na terenie Gminy Wieluń, źródło: Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski.....	17
Tabela 3. Charakterystyka gleb na terenie Gminy Wieluń, źródło: Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski.....	18
Tabela 4. Liczba ludności na terenie województwa łódzkiego, powiatu wieluńskiego i Gminy Wieluń w latach 2017-2020, źródło: dane GUS	21
Tabela 5. Liczba mieszkańców na terenie Gminy Wieluń w podziale na płeć w latach 2010-2022, źródło: dane GUS.....	22
Tabela 6. Liczba mieszkańców na terenie Gminy Wieluń w podziale na grupy ekonomiczne w latach 2012-2022 źródło: dane GUS	24
Tabela 7. Struktura wielkości podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Wieluń, źródło: dane GUS	28
Tabela 8. Zbiorcza tabela klimatyczna dla Gminy Wieluń, źródło: climate-data.org	40
Tabela 9 Pomniki przyrody na terenie Gminy Wieluń, źródło: www.crfop.gods.gov.pl.....	43
Tabela 10. Zabytki na terenie Gminy Wieluń, źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi	52
Tabela 11. Natężenie ruchu na drogach krajowych, źródło: dane GDDKiA	60
Tabela 12. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w latach 2015-2022, źródło: dane GUS	66
Tabela 13. Charakterystyka sieci wodociągowej, źródło: dane GUS.....	67
Tabela 14. Powierzchnia terenów zielonych oraz nasadzenia, źródło: dane GUS	77
Tabela 15. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w latach 2021 – 2022, źródło: dane Gminy Wieluń.....	85
Tabela 16. Główne wpływy podatkowe za lata 2018-2022, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.....	111

SPIS ILUSTRACJI

Rysunek 1. Położenie Gminy Wieluń.....	7
Rysunek 2. Granice złóż na terenie Gminy Wieluń, źródło: https://wielun.e-mapa.net	11
Rysunek 3. Mapa JCWPd GW600082, źródło: http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW600082	14
Rysunek 4. Liczba mieszkańców Gminy Wieluń w latach 2010-2022, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).....	21
Rysunek 5. Zmiany liczby mieszkańców na terenie Gminy Wieluń w latach 2010-2022 w podziale na płeć	22
Rysunek 6. Liczba ludności w podziale na płci, dane na rok 2022, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca	23
Rysunek 7. Saldo migracji w latach 2011-2020, źródło: http://www.systemanaliz.pl	24
Rysunek 8. Łączny efekt migracji i przyrostu naturalnego w latach 2011-2020, źródło: http://www.systemanaliz.pl	24
Rysunek 9. Podmioty gospodarcze zarejestrowane na terenie Gminy Wieluń, źródło: dane GUS.....	27
Rysunek 10. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców – Gmina Wieluń na tle gmin regionu, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca	28
Rysunek 11. Liczba zatrudnionych na terenie Gminy Wieluń, lata 2015-2022, źródło: dane GUS	29
Rysunek 12. Liczba bezrobotnych, lata 2015-2023, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS	29
Rysunek 13. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym, lata 2011-2020, źródło: System monitorowania usług publicznych	30
Rysunek 14. Liczba osób trwale bezrobotnych, lata 2011-2021, źródło: System monitorowania usług publicznych.....	30
Rysunek 15. Liczba absolwentów szkół średnich, lata 2011-2020, źródło: System monitorowania usług publicznych	31
Rysunek 16. Stopa bezrobocia w Wieluniu na tle gmin regionu, źródło: System monitorowania usług publicznych	32
Rysunek 17. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na terenie powiatu wieluńskiego, lata 2011-2020, źródło: System monitorowania usług publicznych.....	32
Rysunek 18. Przeciętne wynagrodzenia - średnie wojewódzkie na koniec roku 2022, źródło: www.wynagrodzenia.pl	33
Rysunek 19. Liczba uczniów w szkołach średnich na 1000 mieszkańców, źródło: System monitorowania usług publicznych	34
Rysunek 20. Dostępne obszary inwestycyjne w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Rysunek 21. Wykres temperatur dla Gminy Wieluń, źródło: climate-data.org	38
Rysunek 22. Wykres opadów dla Gminy Wieluń, źródło: climate-data.org	38
Rysunek 23. Wykres średniego nasłonecznienia dla Wielunia, źródło: climate-data.org	39
Rysunek 24. Przebieg Korytarza ekologicznego na terenie Gminy Wieluń, źródło: opracowanie własne	41
Rysunek 25. Stan jakości powietrza – maksymalne poziomy stężenie zanieczyszczenia tlenkami siarki, źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021.....	45
Rysunek 26. Stan jakości powietrza – poziomy stężenie zanieczyszczenia tlenkami azotu, źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021.....	46
Rysunek 27. Stan jakości powietrza – poziomy stężenie zanieczyszczenia pyłem PM _{2,5} źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021.....	47

Rysunek 28. Stan jakości powietrza – poziomy stężenie zanieczyszczenia pyłem PM10 źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021.....	48
Rysunek 29. Stan jakości powietrza – poziomy stężenie zanieczyszczenia B(a)P źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021.....	49
Rysunek 30. Obszary zagrożenia powodziowego na terenie Gminy, źródło: https://wody.isok.gov.pl	50
Rysunek 31. Obszary zagrożenia suszą na terenie Gminy, źródło: https://wody.isok.gov.pl	51
Rysunek 32. Rozmieszczenie zabytków wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi, źródło: zabytek.gov.pl	54
Rysunek 33. Mapa tożsamości regionalnej województwa łódzkiego, źródło: https://www.lodzkie.pl/files/WPOnZ_2020-2023.pdf	56
Rysunek 34. Układ komunikacyjny Gminy Wieluń, źródło: Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej.....	59
Rysunek 35. Przebieg potoków ruchu źródło: Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej.....	61
Rysunek 36. Mapa tras komunikacji autobusowej w Wieluniu źródło: Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej.....	62
Rysunek 37. Rozpływ potoków pasażerskich, źródło: Studium Transportowe dla miasta Wieluń wraz z koncepcją tras rowerowych oraz projektem planu zrównoważonej mobilności miejskiej.....	63
Rysunek 38. Odsetek korzystających z sieci kanalizacyjnej, źródło: System monitorowania usług publicznych.....	66
Rysunek 39. Strefy energetyczne w Polsce - energia wiatru, źródło: https://www.elektro.info.pl/galeria/zdjecie/88727,rys-1-strefy-energetyczne-wiatru-w-polsce-10-1	68
Rysunek 40. Mapa nasłonecznienia Polski, źródło: www.solarisgis.com	71
Rysunek 41. Wskaźnik długości ścieżek rowerowych na 100 km ² powierzchni, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca.....	75
Rysunek 42. Wskaźnik przestępczości (liczba spraw na 10 tys. mieszkańców) w latach 2013-2020, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca.....	80
Rysunek 43. Liczba wypadków przy pracy w latach 2011-2020 źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca.....	81
Rysunek 44. Dane organizacyjne szkół i przedszkoli za rok szkolny 2021/2022 i 2022/2023, źródło: dane Gminy Wieluń.....	100
Rysunek 45. Liczba dzieci w przedszkolach (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).....	101
Rysunek 46. Współczynnik skolaryzacji w przedszkolach, źródło: System monitorowania usług publicznych.....	101
Rysunek 47. Liczba dzieci w wieku przedszkolnym przypadająca na jeden etat nauczyciela, źródło: System monitorowania usług publicznych.....	102
Rysunek 48. Liczba dzieci w szkołach podstawowych, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.....	102
Rysunek 49. Współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych, źródło: System monitorowania usług publicznych..	103
Rysunek 50. Zestawienie wyników egzaminów po szkole podstawowej, źródło: dane Gminy Wieluń.....	103
Rysunek 51. Liczba uczniów - licea ogólnokształcące,(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.....	104
Rysunek 52. Liczba uczniów – szkoły zawodowe, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.....	106
Rysunek 53. Przegląd sytuacji budżetowej za lata 2015-2022, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS .	109

Rysunek 54. Koszty obsługi długu w latach 2015-2022, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS	110
Rysunek 55. Porównanie dochodów budżetowych na 1 mieszkańca, dane za rok 2022, źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca.....	112
Rysunek 56. Prognoza budżetowa na lata 2024-2030, źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa	112

Urząd Miejski w Wieluniu
plac Kazimierza Wielkiego 1
98-300 Wieluń

<https://um.wielun.pl>

Załącznik II
do Strategii Rozwoju Gminy Wieluń
na lata 2024 - 2030

*Raport z badania
ankietowego*

ZAMAWIAJĄCY

Gmina Wieluń

pl. Kazimierza Wielkiego 1
98-300 Wieluń

WYKONAWCA

Grupa CDE

Grupa CDE Sp. z o.o.

ul. Powstańców Śląskich 1
43-190 Mikołów
tel.: 32 326 78 17
e-mail: biuro@ekocde.pl

OPRACOWANIE

Jakub Kmieć

Kamil Krzoski

Michał Mroskowiak

PODSUMOWANIE ANKIETYZACJI

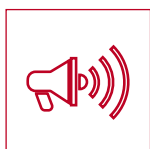
TERMIN

kwiecień – maj 2022 r.

FORMA

Ankieta elektroniczna i papierowa

PROMOCJA

Profil Facebook, strony internetowe lokalnych portali

LICZBA ANKIET

143 ankiety elektroniczne

166 ankiet papierowych

309 ankiet łącznie

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	5
Ocena warunków życia w Gminie	8
Identyfikacja problemów.....	21
Atuty Gminy Wieluń	27
Priorytety rozwojowe	32
Podsumowanie	35
Wzór ankiety	36

Wprowadzenie

Ankieta opracowana przez Grupę CDE Sp. z o.o. (wykonawca dokumentu), służyła poznaniu opinii mieszkańców Gminy Wieluń, w zakresie aktualnej kondycji Gminy oraz oczekiwań w zakresie kierunków jej przyszłego rozwoju. W trakcie ankietyzacji wpłynęło łącznie 309 odpowiedzi. Zaprezentowana w dalszej części analiza przedstawia zsumowane wyniki przeprowadzonego badania.

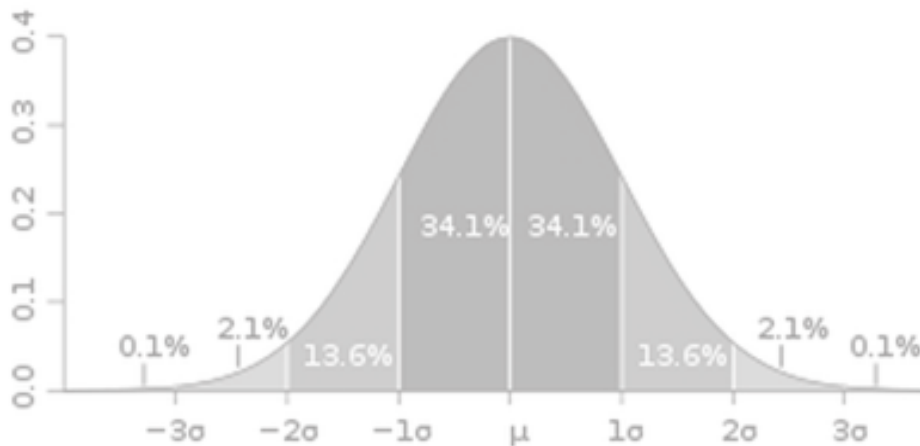
Wzór ankiety został przedstawiony na końcu niniejszego raportu z ankietyzacji

CHARAKTERYSTYKA GRUPY BADAWCZEJ

- Ankietowani to w 46,5% mężczyźni, a w 53,5% kobiety.
- Najliczniejszą grupę stanowią osoby pomiędzy 27 a 65 rokiem życia (51,7% badanych). Następną grupą są osoby w wieku powyżej 65 roku życia (37,3% badanych). Osoby najmłodsze (do osiemnastego roku życia i pomiędzy 18 a 27 rokiem życia) łącznie stanowiły 11% ankietowanych.
- Zdecydowaną większość ankiet (75,2%), wypełnili mieszkańcy Miasta Wieluń,
- W zakresie wykształcenia 54,0% wskazało jako posiadane „wykształcenie wyższe”, 34,5% „wykształcenie średnie”, 8,3% „zasadnicze zawodowe”, 1,9% „wykształcenie podstawowe”, a 1,2% „gimnazjalne”.

METODOLOGIA

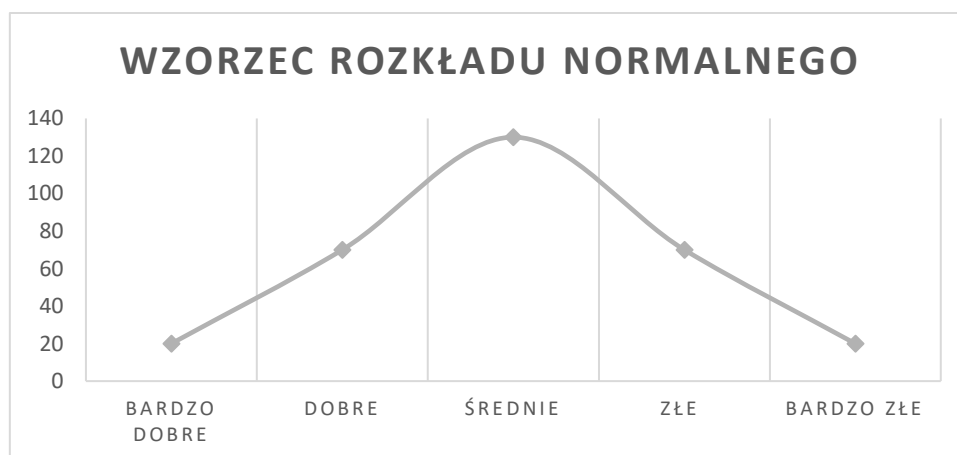
W części pytań w których możliwe było wybranie opcji od skrajnie pozytywnych do negatywnych, do analizy wyników wykorzystano zasadę rozkładu normalnego. Nazwa "rozkład normalny" odnosi się do sytuacji normalności, czyli przypadku, który jest najliczniej reprezentowany w społeczeństwie, przypadki zaniżające średni poziom, bądź zawyżające są o wiele mniej liczne.

Rysunek 1 Wykres tzw. rozkładu normalnego

Na tej podstawie stwierdzić można, że spodziewanymi, najliczniej występującymi w ankietach odpowiedziami powinny być te o charakterze neutralnym (ocena średnia lub przeciętna), wskazujące, że oceniany element życia gminy nie budzi szczególnych emocji. Przeniesienie ciężaru odpowiedzi w stronę pozytywną (powyżej oczekiwań) lub negatywną (poniżej oczekiwań), rodzi potrzebę skomentowania i zastanowienia się nad przyczyną takiego stanu rzeczy.

Modelowy rozkład normalny dla badania ankietowego wskazuje wykres zamieszczony poniżej. Jest on tłem analizy dla wszystkich zebranych danych.

Rysunek 2 Wzorzec rozkładu normalnego dla badania ankietowego

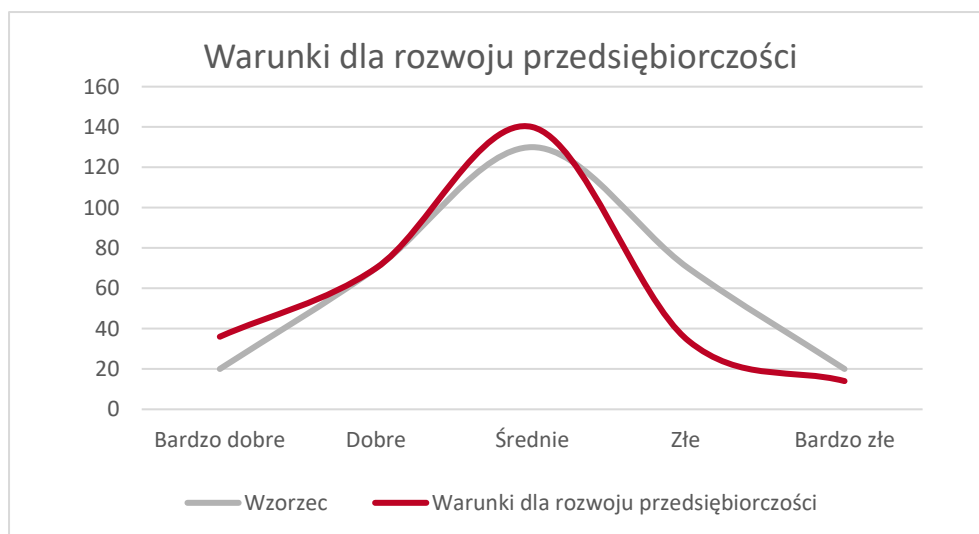
OCENA WARUNKÓW ŻYCIA W GMINIE

Ocena warunków życia w Gminie

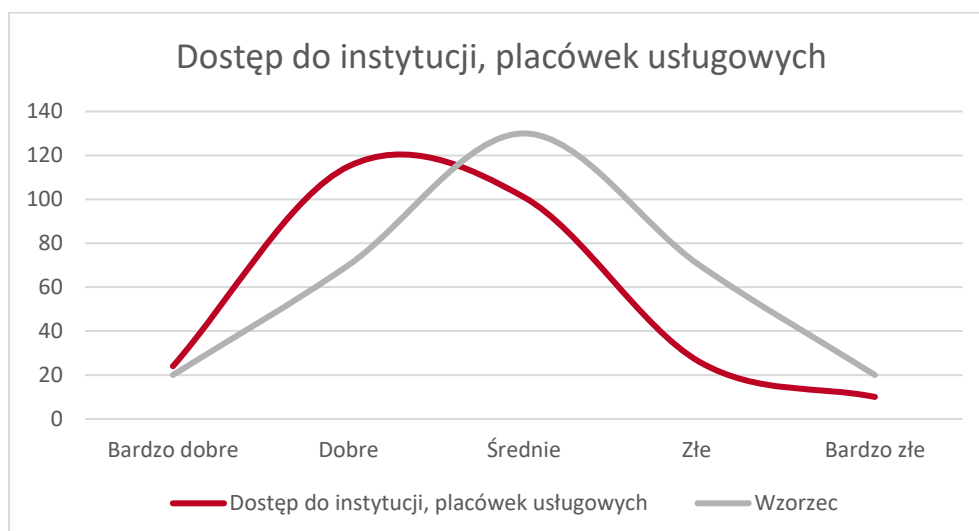
WARUNKI DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Struktura odpowiedzi z lekką przewagą opinii pozytywnych nad negatywnymi, wskazuje na pozytywną ocenę warunków rozwoju przedsiębiorczości.

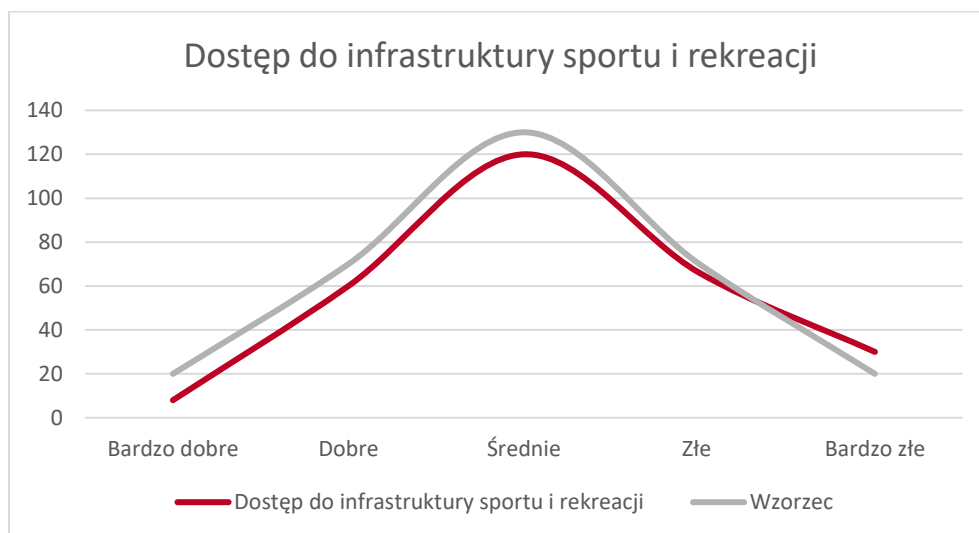
DOSTĘP DO INSTYTUCJI I PLACÓWEK USŁUGOWYCH

Struktura odpowiedzi wskazuje na przewagę pozytywnych opinii na temat dostępu do instytucji i placówek usługowych. Prawie 1/3 wszystkich ankietowanych oceniła dostęp jako dobry lub bardzo dobry.

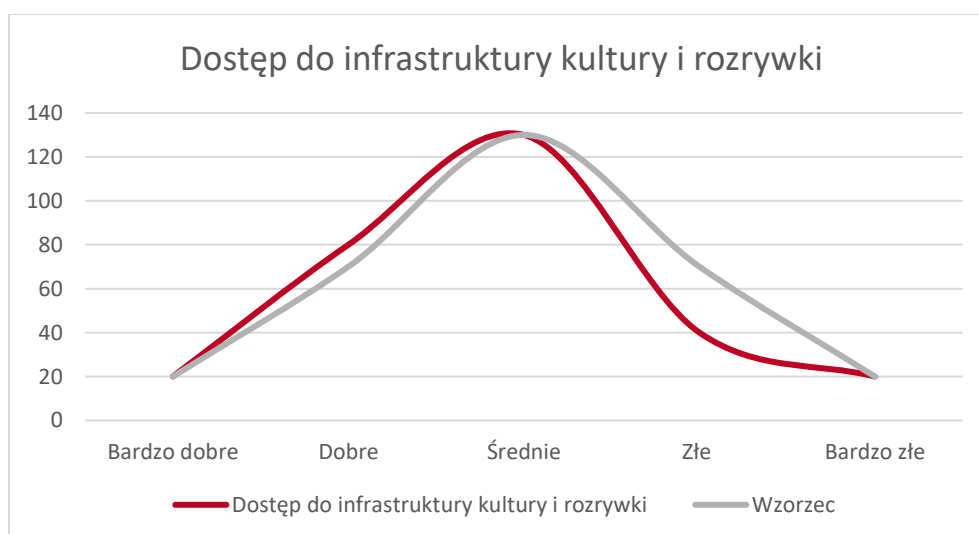
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI

Struktura odpowiedzi wskazuje na stosunkowo dobry dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji. Równocześnie, w pytaniu o najbardziej oczekiwane inwestycje, wśród tych o najwyższym priorytecie wskazywano infrastrukturę sportową i rekreacyjną. Uzyskane w tym zakresie pokazują, że rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej jest jednym z priorytetów mieszkańców.

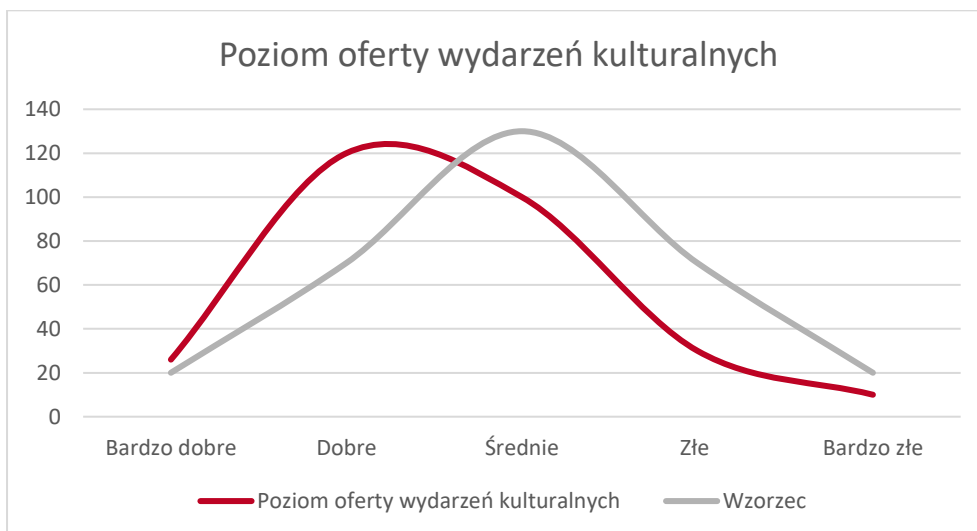
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI

Struktura odpowiedzi z lekką przewagą opinii pozytywnych nad negatywnymi, wskazuje na pozytywną ocenę do infrastruktury kultury i rozrywki.

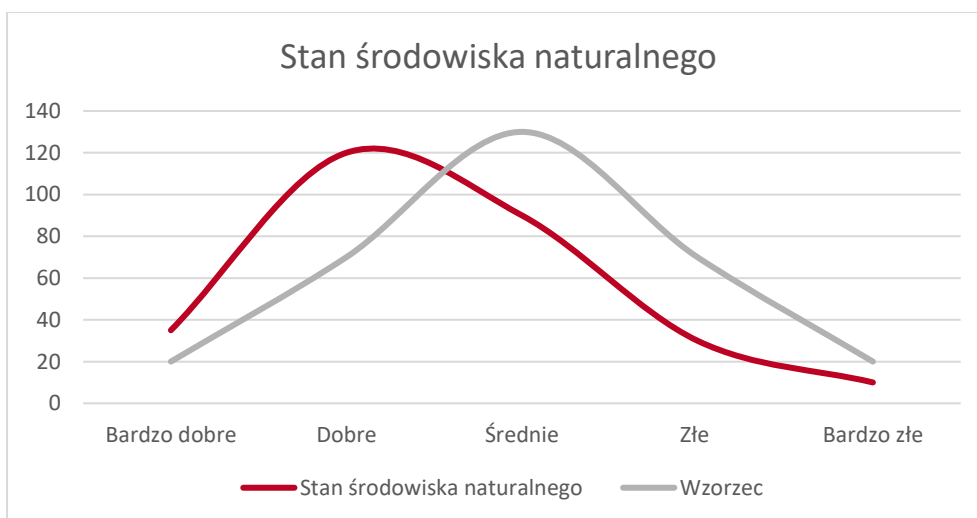
POZIOM OFERTY WYDARZEŃ KULTURALNYCH

Z pytaniem o dostępność infrastruktury koreluje pytanie o poziom oferty wydarzeń. Struktura odpowiedzi jest pozytywna i oferta wydarzeń kulturalnych jest oceniana dobrze.

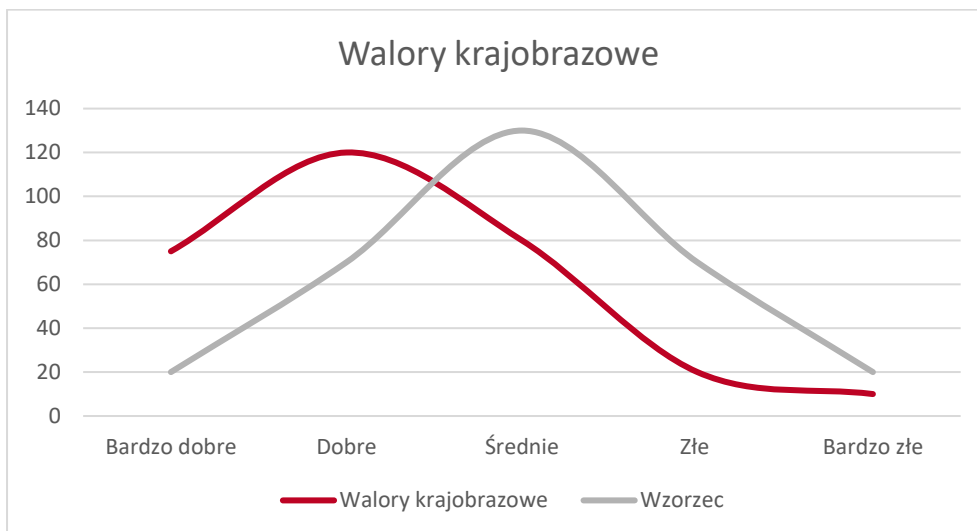
STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Odpowiedzi dotyczące stanu środowiska naturalnego w większości miały charakter bardzo pozytywny. Pozytywny odbiór środowiska naturalnego przez ankietowanych potwierdza kolejna część ankiety – walory przyrodnicze i krajobrazowe są wskazywane jako jeden z największych atutów Gminy.

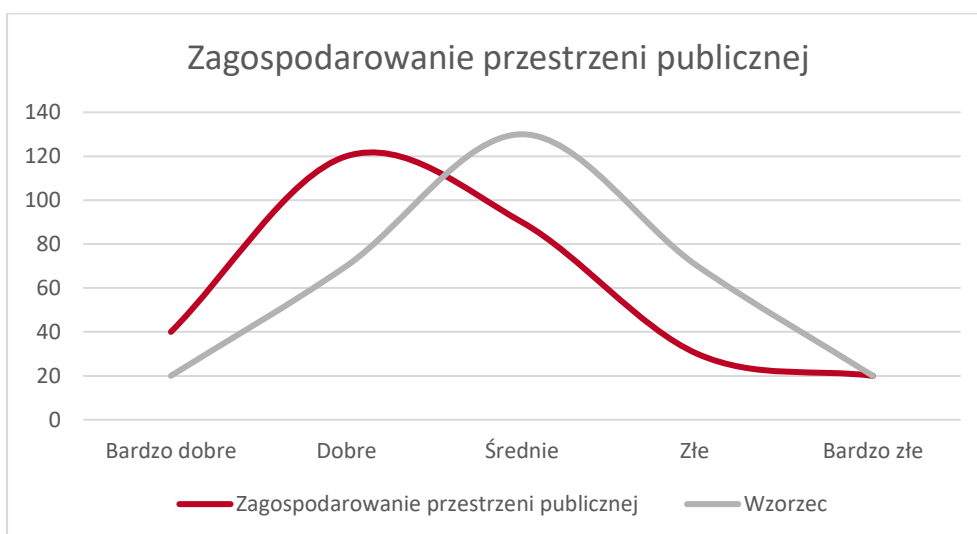
WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory krajobrazowe oceniane są zdecydowanie pozytywnie. Prawie $\frac{3}{4}$ wszystkich ankietowanych ocenia je bardzo dobrze. W ankiecie odpowiedzi „ocena zła” lub „ocena bardzo zła”, pojawiały się tylko sporadycznie.

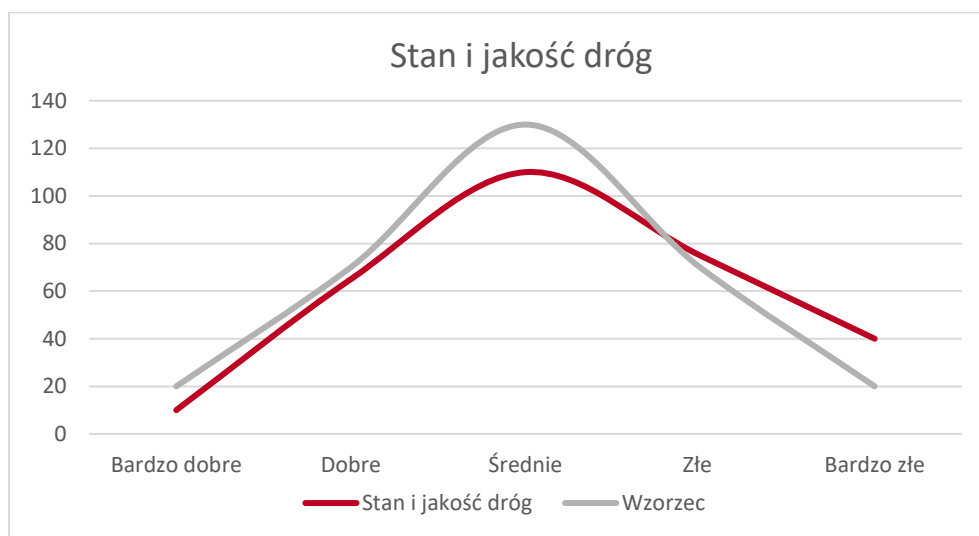
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

W przypadku zagospodarowania przestrzeni publicznej zauważalna jest przewaga odpowiedzi pozytywnych nad negatywnymi, co wskazuje na dodatnią ocenę obecnego stanu zagospodarowania przestrzeni w Gminie.

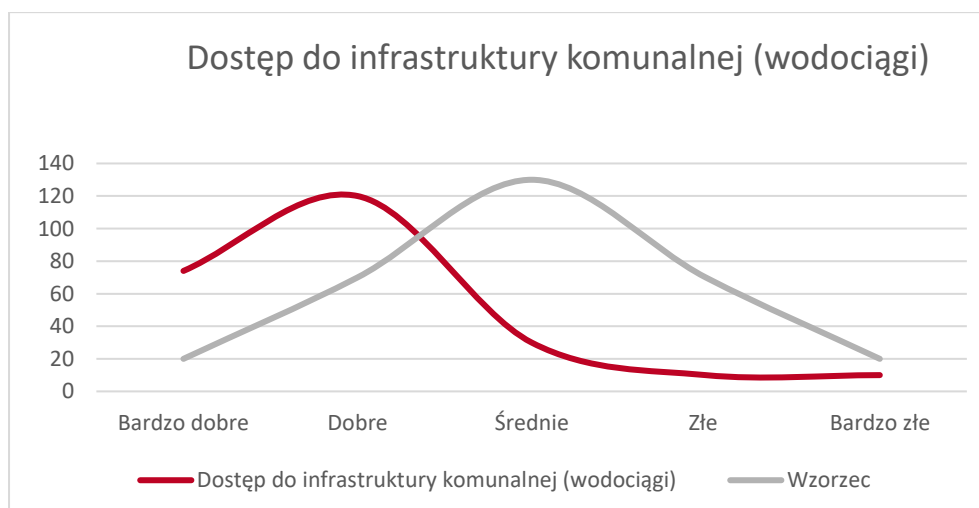
STAN I JAKOŚĆ DRÓG

Rozkład odpowiedzi oceniających stan i jakość dróg wskazują na umiarkowanie negatywną ocenę infrastruktury drogowej (znacząca jest jednak liczba odpowiedzi „bardzo złe”). Oczekiwania co do poprawy stanu infrastruktury drogowej widoczne są również w inwestycjach, które ankietowani wskazali jako priorytetowe (budowa i remont dróg, ścieżek rowerowych).

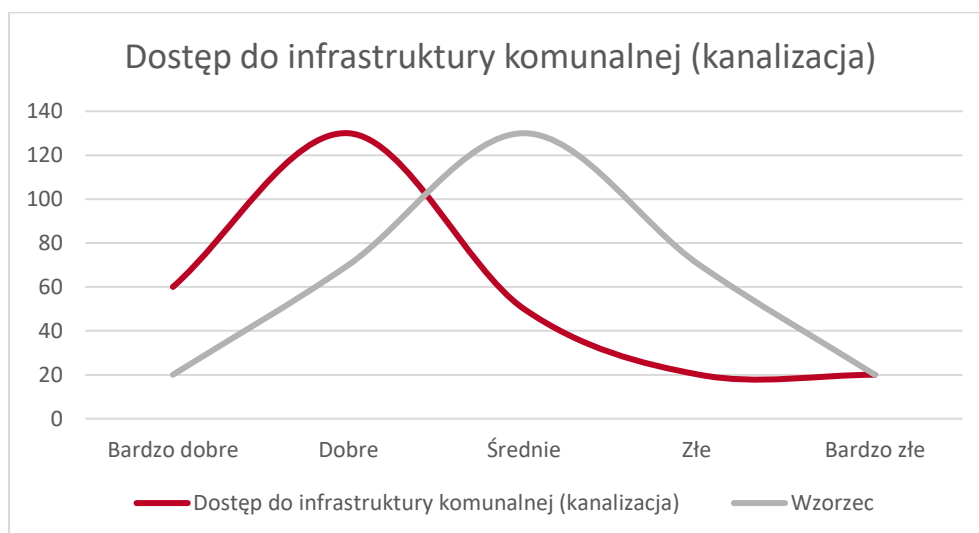
WODOCIĄGI

Dostępność do infrastruktury wodociągowej jest zdecydowanie pozytywny, co wynika z wysokiego współczynnika pokrycia Gminy dostępnością do sieci wodociągowej.

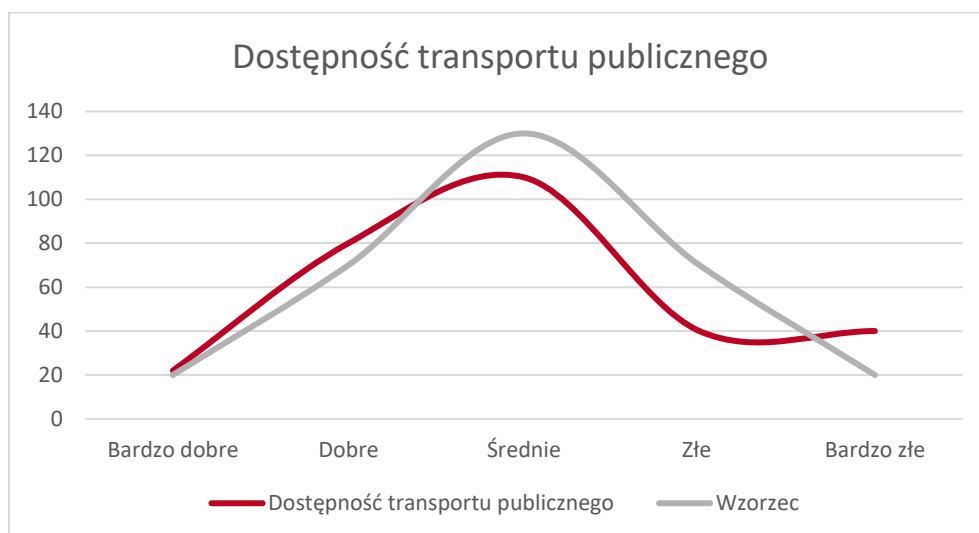
KANALIZACJA

W pytaniu o dostępność infrastruktury kanalizacyjnej wyraźnie odznacza się duży odsetek odpowiedzi doby i bardzo dobry. Jest jednak ciągle grupa mieszkańców która negatywnie ocenia stan infrastruktury kanalizacyjnej.

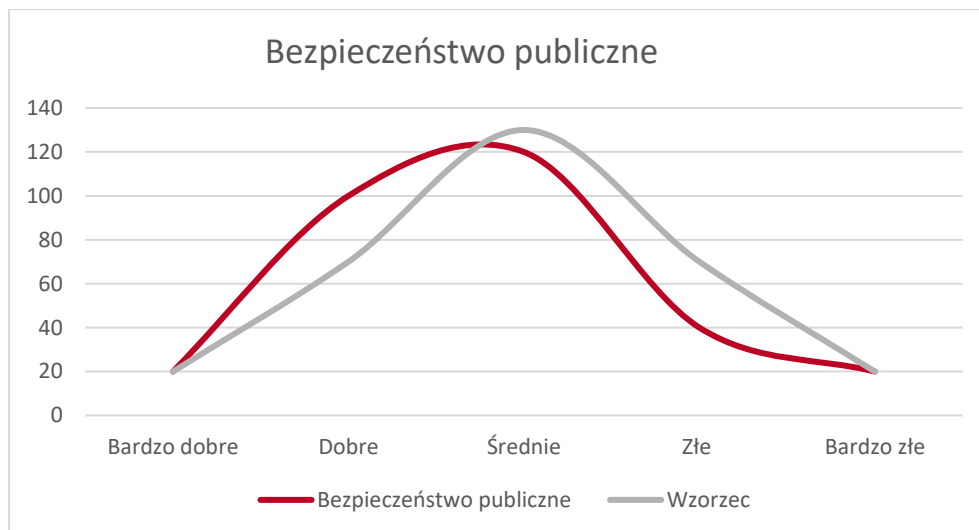
DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTU PUBLICZNEGO

Rozkład odpowiedzi oceniających poziom dostępności transportu publicznego wskazuje na ocenę neutralną, jest jednak grupa mieszkańców, która określa stan transportu publicznego bardzo źle.

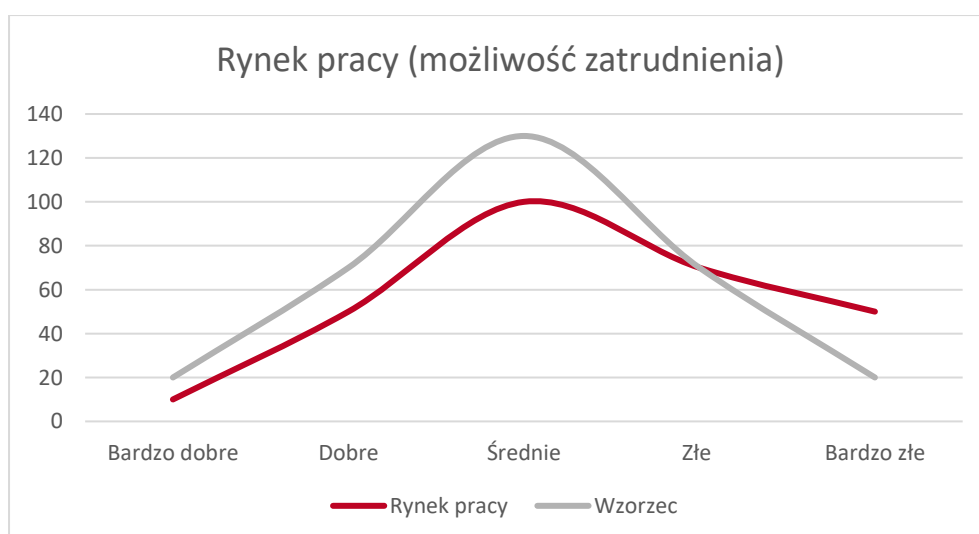
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Bezpieczeństwo publiczne oceniane jest bardzo wysoko – zauważalna jest duża przewaga odpowiedzi pozytywnych nad negatywnymi.

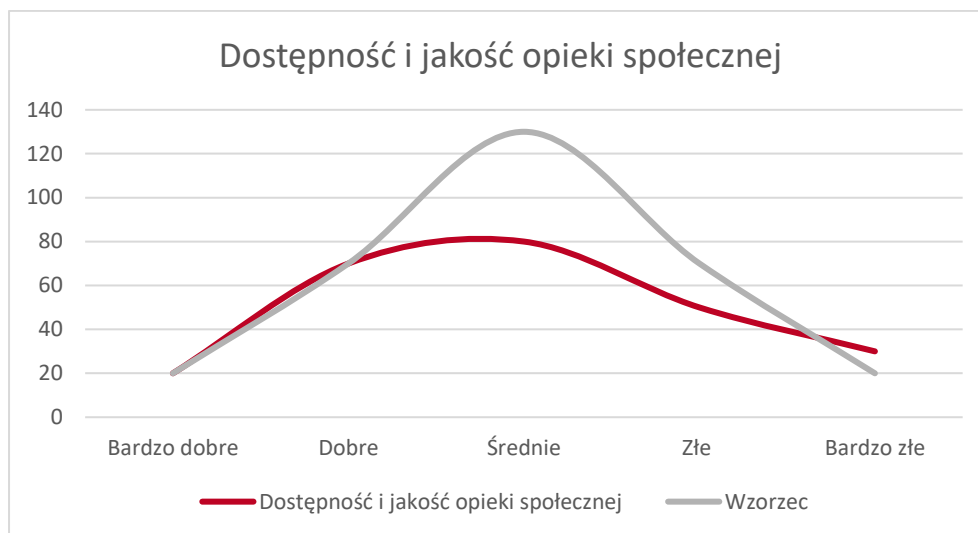
RYNEK PRACY

Rozkład odpowiedzi oceniających rynek pracy w Wieluniu, jest zbliżony do neutralnego jednak z przewagą odpowiedzi negatywnych. W pytaniu dotyczącym wizji rozwoju, ankietowani wskazali niemalże w równym stopniu, oczekiwania, aby obok atrakcyjności osiedleńczej, Wieluń był centrum rozwoju miejsc pracy.

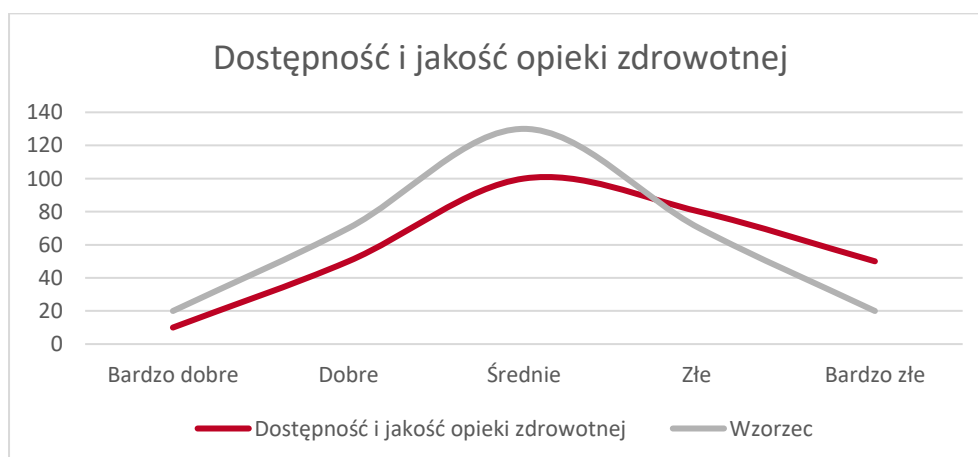
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI SPOŁECZNEJ

Struktura odpowiedzi oceniających dostępność i jakość opieki społecznej są bardzo zbliżone do neutralnej, a wypłaszczenie wykresu wynika z mniejszej ilości odpowiedzi. Część ankietowanych wskazywało, że nie ma zdania, co oznacza, że prawdopodobnie nigdy nie korzystało z opieki społecznej.

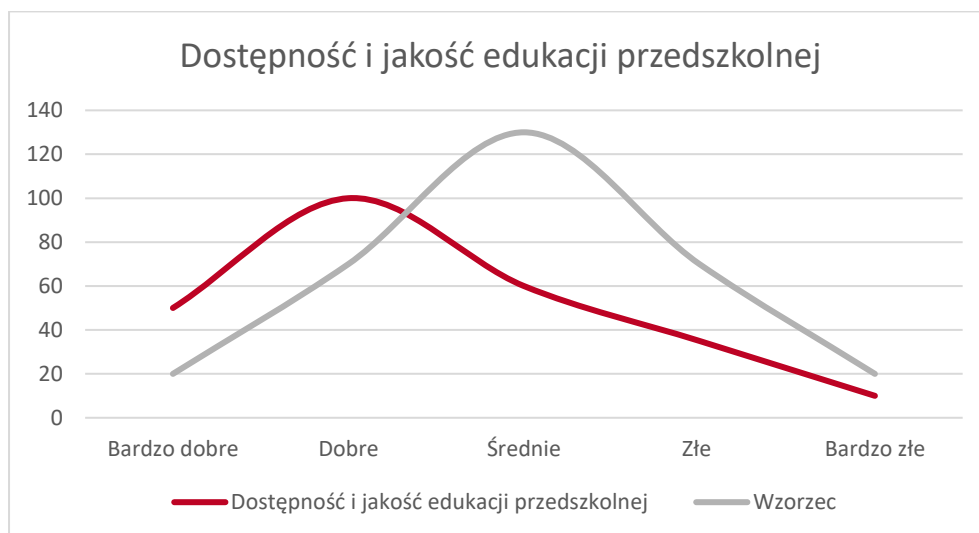
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Zwłaszcza w obecnej sytuacji pandemicznej, jakość opieki zdrowotnej oceniana jest generalnie źle w przekroju całego społeczeństwa. Jak wskazują sondaże ogólnokrajowe, ponad 2/3 badanych źle lub bardzo źle ocenia jakość opieki zdrowotnej w kraju. Na tym tle wyniki ankietyzacji wydają się delikatnie pozytywnie od średniej krajowej. Ankietowani w swoich odpowiedziach wskazują na stosunek zbliżony do neutralnego z małą przewagą odpowiedzi negatywnych.

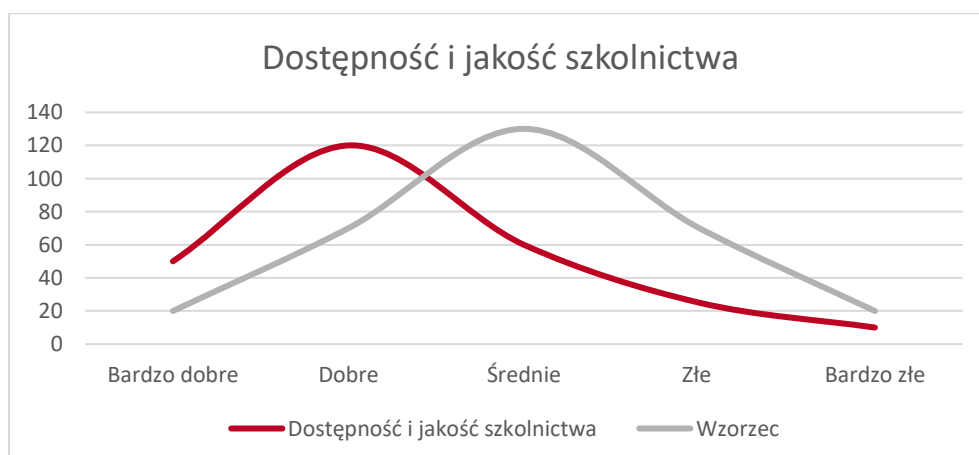
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ

Na pytanie dotyczące oceny dostępności i jakości edukacji przedszkolnej udzielono odpowiedzi zdecydowanie pozytywnej. Co ciekawe, pomimo bardzo pozytywnego ogólnego odbioru tej strefy funkcjonowania Gminy, ok. 10% ankietowanych wskazało na złą lub bardzo złą jakość edukacji przedszkolnej, może to wynikać z indywidualnych doświadczeń badanych.

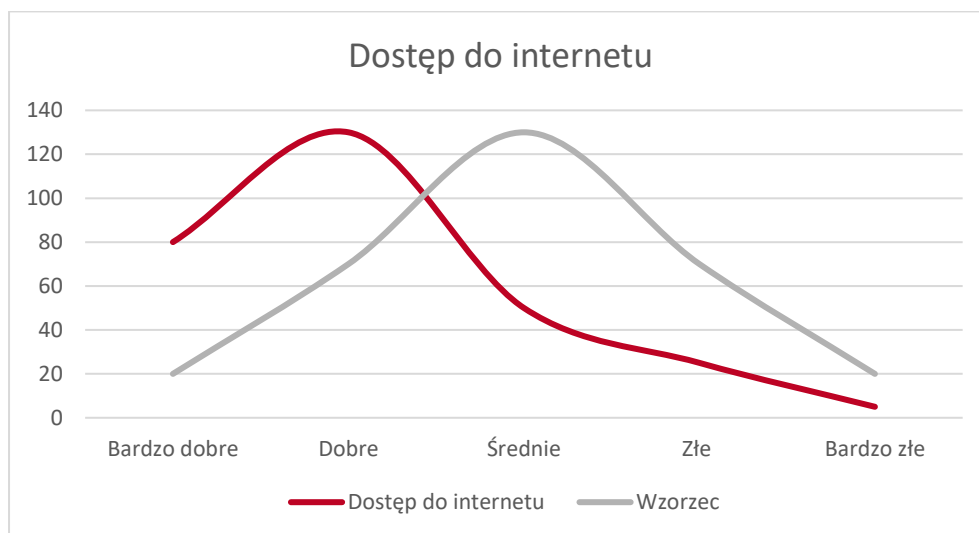
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA

Ankietowani bardzo pozytywnie oceniają dostępność i jakość szkolnictwa. Wysoka jakość i dostępność edukacji są jednym z kluczowych elementów funkcjonowania Gminy, które decydują o wyborze miejsca zamieszkania przez młode pokolenia, co stanowi również szczególnie istotną sferę stałej dbałości ze strony samorządu.

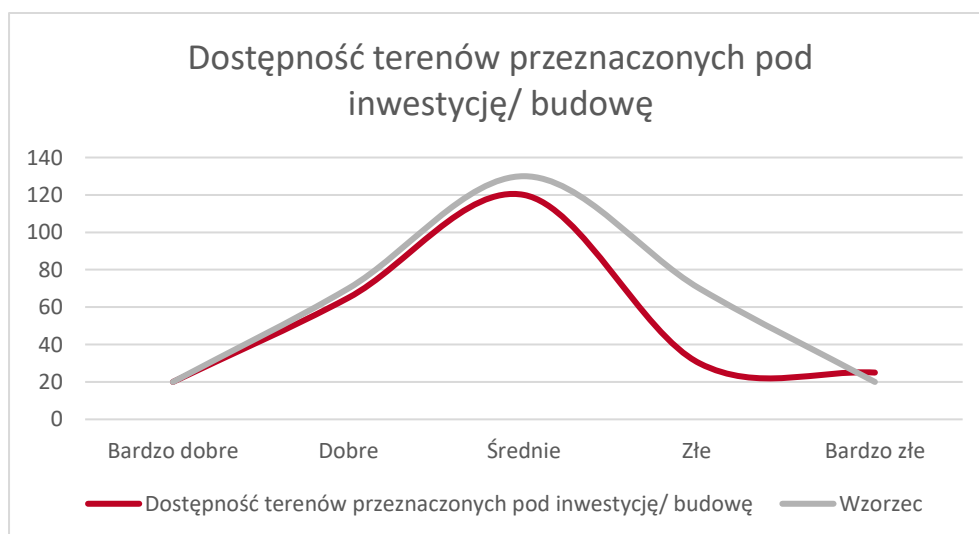
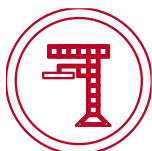
DOSTĘP DO INTERNETU

Choć struktura odpowiedzi wskazuje na ogólne zadowolenie z dostępności do Internetu, to warty odnotowania jest ok. 5% wskaźnik osób bardzo niezadowolonych. Wskazuje to na występowanie na terenie Gminy „białych plam” – czyli obszarów, w których brak zasięgu sieci bezprzewodowej, czy też dostępu do linii światłowodowej.

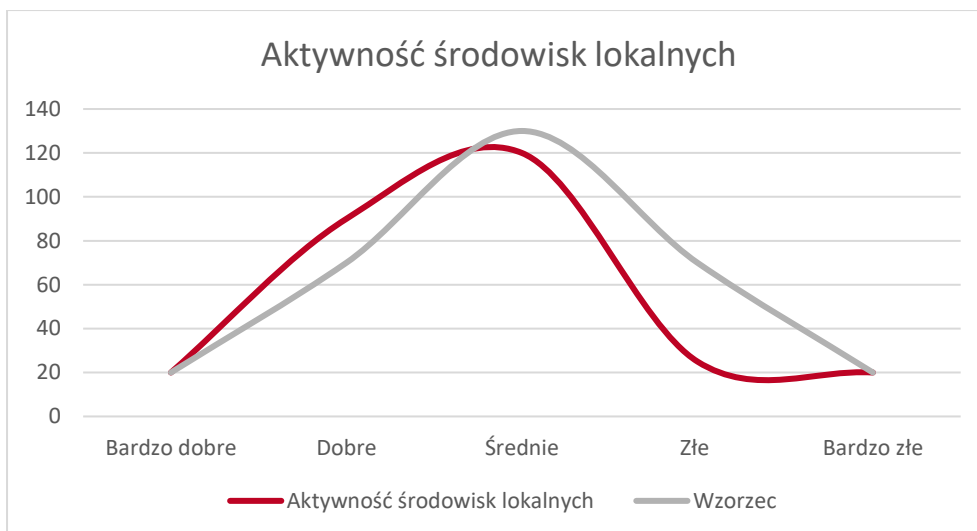
DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD INWESTYCJĘ

Dostępność terenów inwestycyjnych w Gminie jest ogólnie oceniana dobrze, jednak warty zauważenia jest duży odsetek odpowiedzi „bardzo zła” (ok. 8 % wszystkich odpowiedzi).

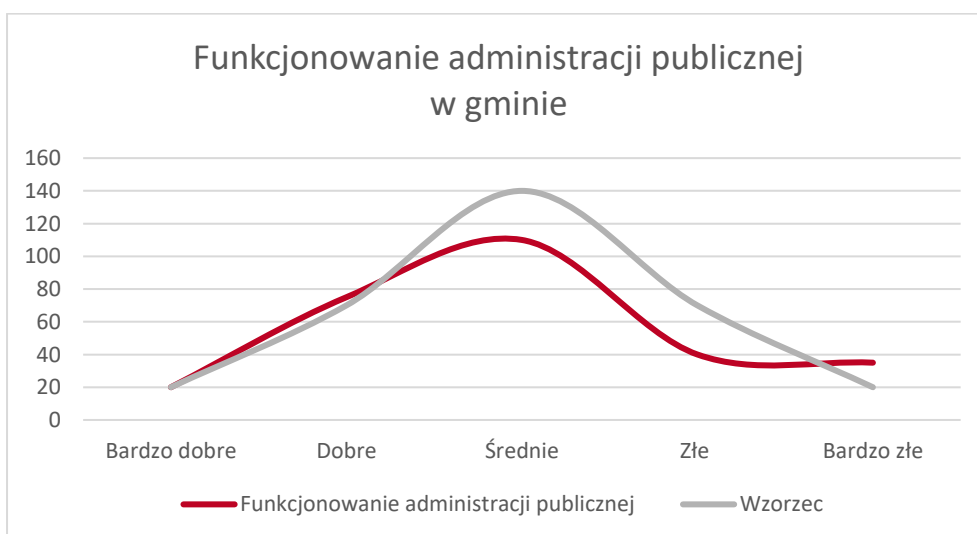
AKTYWNOŚĆ ŚRODOWISK LOKALNYCH

W pytaniu tym, aż 15% ankietowanych wskazało odpowiedź: nie mam zdania, co sugeruje, brak ich kontaktu z działalnością aktywistów lokalnych. Spośród udzielonych odpowiedzi widoczna jest raczej neutralna ocena działalności środowisk lokalnych z delikatnie pozytywną tendencją. 1/3 wszystkich udzielonych odpowiedzi dotyczyło oceny „dobrej”.

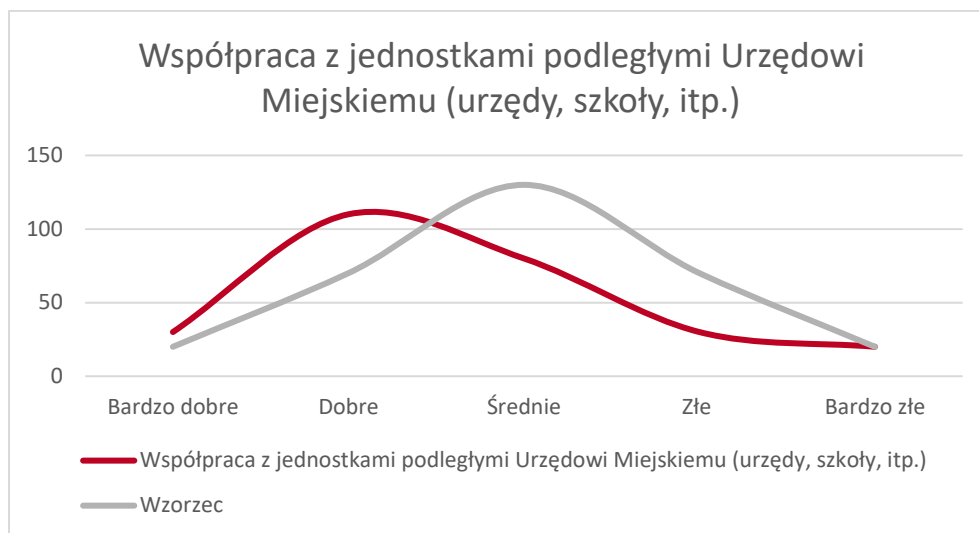
FUNKCJONOWANIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Funkcjonowanie administracji publicznej oceniane jest stosunkowo neutralnie, a wypłaszczenie wykresu wynika z mniejszej ilości odpowiedzi. Część ankietowanych wskazywało, że nie ma zdania w badanej materii.

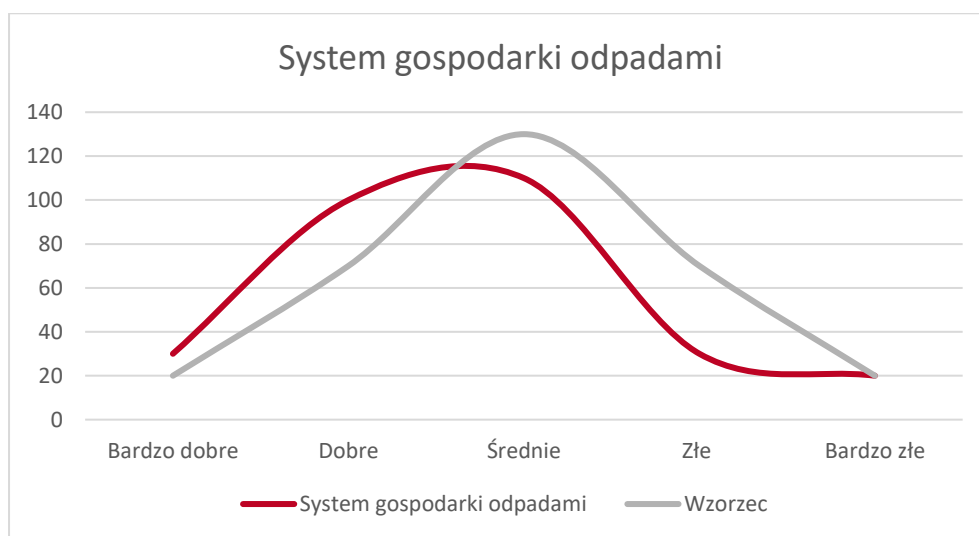
WSPÓŁPRACA Z JEDNOSTKAMI PODLEGLYMI URZĘDOWI MIEJSKIEMU

Doświadczenie ankietowanych z zakresu współpracy z jednostkami podległymi Urzędowi Miejskiemu, z wyjątkiem indywidualnych przypadków jest oceniane pozytywnie, w stopniu lepszym niż ogólna ocena funkcjonowania administracji publicznej w Gminie.

SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

Ocena systemu gospodarki jest stosunkowo dobra. Choć w wielu miastach i gminach koszty wywozu odpadów, czy też standard ich odbioru budzą gorące dyskusje, to w przypadku Wielunia, oceny negatywne nie wykraczają zbytnio poza zakres rozkładu normalnego.

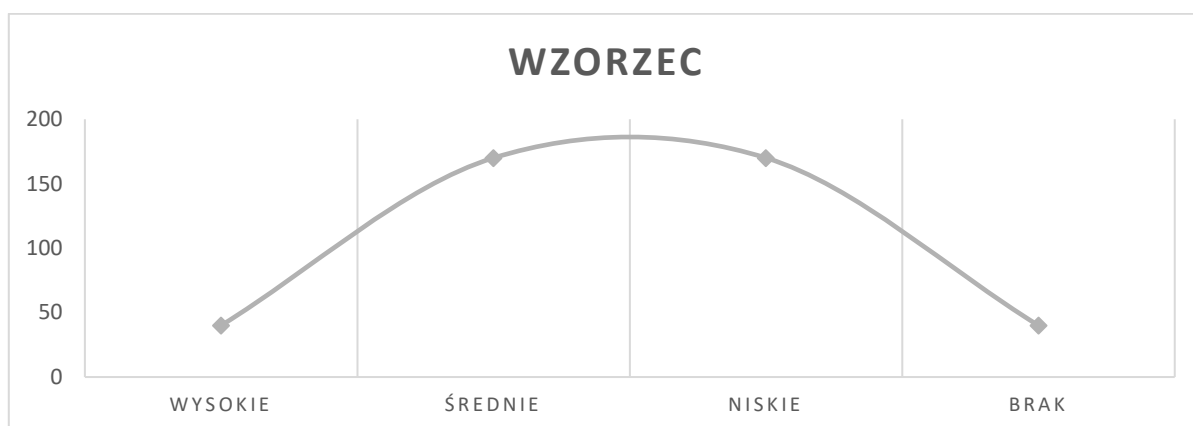

Identyfikacja problemów

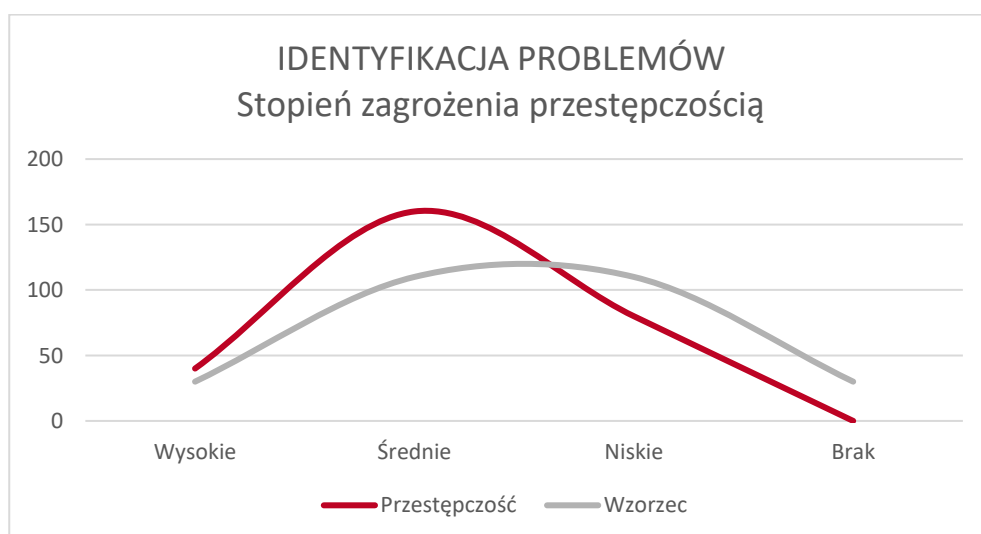
Identyfikacja problemów

Również w przypadku oceny wyników ankietyzacji związanej z problemami z jakimi może borykać się lub boryka Wieluń, posłużono się krzywą rozkładu normalnego, której przebieg wskazano na wykresie poniżej. Odniesienie odpowiedzi ankietowanych do takiego wzorca pozwala określić, na ile odczucia i doświadczenia osób biorących udział w ankietyzacji odbiegają od sytuacji neutralnej oraz stwierdzić, jak wysoki powinien być priorytet interwencji w poszczególnych obszarach problemowych funkcjonowania jednostki administracyjnej.

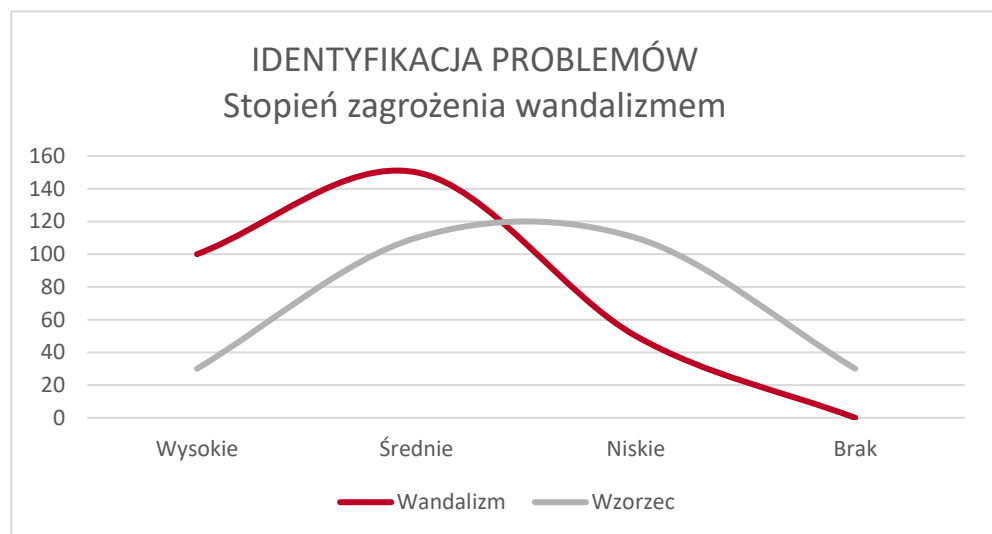
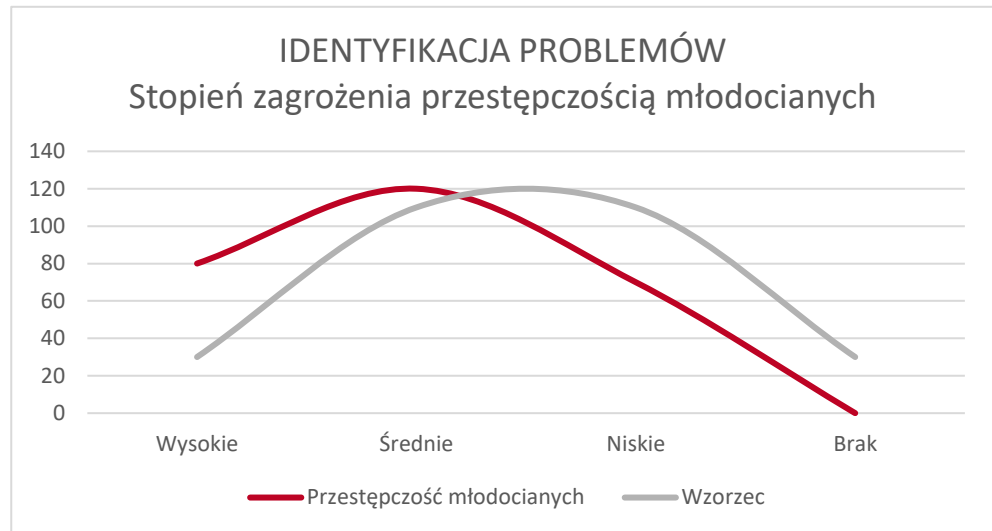

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Na grupę pytań dotyczącą zagadnień związanych z bezpieczeństwem publicznym składa się identyfikacja stopnia zagrożenia takimi problemami jak przestępczość, przestępczość młodocianych oraz wandalizm. Ankietowani mieszkańcy wskazywali wysoki i średni poziom zagrożenia przestępczością.

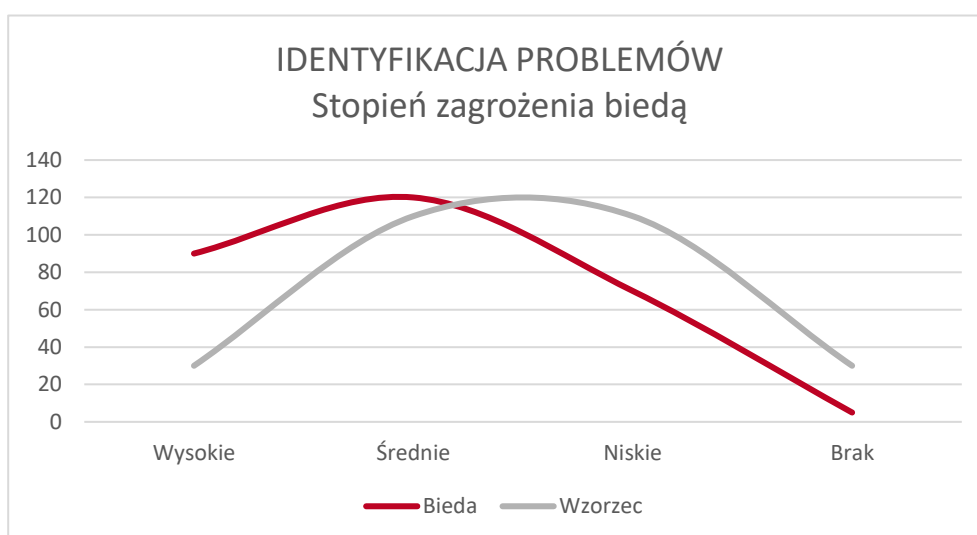
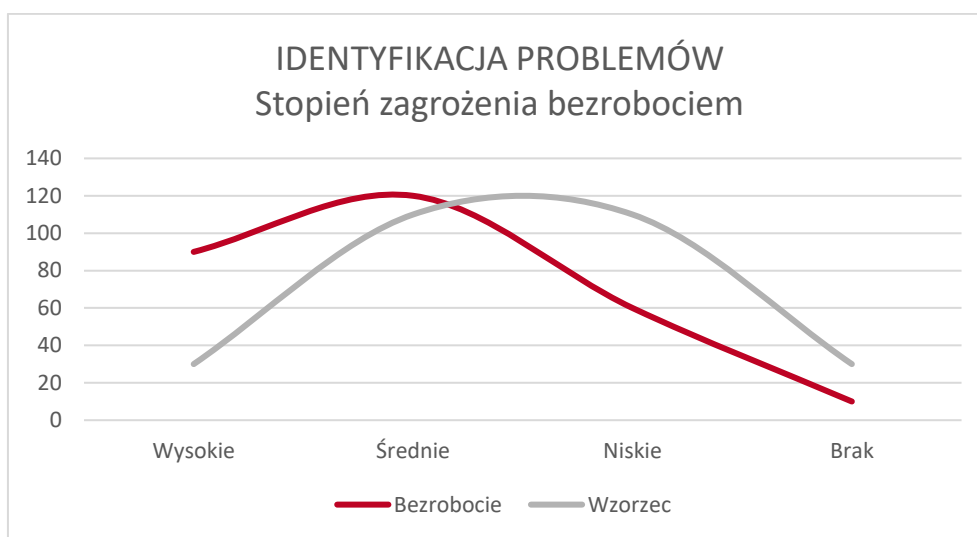

W pytaniach uszczegółowionych faktycznie potwierdza się odczuwalne przez mieszkańców, wysokie zagrożenie przestępczością osób młodocianych oraz wandalizmem.

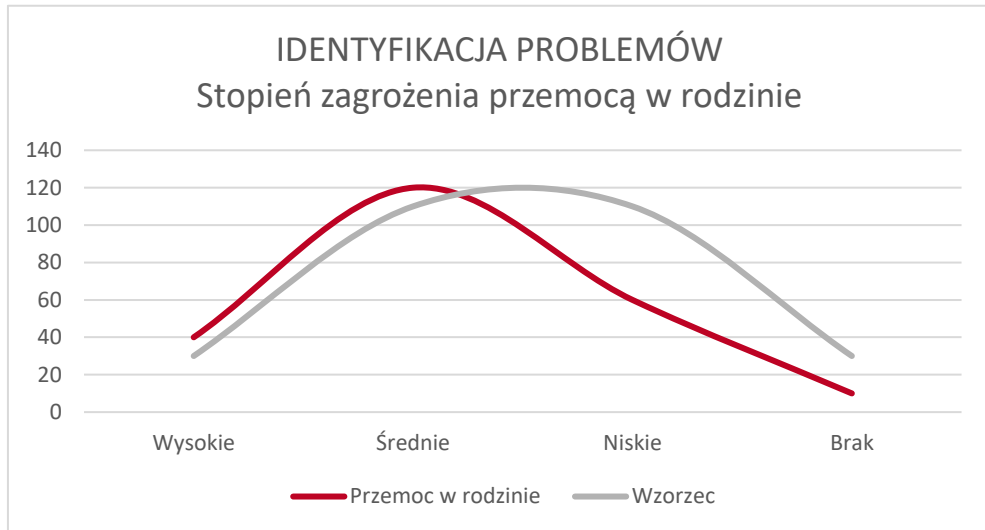
ZAGROŻENIA EKONOMICZNE

Być może aktualna sytuacja postpandemiczna i obawa o przyszłą sytuację gospodarczą związaną z wojną na Ukrainie skutkowałą wyższym od spodziewanego poziomem zagrożenia bezrobociem i biedą. W zależności od tego jak bardzo przedłużać się będzie stan epidemii w Polsce, czy też jak kształtować się będzie inflacja, wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia opieki społecznej może okazać się jednym z głównych wyzwań przed jakim stanie lokalna administracja samorządowa.

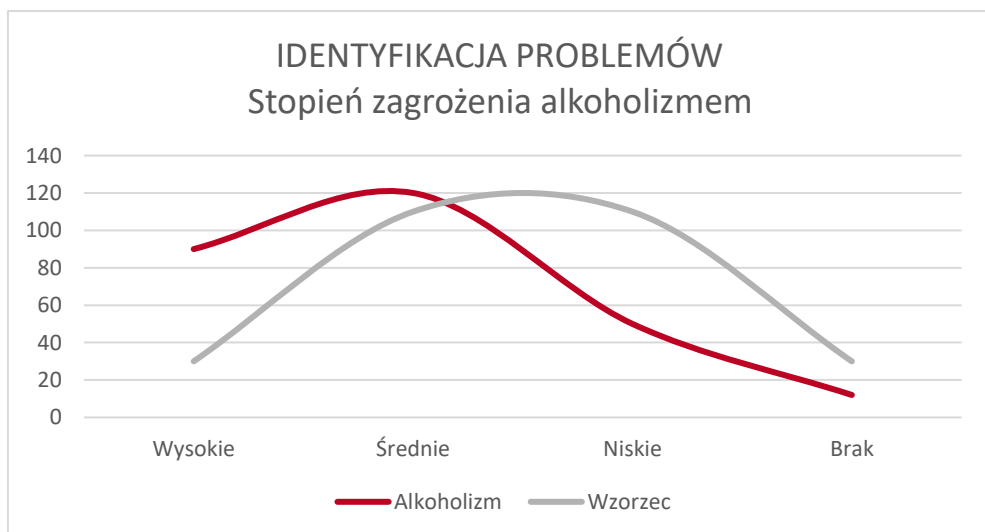

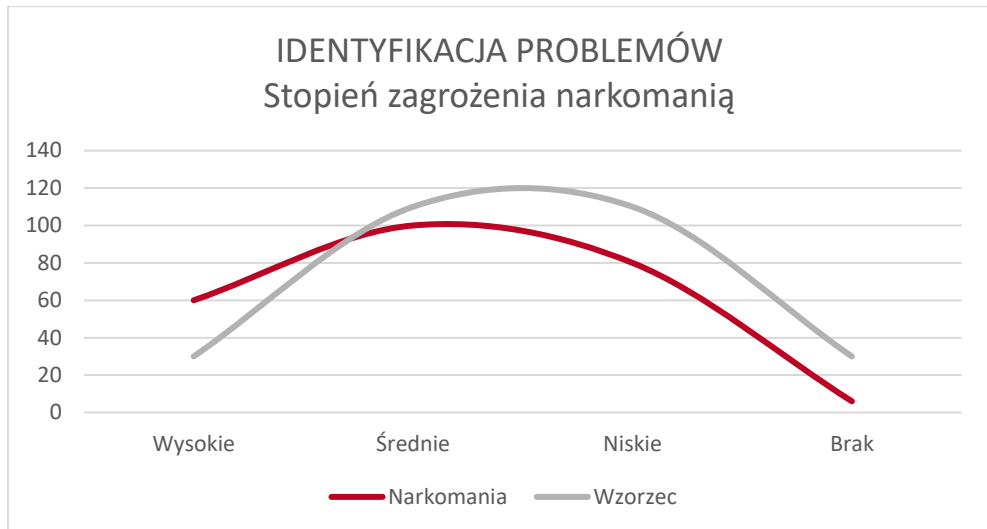
PROBLEMY SPOŁECZNE

Ankietowani nie dostrzegają szczególnego zagrożenia w narkomanii, za to dostrzegalna jest obawa o zagrożenia wynikające z nadużywania alkoholu oraz przemocy domowej. Podobieństwo w ocenie tych zagrożeń ma potwierdzenie w prowadzonych badaniach ogólnokrajowych (w prawie 28 proc. przypadków przemocy domowej osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu).

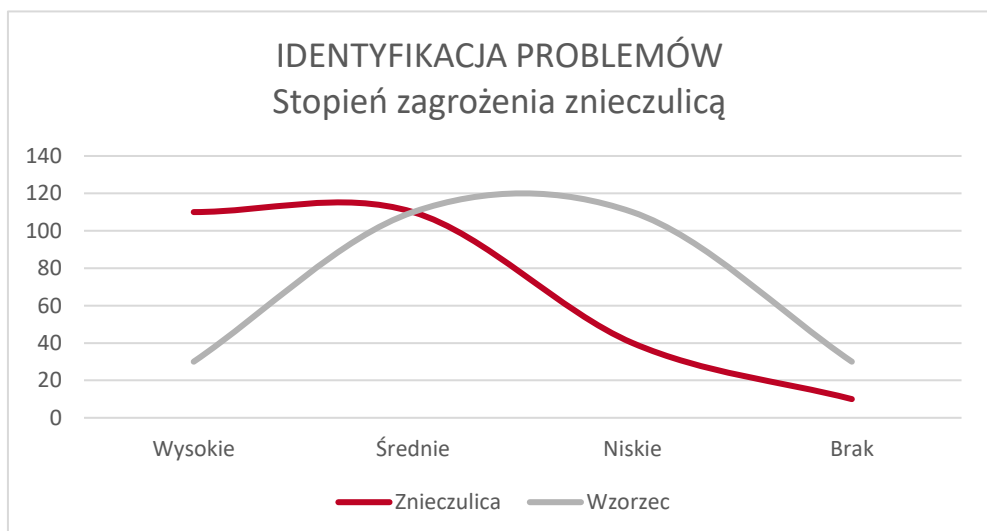

Wysoki stopień zagrożenia, ankietowani łączą również z nadużywaniem alkoholu, jest to jednak stopień mniejszy niż w odniesieniu do narkomanii.

Największą obawę, spośród wszystkich dostępnych odpowiedzi we wszystkich kategoriach, ankietowani wiążą ze znieczulicą społeczną i to pomimo stosunkowo dobrej oceny działalności lokalnych aktywistów.

Atuty Gminy Wieluń

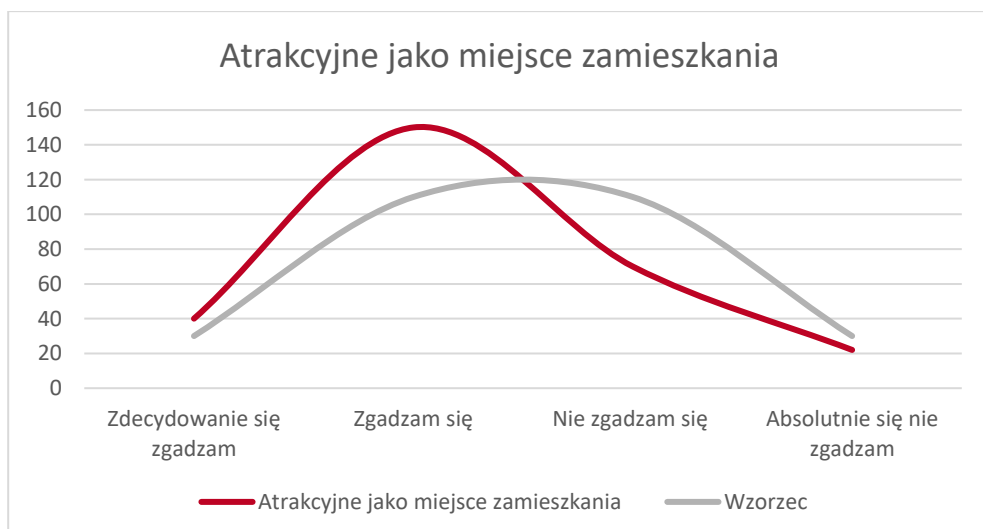
Atuty Gminy Wieluń

W ocenie wyników ankietyzacji związanej z atutami Wielunia, również posłużono się krzywą rozkładu normalnego, której przebieg wskazano na wykresie poniżej.

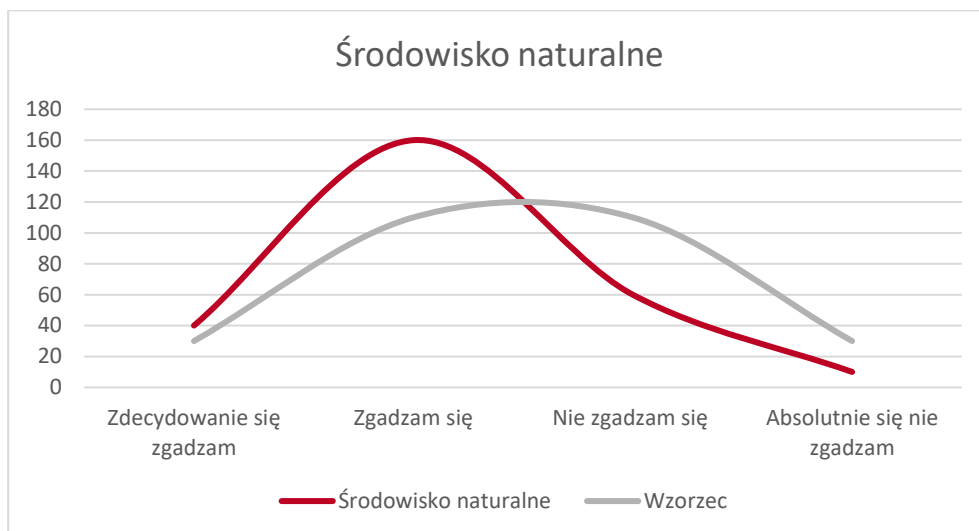
ATRAKCYJNE JAKO MIEJSCE ZAMIESZKANIA

W pytaniu tym widoczna, jest duża przewaga odpowiedzi pozytywnych nad negatywnymi. Utożsamianie Wielunia z miejscem przyjaznym do zamieszkania, zauważalne jest również i w innych pytaniach, co wskazuje, że jest to jeden z potencjalnych atutów Gminy.

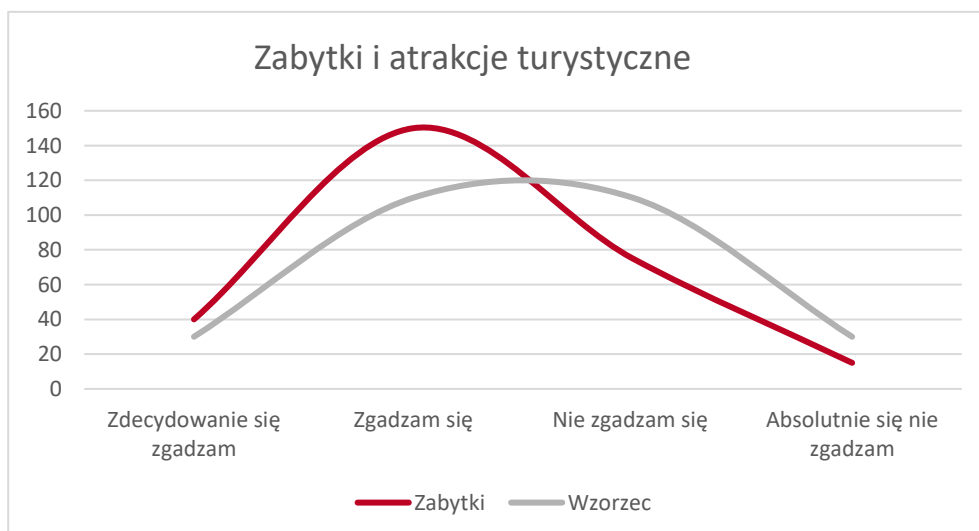
ŚRODOWISKO NATURALNE

Ocena stanu środowiska naturalnego jako atutu Gminy, jest zdecydowanie pozytywna, co koreluje z pozytywnymi odpowiedziami dotyczącymi krajobrazu czy zagospodarowania przestrzeni miejskiej.

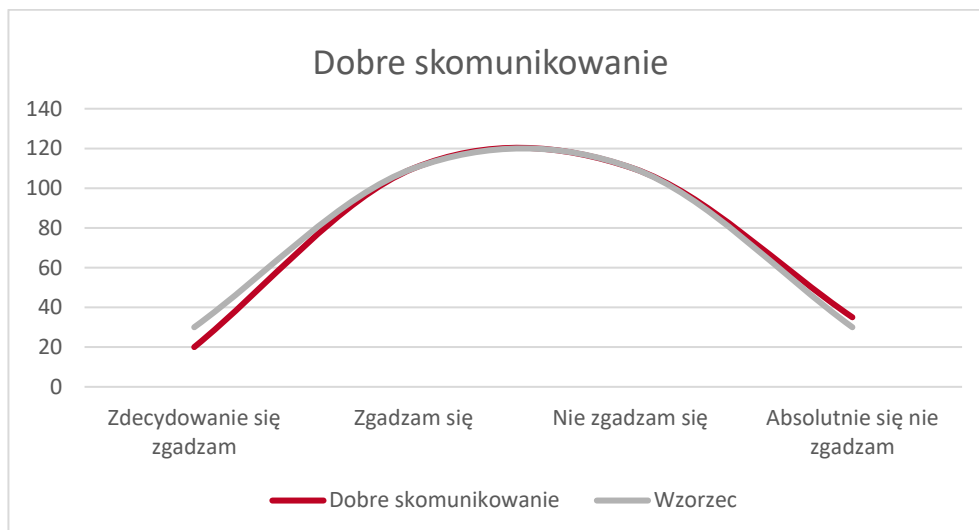
ZABYTKI I ATRAKCJE TURYSTYCZNE

Wieluń to miasto historyczne, pytanie, więc dotyczyło w jakim stopniu mieszkańcy oceniają, czy potencjał ten jest wystarczająco wykorzystywany. Ocena tego stanu rzeczy jest w wynikach ankiet pozytywna.

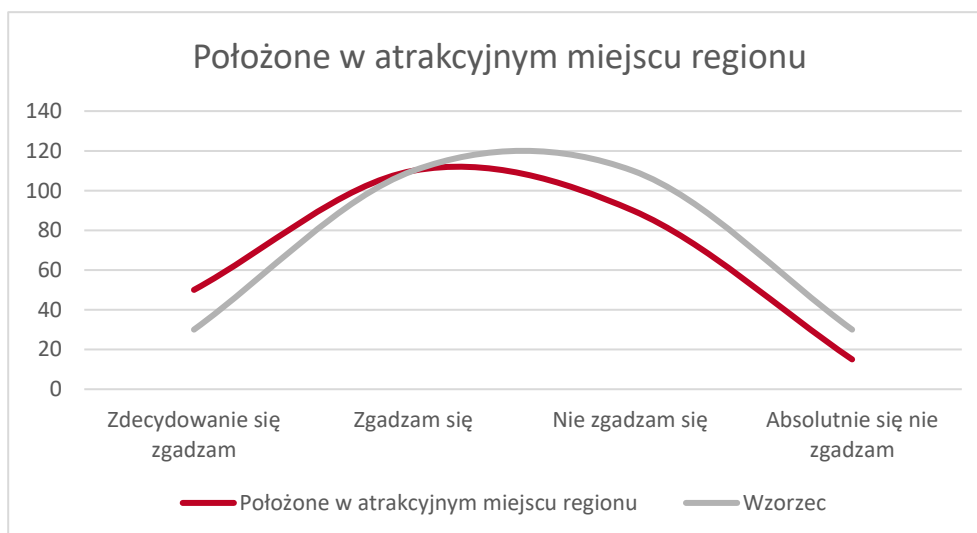
DOBRE SKOMUNIKOWANIE

Ocena skomunikowania Gminy idealnie pokrywa się z rozkładem normalnym, a więc ocena lokalizacji komunikacyjnej jest neutralna.

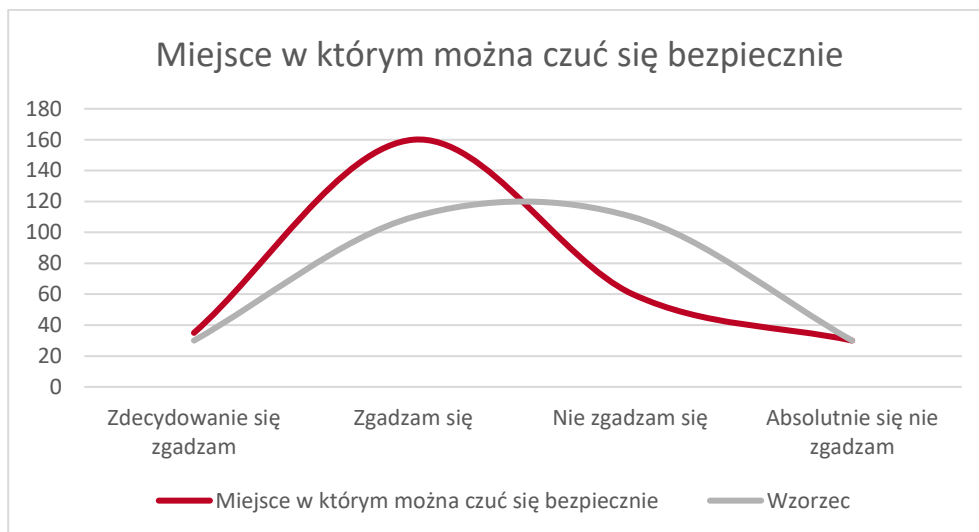
POŁOŻENIE W ATRAKCYJNYM MIEJSCU REGIONU

Ocena położenia Wielunia w atrakcyjnym miejscu regionu jest neutralna, z lekkim ukierunkowaniem pozytywnym. Nie jest to zatem szczególnie podkreślany atut przez mieszkańców.

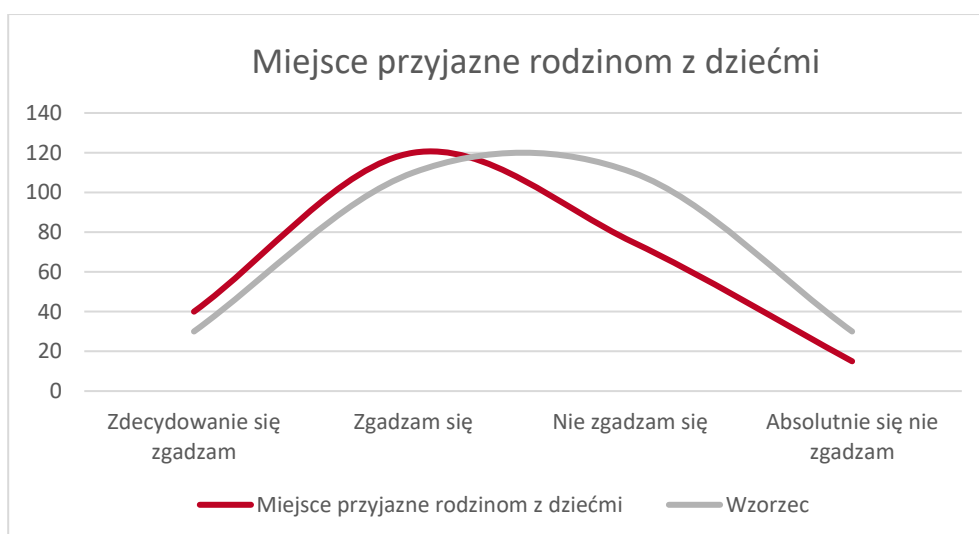
MIEJSCE, W KTÓRYM MOŻNA CZUĆ SIĘ BEZPIECZNIE

Znaczna część ankietowanych, zgadza się w mniejszym lub większym stopniu ze stwierdzeniem, że Wieluń jest miejscem, w którym można czuć się bezpiecznie. Nawet jeśli we wcześniejszej części ankiety wskazywano na obawy z wandalizmem i przestępczością młodocianych.

MIEJSCE PRZYJAZNE RODZINOM Z DZIEĆMI

Ankietowani wskazują, że Wieluń jest miejscem stosunkowo przyjaznym rodzinom z dziećmi.

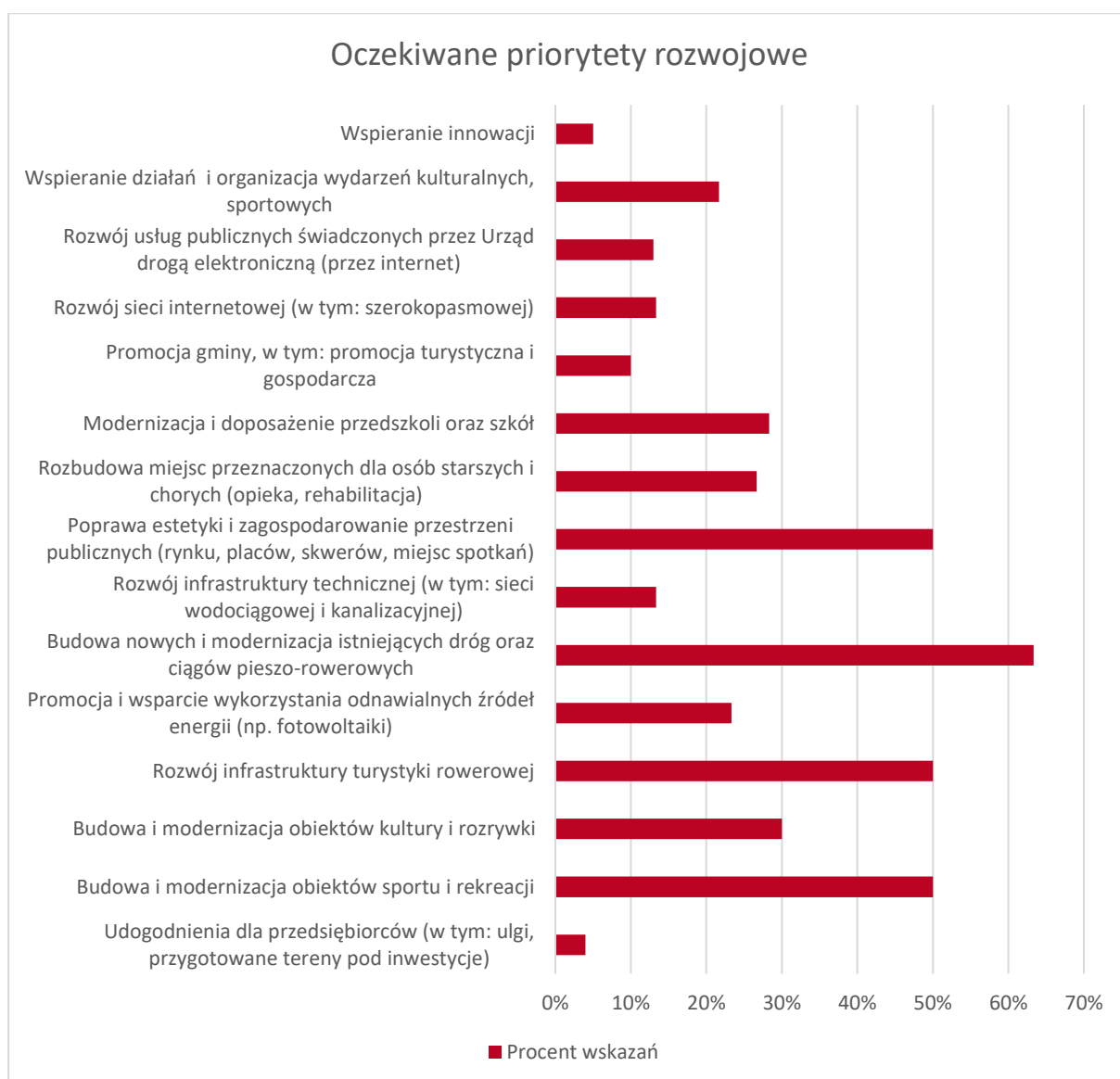

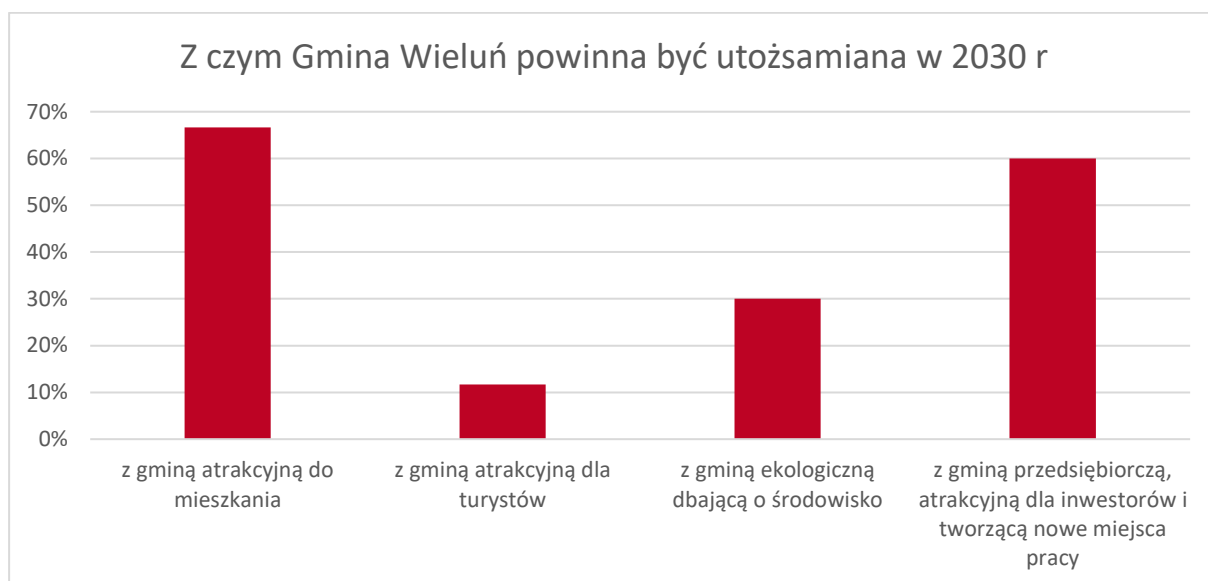
Priorytety rozwojowe

Priorytety rozwojowe

W dalszej części ankiety, zapytano ankietowanych jakie ich zdaniem są najistotniejsze obszary, w których powinien rozwijać się Wieluń. Udzielić można było maksymalnie 5 odpowiedzi. Poniższy wykres wskazuje jaki priorytet zdaniem mieszkańców w przyszłości powinny mieć poszczególne sfery funkcjonowania Gminy pod względem podejmowanych działań rozwojowych. Do najistotniejszych obszarów interwencji ankietowani zaliczyli rozwój infrastruktury rowerowej, poprawa estetyki przestrzeni publicznej, budowę i modernizację istniejących dróg i ciągów pieszo-rowerowych oraz modernizację obiektów publicznych: sportu, rekreacji, kultury i rozrywki. Zestawienie udzielonych odpowiedzi zamieszczono na wykresie.

Na pytanie z czym ankietowani chcieliby, aby utożsamiano Wieluń w 2030 r. w równej mierze ankietowani wskazali atrakcyjne miejsce zamieszkania, jak i atrakcyjne centrum gospodarcze. Konieczne jest zatem szukanie kompromisu, w wyniku którego, Wieluń będzie charakteryzował się czystym środowiskiem naturalnym i wysoką estetyką przestrzeni, ale również przyciągać będzie nowych inwestorów i tworzyć atrakcyjne miejsca pracy – przede wszystkim w przemyśle nowoczesnym i nieuciążliwym dla mieszkańców.

Podsumowanie

Podsumowanie

Obraz Gminy Wieluń, jaki wyłania się z części diagnostycznej badania ankietowego jest pozytywny. W zasadzie wszystkie obszary, o które pytani byli ankietowani oceniane były dobrze. Nawet w takich obszarach, które oceniane są generalnie źle w skali całego kraju – ochrona zdrowia, dostępność komunikacji zbiorowej, dostępność kanalizacji, czy system gospodarki odpadami, odpowiedzi ankietowanych miały charakter bardziej neutralny niż zdecydowanie negatywny.

Spośród atutów Gminy Wieluń, ankietowani wskazują w szczególności na te, które są oczekiwane w miejscu atrakcyjnym do mieszkania: bezpieczeństwo, środowisko i krajobraz. Przeprowadzona ankietyzacja wykazała, iż mieszkańcy w równym stopniu widzą potrzebę umocnienia, rozwoju i uatrakcyjnienia funkcji Wielunia, jako miejsca zamieszkania jak i miejsca pracy.

Spośród zidentyfikowanych przez ankietowanych problemów, szczególnego podkreślenia wymaga stan dróg. Jest to niestety zarazem obszar, w którym inwestycje, jak i bieżące koszty utrzymania są bardzo wysokie i bez dofinansowania zewnętrznego, przekraczające możliwości budżetowe Gminy.

Bardzo dużą obawę, ankietowani wiążą ze znieczulicą społeczną oraz drobną przestępczością (wandalizm, przestępczość młodocianych), jednak i tu należały podkreślić, że nie jest to obserwacja oderwana od ogólnej opinii w tym zakresie – z problemem tym borykają się w zasadzie wszystkie lokalne społeczności¹.

Odnosząc się w ostatniej części ankiety – czyli wizji rozwojowej Gminy, głosy ankietowanych były podzielone – z jednej strony akcentowano, że Wieluń przede wszystkim powinien być miejscem atrakcyjnym do mieszkania – estetycznym i przyjaznym rodzinom z dziećmi. Z drugiej podkreślano konieczność dbania o gospodarczą stronę życia Gminy – przyciągania nowych inwestorów oraz wprowadzania udogodnień dla tych już działających na terenie Gminy. Wizja mieszkańców przedstawiona w ankietach, zgodna jest z pozycją do jakiej może aspirować Wieluń, czyli głównego ośrodka miejskiego w regionie, stanowiącego centrum pracy, edukacji i kultury dla samej Gminy Wieluń, ale również okolicznych gmin.

¹ <https://www.wprost.pl/492676/znieczulica-spooleczna-choroba-xxi-wieku.html>

Wzór ankiety

'ankieta

W związku z prowadzonymi pracami nad Strategią Rozwoju Gminy Wieluń na lata 2024-2030, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety, która ma charakter anonimowy. Bardzo prosimy Państwa o zastanowienie się i odpowiedzenie na poniższe pytania. Wyniki ankietyzacji będą wykorzystane w procesie formułowania celów i kierunków rozwoju Gminy. Chcielibyśmy bowiem, aby Strategia Rozwoju była naszym wspólnym dziełem, w którym każdy mieszkaniec ma swój udział, i w którym odnajduje swoje potrzeby, a założone cele zostaną skutecznie zrealizowane w perspektywie najbliższych lat.

I. METRYCZKA

PŁEĆ:
☐ kobieta
☐ mężczyzna

ZAMIESZKANIE:	
☐ Miasto Wieluń	☐
	(sołectwo)

WIEK:			
☐ do 18	☐ od 19 do 26 lat	☐ od 27 do 65 lat	☐ powyżej 65 lat

WYKSZTAŁCENIE:

podstawowe gimnazjalne zasadnicze zawodowe średnie wyższe

II. OCENA WARUNKÓW ŻYCIA W GMINIE

JAKOŚĆ, WARUNKI ŻYCIA / OCENA	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIE	ZŁE	BARDZO ZŁE	BRAK ODPOWIEDZI
warunki dla rozwoju przedsiębiorczości	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostęp do instytucji, placówek usługowych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji, ciekawego spędzenia czasu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki	☐	☐	☐	☐	☐	☐
poziom oferty i wydarzeń kulturalnych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
stan środowiska naturalnego	☐	☐	☐	☐	☐	☐
walory krajobrazowe	☐	☐	☐	☐	☐	☐
zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, parki)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
stan i jakość dróg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociągi)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostępność transportu publicznego	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bezpieczeństwo publiczne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
rynek pracy (możliwość zatrudnienia)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostępność i jakość opieki społecznej	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostępność i jakość opieki zdrowotnej	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostępność i jakość edukacji przedszkolnej	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostępność i jakość szkolnictwa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostęp do Internetu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje/ budowy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
aktywność środowisk lokalnych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
funkcjonowanie administracji publicznej w Gminie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
współpraca z jednostkami podległymi Urzędowi Miejskiemu (WDK, MZW, Biblioteka, WOSIR, MGOPS)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
System gospodarki odpadami	☐	☐	☐	☐	☐	☐

III. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYSOKIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	ŚREDNIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	NISKIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	BRAK PROBLEMU
przestępczość	☐	☐	☐	☐
przestępczość młodocianych	☐	☐	☐	☐
wandalizm	☐	☐	☐	☐
bezrobocie	☐	☐	☐	☐
bieda	☐	☐	☐	☐
przemoc w rodzinie	☐	☐	☐	☐
alkoholizm	☐	☐	☐	☐
narkomania	☐	☐	☐	☐
znieczulica (ignorancja społeczna)	☐	☐	☐	☐
inne, jakie?	☐	☐	☐	☐

IV. ATUTY WIELUNIA

DZIAŁANIE / OCENA	ZDECYDOWANIE SIĘ ZGADZAM	ZGADZAM SIĘ	NIE MAM ZDANIA	NIE ZGADZAM SIĘ	ABSOLUTNIE SIĘ NIE ZGADZAM
Atrakcyjne jako miejsce zamieszkania	☐	☐	☐	☐	☐
Środowisko naturalne	☐	☐	☐	☐	☐
Zabytki i atrakcje	☐	☐	☐	☐	☐
Dobre skomunikowanie	☐	☐	☐	☐	☐
Położona w atrakcyjnym miejscu województwa	☐	☐	☐	☐	☐
Miejsce, w której można czuć się bezpiecznie	☐	☐	☐	☐	☐
Miejsce przyjazne rodzinom z dziećmi	☐	☐	☐	☐	☐

V. PRIORYTETY ROZWOJOWE

PRIORYTETY	PROSIMY O ZAZNACZENIE MAKSYMALNIE 5 ODPOWIEDZI (SYMBOLEM „X”)
udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym: ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje)	
budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji	
budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki	
rozwój infrastruktury turystyki rowerowej	
promocja i wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (np. fotowoltaiki)	
budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych	
rozwój infrastruktury technicznej (w tym: sieci wodociągowej i kanalizacyjnej)	
poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (ryнку, placów, skwerów, miejsc spotkań)	
rozbudowa miejsc przeznaczonych dla osób starszych i chorych (opieka, rehabilitacja)	
modernizacja i doposażenie przedszkoli oraz szkół	
promocja Gminy, w tym: promocja turystyczna i gospodarcza	
rozwój sieci internetowej (w tym: szerokopasmowej)	
rozwój usług publicznych świadczonych przez Urząd drogą elektroniczną (przez Internet)	
wspieranie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, sportowych	
wspieranie innowacji i rozwój eksportu usług i produktów	
inne (jakie?)	

Proszę zaznaczyć <u>maksymalnie dwie</u> odpowiedzi z czym chciał(a)by Pani/Pan, aby utożsamiano Wieluń w roku 2030?
☐ z Gminą atrakcyjną do mieszkania,
☐ z Gminą atrakcyjną dla turystów,
☐ z Gminą przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy
☐ z Gminą ekologiczną dbającą o środowisko naturalne i estetykę otoczenia,
☐ z czymś innym: (czym?):.....

Proszę ocenić ważność realizacji poniższych przedsięwzięć dla Wielunia według skali 1-5 (gdzie 1 to najmniej ważne, a 5 najważniejsze przedsięwzięcia)						
Przedsięwzięcie		1	2	3	4	5
Remonty i budowa dróg		☐	☐	☐	☐	☐
Budowa infrastruktury okołodrogowej	Oświetlenie uliczne	☐	☐	☐	☐	☐
	Chodniki i ścieżki rowerowe	☐	☐	☐	☐	☐
	Sygnalizacja świetlna i doświetlenie przejść dla pieszych	☐	☐	☐	☐	☐
Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej		☐	☐	☐	☐	☐
Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej		☐	☐	☐	☐	☐
Wydzielanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych		☐	☐	☐	☐	☐
Budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej (świetlic, ośrodków zdrowia, domów kultury, itp.)		☐	☐	☐	☐	☐
Budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych		☐	☐	☐	☐	☐
Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe		☐	☐	☐	☐	☐
Poprawa estetyki Gminy (np. nowe tereny zielone)		☐	☐	☐	☐	☐
Rozwój turystyki		☐	☐	☐	☐	☐
Edukacja ekologiczna i promocja walorów przyrodniczych		☐	☐	☐	☐	☐
Szersze wspieranie działań kulturalnych, artystycznych i promocja Gminy		☐	☐	☐	☐	☐